imburgs agblad

Loos(t)-westbaan

Zaterdag 22 december 1984. 66e jaargang nr. 303.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad b.v., postbus 3100, 6401 DP Heerlen, telefoon 045-739911 — Hoofdredactie: Ben Romijn en Winus de Rouw — Losse nummers ƒ 1,00

VAN DE HOOFDREDACTEUR

iet van der Molen, de nieuwe oorzitter van de Koninklijke Ne- erlandse Wielren Unie (KNWU), ie tevens commissaris van poli- ie is te Hilversum, wil Nederland eer op het erepodium hebben. iet nummer twee maar nummer en staat aan de top, zo liet hij eten nadat hij een beroep had edaan op de wetenschap om top- port te begeleiden. Amerika en e DDR zijn succesvolle voorbeel- en. Gedragswetenschappers ont- afelen dan het samenspel tussen chaam en geest als een breiwerk at steek voor steek te volgen is. p de schaats hebben wij nog lan- e tijd na de zegetochten van Kees erkerk en Ard Schenk met nieu- e krachten de hegemonie kun- en behouden. In de zwemkunst ijn wij geleidelijk van de toppo- itie verdrongen. In het hockey weven wij regelmatig tussen top n sub-top. In het voetbalspel be- oren wij tot het mini-Europa, ze- er als wij het over het nationale ftal hebben en wielrennend is de al van Peter Post lange tijd zeer uccesvol geweest. In de felle mer- nstrijd zijn nu nog maar wei- ig Nederlanders werkelijk aan e top. Tussen start en finish ordt wel gefietst maar niet gere- en, zo stelde een bekend sport- urnalist, die klaagde over het ebrek aan strijdlust in het ren- ersveld. Het gaat niet goed in de aravaan, zo zeggen de ingewij- en. Van der Molen ging fel te eer tegen het voornemen om de te erlenen politie-assistentie bij ielerwedstrijden te laten beta- en. Dat doen we met Sinterklaas- ptochten en andere evenementen och ook niet. Men kan het bedrij- en van topsport, voor degenen, ie dat prefereren boven een an- ere aktiviteit, als overdreven be- chouwen. Het blijft een sterke sti- ulans voor het enorme leger van portbeoefenaars. De uitgroei in e breedte van de tennissport anwege figuren als Borg, McEn- oe, Connors en vele anderen is er n voorbeeld van. Goede Morgen. ze commissaris mag best nog at meer vertellen.

Het weer

eel bewolking, enige tijd re- en en een middagtempera- ur van rond 6 graden. Mati- e tot krachtige zuidwesten- ind.

ANDAAG:		
on op:	08.46	onder: 16.31
maan op:	09.07	onder: 16.07
ORGEN:		
on op:	08.46	onder: 16.31
maan op:	10.10	onder: 17.08

Kerstboom

De gemiddelde kerstboom heeft een bevolking van ongeveer 30.000 kevertjes en insekten, zegt een Noorse geleerde. Arne Fjellberg, een onderzoeker in Trømso in het oorden van Noorwegen legde an verslaggevers uit, dat een icroscopisch onderzoek van e kerstboom vlooien, luizen, arasieten, spinnen, kevers en uggen aan het licht heeft ge- acht. „De kerstboom zit vol even met kruipende, sprin- ende, zichzelf voortplanten- e en dodende insekten, maar een is gevaarlijk en de mees- e gaan na een paar dagen ood", aldus Fjellberg. U weet u wat u in huis hebt en nog zo ooi versierd ook...

Geen beslissing uitbreiding vliegveld

...dan landen we maar op Schiphol...

JUNKS: PER DAG VOOR 114 GULDEN!

pag. 5

PLATENVERKOOP IN 1984

pag 11

● Reinier Paping tijdens de Elfstedentocht 1963.

Coryfeeën van toen:

● FONS VAN WISSEN pagina 21

● REINIER PAPING pagina 23

● ENITH BRIGITHA pagina 25

KERSTBIJLAGE 1984

● 'ZIJ KWAMEN UIT HET OOSTEN' pag. 33

● VEERTIG JAAR NA HET ARDENNEN OFFENSIEF pag. 37

● KERSTPUZZLE pag.40

Beslissing gekoppeld aan uitbreiding nachtvluchten

Aanleg oost-westbaan nog niet definitief

door math wijnands

DEN HAAG – Het kabinet heeft gisteren een beslissing over een versnelde aanleg van de oost-westbaan op Airport Maastricht uitgesteld tot 11 januari. Premier Lubbers zei dat deze beslissing gekoppeld wordt aan een besluit over de nachtvluchten.

De verklaring van Lubbers was tegenstrijdig aan de optimistische geluiden die gouverneur Kremers donderdag tijdens de Statenvergadering liet horen. Vooral minister Winsemius van milieu wilde vanwege de milieuaspecten nog geen uitbreiding van de nachtvluchten. „Minister Winsemius en de provincie Limburg verschillen daarover nogal van mening. Deze geschilpunten zullen eerst opgelost moeten worden. Een oost-westbaan zonder nachtvluchten is als een lege dop zonder ei", aldus de minister-president.

● Zie verder pag. 15

AUTOBOM ONTPLOFT VOOR SCHOOL

BEIROET – In het door Druzen bewoonde dorp Ras Al-Metn in de bergen oostelijk van Beiroet is gistermorgen voor een school een explosieve lading in een auto ontploft. De aanslag heeft drie mensen het leven gekost. Rond 30 mensen, onder wie 19 kinderen, liepen verwondingen op. Aldus meldde de Druzen-radio. Korte tijd later werden vanuit de bergen, blijkbaar als vergelding, granaten afgevuurd op christelijke wijken in Oost-Beiroet. 'Verdachte organisaties' werden door de Druzen-radio beschuldigd van de aanslag. Deze uitdrukking kan een indirecte verwijzing zijn naar de door christenen beheerste geheime dienst van het Libanese leger, zo verluidde in politieke kringen in Beiroet.

FOTO: een overzicht van de enorme ravage na het ontploffen van de naar schatting 200 kilo springstof in de auto voor de school.

BENZINE GOEDKOPER

ROTTERDAM – De prijzen van benzine en dieselolie gaan met ingang van maandag omlaag. Normale en superbenzine worden een cent per liter goedkoper en diesel 0,6 cent per liter. De meest voorkomende prijzen aan de zelfpomp worden daarmee 181,8 cent per liter voor superbenzine, 177,8 cent voor normale benzine en 122,2 voor diesel. De prijsveranderingen zijn het gevolg van de ontwikkelingen op de internationale produktenmarkt.

DEFENSIEMINISTER VAN SOVJETUNIE

Maarschalk Oestinov overleden

DEN HAAG – Het Sovjet-persbureau TASS heeft gisteravond officieel het overlijden van minister van Defensie en lid van het Politburo, Dmitri Oestinov, bekendgemaakt. Het officiële overlijdensbericht kwam enkele uren na de bekendmaking van Oestinovs dood door Michail Gorbatsjov in Schotland.

„Het centraal comité van de communistische partij van de Sovjetunie, het presidium van de Opperste Sovjet en de ministerraad van de Sovjetunie maken bedroefd bekend dat een prominent figuur van de communistische partij en de Sovjetstaat, het lid van het Politburo van het centraal comité van de communistische partij en minister van Defensie, maarschalk Dmitri Oestinov, na een ernstige ziekte op 20 december op 76-jarige leeftijd is overleden", aldus de tekst van het Russische persbureau.

Het bericht maakt verder melding van de instelling van een begrafeniscommissie onder voorzitterschap van het lid van het politburo Grigori Romanov. Oestinov zal worden opgebaard in de Zuilenzaal van het Huis van de Vakbonden aan het Rode Plein in Moskou. De urn met de as van Oestinov zal worden bijgezet in de muur van het Kremlin. Volgens niet-officiële berichten vindt de begrafenis maandag plaats.

● Zie ook pag. 3

Topman mr. Hans van Liemt in nieuwjaarsboodschap:

„Nettowinst DSM rond 450 miljoen"

door martin huppertz

HEERLEN – DSM-topman mr. Hans van Liemt verwacht dat de netto- winst van zijn concern over 1984 rond de 450 miljoen gulden zal uitkomen. Dat heeft hij aan het personeel van DSM laten weten in een vroege nieuwjaarsboodschap. Volgens mr. van Liemt zijn het vooral externe factoren geweest, die aan het goede bedrijfsresultaat bij DSM (het beste sedert 1974) hebben bijgedragen. DSM heeft over 1984 een omzetstijging van 19,7 naar 23 miljard gulden gerealiseerd. DSM heeft, aldus van Liemt, in 1984 ten volle geprofiteerd van de economische opleving in West-Europa, de hoge dollarkoers en een sterke industriële bedrijvigheid in Zuid-Oost Azië.

De 450 miljoen gulden staan in fel contrast met de bijna 1 miljard gulden winst, die vorige week voorspeld werden door leden van Ondernemingsraad en vakbondsmensen bij DSM. Voorzitter Frans Hol van de Unie BLHP, die nog altijd innige banden met zijn vroegere werkgever DSM onderhoudt, toonde zich bijzonder verbaasd dat DSM 'slechts' 450 miljoen gulden winst gaat maken.

„Hoe komen ze eraan", aldus Frans Hol. „Uit opmerkingen intern bij DSM heb ik opgemaakt dat die winst zeker rond de 750 miljoen gulden moet uitkomen".

Volgens Frans Hol moet het bedrijfsresultaat van DSM over 1984 „aanzienlijk boven het miljard uitkomen". „Maar ik vermoed dat DSM nogal wat reserveringen heeft gedaan, dat achterstallige afschrijvingen in de eindrekening zijn opgenomen en dat grote afboekingen op materialen en voorraden zijn gedaan, die het netto-resultaat fors zullen beïnvloeden", zegt Frans Hol.

● Zie verder pag 7

Het Monument: nieuwe theatergroep

'Muur van vragen' weer in actualiteit

Na enige jaren van betrekkelijke stilte, die optrad met het klaterend verdwijnen van het Groot Limburgs Toneel en het GLTwee, begint er weer enige tekening in het Limburgse theaterleven te komen. Theater Sirkel en Bij Leven en Welzijn, thans Het Vervolg, startten met professioneel kindertheater. Het Vervolg lonkte stilletjes naar het volwassen publiek en timmert daar inmiddels driftig aan de weg met 'Mahagonny' en 'Ubu Roi'. In het streven om weer een Limburgse theatermarkt te creeëren worden enkele enthousiaste jonge theatermakers meegesleept. Binnenkort spelen twee jonge mensen uit Sittard hun eerste produktie 'His Storia' in het Sittards Sirkeltheater. Dit weekeinde presenteert zich opnieuw een theatergroep. Het is 'Het Monument', dat het stuk 'Een muur van vragen' in première brengt.

Het Monument bestaat uit Maurice de Bruyn en Jacqueline ten Cate, die samen met regisseur Eimert Vermeulen Naayen, het stuk gemaakt hebben. Alle medewerkers zijn afgestudeerd aan de Toneelacademie Maastricht. Het decor is van Eric van der Palen.

'Een muur van vragen' van James Saunders is in Nederland in het vergeethoekje geraakt. Jaren geleden heeft toneelgroep Centrum het geïntroduceerd en nu wordt het door 'Het Monument' weer opgepakt. James Saunders schrijft zelf over zijn stuk: 'Het is geen stuk, maar een verzameling scènes, die door een of meer akteurs en een of meer actrices gespeeld moeten worden. De volgorde, waarin de scènes gespeeld worden staat niet vast'. Net als in een muziekstuk zijn het een aantal variaties op een thema.

De voorstelling van 'Het Monument' is zo opgezet, dat de scènes bijna ongemerkt in elkaar overgaan. Ze vertellen het verhaal van een man en een vrouw, die strijden voor zichzelf en voor elkaar. Het verloop van de machtsstrijd levert een aangrijpende en komische toneelavond op.

Te zien in:

Stadsschouwburg Maastricht zaterdag 22 december 20 uur.
Cleyntheater Amsterdam zondag 6 januari 20.30 uur.

● *Maurice de Bruyn en Jacqueline ten Cate in 'Een muur van vragen'.*

● *Het Koninklijk Heerlens Mannenkoor St.-Pancratius.*

Koffieconcerten in Kerstsfeer

Het Koninklijk Heerlens Mannenkoor St.-Pancratius geeft woensdag 26 december, Tweede Kerstdag, om 12.30 uur, in de **Heerlense Stadsschouwburg** een koffieconcert, waarbij een groot aantal originele Kerstliederen ten gehore gebracht zullen worden. Het wordt een Kerstconcert van internationale allure. De Kerstliederen zijn afkomstig uit België, Denemarken, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg en Nederland. Het koor staat onder leiding van Hans Luesink. Solistische medewerking wordt verleend door José Kalthof en Har Poels. De vleugel wordt bespeeld door Jean Lardinois. Het concert staat in het kader van de opening van het jaar van de muziek, dat in 1985 gehouden wordt.

Eveneens op Tweede Kerstdag is er om 12.30 uur in de **Maastrichtse Stadsschouwburg** een concert van de pianisten Augustine Baur and Jean Antonietti. Zij brengen een gevarieerd programma voor quatre mains. Uitgevoerd worden werken van Schubert, Mozart en Dvoràk.

In het **Cultureel Centrum Sittard** is het bekende jongerenkoor de Ritmic Group uit Schinveld op Tweede Kerstdag om 12 uur te gast om u met een speciaal kerstprogramma in de juiste stemming te brengen. Het is nu al de negende keer, dat dit koor onder leiding van Jan Keuzenkamp dit concert in Sittard verzorgt. Uitgevoerd worden Kerstliederen, die voorzien zijn van een nieuw eigen ritmisch jasje en een mengelmoes van Zuidamerikaanse rock/beat en eigen composities.

EN VERDER........

.....geven kamerensemble Contraint en theater Sirkel **zaterdag** in het kader van Oog en oor voor nieuwe muziek een uitvoering van het muziektheaterprojekt 'Ruimten' in de Heerlense Stadsschouwburg......is er **zondag** om 14.30 uur in het Sirkeltheater in Sittard een kindervoorstelling van 'Ik kan er zo niet bij'.......brengt Nooy's Volkstheater om 20 uur een uitvoering van de musical 'Hadjememaar' in de Maastrichtse Stadsschouwburg.......begint **dinsdag** om 10.30 uur de traditionele Kerst-in in de Heerlense schouwburg. Hij duurt tot 21.30 uur.......geeft de Ritmic Group **woensdag** om 12 uur een Kerstconcert in het Cultureel Centrum van Sittard.

Lillian Boutté en Deep River Quartet met gospels en swing

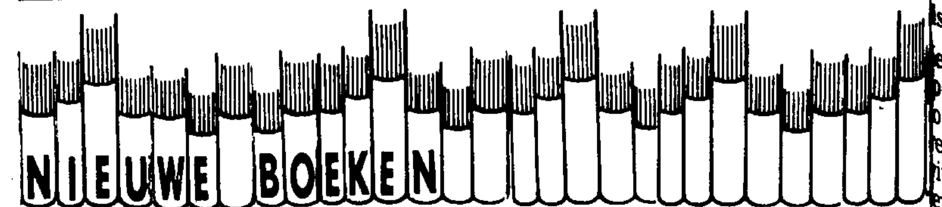
In de Heerlense Stadsschouwburg wacht de luisteraar zondag een bijzonder concert, dat verzorgd wordt door de gospelzangeres Lillian Boutté en The Deep River Quartet. Het concert gaat ongeveer drie uur duren. Lillian Boutté is een formidabele zangeres uit New Orleans. Wars van goedkope effekten zingt zij wat zij denkt en wat zij voelt. Een echte theaterpersoonlijkheid. Zij wordt bijgestaan door 'Her music friends'.

Het andere onderdeel van het concert wordt ingevuld door The Deep River Quartet, een formatie die negro-spirituals en swingende muziek uit de jaren 30 tot 40 brengt. Dit Nederlandse ensemble laat zich inspireren door neger-quartets uit het Amerika van de veertiger jaren, zoals bijvoorbeeld door The Ink-Spots, The Mills-Brothers en The Golden Gate Quartet. Zij zingen met begeleiding van gitaar en contra-bas. Het swingende kwartet bestaat uit Siebe Vink, Wout Bijker, Kees Hendriks en Dick Rietveld.

Te zien in:

Stadsschouwburg Heerlen zondag 23 december van 12 tot 15 uur.

BOEKENNIEUWS

VERSCHENEN

Robert Leenaers, een van de bekendste wijnschrijvers van Nederland, heeft een nieuw handboek voor de wijnliefhebber samengesteld. Het heet '**Het no-nonsense wijnboek**' en het behandelt onderwerpen als de wijnbouw in de wereld, het geeft tips voor de wijnreis en een overzicht van de oogstwaarderingen. Geen anekdotes en romantische achtergrondverhalen, maar veel meer een naslagwerk met vele zakelijke gegevens. Het is in twee kleuren gedrukt en voorzien van honderden foto's, tekeningen, kaartjes en tabellen. Het kost fl 29,50.-......

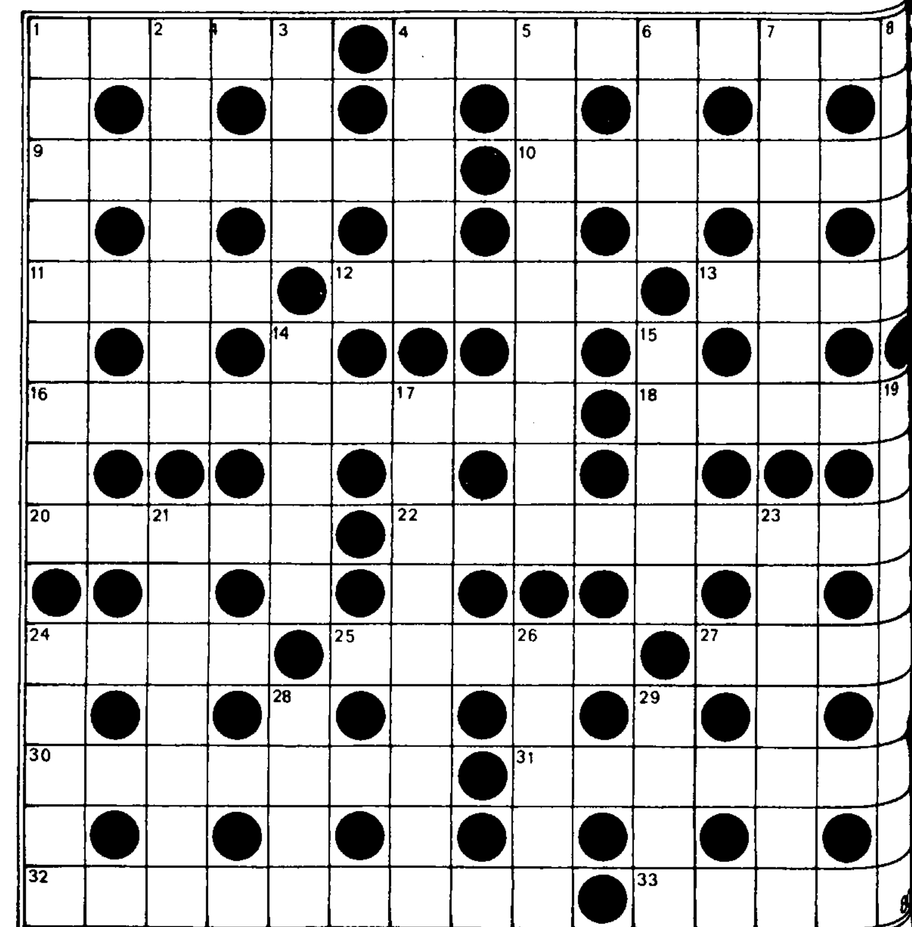
Pocketreeks van Nederlandse thrillers

Nu de Nederlandse thriller tekenen van volwassenheid begint te vertonen en er de laatste jaren enkele interessante boeken van Nederlandse bodem zijn gekomen, die het Amerikaanse 'geweld' kunnen weerstaan, heeft uitgeverij Veen besloten om de boeken van Nederlandse thriller-schrijvers in een pocketreeks te gaan uitgeven. De eerste zes delen zijn nu verschenen. Het zijn 'Weggegooid geld' van Theo Capel, 'Spelen met de d...' van Willy Corsari, 'Zwart geld' van Bert Hiddema, 'Jachtschade' van Felix Thijssen, 'Wie zwijgt s... toe' van Hans Neber en 'Stille ... ters' van Jacques Post. In de reeks van goede Nederlandse ...ler-schrijvers ontbreekt ...ve... Koos van Zomeren. Wellicht zi... werk in de toekomst er ook bij, ... deze reeks zal uitgebreid wor... Een deeltje kost fl 8,50.-.

Oplossing van gisteren

- ag--sm
-centau
-anker-
ida-ree
-enak-p
-mt-sio
pi-wedd
-edel-e

weekeindpuzzel

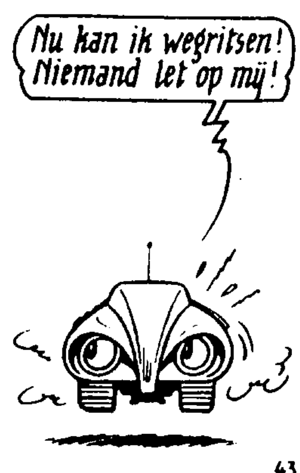
HORIZONTAAL
1. Kom, moeder, straks zetten we er een punt achter. 4. De melkman zei niet hoeveel er in een fles ging, maar liet 't zien. 9. En dit zijn er meer van het begin. 10. Snoep goed, maar poets je tanden. 11. Een jongen en een meisje maken samen weer een jongen, die er aan twee kanten hetzelfde uitziet. 12. Stop, of de mensen kijken eerst bovenaan. 13. De dader verloor zijn staart en raakte toen verward in een oud boek. 16. Op de globe doet een dier Mia na. 18. Meer mans met melk en het komt aanvankelijk niet uit een fles. 20. 't Is anders slimmer om het vlees te bewerken. 22. Het zal niet bij u opkomen, dat het het gevolg van een sprong is. 24. De rivier gaat achterstevoren door Zuid-Europa. 25. Je steekt je in het begin wel in een wespennest, als je daar gaat wonen. 27. Zonder plaats voor het Friese water gleden we door de sneeuw. 30. Moeder liet vijftig dagen lang haar arm rusten. 31. Oom liep zijn zolen stuk om werk te krijgen. 32. Wat kan er met u gebeuren, als u dit weet? 33. Zijn eerste verjaardag heeft hij al gevierd.

VERTICAAL
1. Kom, verdriet kan men ook eten... gast ging met een mes de school in... adres is wat korter: in het leger. 4... rund maar gevangen wordt. 5. Ne... niets van zich horen via de PTT. 6... dolk kost anders niet zo veel. 7... alleen maar verplichtingen met zich... en een lange naam. 8. De omgevin... Florence doet aan een opera denke... In het bedelen der armen ziet hij zijn... 15. Ze krakeelde 's zo, dat we er ba... werden. 17. 't Is altijd prettig om ie... te leren kennen. 19. Hij laat zich ein... interneren, als hij maar niet hoeft te... ken. 21. Ja, pa, tel maar tot je er één... maken. 23. Ik geloof, dat 't oma... deed zo'n dwaas te ontmoeten. 2... van opschieten houdt, moet P. zien... reiken. 26. De eerste kan men boter... werpen, maar leggen; dat is tenm... opbouwend. 28. Al studeer je nog zo... de offerbus moet je niet vergeten. 2... visje kost eerst maar een cent.

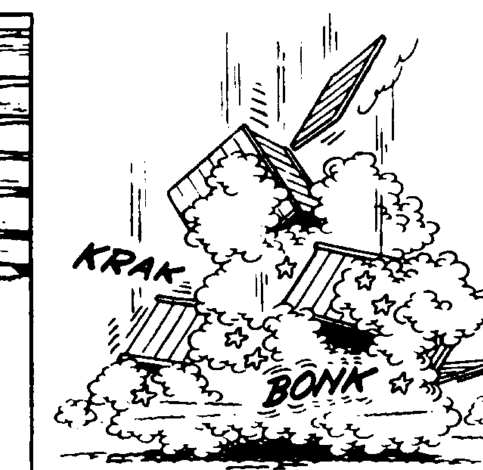
het dreigende dinges

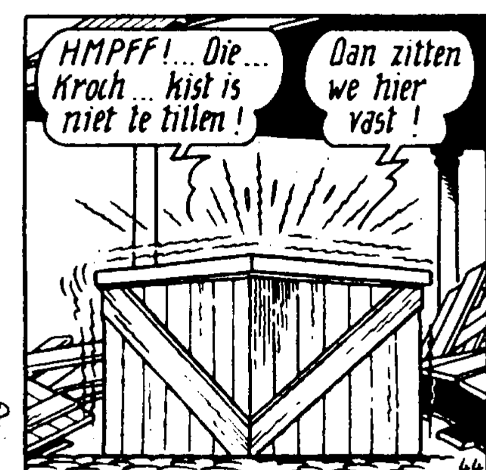

panda

recept

Varkensbiefstuk à l'orange

Benodigdheden: 4 varkensbiefstukjes (ook varkensoester genaamd), peper, zout, 80 g boter of margarine, zeer dun gesneden schil van ½ sinaasappel, 1 eetlepel bloem, sap van 1 sinaasappel, 2 eetlepels room, 2½ dl water, 4 plakken sinaasappel.

Wrijf het vlees in met peper en zout en bak de biefstukjes in de hete boter aan weerskanten bruin en gaar in vijf minuten.

In de tussentijd laat u de reepjes sinaasappelschil even koken in wat water en daarna uitlekken.

Neem de biefstukjes uit de pan en roer de bloem door de achtergebleven boter, tot deze lichtbruin is. Voeg er het water aan toe en het sinaasappelsap en laat dit tot een saus binden.

Voeg dan de room erbij en de stukjes sinaasappelschil en laat dit zachtjes enkele minuten pruttelen.

Bak in een klein beetje boter of margarine de vier sinaasappelplakken. Leg op elk biefstukje een plak, giet wat saus op en geef de rest er apart bij.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad

Directie:
J.J.M.H. Drehmanns, voorzitter
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemondt

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen rek.no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel. abonnementen: 045-739...
advertenties: 045-739...

Bijkantoren:
Brunssum 045-...
Geleen 0449...
Hoensbroek 045-...
Kerkrade 045-45293...
Maastricht 043-...
Schaesberg 045-...
Roermond 04750-...
Sittard 0449...
Valkenburg 04406-...

Telex:
redactie
overige afdelingen

Abonnementsprijzen
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal
per maand

Kerstinkopen: interesse voor duurdere artikelen

HAAG – Het publiek dat voor erst inkopen doet toont duidebelangstelling voor de wat ardere artikelen. Bovendien ligt nzet iets hoger dan vorig jaar. is de indruk van grootwinkelrijven en de detailhandel aan and van de kerstverkopen tot aren.

als tijdens de Sinterklaasverp is de vraag naar winterkleding steeds marginaal. „Wat dat beverlangen we wel naar een wat ere kerst, want door het uitblijvan koud weer verkopen we nig warme kleding", aldus een ordvoerder van De Bijenkorf. r een duidelijk verschil met de erklaasverkoop is de belangling van het publiek naar duurcadeau's.

De Sinterklaasviering is echt het kinderfeest en het kerstfeest voor volwassenen, meent de woordvoerder. „Tijdens Sinterklaas verkochten we veel speelgoed, spelletjes en goedkopere gebruiksartikelen. Nu tijdens de kerstverkoop veel dure cosmetica, gouden sieraden, dure huishoudelijke apparaten en complete serviezen".

Het publiek koopt wat sjieker en traditioneler dan vorig jaar. „Kennelijk komt de traditioneler kerstviering weer in trek". Het warenhuis toont zich verrast over de reacties van het publiek op de modieuze kunstkerstboom. „Voor het eerst in twee kleuren – zwart en wit naast groen – uitgevoerd, zijn de plastic kerstbomen uitverkocht".

Vroom & Dreesmann spreekt ook over voldoende kerstverkopen. Er is tot nog toe iets meer verkocht dan vorig jaar. Een woordvoerder constateert vooral een grote aftrek van sfeerartikelen, zoals kerstballen, kaarsen – vooral witte – en gezelligheidsartikelen. Ook parfumerie en blouses en rokken doen het goed. Speelgoed wordt in verhouding minder verkocht. De detailhandel verwacht veel van de nog komende koopdagen, maar is nu al tevreden over de omzet. Die ligt al iets hoger dan vorig jaar.

Een woordvoerder van het Nederlands Christelijk Ondernemersverbond (NCOV) – midden- en kleinbedrijf – zei gisteren dat de twee koopavonden van deze week aan de verwachtingen hebben voldaan. In tegenstelling tot de warenhuizen blijft de verkoop van de duurdere artikelen in de detailhandel echter nog wat uit. „Maar textielartikelen en parfumerie springen er duidelijk uit", aldus de woordvoerder.

Positief

Een winstverwachting voor 1984 van circa fl 450 miljoen bij DSM, een verbetering van de winst bij ENCI met 10 procent en ruime tekenen van herleving van de detailhandel zijn goede voortekens voor een economische vooruitgang in ons gebied.

Bezien wij de situatie nationaal dan valt op dat in de statistieken van de Europese Gemeenschap Nederland als enige het werkloosheidspercentage in de afgelopen 12 maanden heeft zien dalen met 4,7 procent. Voor de gehele Europese Gemeenschap gold een stijging van 4,7 procent. Zelfs rekening houdend met het feit dat degenen, die op 57,5 jarige leeftijd niet meer ingeschreven worden bij de arbeidsbureaus als zij werkloos zijn, is er toch sprake van een verbetering.

Internationaal kan gesteld worden dat de rentedaling in de VS stimulerend kan werken op de economische groei zowel in de VS als in Europa. Vooral het allerjongste gegeven dat de index van de consumptieprijs in november in de VS 0,2 procent is gestegen, een cijfer dat de helft minder is dan de 0,4 procent in de twee daaraan voorafgaande maanden, betekent dat de inflatie in de VS niet wordt aangewakkerd. De olieprijsdiscussies tussen de OPEC-landen worden wat argwanend gevolgd omdat niemand in handelaarskringen er vanuit gaat dat de gepreekte prijsdiscipline door de landen ook wordt toegepast. Voor de economie als geheel zijn lage energieprijzen weliswaar goed maar voor het internationale geldstelsel kan een lage energieprijs verkeerd uitpakken omdat de olieprijs per vat van 159 liter in dollars wordt gewaardeerd.

B.R.

Betere klantenservice en grotere efficiency

'VEEN' besluit tot fusie elektriciteitsbedrijven

NHEM – De elektriciteits-distributiebedrijven in ons d moeten fuseren. Dat betekent: betere klantenservice, tenbesparing, kostenbeheersing en doelmatiger werken. r 1 juli volgend jaar dient daarover een uitgewerkt en afond voorstel te liggen bij de minister van Economische ten, die daarom heeft verzocht. De Vereniging van Exploien van Elektriciteitsbedrijven in Nederland (de 'VEEN') ervoor zorgen dat zo'n voorstel tot reorganisatie van het omwezen' er komt.

gemene ledenvergadering van EEN nam gisteren in Arnhem loeke besluit', zoals voorzitter A. van Agt het noemde, een aantal elektriciteits-distribudrijven te laten fuseren. „Een andige samenvoeging", aldus Agt. De reorganisatie van de riciteits-distributiebedrijven t bedrijfseconomische voordeen een evenwichtig energiebe. Door een betere dienstverlebiedt het tevens voordelen de consument. De langs een rlijk groeiproces tot stand te n schaalvergroting betekent ngere termijn dat er van de s nog 161 bedrijven na de sanezo'n 35 grotere zullen overblij-

erschillen

elektriciteitstarieven in ons land vertonen thans verschillen tot 10 cent per KW-uur. Amsterdam en de Zaanstreek bijvoorbeeld laten de consument een dubbeltje meer betalen dan Limburg. Op den duur zullen die tarieven als gevolg van de voorgenomen concentratie voor een groot deel worden genivelleerd.

Specifieke taken van de nieuwe distributiebedrijven worden de stadsverwarming, windenergie, restwarmte van de industrie, bio-gas en andere alternatieve energievormen.

Een betere klantenservice is onder meer het gemak voor de verbruiker van gecombineerde meteropname en rekeningen, waarbij onduidelijkheid wordt voorkomen (oneigenlijke combinatie van bijvoorbeeld zuiveringslasten en energierekening).

Voor ter dood veroordeelde vrijheid in zicht

BATON ROUGE – Een moordenaar in Amerika die de laatste 24 jaar in de gevangenis heeft gezeten waarvan 11 in een dodencel, krijgt wellicht binnenkort zijn vrijheid terug dankzij zijn voorbeeldig gedrag en talent als journalist. De reclasseringsraad beval woensdag eenstemmig aan dat Rideaus straf zou worden beschouwd als zijnde uitgezeten. Rideau was om wat omhanden te hebben in de gevangenis van Angola in Louisiana een krantje begonnen dat hij de 'Angolite' noemde en dat met 2.000 exemplaren twee keer per maand uitkwam. Het gooide hoge ogen in de Amerikaanse perswereld. In de acht jaar van haar bestaan is de 'Angolite' zeven keer onderscheiden.

Benzinetanks branden in spoortunnel

LITTLEBOROUGH – In een tunnel nabij het Engelse plaatsje Littleborough is gisterochtend een goederentrein ontspoord. Dertien benzinetanks vatten vlam en branden nog steeds. Brandweerlieden hebben verklaard dat het waarschijnlijk dagen zal duren voordat de tanks zijn uitgebrand. Zij moesten rennen voor hun leven toen plotseling één van de tanks ontplofte.

Uit de ventilatiekokers schieten metershoge vlammen omhoog. De brand in de tunnel wordt, eveneens via de ventilatiekokers, bestreden met schuimblusmiddelen. De bewoners van het dorpje zijn geëvacueerd. Een brandweerfunctionaris sloot niet uit dat het vuur pas na Kerstmis zal zijn uitgewoed. Hij sprak de vrees uit dat er ernstige schade aan de tunnel zal ontstaan.

PUNT UIT

Kangeroes

● De Europese Commissie is niet bij machte iets te doen aan de manier waarop in Australië kangeroes worden geslacht. De Gemeenschap kan zich niet in de binnenlandse aangelegenheden van andere landen mengen. Dit heeft de Commissie, het 'agelijks bestuur' van de Gemeenschap, aan het Belgische lid van het Europees Parlement, Willy Kuijpers, meegedeeld. Kuijpers had vragen gesteld over een televisie-uitzending van de TROS, waarin te zien was dat kangeroes worden geslacht door ze de hals af te snijden.

Boltini

● *Circusdirecteur Toni Boltini krijgt definitief geen verzetsherdenkingskruis. Dat heeft het Nationaal Comité Verzetsherdenkingskruis besloten na een hernieuwd onderzoek. Aanvankelijk was de onderscheiding wel aan Boltini, wiens werkelijke naam W. Akkerman luidt toegekend. Na bezwaren uit kringen van het voormalig verzet werd de toekenning opgeschort. Het heropende onderzoek heeft volgens het comité geleerd dat 'Boltini in de laatste helft van de Tweede Wereldoorlog weliswaar moedige daden heeft verricht die in zekere zin zijn gedrag tijdens het eerste deel van de bezetting compenseren, maar niet zodanig dat daarvoor een Verzetsherdenkingskruis moet worden toegekend'.*

Gemeenten worden verplicht kosten van bijstand te verhalen

DEN HAAG – Gemeenten worden verplicht de kosten van bijstand te verhalen als daarvoor mogelijkheden aanwezig zijn. Het betreft zaken waarbij ten onrechte (teveel) bijstand is verleend. Staatssecretaris De Graaf van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een daartoe strekkend wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend, zo heeft het ministerie gisteren bekendgemaakt.

De verwachting is dat hierdoor het eerste jaar een besparing wordt behaald van ongeveer 125 miljoen gulden en in de volgende jaren telkens 150 miljoen. Aan de andere kant zullen de uitvoeringskosten van de gemeenten stijgen. Het kabinet wil de gemeenten daarvoor tegemoetkomen met miljoen gulden aan het gemeentefonds toevoegen. Het kabinet vindt de huidige situatie onbevredigend. Gemeenten bepalen zelf of tot verhaal wordt overgegaan en voor welk bedrag. Het gevolg daarvan is volgens het ministerie dat mensen die in dezelfde financiële omstandigheden verkeren, ongelijk kunnen worden behandeld. Door gemeenten te verplichten waar mogelijk verleende bijstand te verhalen komt aan deze situatie een einde. Slechts als verhaal in een individueel geval tot onaanvaardbare gevolgen zou leiden, kan een gemeente er nog van afzien, zo is in het wetsvoorstel vastgelegd.

Ademanalyse vervangt alcoholproef

DEN HAAG – Het bewijs voor de hoeveelheid genuttigde drank zal in de toekomst worden geleverd door een ademanalyse. Deze test komt in de plaats van de alcoholproef als bewijs voor de rechter in een proces over dronken rijden. De ministerraad is gisteren met een dergelijke wijziging van de Wegenverkeerswet akkoord gegaan op voorstel van staatssecretaris Scherpenhuizen van Verkeer en Waterstaat en minister Korthals Altes van Justitie.

Amerikaanse regeringsfunctionaris:

Moratorium ruimtewapens zeer onwaarschijnlijk

SHINGTON – President an is bereid zijn het 'Star plan voor ruimtedefensie ende maand op de onderlingstafel in Genève te , maar een moratorium imtewapens zoals Moskou is zeer onwaarschijnlijk. gisteren verklaard door hoge Amerikaanse regefunctionaris, die zijn per se niet genoemd wil-

ngton wil zijn onderhandeositie voor het komende overussen de Amerikaanse en de minister van Buitenlandse op 6 en 7 januari in Genève Nieuwjaar hebben afgerond. verleg tussen George Shultz drej Gromyko dient om een te bepalen voor mogelijke wapenonderhandelingen beide supermogendheden. t nagaan van de mogelijkheoor deze nieuwe onderhandezullen ook ruimtewapens n betrokken.

Bij het bepalen van de Amerikaanse positie is Reagan overgestapt van de fundamentele theorie van de 'Wederzijds Verzekerde Vernietiging' (MAD) in het Amerikaanse strategische beleid naar een die is gebaseerd op meer vertrouwen op defensieve wapens, zo zei de regeringsfunctionaris. 'Star Wars', een plan voor een ruimteschild tegen vijandelijke raketten, vloeit voort uit dit nieuwe denken, maar wordt soms beschouwd als te zijn ontworpen om in de onderhandelingen wisselgeld te hebben voor het Sovjetoverwicht bij te land gestationeerde raketten.

Monopolie

Tegenover dit plan staat evenwel ook dat Moskou op het ogenblik een monopolie heeft bij wapens die Amerikaanse satellieten kunnen uitschakelen, al is het Pentagon eigen anti-satellietraketten aan het beproeven die vernuftiger zouden zijn dan het Sovjetwapen.

● *Terwijl rook uit de besneeuwde Wilbergmijn opstijgt keren twee leden van reddingploegen terug uit een hel van vuur in een doodlopende schacht.*

Lijken uit brandende mijn in Utah geborgen

ORANGEVILLE – Uit de Wilberg-kolenmijn in de Amerikaanse staat Utah, waar donderdag 150 meter onder de grond brand uitbrak, zijn gisteren negen lijken geborgen. Naar nog 18 mijnwerkers en een vrouw, die door het vuur in een doodlopende schacht van de buitenwereld zijn afgesloten, wordt nog gezocht. Men heeft hoop hen levend aan te treffen omdat zij waarschijnlijk in een gedeelte van de gang zitten waar voorlopig voldoende zuurstof aanwezig is.

● *Maarschalk Dimitri Oestinov*

Brokx: nog 38 grote woonwagencentra opheffen

DEN HAAG – Volgens staatssecretaris Brokx moeten nog 38 van de oorspronkelijk 50 grote regionale woonwagencentra in ons land worden opgeheven. Meer dan 200 gemeenten hebben binnen hun grenzen nog niet de plek aangegeven waar een woonwagenkamp moet komen met ten hoogste vijftien standplaatsen. Zulke kleine kampjes zijn thans met rijkssubsidie aangelegd in 400 gemeenten.

Oestinov: ras-technocraat en geweldig organisator

DEN HAAG – De op 30 oktober 1908 geboren Dimitri Fedorovitsj Oestinov begon zijn loopbaan als fabrieksarbeider in zijn geboorteplaats Koejbysjev. Na een studie aan een militair-technisch instituut ging hij werken in een onderzoeksinstituut. Op 19-jarige leeftijd trad hij toe tot de partij. In 1941 werd ir. Oestinov eerst onderdirecteur en daarna volwaardig directeur van een constructiebedrijf in Leningrad.

In datzelfde jaar vielen de Duitse legers de Sovjetunie binnen. Stalin haalde hem naar Moskou en belastte hem met de taak van commissaris voor de bewapeningsindustrie. Hij deed dat op zo voortreffelijke wijze, dat hij in 1946 tot minister van bewapening werd benoemd. Hij kreeg tevens zitting in de Opperste Sovjet, het parlement van de Sovjetunie.

De ras-technocraat Oestinov werd door het Politbureau in 1953 tot minister voor de defensie-industrie benoemd. In 1957 werd de 'apparatsjik' Oestinov ondervoorzitter van de ministerraad. Die post hield hij tot 1963. Toen werd hij eerste ondervoorzitter van dat college.

Held

Oestinov heeft ook lange tijd de leiding gehad over de Russische ruimtevaart- en kernenergieprogramma's. Dat kosmonaut Joeri Gagarin als eerste mens rond de aarde vloog, werd toegeschreven aan de organisatiecapaciteiten van Oestinov. Het leverde hem voor de tweede maal de titel 'Held van de Sovjetunie' op.

Oestinov kreeg een zetel in de Opperste Raad voor de Nationale Economie. Van 1965 tot '78 was hij tevens secretaris-generaal van het Centraal Comité van de partij. In 1966 werd de 'defensie-tsaar' kandidaat-lid van het Politbureau; in 1976 volwaardig lid. Op 4 maart '76 koos het Centraal Comité Dimitri Oestinov tot een van de elf secretarissen. Hij werd belast met defensie en volgde in die functie de enkele dagen tevoren overleden maarschalk Gretsjko op. Sinds Trotzki was Oestinov, die titulair de rang van vijfsterrengeneraal bekleedt, daarmee de eerste 'burger'-minister van Defensie.

De rechtlijnige marxist Oestinov had die benoeming grotendeels te danken aan de partij-ideoloog Soeslov. Reeds in 1967 had Soeslov geprobeerd zijn protégé Oestinov tot minister van Defensie benoemd te krijgen. Deze poging strandde toen op verzet vanuit het leger.

Aangeb. betrekkingen

Bar Monopole Herzogenrath, vraagt BARDAMES. Inl. tel. 045-315960.

Gevr. WISKUNDELERAAR voor een paar uur p.wk. Voor MAVO-leerling. 045-321597.

't Kloosterhofke vraagt part-time KRACHT voor bediening. Tel. 045-441412.

Ie KAPPER/KAPSTER gevraagd v. huren dameskapsalon. Br.o.no. HK 190 LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

MEISJES gevr. voor nieuw te openen privéhuis. Tel. 04492-4518.

Handig MEISJE die elk zaterdag van 10.30 tot 15.30 u. op 2 kind. wil passen en tevens lichte huishoudelijke werkzheden wil verrichten, en dit ingaande per 1 jan. '85 omg. Kerkrade. Br.o.nr. HO 524 LD Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

BABY-OPPAS voor hele dagen gevr. die tevens het huish.werk zal verrichten. Omg. Brunssum. Br.ond.nr. BR 198 LD, Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

Gevr. KAPSTER, all-round of vergevorderde kapster voor weekends. Tel. 045-750857 b.g.g. 721437.

Gevr. betrekkingen

New Look GEVELREINIGING B.V., reinigen, uitkappen en voegen. Tel. 045-312154 - 312709.

Dakdekkersbedrijf "HET ZUIDEN". tel. 045-216151.

Trap BEKLEDEN. Rails hangen. Gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39 (voorheen Markt), Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

DAKDEKKERSBEDRIJF M. Haas, het vertrouwde adres voor alle vernieuwingen en reparaties van alle soorten daken, goten en schoorstenen, dakkapellen, dakbeschoten en dakisolatieplaten. Vraag vrijblijvend advies en offerte. Tel. 045-451862.

STUCADOOR neemt alle werkzaamheden aan. Tel. 045-459073.

Alles in één hand! Bel Hans Lips B.V. voor al uw timmer- en DAKWERK, spanten, dakkapellen, isolatie, kozijnen, interieurbetimmering enz. alsook alle soorten daken, zinkwerk v. nieuwbouw of onderhoud. Tel. 045-453818.

Voor al uw behang- en SCHILDERWERK 045-714924 of 045-415348.

Voor alle betaalbare DAKSERVICE één adres. Vernieuwingen en reparaties v. alle soorten daken, goten, schoorstenen, dakkapellen, dakbeschotten en dakisolatieplaten. Tevens pvc-dakgootbekl. Europlast, Vrijbl. inform. J. Veldhuizen, Smedenstr. 6, Kerkrade. Tel. 045-454729.

Voor al uw DAKWERK, dakdekkersbedrijf Schiparena tel. 045-463090.

Voor NIEUWBOUW, renovatie, verbouwing, tegelwerk incl. verz. v. tekeningen en bouwvergunning. Bel 045-414594.

ELECTRICIEN nodig??? Tel. 045-719038.

Uw dak in goede handen bij dakdekkersbedrijf DE NOK. Wij vernieuwen alle daken, reparatie- en zinkwerk. Met de langste officiële garantie. Bel voor vrijblijvende offerte: 045-224459.

ORGANIST zkt. aansluiting bij duo/trio etc. Br.o.nr. GE 865 LD Markt 3, 6161 GE Geleen.

Herr. WAO'er, zoekt 2 dgn. per week WERK, liefst van 10 uur tot 16.00 uur of thuiswerk, alle werkzaamh. Br.o.nr. HO 522 LD Hoensbroek, Kouvenderstr. 215, 6431 HE.

B.z.a. SLAGER, 22 jaar met 5 jr. ervaring, A.S. en V.V.S. Br.ond.nr. VA 305 LD, Wilhelminalaan 37, 6301 GG Valkenburg.

All-round MEUBELMAKER neemt alle reparaties aan. Tel. 045-415617.

Begl. GIT./ZANGER i.b.v. zanginst. b.z.a. voor duo-trio. Tel. 04405-1797.

Voor alle voorkomende WERKZAAMHEDEN verbouwing, renovatie, nieuwbouw, stuk- en tegelwerk, sierpleister, nieuw en oud voegwerk. Tevens voor groot of kleine klussen. Gratis prijsopgave. Aannemingsbedrijf Jan Gubbels, 04402-58258.

ANTENNEPROBLEMEN? Antennebouw Kochen. 045-441693.

Let op! DAKDEKKERSBEDRIJF Peters. Uw dak is ons vak. Wij vernieuwen alle daken en zinkwerk. Tel. 045-312817 of 460861.

Te koop aangeboden

Kachels

Speciale kerstaanbiedingen. Nu grote en kleine potkachels, openhaardkachels, kolenhaarden, houtkachels, allesbranders, fornuizen voor de helft van de nieuwprijs. Walem 21. Tel. 04459-1638.

LAMPEN, kronen, kappen, schemer- en leeslampen, kleinmeubelen 500 modellen in voorraad, kortingen tot 45%. Huishoudbeurs, Kerkstr. 111, Brunssum.

INRUILACTIE! Volautomaten, droogautomaten. Marijen, Aeg, Miele, Rondo, Philips, Zanussi, ook in termijnen. Huishoudbeurs, Kerkstr. 111, Brunssum.

Bankstelkussens

Set compleet (10 stuks) in diverse kleuren, reeds vanaf ƒ 400,–, uit voorraad leverbaar. Wij maken tevens alle afwijkende maten. Ook bekleden wij stoelen en fauteuils. Zondag 23 dec. 1984 geopend van 13.00 tot 17.00 uur. Limatic B.V., Akerstraat 22, centrum Heerlen. Tel. 045-711118.

Snuffelen, zoeken, maar óók vinden, dat doe je iedere dag in „De Witte Hal".

Zaterdag extra grote

kerstsnuffelmarkt

met vele standhouders. Entree en koffie gratis. Weet u het al, nieuwe kleding en schoenen vindt u er ook.

„De Witte Hal"

Rondeel 13, Caberg, 043-11466

Open: elke dag v. 9-18 uur. Donderdag koopavond

VLOERBEDEKKING en gordijnen, goed en betaalbaar. Ook steeds vele coupons aanwezig. Woninginr. Grooten, Kloosterstr. 22, Simpelveld.

Te koop 2e hands KLEURENTELEVISIES met 3 maanden garantie va. ƒ 400,–. Radio/TV 70, Kasteellaan 81, Heerlen-Meezenbroek. Tel. 045-720036.

ANTWOORDAPPARAAT Compur, nieuw en gebruikt. Tel. 09-492491035.

VUURWERK te koop op bestelling. Superpakket 2000 aan fabrieksprijs. Tel. 04490-25694.

Voor het kopen of huren van SNEEUWBANDEN en -kettingen. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

KERSTBOMEN ƒ 6,95 per stuk, bij aankoop voor min. ƒ 7,50; ook grote sortering kerststerren, kerststukjes, los materiaal en kerstbomen met kluit. Tuincentrum Bok, Uterweg 117 Heerlen tel. 045-215366.

Tegelparadijs

Vloertegels of plavuizen uw woonkamer in 2 dagen klaar. Vraag geheel vrijblijvend advies. Van Hees B.V., Buizerdweg 6, Ubach o. Worms. 045-310511.

Te k. div. SHOWROOMKEUKENS voor de helft van de prijs. Te bevr. Plan Keukens, Rijksweg 21, Gulpen, tel. 04450-2490.

Märklin, Lima en Fleischm. H.O. TREINMATERIAAL, toebeh. en huisjes los te k. 04402-73390.

Te k. WINTERAARDAPPELEN, kleibintjes, 1e kwal., va. 25 cent p.kg; fritesaardapp. 35 cent p.kg, uien 5 kg ƒ 2,–. Veendrick, ingang kastel Amstenrade.

+ 1000 gebruikte Amerikaanse BLAASINSTRUMENTEN, in topconditie, vanaf ƒ 450,–. Inl. muziekcentrale Adams, Casino 28, Thorn, 04756-1324 ('s maandags gesloten).

BRUINKOOLBRIKETTEN, verpakt ƒ 10,– à 25 kg, los gestort ƒ 29,50 100 kg. Prijzen af lager, thuisbezorgen doen wij uiteraard ook handelsond. L'Ortye B.V., Industrieterrein De Koumen 72, Hoensbroek, tel. 045-212358. Geopend ma. t/m vr. v. 8.00 tot 17.30 uur, zaterdag van 8.30 tot 13.30 uur.

Te k. BUGGY Bébé comfort, i.st.v.nw. Nieuwpr. ƒ 350,–, vr.pr. ƒ 250,–; 1-pers. bed + ombouw ƒ 35,–. Te bevr. na 17.00 uur Chr. Kisselstr. 5, Sittard.

BOEREN-TV-KAST (antiek), prijs ƒ 525,–. Kouvenderstraat 123, Hoensbroek.

Te k. Phill. COMP.SPEL met 11 cass., pr. ƒ 400,–. Tev. omaspiegel, comm. met glaspl., pr. ƒ 300,–. Tel. ƒ 170,–. 045-228102.

Te k. Sony SL-C9 ES Betamax VIDEOREC. Duurste uitv. Stereo, slowmotion enz. enz., 1½ jr. oud, z.g.a.n., nw.pr. ƒ 3495,–, vr.pr. ƒ 1500,–. Byrdstr. 10, De Wieër Heerlen.

Te k. ATARI-SPELCOMPUTER incl. 2 joyst., 2 padd., 16 cass., nw.pr. ƒ 750,–, vr.pr. ƒ 500,–. Ridd. Hoenstr. 209, Hoensbroek.

Te k. BMW 520, i.g.st., bj. '76, blauwmet., km.st. 98.000, nw. banden, uitlaat en accu. Essenstr. 3, Brunssum.

Oude POTKACHEL, ƒ 50,–; kolenhaard, keukenkachel. Tel. 04742-1501.

Prof. ZANG/DISCOBOXEN 100 watt RMS, à ƒ 325,–, mic ƒ 25,–. Tel. 04406-13045.

Te koop STACARAVAN, 10 mtr., camp. Kinrooi - België, inruil toercaravan mogelijk. Prijs in overleg. Graaflandstr. 31, Geleen, tel. 41348.

CAFEVOETBALSPEL merk Topper, i.g.st. Pr. ƒ 350,–, tel. 045-322976.

Complete Bauer FILMUITRUSTING, tel. 045-425803.

Te k. nieuwe MANDOLINE, pr.n.o.t.k. Tel. 045-462664.

Wegens opheffing fantastische koopjes, schitterend zeer zwaar rundl. BANKSTEL van ƒ 8500,– nu ƒ 3995,–; zware rundl. clubs van ƒ 3000,– nu ƒ 995,–; Chesterfield bankstel rundl. iets geweldigs van ƒ 12.000,– nu ƒ 6995,–; verder zilverkasten; toogkasten; zeer aparte salontafels; Barok eethoeken; kalfsled. 2-zits bank van ƒ 4000,– nu ƒ 1295,–; verder staande klokken; pracht. kleinmeubels enz. enz. Meubelboetiek Rijksweg centrum 86, Geleen, vlakbij Alb. Hein.

De Limburgse spullenteleefoon heet T.K.-FOON kopen en verkopen 2e-hands, met T.K.-Foon meer kans. Bel 04493-4588 (di. 16-21 u.; do. 18-21 u., do.+za. 9.30-11.30 u.).

Weg. omstandigh. te k. verz. antieke KLOKKEN en div. kl.meub. en klokkenst. Mgr. Feronln. 91 H'broek.

CONTRABAS te k. Tel. 045-710716 na 17 uur.

Weg. omst. grote nieuwe WINKLER PRINS, 80 encyclopedie te k. 25 grote delen. nieuwpr. ƒ 4500,–, voor ƒ 1850,–, 045-454628.

KLEURENTELEVISIES: gr. sort. prima spelend met garantie oa.: Grundig, Blaupunkt, Tiptronic va.: ƒ 250,–; Philips 12 kan., Saba 20 kan. met afst.bed. z.g.a.n., Radio/t.v. Curvers, Dr. Calsstr. 23 (station), Schaesberg. Tel. 045-312091.

Te k. Etna GASFORNUIS met oven, AEG afzuigkap, 2 salontafels + 2 fauteuils, twee 1-pers. metalen bedden. Lindeweg 54 Voerendaal.

Te k. 2 en 4-ZITSBANKSTEL, z.g.a.n. losse elementen, pr. ƒ 600,–. Tel. 045-310534 U.o.W.

Renkens 75 jaar FIETSEN. Eenmalig van Union: trommelremfiets + 3-vers. 1 jaar gratis verzekerd, RVS velgen + kogellager trapas, compleet slechts ƒ 569,– inruil en gespreide betaling mogelijk. Dorpstraat 114 en 118, Brunssum. Tel. 045-251225.

OPENHAARDHOUT en spec. kachelhout. Tel. 045-215716.

Massief eiken BANKSTEL met toppklasse rundl. kussens 995,–; B&O stereo met boxen 395,–; eiken wandmeubels v.a. 395,–; bijz. mooi klassiek bankstel 495,–; eik. modern bankstel topclass 695,–; massief eiken bankstellen v.a. 395,–; barok en moderne eethoeken, schitterende moderne wandmeubels, eiken en grenen slaapkamers op voorraad enz. grote keuze en spotgoedk. En! Wij ruilen uw oude meubels in. All-round Rijksweg Noord 42 Geleen t.o. Paterskerk.

Te k. COMMODORE 64 + alle extra's, nieuw ƒ 1150,– nu ƒ 800,–, 1 mnd. oud, diverse encycl. Grzimek v. ƒ 2500,– voor ƒ 800,–. Tel. 251579 b.g.g. 270434.

Te k. dames- en HERENHORLOGE merk Cartier Santos, nieuw met certificaat. Tel. 045-454418.

Te k. NERTSMANTEL, lang, mt. 46, z.g.a.n., z. chique. Heulsstr. 2, tel. 045-211982.

Te k. Heylo HETELUCHTKANON, TÜV getest., 220 V/20.000 kcal. diesel of petroleum, pr. ƒ 1350,–. Tel. 045-222309 na 17.00 uur.

Te k. eesen EETHOEK, 6 st. en 6-hoekige tafel, eesen wandkast, eesen salontafel, 3 eesen bijzettafeltjes en eesen kapstok. Tel. 045-423223.

Prachtige eiken PIANO te koop. Tel. 045-725077.

Heren ZELFBOUWERS. Voor u opgekocht van een faillissement, grote partij streepmahonie celdeuren merk Halbersma. Volgende maten in voorraad: Storm 73 x 201,5 kl. gl., 79 x 201,5 kl. gl., opdek 63 x 201,5 dicht, 68 x 201,5 dicht, 73 x 201,5 dicht, 78 x 201,5 dicht, 93 x 201,5 dicht voor ƒ 65,– per stuk. Doe het zelf Ton en Zus l'Ortije, Markt 26 Nieuwstadt. 04498-54480.

Te koop 2e hands KLEURENTELEVISIES met 3 maanden garantie va. ƒ 400,–. Radio/TV 70, Kasteellaan 81, Heerlen-Meezenbroek. Tel. 045-720036.

Lange NERTSMANTEL (nerts masculus) met volle rever-nertskraag, pastelkleur, bijna nieuw, weg. omst. van ƒ 3500,– voor ƒ 850,–. Tel. 045-227385.

Te k. Franklin HOUTKACHEL. Pr. n.o.t.k. Meezenbroekerweg 95 Heerlen.

Te koop gevraagd

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Tel. 045-750794.

SIMUNT: koopt alle goud, zilver, platina en munten, hoogste prijs. Contant geld. Simunt Misboekstr. 2, Sittard. Achter A.H. Tel. 04490-21965.

GOUD, zilver, munten, postzeg., ook compl. verz. brilj., bestekk. etc. Geheel vrijbl. tax. cont. bet. Groenstr. 109, Geleen.

In- en verk. van 2e hands BLADMUZIEK. 't Muziekcentrum Bouillonstr. 12 Maastricht 043-13411.

OPGELET. Wij betalen ƒ 500,– tot ƒ 20.000,– voor uw auto of schade-auto. Tel. 045-727742.

POSTZEGELS te k. gevr. Postzegelhandel C. de Wit. Beëdigd taxateur. Nobelstr. 41, Hrl. Tel. 045-710571.

Te k. gevr. DIEPVRIEZERS, koelkasten, stereo-app., video's enz. Kl. def. g. bezw. 045-727342.

Hoogste prijs v. goud, postzegels, munten. Akerstr. 208, Hoensbroek. Di.-vri., 4-6 uur, za. 10-5 u. 212371.

Wij geven de beste prijzen voor loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Tel. 045-460262.

Te k. gevr. SLOOPAUTO'S, oud ijzer en metalen. Tel. 04405-2641.

Fa. Sterling vraagt te k. GOUD, zilver, brilj., munten. tandengoud. In de Camp 35, Broeksittard. Tel. 04490-21472. P.S.: ook van handelaren, incl. BTW. Wij komen ook bij u aan huis.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Tel. 045-723001.

Te k. gevr. eiken MEUBELS o.a. bankstellen, kasten, eethoeken etc. Besch. geen bezw. 045-224855/228825.

Te k. gevr. oud IJZER, sloopauto's en metalen. Bel M. v.d. Vin 045-212521.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Tel. 045-226225-224676.

Te k. gevr. metaal ZETBANKJE of te h. gevr. Tel. 045-316502.

Te k. gevr. door hobbyist perfekte KLEUREN-TV'S. Tel. 045-727762.

Te k. gevr. gebruikte PIANO'S, kl. defect geen bezw. Tel. 09-3211721180.

Te koop gevr. SCHILDERIJ of tekening van Aad de Haas, 04490-17647.

Te huur aangeboden

NIEUWBOUWAPPARTEMENTEN, 2 en 3 slaapkamers, gelegen te Maaseik (B). Inl. tel. 076-653377 en 09-3211566325.

HOENSBROEK. Kamer huur per 1 januari. 04457-2267.

SCHAESBERG: appartement te h. Inl. tel. 318371. Zaterdag tussen 11 en 16 uur.

HUIS te h. met tuin. Centrum: Eygelshoven. 045-453588.

HUURDER voor winkelpand, geheel gemeubileerd, perman. tijdelijk, vrije sector en bedrijf in geh. Z. Limb. rente of voor bemiddeling servicevelening. ningstijden: ma. t/m za. 13.00 uur, juridische zen inzake op afspraak. Rechtstraat 93, Maastricht, tel. 043-54771.

Te huur: CAFE - zaal en restaurant, omgeving Hoensbroek, gunstige overname en huur. Tel. inl. 11.00 uur 04459-1588.

Te h. KERSTMAN. TUUM. Geb. compl. Schrijnenstr. 31 Hrl. 717608.

Kleine PRAKTIJK of kel of kantoorruimte dagverblijf bij Schaesberg. weg Mstr. Inl. 043-475.

Gem. ZIT/SLAAPKAMERS, van alle gemakken voorzien, in keuken, weg voor mensen. 16.00 en 18.00 uur. derweg 36, Heerlen. 725828.

SUSTEREN: te h. 85 grote benedenwoning, 3 slpk., kelder ƒ 800,– all-in. 04499.

SUSTEREN: te h. 85 gemeub. woning, pers. kamer, keuken, douche ƒ 1919. all-in. 04499-1919.

SUSTEREN te h. grote bed.woning, keuken, 3 slaapk., ƒ 587,– p.mnd. 1919.

Te h. ETAGEWONING centrum Kerkrade, woonk., slpk., keuken, che, w.c. excl. 04454-1978.

Te h. ruime BUNGALOW te Stein met fraai aangelegde tuin, ruime living, open keuken, badkamer, 3 slpks. en garage. Tel. 7786.

Te huur gevraagd

Te h. gevr. LOODS of garage ca. 25 m2 in Brunssum, omgeving. Tel. 045-251868.

2-persoons KAMER/APPARTEMENT of etage gezocht in Heerlen. ƒ 400,– br.o.no. HK ... Limburgs Dagblad, Postbus 3100 6401 DP Heerlen.

Te h. gevr. WOONRUIMTE omg. Geleen. Inl. tel. 228685.

PRIVÉHUIS te huur in omg. Maastricht of ... Tel. 09-32414654.

KOSTHUIS gezocht, ... geving Vaals, voor ... Brieven ond. nr. HK ... aan het Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Jong stel zoekt FLAT of appartement in Heerlen. 045-422973 Erwin.

Twee meisjes zoeken EEN GEZINSWONING. ... centr. Sittard. Tel. 04... 36557.

Ingenieur zkt. ongemeubileerd APPARTEMENT in Brunssum (...) nieuw of oud ... dir. omgeving. ... febr. 1985. liefst 2 ... woonk., keuken, douche/toilet en inder mogelijk. Br.o.nr. BR 199 LD, Rumpenerstr. 81, 6443 Brunssum.

Begin. leerling ... pleegk. zkt. WOONRUIMTE bij ... zielkenhuis. ... liefst p. 15-2-'85. Br.o.nr. KE 282 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Te h. gevr. APPARTEMENT in Maastricht, Heerlen of omstr. Tel. 314005.

Student Ned. Pol. Acad. zkt. KAMER in ... len of dir. omg. ... 412300.

Ruilen

Te r. eengez.hoekhuis, 3 slaapk. te Nazareth-Mariahoeve tegen huurwoning met 4 slaapk. ƒ 304,–. Voor geschikte WONING met 4 slaapk. ... huur tot ƒ 400,–. In ... Landgraaf. Postbus ... 6370 AA Schaesberg.

Aangeb. ruime eengezinswoning in de MAASTRICHT..., ... gevr. soortgelijke ... ning in Heerlen of ... Brieven o.nr. ... Stand van ... mond. Tel. 043-614359.

Ruilkoop. HOEKWONING, 3 slpk., voor- en achtertuin, ... en ... gar. ... Treebeekstr. Br.o.nr. ... 525 LD, Kouvenderstr. 6431 HE Hoensbroek.

Diversen

Kerst- in Kadomarkt vrijdag 21 dec. 14-21 uur, zaterdag 22 dec. 14-21 uur, zondag 23 dec. 11-17 uur in het centrum COCARDE Valkenburg. Inl. 045-213386.

Pools KERSTFEEST ... Syrena zaterdag 22 dec. de kerst-in Kadomarkt 14-21 uur centrum Cocarde Valkenburg. Inl. 213386.

De Ritmic Group. Zondag 23 dec. op de kerst-in. COCARDE Valkenburg. 213386 van 11-17 uur.

Radiografisch bestuurde model boten - vliegtuigen en auto's. Aurora racebanen. **SHAMROCK** modelracing Mathijs Heugenstr. 14 Heer-Maastricht tel. 043-613334.

500 KACHELS, alle hulpstukken, accessoires en onderhoudsprodukten vindt u bij Wijshoff B.V., Hoensbroek-Centrum, Amstenraderweg 9, tel. 045-211976. Alleen geopend dond., vrijd., zat.

KANTELDEUREN, in 23 maten, tegen absoluut de allerlaagste prijs. Direct uit voorraad. Ook maken wij in uw bestaande garagedeur een aparte doorgangsdeur. Fa. Straten, Eyskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Onbeperkte bewegingsvrijheid voor gehandicapten. De Arola-14, 2-persoons, **INVALIDENWAGEN** biedt volledige bescherming tegen het slechte weer en mag bijna overal gebruikt worden, ook buiten de bebouwde kom. Max. snelheid 40 km/uur. Meer weten? Kom eens langs of vraag een folder aan: Waaijenberg B.V., Panhuis 6, 3905 AX Veenendaal, 08385-11251. Tevens reparaties van alle merken invalidenwagens, indien gewenst halen en brengen.

VELDBRANDSTENEN grote partij Wolder Ind. terr. De Koumen Hoensbroek tel. 045-212768.

AANHANGWAGENS de grootste voorraad. Jo Knops, Rijksweg Zd. 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253

Voordelige aanbiedingen

en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.

Te k. panklare halve VARKENS uit eigen mesterij. W. Nelissen, Kerkstraat 158, Koningsbosch. Tel. 04743-1216 of 04499-2062.

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. RJ Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

„Chin. Rest. Hong Kong" Kerkstr. 27 Brunssum

tel. 045-251344 van 19/12 t/m 2 januari a.s. op alle Chin. eten 10% korting bij inlevering van deze advertentie. (ook voor mee te nemen!!!!).

Bankstelkussens

Set compleet (10 stuks) in diverse kleuren, reeds vanaf ƒ 400,– uit voorraad leverbaar. Wij maken tevens alle afwijkende maten. Ook bekleden wij stoelen en fauteuils. Zondag 23 dec. 1984 geopend van 13.00 tot 17.00 uur. Limatic BV, Akerstraat 22, Centrum Heerlen, tel. 045-711118.

Kerst-in KADOMARKT vrijdag 21 dec. 14-21 uur, zaterdag 22 dec. 14-21 uur, zondag 23 dec. 11-17 uur Centrum Cocarde Valkenburg. Inl. 045-213386.

Goede KLEUREN-TV'S. Grote sort. met gar. Alle bek. merken. Philips grootb. va. ƒ 245,–. Radio Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, 045-724760.

RESTANTPARTIJEN te koop. I.v.m. verhuizing van ons bedrijf ruimen wij op sensationele wijze een groot deel van de restantpartijen op. Zoals: wand- en vloertegels, mozaïektegels, plavuizen, sanitair, sanitairaccessoires, keukens, keukenkasten, aanrechtbladen, stalen binnendeurkozijnen, showroomkeukens en -badkamers en vele andere artikelen. Alles moet weg! Stevens Bouwmaterialen BV, Mauritslaan 111, Geleen. Geopend: werkdagen tot 18.00 uur, zaterdag tot 17.00 uur.

HOUT, board, triplex, meubelpl., wandpl., schrootjes in div. soorten, lak, lijm, beits, gips, kalk, cement, stucadoormortel, tempex en glaswol, ijzerwaren, verfwaren, tuinartikelen, plastic golfpl. en vlakke pl., plastic dakgoot, regenpijp en 1001 andere doe-het-zelfart. Gebr. Bouwmans, Brunssum. Alles voor de doe-het-zelver. Dr. Kuyperstr. 8a, Haansberg.

Te k. KOELKAST ƒ 125,–; stofz. ƒ 285,–; Ringhoverstr. 18 Geleen.

Te k. geschilderde MELKBUSSEN. Spec. prijs. J. Bindels, Hommerterweg 60, H'broek. 045-220634.

Te k. KLEURENTEEVEE z.g.g.st. ƒ 250,–; Tel. 045-225514.

Koopje!! Kompl. antieke EETHOEK, vr.pr. ƒ 2500,–. Tel. 04492-3824.

MOTORKETTINGZAAG. Tel. 045-425839.

Te k. electr. GITAAR ƒ 175,–; tel. 04493-2044.

Zwesde ALLESBRANDER te k. nieuw op c.v. aangesloten, is brandend te zien. Pr. ƒ 1500,–; Na 18 uur 043-648434.

De mooiste BANKSTELLEN, kasten en eetkamers voor het weinigste geld, dat kan alleen de Nobelmeubelen, hoek Nobelstr./Kap. Berixstr. 2, Heerlen. Tevens veel geld terug voor uw gebruikte meubels, als u die inruilt op nieuwe.

Te k. WITLOF 5 kg voor ƒ 7,50; spruiten en prei ƒ 0,85 p.kg p.k.; rode en witte kool, wortels ƒ 0,35 p.kg p.kg.; dikke sinaasappels 4 kg voor ƒ 3,50; mandarijnen, clementines 40 st. voor ƒ 3,50; appels en peren ƒ 0,65 p. kg.; heide en coniferen va. ƒ 0,50. H. Timmermans, Julianastraat 13, Merkelbeek.

Te k. 2 DIAPROJECTOREN z.g.a.n., Olympus data-achterwand. Tel. 045-321107.

Te k. OLIEHAARD met tank; en 2 platenspelers, ± 100 Bouquet-romans. Tel. 045-751411.

Philips TAPEDECK N 4504, uitstekend pr. ƒ 350,–, inw. inb.vaatwasser, ƒ 500,–; vierk. eik. salontafel ƒ 250,–. Tel. 04405-2323 na 19.00 uur.

Te k. SCHAFTWAGEN, lengte 3,45 m, breedf 2,60 m, z.g.a.n., pr. ƒ 1100,–. Tel. 04450-3617.

Afvoer of riool verstopt?

Na jarenlange ervaring en veel succes nu vanaf 1 december 1984 óók aktief in Zuid-Limburg de afvoer- en ontstoppingsspecialist

Riarex

24 uur per dag (óók op zon- en feestdagen) bereikbaar onder het telefoonnummer

045-716425

Beschikbaar voor particulieren, instellingen en eigenaars en/of beheerders van onroerendgoedcomplexen. Géén voorrijkosten, wel 6 maanden garantie. Kosten niet op uurloonbasis doch naar rato van gereinigd aantal strekkende meters afvoer of riool. Vraag vrijblijvend offerte voor jaarabonnementsprijs per object of woningcomplex(en): wij nemen uw ontstoppingszorgen over tegen een aantrekkelijk voordelig tarief, afhankelijk van het aantal (woon)eenheden.

Gevelverzorging **LIMBURG**: gespecialiseerd in gevelreiniging, gevelrenovatie, uitkappen/voegen en straalwerken. Vochtwering met 10 jr. schrift. garantie. Inl. voor gratis prijsopgave bel 045-251467.

Parket

van de vakman. Eiken mozaïek ƒ 16,– p.m2, eiken stroken, 22 mm dik ƒ 38,– p.m2; boerenplanken eiken 22 mm dik ƒ 89,– p.m2; opschuren bestaande parket ƒ 14,50 p.m2. Artisan Parket, Rijksweg Nrd. 29, Sittard tel. 04490-25157. Vertrouwde kwaliteit en vakwerk. (lid Consumentenbond).

Kerstshow

bij 't Parkethuys Voerendaal op 24, 27, 28, en 29 december. Aanbieding: bij aankoop van 30 m² door ons gelegde vloer, 12 m² slaapkamerparket gratis. Hoolstraat 45, Voerendaal. Tel. 045-750305

Bankstelkussens

uit voorraad leverbaar in diverse bloemmotieven en effen kleuren, harde vulling. Complete set (10 st.) va. ƒ 595. Rundlederen kussen in diverse kleuren va. ƒ 998.

Nieuw!!!

Nu rundlederen kuipkussens, rug en zit uit één stuk, dus geen geschuif meer, va. ƒ 375 p.st.
Führen Woninginrichting, Wannerstr. 14, Heerlen-Noord (Heerlerheide). Tel. 045-222622.

VOORDEUREN, tuindeuren, balkondeuren leverbaar in elke maat en houtsoort, o.a. merbau, meranti, afzelia, eiken, grenen, mahonie enz. Kozijnen, ramen, puien. Geurten Hoensbroek Hommerterweg 27, 045-212531.

INBRAAKBEVEILIGING. Levering en montage van alle soorten veiligheidssloten, Lips, Zeiss-Ikon, Yale, Nemef. Inbraakwerende deuren met pantserglas. Geurten Hoensbroek Hommerterweg 27, 045-212531.

Houtkachels, kolenkachels, inbouwkachels

voor open haarden. Energiezuinige petroleumkachels. Tevens alle hulpstukken en aanverwante artikelen.

De kachelspecialist Reker

Kluis 28, Geleen. Tel. 04494-40785

Zonnehemels

Gebogen zonnehemel met 1.80 mtr. lange snelbruinlampen, compl. met in hoogte verstelbaar statief. Reeds v.a. ƒ 1.395,–. Alléén bij: Van Erp Sittard, Putstraat 34, tel. 04490-13531. Heerlen, Saroleastraat 43, tel. 045-711300. Kerkrade, Hoofdstr. 12, tel. 045-456999.

Schitterend rundl. bankstel bijz. zwaar gek. ong. ƒ 9000,– nu enm. ƒ 3995,– en! wij ruilen uw oud bankstel in, voor nog geen ƒ 1000,– 'n splinternieuw massief eiken bankstel, rundl. clubs v.a. ƒ 795,–. Verder: zeer apare 2-zitters, massief eiken toog- en wandkasten. Eiken salonmeubel enz. Alles spotgoedkoop. OK HALLEN, Agnes Printhagenstr. 22-24, centrum Geleen, vlakbij Alb. Heijn.

AANHANGWAGENS en onderdelen, ijzer en profielstaal, buizen en roosters. Fa. Kraft, Gatestr. 56, N'hagen. Tel. 045-311345. Zat. geopend tot 13.00 uur.

Mooie GASFORNUIZEN 125, 145, 175 pr. gashaard ƒ 175,–. Philips grootb. ktv ƒ 245,–; Philips stereo in eiken kast ƒ 175,–. Diepvrieskist ƒ 175,–. Pr. koelkast ƒ 145,–; B&O stereo met boxen ƒ 395,–. Massief eiken bankstellen v.a. ƒ 395,–. Eiken eethoeken v.a. ƒ 195,–. Eiken wandmeubelen v.a. ƒ 295,–. Mooie 2-zits bankjes en antieke salontafels enz. Grote keuze op 1000 m2. Open 13-18 uur. Rijksweg Noord 42, Geleen t.o. Paterskerk.

GASPLAAT ƒ 85,–; gasfornuis ƒ 95,–; ijskast ƒ 85,–; diepvries ƒ 250,–; kolenhaard ƒ 225,–; tel. 045-725595.

Antiek zwaar Barok BANKSTEL oud rose ƒ 2250,–; kapitale nieuwe Italiaanse salonkast nieuw ƒ 8590,– nu ƒ 3400,–; antieke porseleinen vitrinekast Biedermeier ƒ 1650,–; 045-725595.

Te k. eiken BANKSTEL zr. mooi ƒ 750,–. Heulstr. 29, Heerlerheide.

Zondag 23 december ANTIEK-CURIOSA en rommelmarkt, Akerstraat Nrd. 54, H'broek van 11 tot 17 uur. (Nog staanpl. vrij) tel. 045-242531 of 217158.

Te huur op mooie stand GELEEN-centrum. A. vrijstel nieuw winkelpand 550 m2 verk.ruimte en ruime woning ƒ 3500,– p.mnd. B: zeer luxe winkelruimte 124 m2 openschuifb. etalage met hete luchtgordijn, kelder, toilet en tuin ƒ 1200,– p.mnd. C: grote of kleine kantoorruimte, zeer lage huur. D: manazijn 200 m2 met eigen parking ƒ 750,– p.mnd. Tel. 04494-43950. Liefst na 18.00 uur.

Te k. SONY COMBINATIE draaitaf., versterk., tuner, luidspr.box, 2x35 Watt, pr.n.o.t.k. Huisbergerstr. 11, Hoensbroek.

Te k. VESPA Ciao m. sterwielen en versn. pr. ƒ 600,–, fil. 5, Heerlen.

Te k. hogedrukpomp, 04494-48950.

OLIEVERFSCHILDERIJEN. Goed koop bij vrijetijdsschilders, 04492-4378.

VIDEO-FANS! Nieuwe VHS videorec. HI-FI, stereo topmerk ƒ 1849,–; incl. 80 video filmen gratis! Huren! VHS videorec. vanaf ƒ 1449,–; Inr. mog. F. Meijer Verzetstr. 15 Heerlerbaan tel. 045-417651.

Te k. 2-ling KINDERWAGEN. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-351419.

Te k. antieke BOILER te verwarmen m. kachelpje en bovenstuk v. rood koper. Tel. 045-321597.

AQUARIUM 100×50×50 cm, compl. m. Eheimpomp, 045-414475, J. Zijdemans, Nazarethstraat 24, Heerlen.

Te k. kl. noten KAST, bankstel stoffen 2 + 3-zits + compl. slpk.meub. z.g.a.n. Tel. 045-414057.

Te k. KACHELS uit oma's tijd, br. plattebuiskachels, z.g.a.n. ƒ 850,–; Franse stoof ƒ 950,–; emaille z.g.a.nw. ƒ 850,–. Europastr. 15, Schinnen.

Compl. SLAAPKAMERS (hotel), Grendelplein 9, Valkenburg, tel. 04406-14731.

Allesbrander Preway, Coxstove

Barbas - Boley - Thermocat openhaardinzets. Hout - kolen - gas - olie - haarden. Keus uit 200 stuks. Energie zuinige c.v.-ketels, radiatoren. Dit alles bij

Jac Köhlen

Rijksweg Nrd. 104 bij ziekenhuis Sittard, tel. 04490-13228/14862. Donderdag koopavond.

INLIJSTWERK verzorgen wij geheel compleet. Keuze uit meer dan 500 schilderijen en portretlijsten. Geurten Hoensbroek Hommerterweg 27, 045-212531.

Te k. ALLESBRANDER Schrijnen. Leenhofstr. 118 Kerkrade.

Staande KLOK, kolenhaard Efel + houtkachel, accu 12 v. Tel. 045-415839.

ZONNEHEMELS reeds jarenlang de beste en goedkoopste. Fa. Brozon Kerkstr. 35 Cadier en Keer.

Te k. DIEPVRIESKASTEN en -kisten, z.g.a.n., de helft van de nw.pr. Gr. kisten spec. pr. ƒ 1,– p.ltr. KTV'S, stereo-app. en video's met garantie. Vriesko, Sittarderweg 136, Heerlen. Tel. 045-727342.

Nieuw

Sinclair Spectrum + met Nederlandse gebruiksaanwijzing en Nederlandse instructiecassette alleen bij de officiële Sinclair-dealer.

Super Sun

zonnehemels

Getest op veiligheid en met garantie in hoogte verstelbaar. Prijzen vanaf ƒ 1195,–.

Arnold Oprey

Heerlen, Heerlerbaan 275, Maastricht-Beatrixhaven.

Bliksemactie

Meubelgroothandel

De Nobel

levert de laatste nieuwe modellen bankstellen, rechtstreeks aan partikulier en toch krijgt u veel geld terug voor uw oude meubels als u die inruilt op nieuwe! Vraag vrijblijvend huisbezoek om de hoogste waarde van uw meubels te doen schatten. De Nobelmeubelmensen wensen aan alle nobele medemensen een zalig en gelukkig kerstfeest en een voorspoedig 1985. De Nobelmeubelen hoek Nobelstr. Kapl. Berixstr. 2, Heerlen. Tel. 045-717496.

Te k. stalen BUREAU met ladenblok, enkele stoelen. Inl. tel. 045-413018.

Te k. GELUIDSCAMERA diverse trucs. Nieuw. Tel. 045-750156.

Morgen, zondag, heerlijk SNUFFELEN in onze grote winkel, prompt en vol met antiek en omaspullen. Heel veel spiegels. Aparte keukenkastjes. Veel kleingoed. Open iedere dag van 10 tot 18 uur Oranjestr. 30 Hoensbroek nabij tennishal Hendriks.

ORGEL Gem. Wizzard 331 z.g.a.n. m. ritmebox Leslie enz. schuifdek, bankje. ƒ 2000,–. Tel. 045-324383.

Bij de MEUBELBEURS, 1 bankstel ƒ 250,–; 2 eiken eethoeken ƒ 350,–; los leren bankje (2-zits) nu ƒ 495,–; losse stoelen ƒ 25,–; eesen tafeltje eiken kasten nu v.a. ƒ 450,–; een koelkast ƒ 50,–; een gashaard nu ƒ 150,–; een wasmachine ƒ 150,–. mod. eethoek ƒ 250,–; een 3-2-1-bankstel ƒ 1500,–; een gasplato ƒ 125,–; een stofzuiger ƒ 125,–; verder tientallen koopjes voor mensen met weinig geld. Meubelbeurs, Akerstr. 250, Hoensbroek. Tel. 222870.

Gebr. BANDEN m. gar. ABC Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

Volglas AQUARIUM, 155x60x60 cm, bio.f. en omb., pr. ƒ 600,–. Tel. 045-322073.

Te k. TAPEDECK Sharp i.z.g.st. 3 jr. oud. Inl. tel. 045-422231. Na 18.00 uur.

Te k. v. particulier electrisch ORGEL met voetped. en ritme, of ruil tegen Videotipe VHS, tevens 4-pits gasstel ƒ 65,– en vouwfiets ƒ 60,–. Tel. 045-256926.

Te k. 2 en 3-ZITSBANK, prijse stof met tussenvangen + 4-pits gascomf., 1 jr. oud, z.g.a.n. Tel. 045-254566, na 19.00 uur.

Te k. Solina ORGEL B 106, i.g.st. Angerstraat 16, Schinveld. Tel. 045-259863.

Te k. AANBOUWKEUKEN m. afzuigkap. Berkenlaan 48, Kerkrade.

SLOTENSPECIALIST, voor het vervangen van beslaande sloten door veiligheidssloten met uitgebreide cylinders, event. met certificaat. Geurten Hoensbroek Hommerterweg 27, 045-212531.

Grote Kerstshow

bij C.C. Kleba in meubelen, partij leren bankstellen vanaf ƒ 2.495,–; massief eiken bankstel vanaf ƒ 1.495,–; modern leren bankstel nu ƒ 2.395,–; grote partij eiken kasten vanaf ƒ 1.895,–; eiken toogkast nu ƒ 1.595,–; slaapkamer compl. nu ƒ 1.695,–; Grote partij KTV-kasten met videoschuif 15 tot 20% korting.

C.C. Kleba Hoensbroek

Tel. 212854

Wit GASFORNUIS te koop. Merk Etna. Prijs ƒ 50,–. Tel. 045-218828.

GRATIS af te halen, hangwagen, wegens verhuizing buitenland. Bellen voor 12 uur. 045-324758.

Nederlandse POSTZEGELS en munten v. part. 25% kat. 045-459604.

Electr. ORGEL Technics ± 8 mnd. oud. Vr.pr. ƒ 1350,–; goede dameskfiets m. versn. ƒ 125,–; mooi massief eiken buro ƒ 300,–; ƒ 600,–. Aldenhofstr. 55 Hoensbroek.

Rolluiken (Heroal)
Zonwering

T.H. Hendriks

P. Greymanstraat 18 Schinveld. Tel. 045-256371

Te k. grote KACHEL allesbrander uit kasteel. Tel. 04492-1893.

Eiken BANKSTEL met leren zitt. kuipmod., 2-3-zit ƒ 1250,–. Heulstr. 29 Heerlerheide bij de Markt.

Opgelet!! weggeef-prijzen

Ronde eikenhouten bloembakken 120 cm lang ƒ 45,–. 2 st. ƒ 75,–. Eiken regentonnen 200 l whiskyvat ƒ 75,–, ook biervaten, karrewielen enz. Nostalgische lantaarnpalen voor straat en tuin van echt gietijzer met koperen kop

Palen-centrum „De Kasteellaan"

Kasteellaan 104, Heerlen. Tel. 045-720808 (ingang drogisterij Hub).

Te k. KLEUREN-TV. Vele merken va. ƒ 1.398,–. 16 kan., 66 cm. Tevens gebr. KTV vanaf ƒ 250,–; zw./wit tv vanaf ƒ 45,–. Fa. Voorst, Ganzeweide 48, H'eide. Tel. 045-213879.

Te k. Brabantse POTKACHEL. Te bevr. 045-750489.

Te k. eiken SALONTAFEL, strak model, ondergeveste massief. Lang 1.40 m, breed 60 cm. Tel. 045-319770.

De grootste en mooiste kollektie 2e hands MEUBELS, antiek en keukels vindt u nog steeds bij Leo Römer, Eindestr. 46 Nieuw Einde (Hrl.-Nrd.) Bezorgen gratis. Dagelijks geopend van 10.00 tot 18.00 uur, donderdag koopavond. Tel. 045-215716.

Te k. staande KAPSTOK siersmeedwerk. Tel. 045-318379.

Te k. weg. verhuizing eiken LITS-JUMEAUX, eiken salontafel, eiken lechhoek (3 zitpl.), eiken kamerkast. Alles massief, 2 ijskastjes, gasfornuis, basculé, Miele wasmach. + droogtrommel, hobbyhout, Louis XV stoeltjes en bankje, staande klokken, bronzen klokken-stel, kasten en kastjes, fietsen enz. Kaldeborn-weg 133, Heerlerbaan.

Uw bankstel/stoelen/kussens enz. nieuw bekleed. Stoffeerderij Kloprogge, Akerstr. 70 Kerkrade-W. Tel. 045-412735.

Te koop 2e hands KLEURENTELEVISIES met 3 maanden garantie va. ƒ 400,–. Radio/TV 70, Kasteellaan 81, Heerlen-Meezenbroek. Tel. 045-720036.

Vuurwerk

Bestel nú heel goedkoop.
Meer keus
als waar dan ook!

„AAA-winkel"

Rumpenerstr. 116
Brunssum

OPENHAARDHOUT, prima verzorgd ƒ 80,– m3. Bezorgen mogel. 045-751687/226067.

Compl. lits-jumeaux SLAAPK. te k. en ijskast, tafelmodel. 045-460245.

Tijdelijk een AUTO nodig? Huur een nieuwe auto vanaf ƒ 26,– per dag + 26 ct. p. km. Max. per dag ƒ 70,– excl. BTW. Europcar-Collaris, Schelsberg 45, Heerlen. Tel. 045-725666.

Te h. luxe WOONHUIS m. compl. inb.keuk., garage. Kokelestr. 27, Kerkrade.

Te h. HUIS 3 slks., gr. zitk., bad + douche, tuin, c.v., subs. mogel. te Heerlen. Br.o.nr. KE 278 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Te h. Valkenburg, KAMERS met kitchenette, eigen opgang, ƒ 350,– p.mnd. incl. 04406-15323.

Te h. in BRUNSSUM gr. zitslaapk. met eigen kookgel., douche, w.c. Te bevr. Dorpstr. 169, Brunssum, ond. bel na 13.00 u.

Te h. voor stagière 85 gem/excl. KMR, m.gv. luxe badk./k/t, c.v. en tuin. Huurprijs ƒ 100,– en ƒ 30,–/mnd Br.o.nr. HO 523 LD... Stephan in Willem Maasweg 9, 2071 RR Santpoort.

Uitstekend gel. APPARTEMENT, Kerkraderweg 42 Heerlen.

Te h. p. 11-1-'85 nabij cent. Geleen WOONUNIT 1 à 2 pers. (1 slk.) geh. gemeub./stoff, c.v., all-in ƒ 685,p. p.mnd. geen huursubs.). Tel. 04494-47128.

Te h. KAMER voor nette stud. of werk. nette man. Hoofdstr. 113, Hoensbroek 045-219609.

Zondag 23 December OPEN DAG 13.00 tot 18.00 uur.

MEUBELSHOW

Als je niét bij de koepel koopt...betaal je teveel.

Thermiekstraat 12 Industriepark De Horsel 6361 HB Nuth telefoon 045 - 242626

Finale TALENTENJACHT vrijdag 21 dec. op de kerst-in kadomarkt van 14-21.00 uur Centrum Cocarde Valkenburg. Inl. 045-213386.

Pools KERSTFEEST met Syrena zaterdag 22 dec. op de kerst-in kadomarkt van 14-21 uur Centrum Cocarde Valkenburg. Inl. 045-213386.

De Ritmic group zondag 23 dec. op de kerst-in kadomarkt Centrum COCARDE Valkenburg Inl. 045-213386 van 11-17 uur.

Schitterend rundl. BANKSTEL bijz. zwaar gek. ong. ƒ 9000,– nu enm. ƒ 3995,– en wij ruilen uw oud bankstel in, voor nog geen ƒ 1000,– 'n splinter nieuw massief eiken bankstel, rundl. clubs v.a. ƒ 795,–; verder zeer aparte 2-zitters massief eiken toog- en wandkasten. Barok meubelen, eiken salonmeubel enz. Alles spotgoedkoop. O.K. Hallen, Agnes Printhagenstr. 22-24, Centrum Geleen vlakbij Alb. Hein.

Te k. div. AFBRAAKMATERIALEN. Dorpstr. 101, Brunssum.

Te k. Prins CARNAVALCOSTUUM. Tel. 045-717608.

Bosch DIEPVRIESKIST ƒ 295,–; wasautom. ƒ 225,–; gasfornuis ƒ 165,–; oliekachel met tank ƒ 150,–; tel. 045-725020.

Voorverkoop van VUURWERK. Willemstr. 16 Heerlen tel. 045-712336. Afhalen van het vuurwerk op 28, 29 en 31 december.

Te koop TI 99 4 A HOMECOMPUTER mini mem. + term. emulator II en div. spelmodules. Tel. 045-753420.

Betaalbare KACHELS van prima kwaliteit. Tel. 045-215716.

Te k. complete P 2000 T 16 K ram + toebeh. 1 jr. oud. Tel. 045-443992.

Ter overname aang. GINGSHANDEL in reinigingsprodukten. Tel. 045-724657.

Weg. omst. K.T.V. te k., prachtig toestel met tiptoetsen, 045-454628.

KLEURENTELEVISIES. O.a. Philips, Blaupunkt vanaf ƒ 195,–; zwart/wit v.a. ƒ 75,–. Radio/TV Frank Bu..., Akerstr. 33, Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Te koop 50 m2 FINEERHOUT. Tel. 04495-2451.

ZITSLPK. te h. met gebr. van w.c. en douche. Tel. 045-722161.

Te h. KAMER te Hoensbroek. Tel. 045-216045.

Vrijst. HERENHUIS, mooie tuin met privacy, rand Kerkrade/Heerlen, baan. L-woonk. 8x4, open keuken, 3 slpks., badk. m. ligb., won., voorz. v. park.vl. Huurpr. ƒ 1100,– p. mnd. Aanv. i.o. Voorkeur voor bejaarde fam. Te bevr. 045-417378.

Studentenhuisvesting

Op korte termijn 35 kamers voor enkel groepen met me eetkeuken, recreatiezaal, gunst. prijs. Inl. J. Vig... appl. onr.goed Tel. 045-711617.

Ter overname aangeb. **CAFÉ-DANCING** „Olympia" Kegelbaan. Kasperenstr. 29 Kerkrade-W. tel. 42232...

Videocentrum Heerlen

1e en 2e kerstdag geopend van 14.00 - 17.00 uur

Grasbroekerweg 1. Tel. 045-725243

Filmsterren en bandieten kandidaat

DEN HAAG – In Indira Gandhi's geboorteplaats Allahbad treedt voor de Congres (I) Partij een bijna niet te verslagen kandidaat in het krijt bij de algemene verkiezingen van 24, 27 en 28 december. Het is de zeer populaire filmacteur Amitabh Bachchan. Deze 42-jarige vriend en schoolkameraad van premier Rajiv Gandhi, is de best betaalde acteur van de Indische filmindustrie.

Bachchan is niet de enige ongewone kandidaat voor de nieuwe Lok Sabha (Lagerhuis). In de Noordindische deelstaat Uttar Pradesh (met 150 miljoen mensen de dichtstbevolkte van India) staan enkele mannen kandidaat, die bekend staan als beruchte misdadigers. Eén van hen, Virendra Pratab Shahi, geldt als een scrupuleuze bendeleider en is een vertrouweling van Manaka Gandhi, de weduwe van de verongelukte Sanjay Gandhi.

In Bombay staat de beruchte miljonair/smokkelaar Ajji Mastan kandidaat. Hij heeft korte tijd in de gevangenis gezeten, maar hij is naar zijn zeggen nu „bekeerd".

In vergelijking tot deze potentiële volksvertegenwoordigers lijkt de groep „fantasten", die ook een gooi doet naar een zetel in de Lok Sabha, ongevaarlijk. Deze verzameling mensen, die pas op de sluitingsdag van de kandidaatstelling in de openbaarheid trad, noemt zich de „Indische Opportunisten Partij". Hun doel is „het behoud van de beginselen van de Indische politiek, namelijk overlopen naar andere partijen, corruptie, begunstiging van bloedverwanten en loze beloften". Hun partijsymbool: een politicus die aan zijn zetel plakt.

INDIA NAAR STEMBUS

[DE]N HAAG – Op 24, 27 en 28 december kunnen 379 miljoen [Ind]iërs bepalen wie er een zetel zullen krijgen in de 8e Lok [Sa]bha (Lagerhuis). In totaal zijn er 544 zetels. En maar liefst [5]00 kandidaten strijden om de gunst van de kiezer. De uit[slag] zal echter geen nauwkeurige afspiegeling zijn van de po[litiek]e krachtsverhoudingen, omdat India geen evenredige [ver]tegenwoordiging kent, maar werkt met het zogeheten [dis]trictenstelsel. Dat betekent dat alle zetels uit een bepaald [kie]sdistrict worden toegewezen aan de kandidaat die de [mee]ste stemmen op zich heeft weten te verzamelen.

In de belangrijke noordelijke deelstaat Uttar Pradesh, waar 85 zetels op het spel staan, heeft zich het grootste aantal kandidaten aangemeld: 1.242. In Delhi komen 189 kandidaten, onder wie 173 onafhankelijken, uit voor 7 zetels.

Bij de komende algemene verkiezingen staan slechts 513 van het totaal aantal van 544 zetels op het spel. In de oostelijke deelstaat Assam, waar bij vorige verkiezingen ruim duizend immigranten uit Bangladesh werden afgeslacht, worden voor de 14 zetels geen verkiezingen gehouden. Deze zijn „uit veiligheidsoverwegingen" opgeschort. Ook in de strategische en roerige westelijke deelstaat Punjab kunnen de kiezers hun voorkeur voor de 13 zetels niet kenbaar maken, omdat na de bestorming van de Gouden Tempel van de Sikhs en de moord op premier Indira Gandhi door twee van haar Sikh-lijfwachten de veiligheidssituatie in Punjab, waar de Sikhs in de meerderheid zijn, nog te gespannen is.

Twee zetels zijn traditioneel gereserveerd voor de kleine minderheid van Brits-Indiërs. In de noordoostelijke deelstaat Mizoram heeft men op 30 november de gang naar de stembus al gemaakt. De ene zetel die op het spel stond, ging naar de Congres (I) Partij.

Er mogen bij deze verkiezingen ongeveer 30 miljoen mensen meer meedoen dan bij de vorige in 1980. Deze potentiële kiezers zijn verdeeld over 22 staten, 14 verschillende talen en meer dan 720 dialecten. Dat het percentage ongeletterden rond de 62 schommelt, maakt het er niet gemakkelijker op.

Om de analfabeten te helpen bij het uitbrengen van hun stem op de kandidaat van hun voorkeur heeft de Nationale Kiesraad ook nu weer symbolen vastgesteld voor de diverse partijen en onafhankelijke kandidaten. Zo voert de Congres (I) de hand als symbool. Verder zijn er symbolen als waterlelie, boer die het land ploegt, leeuw, wiel, muis, kameel enzovoort.

In vier deelstaten worden ook verkiezingen gehouden voor het deelstaatparlement, in Tamil Nadu, Manipur, Arunachal Pradesh en in de deelstaat Goa, Damman en Diu.

Zware dobber

Aan de noordoostelijke deelstaat Manipur zal de Congres (I) van Rajiv Gandhi een zware dobber hebben. In deze deelstaat, waar twee separatistische groepen al sinds 1979 een guerrilla-oorlog voeren vanuit het grensgebied met Burma, verlieten op 24 november 14 leden de regerende Congres (I) partij, die 43 van de 60 zetels had. Het zal daar op 27 december naar verwachting een nek-aan-nek race worden tussen de Congres (I) en de andere partijen.

De kiezers kunnen hun stem uitbrengen op zeven nationale partijen en 31 regionale politieke groeperingen. Voor de 429.912 stembureaus met 1,3 stembussen zijn 2,25 miljoen verkiezingsfunctionarissen beschikbaar. Ram Krishna Trivedi, het hoofd van de onafhankelijke Nationale Kiesraad, zei nauwelijks geweld te verwachten op de verkiezingsdagen „omdat er niet wordt gestemd in de potentieel roerige deelstaten Punjab en Assam". Toch zullen er volgens Trivedi „circa 2 miljoen veiligheidstroepen de stembureaus bewaken om eventuele gewelddadigheden de kop in te drukken".

● Op het vliegveld van Peking is gisterochtend de eerste vice-premier van de Sovjetunie, Iwan Archipov (midden), aangekomen. Hij is de hoogste Sovjet-functionaris sinds vijftien jaar, die een bezoek aan China brengt. Archipov staat aan het hoofd van een economische en handelsdelegatie die een week in China zal blijven. Op het vliegveld werd Archipov begroet door zijn ambtgenoot Yao Yilin, de Chinese onderminister van buitenlandse zaken, Qian Qichen, en door een horde journalisten (zie foto). Archipov sprak de hoop uit dat de gesprekken die hij in Peking zou hebben, nuttig zouden zijn en zouden bijdragen aan de versterking van de Russisch-Chinese betrekkingen en contacten.

CNV: lagere [p]ensioenpremie [v]akbondsleden

[DE]N HAAG – Het CNV werkt aan [een] plan om georganiseerde [wer]knemers via een lagere pen[sioe]npremie een deel van de vak[bon]dscontributie terug te beta[len]. Als het plan, dat nog veel ha[ken] en ogen heeft, rond is, zal het [wor]den aangeboden aan de loon[comm]issie van de Stichting van [de] Arbeid.

[Het] het CNV is men op dit plan ge[komen], doordat de leden duide[lijk] hebben gemaakt dat zij via [hun] contributies een apparaat in [stand] houden dat ook voor onge[orga]niseerden op alle mogelijke [terr]einen de kastanjes uit het [vu]ur moet halen.

[Om] iets terug te doen voor de vak[bon]dsleden heeft het CNV geke[ken] wat er gebeurt bij de georga[niseer]de boeren. Die mogen hun [con]tributie voor de standorgani[sat]ies aftrekken van de heffing [die] zij van het Landbouwschap [opg]elegd krijgen. „Zoiets moet [ook] mogelijk zijn voor vakbonds[led]en", meent bestuurder Piet [...]en.

[De] gedachten gaan uit naar het [ople]ggen van een heffing op de [pen]sioenpremie, hetzij per bedrijf en per [bed]rijfstak. Uit deze heffing zou[den] vakbondsleden aan het eind [van] het jaar een deel van de door [hen] betaalde pensioenpremie terug kunnen krijgen.

[Vol]gens het CNV komt een derge[lijk] systeem voor in België. In [Ned]erland is het plan inmiddels [doo]r de Vervoersbond CNV voor[gest]eld aan de directie van de [Ned]erlandse Spoorwegen.

Stroom vluchtelingen wijkt uit naar Soedan

KASSALA – Soedan, het land dat al de meeste vluchtelingen herbergt van alle Afrikaanse staten, heeft te kampen met een enorme toevloed van slachtoffers van de hongersnood uit Ethiopië en Tsjaad. Ongeveer 200.000 vluchtelingen uit deze landen zijn inmiddels naar Soedan getrokken op zoek naar voedsel. Volgens regeringsfunctionarissen en hulpverleners zijn nog eens 250.000 Ethiopiërs op weg naar de Oostsoedanese stad Kassala.

Deze exodus dwong de Verenigde Naties en Soedan tot een noodkreet om hulp. Gevreesd wordt dat de hoeveelheid voedsel die de komende maanden is toegezegd aan Soedan, niet voldoende zal zijn voor het groeiende leger vluchtelingen. „Met deze stroom vluchtelingen zal de komende maanden een zeer ernstige situatie ontstaan", zo verklaarde het hoofd van de Soedanese commissie voor vluchtelingen deze week.

De toevloed van de honderdduizenden Ethiopiërs wordt gezien als het grootste probleem, maar ook de komst van talloze Tsjadiërs baart de autoriteiten ernstige zorgen. In Soedan bevinden zich momenteel ongeveer één miljoen vluchtelingen.

Jarenlang hebben duizenden Ethiopiërs uit de aangrenzende provincies Eritrea en Tigre al hun toevlucht gezocht in Soedan om te ontkomen aan droogte, de strijd tussen rebellen en regeringstroepen, militaire dienst of het marxistische bewind.

De Soedanese regering, hulporganisaties en het Hoge Commissariaat voor de vluchtelingen van de VN hebben reeds een infrastructuur opgezet voor opvang van de vluchtelingen. De huidige vluchtelingenstroom dreigt deze infrastructuur echter zwaar te overbelasten. De Ethiopische vluchtelingen komen in groepen van ongeveer 5.000 aan, die veelal een wekenlange voettocht achter de rug hebben.

Deze infrastructuur – voedsel, artsen, opvangcentra, hulporganisaties en watervoorzieningen – bestaat niet aan de Tsjadische grens. Functionarissen vrezen dan ook dat een plotselinge toevloed van mensen, die de droogte in Tsjaad ontvluchten, niet kan worden opgevangen.

Aan beide grenzen is de situatie slecht. De vluchtelingen moeten samenleven met de Soedanezen, die door de droogte zelf te kampen hebben met één van de slechtste oogsten sinds jaren. De opbrengsten van landbouw liggen ongeveer 50 lager dan normaal. „Als wij 250.000 Ethiopiërs krijgen, zou dat evenveel zijn als de hele bevolking van Kassala. Daarom proberen wij die vluchtelingen naar andere plaatsen over te brengen om ernstige spanning te voorkomen", aldus het hoofd van de Soedanese vluchtelingencommissie.

Gadaffi zorgt voor opschudding

PALMA – De Libische leider Muammar Gadaffi heeft voor de nodige opschudding in Spanje gezorgd met opmerkingen over de twee Spaanse enclaves in de Sahara, Ceuta en Melilla.

Gadaffi kwalificeerde het bestaan van de enclaves als „een probleem" en voegde er aan toe Ceuta en Melilla te beschouwen als „Arabische steden". Marokko maakt aanspraak op de twee enclaves, die al bijna 500 jaar in Spaanse handen zijn.

De Libische leider maakte zijn opmerkingen tijdens een persconferentie in Palma op het eiland Mallorca. Gadaffi verbleef op Mallorca voor besprekingen met de Oostenrijkse exkanselier Kreisky. Ook de Spaanse premier Felipe Gonzalez nam deel aan het gesprek.

In de Spaanse pers is met grote verbazing gereageerd op het verblijf van Gadaffi in Spanje en op het optreden van premier Gonzalez.

De woordvoerder van de premier heeft in een reactie op de uitlatingen van Gadaffi inzake Ceuta en Melilla laten weten dat „er geen twijfel over kan bestaan dat de enclaves Spaans zijn".

Regering in Bolivia afgetreden

LA PAZ – In Bolivia is de regering afgetreden, zo heeft minister van voorlichting Rueda Pena meegedeeld. President Siles Zuazo is besprekingen begonnen voor de vorming van een overgangsregering tot aan de verkiezingen in juni volgend jaar.

De regering, die in oktober 1982 werd gevormd, bestond uit vertegenwoordigers van de MIR (beweging van revolutionair links), MNRI (nationale beweging van revolutionair links) en de communistische partij. Drie ministers van de MIR en vice-president Paz Zamora (eveneens van de MIR) hadden enkele weken geleden hun ontslag al ingediend.

Heroïne kost junks 650 miljoen per jaar

DEN HAAG – De naar schatting 20.000 heroïnegebruikers in ons land geven jaarlijks ruim 650 miljoen gulden aan heroïne uit. Zij gebruiken voor gemiddeld 114 gulden per dag en dat gemiddeld 288 dagen per jaar. Dit blijkt uit een onderzoek van de econome drs. J.C. Hoekstra van de Groningse universiteit, dat gisteren is gepubliceerd in Economisch Statistische Berichten (ESB).

Bijna de helft (42 procent) van de gebruikers steelt of breekt in om aan die 114 gulden te komen. Zij moeten dan voor ongeveer 450 gulden aan goederen verwerven, omdat de heler meestal niet meer dan een kwart van de marktwaarde betaalt. Veel gebruikers (19 procent) handelen zelf in heroïne om hun portie van gemiddeld 0,38 gram per dag te bekostigen. De onderzoekster gaat daarbij uit van een heroïneprijs van 300 gulden per gram in 1982.

Andere methoden om aan geld te komen zijn – in volgorde van toepassing – optreden als tussenpersoon in de verkoop van de drug, dealen van andere middelen, bemiddelen bij verkoop, prostitutie en cheques vervalsen. De onderzoekster heeft voor deze cijfers tachtig zware heroïnegebruikers ondervraagd.

Minder geld

Het onderzoek heeft ook aangetoond dat 61 procent van de verslaafden minder gebruikt bij gebrek aan geld. Ruim een derde (36 procent) van de ondervraagden poft in dat geval liever of probeert het te „krijgen". Als een junk meer geld heeft, zet hij of zij dat meestal (86 procent) om in meer heroïne.

Meer dan de helft (55 procent) van de junkies gebruikt behalve heroïne regelmatig softdrugs. Een aantal neemt daarnaast ook slaap- of kalmeringsmiddelen of cocaïne tot zich. Ruim een derde heeft bij hoger bijgebruik minder heroïne nodig.

Blaaspijpje onbetrouwbaar

DEN HAAG – Gemiddeld 80 procent van de beschonken automobilisten wordt niet betrapt bij de controle met blaaspijpjes. Hiermee is vast komen te staan dat het blaaspijpje een volstrekt onbetrouwbaar instrument is om automobilisten die te veel gedronken hebben te signaleren. Electronische blaasapparaten, die thans gaandeweg door de politie worden ingevoerd, verhogen de pakkans aanzienlijk.

Slechts één op de drie automobilisten met meer dan 0,5 promille alcohol in het bloed wordt thans door de blaaspijp opgemerkt. Bij rijders met één promille of meer wordt er één op de drie gepakt. De overigen mogen in beschonken toestand doorrijden.

Landelijk

Dit blijkt uit een onderzoek uitgevoerd door de Leidse universiteit in opdracht van de Stichting wetenschappelijk onderzoek verkeerveiligheid (SWOV) en het ministerie van verkeer en waterstaat. Het onderzoek werd landelijk gehouden tijdens een serie weekendnachten in het najaar van 1983.

Momenteel stapt ongeveer twaalf procent van de automobilisten met teveel alcohol in het bloed achter het stuur. Het onderzoek heeft aangetoond dat dit aantal de laatste jaren ongeveer stabiel blijft. Verder is opvallend dat steeds meer vrouwen beschonken in de auto stappen.

Golf: aanval op tankschip

BAHREIN – In de Golf is gisteren het Noorse tankschip „Torshavet" door een raketaanval in brand geschoten.

In totaal zijn tot dusverre in wat de „tankeroorlog" is gaan heten al meer dan zestig schepen getroffen. De meeste schepen daarvan werden aangevallen door Irak, dat nu ruim 4½ jaar geleden oorlog tegen Iran begon.

Door aanvallen op de schepen poogt Irak de vaart op Iraanse oliehavens te blokkeren.

Israël: ultimatum in onderhandelingen over Zuid-Libanon

Van onze correspondent

TEL AVIV – Israël heeft de Libanese regering een ultimatum gesteld inzake de onderhandelingen over Israëlische terugtrekking uit Zuid-Libanon. De Israëlische delegatie wil dat er op 7 januari, tijdens de volgende bijeenkomst van de onderhandelaars in Nakoera, spijkers met koppen worden geslagen over de toekomstige veiligheid in Zuid-Libanon.

Libanon blijft tot nu toe weigeren Unifil-troepen in de te ontruimen gebieden toe te laten. Het ziet daarin een aantasting van de Libanese soevereiniteit. Israël op zijn beurt meent dat het officiële Libanese leger niet sterk genoeg is om de veiligheid in het zuiden te waarborgen.

Op uitnodiging van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties kwamen begin november Israëlische en Libanese militairen onder toezicht van de VN voor het eerst bijeen. Tijdens de eerste helft van de in totaal elf bijeenkomsten in Nakoera leek het erop dat beide landen tot een overeenkomst zouden komen. In ruil voor het vertrek van de Israëlische troepen zou Libanon akkoord willen gaan met de legering van Unifil-eenheden tussen de Awali-rivier en de Zaharani-rivier en van de Middellandse-Zeekust tot aan de grens met Syrië.

Met een eis van Israël een klein Unifil-detachement ten zuiden van de Zaharani-rivier op te nemen had de Libanese delegatie echter moeite. Het voorstel van de Libanezen ging niet verder dan een strip van 10 kilometer met Unifil-soldaten, gerekend vanaf de noordgrens met Israël.

Naarmate de besprekingen vorderden, nam de bereidheid van Libanon af Unifil het vacuüm te laten opvullen in de nu nog door Israël bezette gebieden. Buiten zijn vertegenwoordigers in Nakoera om liet premier Rashid Karameh van Libanon op 12 december weten dat slechts troepen van het officiële Libanese leger de controle over Zuid-Libanon zullen krijgen. Hetgeen impliciet betekent dat ook voor het Israël welgezinde Zuidlibanese legertje van generaal Antoine Lachad geen rol bij de handhaving van orde en rust zou zijn weggelegd.

Maar Israël heeft geen enkel vertrouwen in de kracht van het Libanese regeringsleger, dat in eigen huis nauwelijks orde op zaken kan houden, aldus het hoofd van de Israëlische militaire delegatie in Nakoera.

Bovendien bestaat de angst dat wanneer alleen het Libanese leger de controle krijgt over de verlaten regio, Palestijnse commando's naar Zuid-Libanon zullen terugkeren en vandaar uit opnieuw gewelddadige acties tegen gebieden in Noord-Israël zullen ondernemen.

Syrië

Volgens Israëlische legerwoordvoerders is de impasse in de onderhandelingen veroorzaakt door Syrië, die druk op de regering in Beiroet zou hebben uitgeoefend geen akkoord met Israël te sluiten. Syrië speculeert er vermoedelijk op dat Israël zich vroeg of laat toch wel uit Zuid-Libanon terugtrekt.

Premier Peres van Israël heeft deze week al verschillende keren gezegd voorstander te zijn van een eenzijdige terugtrekking uit Libanon, als de onderhandelingen in Nakoera op korte termijn niets opleveren. Maar politieke waarnemers in Jeruzalem voorzien dan opnieuw een kabinetscrisis voor de regering van nationale eenheid, omdat de Likoedpartij van vice-premier Shamir alleen bij een door Unifil gegarandeerde veiligheid van Israëls noordelijke gebieden de troepen uit Zuid-Libanon wil terughalen.

Voor het opgeven van overlijdensadvertenties voor de krant van maandag bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15 en 16 uur aan ons hoofdkantoor of telefonisch uitsluitend op 045-739200.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen

Bouwvak

VERHUIZINGSOPRUIMING. Wij gaan op korte termijn verhuizen. Daarom ruimen wij op rigoureuze wijze een belangrijk deel van de restantpartijen op. Zoals: wand- en vloertegels, mozaïektegels, plavuizen, sanitair, sanitairaccessoires, keukens, keukenkasten, aanrechtbladen, stalen binnendeurkozijnen, showroomkeukens, showroombadkamers en diverse andere artikelen. Alle restanten moeten weg! Stevens Bouwmaterialen BV, Mauritslaan 111, Geleen. Geopend: werkdagen tot 18.00 uur, zaterdag tot 17.00 uur.

New Look B.V. STEIGER- EN BOUWMACHINE-VERHUUR. Edisonstraat 8, Schaesberg. Tel. 045-312154-312709.

KANTELDEUREN of rolluiken bestellen (ook voor industrie) Straten - Voerendaal bellen. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Verhuur en verkoop

van bouw-, wegenbouw-, industrie-, werkpl.- en hobbymachines, rolsteigers en div. hulpgereedschappen.

Tel. 045-411930

Bouwmachines Damoiseaux B.V.
Ind.terr. De Beitel 108 Heerlen
aan de rijksweg Locht-Simpelveld

Dieren

Te k. of te r. ELLIOT, goud, gele, goud. koningsfazanten, carolina, mandarijn, talingen, muskus e.a. eenden, austr. parkieten, sierhuisganzen vanaf f 50,– per paar; kalkoenen vanaf f 45,– p.st., sierlegkippen vanaf f 40,– per 1-2, sierduifjes f 2,50, damhertenbokjes '84. H.D. schapenbokken 83-84. Te k. gevr. voor kweekdoeleinden. Beo's, kakatoes, ponyhengst en hooi. Kasteelpark Born 04498-51950.

Te k. van part. peper en zout middenslag SCHNAUZERS met garantie, zeer goede stamboom en uitst. bloedlijnen. Ingeënt en getatoeëerd, ouders aanw., 9 wk. oud, 04498-55267.

Te k. nest DUITSE STAANDE honden m. stamb., 11 wk. oud, en nest cocker spaniels. Echterboschbaan 23, Maria-Hoop. Tel. 04743-2303.

DOBERMAN pincher pups met stamb., ouder H.D.-gefokt op schoonheid en karakter. Tel. 04105-4625.

Te k. Duitse HERDER teef met stamboom, 6 mnd. oud. Tel. 04490-15772.

Te k. BOUVIERSPUPS m. stamb. f 500,–; Daslook 25, Kerkrade-W. 045-419477.

Te k. Eng. FOX TERRIERS 8 wkn. met stamb. Meezenbroekerweg 124, Hrl.

Te k. Duitse HERDERPUPS m. stamb. f 375,–; tel. 04756-5760.

Te k. prachtige BOUVIER, teef, m. stamboom. Antoniusstr. 61 Geleen. 41775.

Jonge COCKERSPANIELS zeer mooi, goedkoop. Kerkstr. 33 Ubach o. Worms.

Te k. GLOSTERS res. wit, goudg. man + pop. Tel. 04492-3393.

Te k. ROTTWEILER pup. Groenseykerstr. 26, Geleen.

Te k. DWERGPOEDELTJES ± 8 w. zwart, ontwormd. 04495-7470.

Te koop prachtige YORKSHIRETERRIERTJES met stamboom, geënt en ontwormd. Heerstraat Zuid 4 Stein. Tel. 04495-3594.

Alaskan MALAMUTS (sledehond), pups van uitst. bloedlijn. 6 weken. Janssen, Maasmechelen - België. Tel. 09-3211751573.

Te k. prachtige ROTTWEILER teef 7 mnd. oud, tel. 045-223196. Roebroekweg 42, Heksenberg.

DOBERMANNREU, 14 mdn. oud, zeer lief in huis, geen kennelhond. Vader en moeder hebben beide Sch. H. III. Tel. 045-225471.

BEO te k., jonge middelslag, beg. te pr. Inruil mog. Tel. 04494-49517.

Te k. prachtige jonge langh. TECKELS. Vos Maasbrachterweg 68 Echt.

Te k. 2 Mechelse HERDERS (8 wk. oud) ingeënt en ontwormnd. 045-459088.

Te k. sprekende PAPEGAAI. Voorterstr. 417 Kerkrade.

Te k. 2 BOUVIERS, reu met stamb. Jodenstr. 19 Geleen. Tel. 04494-43314.

Te k. YORKSHIRETERRIERTJES, zeer mooi en niet duur. T.b.v. 045-312152. Rector Fischerstr. 15 Ubach o. Worms.

Yorks en FOXTERRIERS, dw.poedels, teckels, Walem 11A Schin op Geul tel. 04459-1237.

Jonge ROTWEILERS, bobtailreutje, yorkshire terriers, schotse collies. 04992-2379.

f 1000,- BELONING voor het terugbezorgen van 2 langh. dwergteckels. Tat.nr. EAC 350 en EFC 1545. Tel. 045-724978/752477.

Te k. DOBERMANNPUPS met stamb. + inent.pap. Inl. kennel v.d. Struyver. Tel. 045-751241. Tevens een reu en een teef van ± 6 mnd. t.e.a.b.

KERSTCADEAU? Beeldschone rottweilerpups, topafst. ouders 70 kg zwaar, afger. Sch-III tot in 4e generatie. iets aparts. 04492-3112 na 18.00 u.

Te k. Mech. HERDER, teef, 5 mnd., afst. Hugo v. Duren. Custerslaan 13, Nieuwenhagen.

Duitse HERDERPUPS te k., goedk. Houwer 59, Schaesberg.

SIERDUIVEN te k., versch. rassen. Tel. 045-257318.

Te k. KANRIEMANNEN, bont, zalm en rood intensief. O.Limburgstr. 68 Kerkrade-W. tel. 045-414454.

Te k. RIJZADEL, hoofdstel en verder toebeh. voor een paard. Tel. 04494-41392.

Te k. BOXER, teef, 1 jr. oud, met stamboom, zeer lief v. kinderen. Tel. 419827.

Mechelse HERDER, half jr. oud, teef, met nachthok, f 200,-. Tel. 045-227767.

Te k. KUVASZPUPS, Hongaarse herders, ing., ontw., stb. Beide ouders aanw. Tel. 04402-78100 of 09-3211717696.

Prachtig BOBTAILTEEFJE, 8 weken. Prijs f 750,-. Tel. 04490-13931.

Te k. gladh. FOX-TERRIER, reu, 12 wk. oud. Sportieve prijs. J. Cox, Bernhardlaan 6 Posterholt.

Te . KANARIES m. + p. goud-isabel, glosters. 04407-2233.

Te k. j. BOUVIER gefokt op schoonheid en karakter, vader PH 1 HD vrij, z.g. op TTS. Tel. 045-320870.

Eng. GRASPARKIETEN div. kleuren, ook kweekkoppels. Tel. 045-412950.

Te k. zeer mooie en zware ROTTWEILERPUPS m. goede stamb., getat. + ingeënt. Voor interessante pr. Moeten weg. Tel. 04746-4099.

Te k. gevraagd verkeersmak TUIGPAARD (hoogte min 1.60 m). Tel. 04752-4519.

RASHONDJES. Prachtige jonge Berner-sennerhonden, labradors, Schotse collies, Munsterlanders, heidewachtels, Ierse setters, Duitse staanders, boxers, chow-chow's, bouviers, rothweilers, dobermanpinchers, groenendalers, ruwharige en kortharige foxterriers, beagels, blauwe keeshondjes, cockerspaniels, diverse kleuren poedeltjes, pekingeesjes, maltheser leeuwtjes, teckeltjes, dwergpinchertjes, Yorkshire terriertjes en leuke bastaardhondjes. Ingeënt, getatoueerd en goede garantieregeling. Tevens alle hondebenodigheden. Beide kerstdagen gesloten. Lochterweg 8, Budel-Schoot (achter Weert). Tel. 04958-1851.

Auto's en motoren

Gebr. BANDEN m. gar. ABC Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

BALANCEREN en uitlijnen: AutoBandenCentrale Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

MOTORBANDENSPECIALIST, grote sorteringen 1ste klas merken. Alle uitvoeringen. Motorbandencentrale Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

BALANCEREN en uitlijnen. AutoBandenCentrale Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

AUTO'S opgelet. Wij betalen f 500,- tot f 20.000,- voor uw auto, ook sloop. Tel. 045-727741.

AUTO'S te k. gevr. vanaf '77 t/m '83. Tel. 045-227395.

Te huur en te koop SNEEUWBANDEN en sneeuwkettingen in alle maten. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

INKOOP goede auto's. Contant geld, alleen bij P. Joosten, Scharnerweg 3, tel. 043-627308.

Te k. GEVRAAGD stationcars. C.C.C. Kerkrade. Tel. 045-457976.

Wij kopen uw sloop- en SCHADEAUTO. Tevens verhuur van moffelcabine, hefbrug en werkplaats. Autohandel en sloperij Marxer, Kapelweg 24, Heerlen. Tel. 045-720418.

VW BESTELBUS 1976 met ramen geh. gereviseerd, f 1600,–, 045-724553.

Te k. VOLKSWAGEN Kever cabrio bwj. '67, veel acc. Tel. 045-241225.

Te k. v. part. z.m. OPEL Rekord 2.0S met div. acc. bwj. '81 met lpg, na 17.00 uur, Hoofdstr. 7, Mechelen.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S tel. 045-726281 of 752256.

Te k. FORD 1600 bj. '73, i.z.g.st., kenteken. '84. Pr. f 450,–; tel. 04494-54670.

Voor een nieuwe SKODA naar garage Piet de la Roy en Zn., Hoofdstr. 114, H'broek. Tel. 045-212896.

OPGELET. Wij betalen f 300,– tot f 1500,– voor uw auto. Ook sloopauto's. 045-423063.

Ford Sierra

1600 L, '83, 35.000 km; Audi 100 C, '83 wit, 1e eig.; BMW 318 I '83, nieuw type, bronszit metall.; BMW 323 I, met. blauw, spec. uitvoering, type '80; Suzuki Jeep LJ 410 Q, type '84, 10.000 km; Opel Ascona 1.6 S, 4-drs., '82, zilver; Opel Kadett Special, '83, zilver, 17.000 km; Toyota Carina 1600 GL, '81; VW Golf GTI, metall. groen, '80; Mitsubishi Lancer, nov. '80; Ford Granada Combi, '80; Ford Taunus 1600 L '80; Honda Prelude, '80, met. zilver; Audi 80 LS, type '80; Jaguar XJS Sport '80, rood, 1e eig., nieuwstaat.

Jurgen Autocentrum

Langheckweg 36, ind.terr. Dentgenbach-Kerkrade. Tel. 045-462353. Goede garantie, inruil, snelle financiering, taxatie, autotransport, carrosserie- en spuitwerk, optimale service in moderne werkplaats. Showroom ook 's zaterdags geopend.

OPGELET. Wij betalen f 500,– tot f 20.000,– voor uw auto of schade-auto. Tel. 045-727742.

DHZ-GARAGE met spuitcabine voor elke garagewerkzaamheden. Wagenschutsweg 41, Heerlen-Palemig, tel. 045-721848.

Wij kopen alle luxe-, bedrijfsauto's, bestellers, bussen, stationcars enz. Contant geld. Donny Klassen b.v. Meerssenerweg 219 tel. 043-627354 Maastricht.

Te k. OPEL Manta 2.0S autom. type '80, kl. wit, inr. mog. Plataanpl. 6, Heerlen-Passart.

Te k. MERCEDES Benz klein model, 250, magn. velg. + stereo, vraagpr. f 11.000,– i.z.g.st. Tel. 045-221637.

Te k. BMW 1602 bwj. '75, i.z.g.st. f 2650,–, evt. inr. mog. Tel. 045-316940.

Te k. VOLVO 142E i.z.g.st. f 950,–, tel. 045-316940.

ATS VELGEN + band v. Opel + BMW f 500,–, tel. 045-316940.

Accu defect DONNY helpt u direct. Alle accu's voor uw auto en typen auto met 50% echte korting. Volledige garantie. Ook alle ruilmotoren, trekhaken, schokbrekers, sunroof inbouwdaken en alles voor uw auto met 30-40% korting. Donny Klassen b.v. Groothandel automaterialen. Meerssenerweg 219, tel. 043-627354, Maastricht.

Te k. gevr. alle merken en typen sloop- of SCHADEAUTO'S. Tel. 045-411480.

Wij kopen en halen uw sloop- of SCHADEAUTO tegen afgifte vrijwaringsbewijs. Verboom b.v. Heerlen tel. 045-720654.

Te k. gevr. div. SLOOP-/schadeauto's tegen red. prijs afgeh. C. Corvers, In de Cramer 98, Heerlen. 045-751807.

Wegens oph. bedrijf te k. OPEL Record 1.9 bwj. '79, stationcar, Grachtstr. 55, Oirsbeek, 04492-1817.

Te k. FORD Fiesta de L, i.pr.st., bwj. '81, km.st. 35.000. Tel. 04498-58175.

NISSAN Schoenmakers Sittard.
Het adres voor uw auto.

Geusselt Auto's Maastricht

Tijdens de kerstweek gewoon geopend. Het adres voor een goede gebruikte auto. Tel. 043-621861.

Te k. MERCEDES 220 D nov. '75. Tel. 045-352760.

FORD Taunus 1600 automaat met lpg, '82, Opel Rekord caravan '82 met gas onder vloer, Opel Rekord Classic met lpg '82, Auto Weber, Baanstr. 38, Schaesberg, tel. 045-314175.

Te k. RENAULT 18 TS Combi 80, getint glas, na 18 uur. J. Schielen, Pinnsweg 55, Heerlen, tel. 045-715572.

GOLF GL diesel 1980 open dak, get. glas, sportstuur, metallicgroen, elke keur. toegest. f 8250,–; tel. 04494-55140.

FORD Taunus 1600 Bravo '81 en '80; Fiesta '81; Opel Rekord 2000 S met gas '81; Mazda 626 automaat '79; Renault R18 TL '81; Talbot 1510 '80; Volvo 343 '80; Honda Civic '82; Mitsubishi Galant 1600 Gl '81j; Granada 2300 Bravo '81; Peugeot 305 '80; Peugeot 305 '78 f 3500,-; Mazda Legato '80 4-drs. met gas f 4500,-; Toyota Carina 1600 L '80 f 7500,-. Inruil en financieren, Bovaggarantiebewijs. Autobedrijf P. van Dijk en Zoon. Hompertsweg 33 Schaesberg-Kakert. Tel. 311729.

Ingeruild op HONDA: Honda Prelude EX '84; Honda Quintet Aut. '82; Honda Accord, 3-drs. '82; Honda Civic 3-drs. en 5-drs. Luxe en Aut. va. '77. Bovengenoemde Honda's zijn geen les- of leaseauto's. Suzuki Alto v.a. '81; Suzuki Alto Aut. '83; Suzuki Swift Luxe '84 (demoauto); Ford Fiesta '81; Suzuki-motor type GSX 400E '83. . Diverse goedkope inruilers. Inruil en financiering mogelijk. Honda-dealer, Auto Heral B.V., Haefland 15, Brunssum. Tel. 045-252244.

Profiteer nu nog van onze autoshow

en van de extra korting van f 500,-

en 3 mnd. Bovaggarantie

Auto Limburg

Toonaangevend in het zuiden
Stationstraat 43 Beek.
Tel. 04402-74808-72589

MINI Metro special (6-'83) wit f 7500,-. Tel. 04450-3281.

Te k. PONTIAC Firebird Formula V.6, lpg, bj. '77, veel extra's, i.z.g.st. Tel. 045-456387.

Te k. CHEVROLET Malibu Classic type '80 m. lpg, kl. bruinmetallic, getinte ruiten, stuurbekr. trekh. enz. vraagpr. f 5750,–, inr. kl. auto mog. Arienstr. 2, Schaesberg (Kakert).

Te k. auto SUZUKI coupé dec. '79. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-241476.

Te k. VW Golf C diesel 5-bak, febr. '83, met extra's, 55.000 km. Tel. 04492-4902.

Te k. zeer mooie AUDI 100 GL 5 S, bj. '80 m. LPG, techn. 100%. Tel. 04746-4099.

Voor al uw AUTO-ONDERDELEN moet u zijn bij autosloperij Rapie. Tevens schade- en gebruikte automobielen. In- en verkoop. Locht 70, Kerkrade-West. Tel. 045-423423. 1 km v. grensovergang Locht.

Nieuw auto cash en carry. Plm. 25 inruilauto's tot f 4.000,– met 3 wkn. omruilgarantie. FORD, '78, 1.3 L, in spec. uitvoer., zilver/blauwmet., f 2.750,–; Ford Taunus 1.6 GL Automatic, kl. goudmet., m. super stereoinstall., nieuw model, f 2.750,–; Mazda 929 Hardtop Coupé, blauwmet., '78, zeer mooi, f 2.450,–; Citroën CX 2400 Pallas, in zeer gave cond., m. stereo, goudmet., '78, f 1.950,–; Renault 12 TL, kl. oranje, mooie gave auto met lpg, f 1.850,–; Renault 4 GTL, kl. geel, f 2.950,–; Toyota Corolla Automaat, kl. geel, gave auto, voor f 1.250,–; Datsun 1200 Automatic, niet rot, techn. goed, f 1.250,–; Renault 20 TS, in zeer luxe uitv., '77, groenmetallic, voor f 1.875,–; Honda, '78, goudmetall., f 2.750,–; Daf 46 Automaat, kl. groen, bwj. '75, van 1e eig., f 1.350,– enz. enz. Steeds wisselende voorraad. Inruil auto, motor, bromfiets, mogelijk. Kantstr. 1, Ubach o. Worms. Tel. 045-316786.

VW Santana CL, '82

Audi 80 L '79; Audi 100 '77; Jetta Export '81; Jetta GLS automaat, '81; Jetta GLI '81; Jetta Diesel '81 en '82; VW Passat CL 5-drs. '81 '82; Golf '77 t/m '83; Golf Aut. '80; Golf GTI '79; VW Golf Flyer '79; VW Santana CL '82; Ford Fiesta Bravo '82; Opel Kadett S '84; Peugeot 505 '82; Renault Fuego '81; Renault 14 '79; Renault 5 TL '80; Renault 6 '79; Simca Horizon '79; Toyota Corolla Liftback DX '81; Volvo 340 DL '82; Golf D '79 t/m '82. Peter Schunckstraat Heerlen. Tel. 045-412641. Geopend ma. t/m vr. van 9.00 tot 18.00 uur, zat. v. 10.00 tot 17.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur.

Verkoopcentrum Vencken

Te k. RENAULT 18 GTL bj. '81 i.st.v.nw. Pr. n.o.t.k. Moet weg. Molenweg 10 Berg aan de Maas.

Te k. apart mooie HONDA Accord autom. bj. '79 zeer interessante prijs. Veersestraat 68 Guttecoven.

Te k. WILLY JEEP type M38 A-1 Nekaf bj. '52 CJ 5 uitv., kleur legergroen met stalen winterdak, carrosserie geh. nieuwe opgebouwd, motor en versnellingsbak gereviseerd. Inruil mogelijk. Overhoven 69 Sittard.

Te k. DYANE 6 bj. '79. Vr.pr. f 3750,-. Tel. 045-224162.

AUTO'S. Hallo opgelet. Wij betalen f 300,– tot f 20.000,– voor uw auto. Ook sloop. Tel. 045-411572.

Te k. FORD Fiësta s 1,1 bwj. '78, sunroof, i.z.g.st. Tel. 045-462664.

Te k. 1e eig. MAZDA T323 3-drs. '79. Verk. nw.st. f 3950,–; kl. rood. Ied. keur. toegest. Tel. 043-10140.

Te k. v. part. VOLVO 340 L, bj. febr. '84, kl. wit. Inruil kl. auto mog. Tel. 04752-2870.

OPEL Kadett C-model, bwj. eind '74, i.z.g.s.t. en mooi f 1600,–, vr.pr. Bleyerheidestr. 3a (2x bellen), Kerkrade.

Te k. FIAT 132, bwj. '78 of te ruil teg. busje, tel. 045-319547.

Zondag 23 december van 12.00-15.00 uur.

Een uniek gospel-, spiritual- en swingconcert.

Swing de Kerst in!

Lillian Boutté and her Music Friends *en* **The Deep River Quartet**

De gospelzangeres uit New Orleans, die furore maakt dankzij haar vertolkingen van de prachtigste gospels uit het land van de Mississippi.

Befaamd en bemind bij jong en oud dankzij hun swingende muziek geïnspireerd door de Neger-Quartets uit de jaren '30/'40.

Een Kerstconcert om nooit te vergeten!

Kindercrèche (incl. versnapering): f 2,50

Toegangsprijs: f 12,50
CJP/Pas 65: f 7,50

Openingstijden kassa:
ma. t/m vr. 10.00-16.00,
zat. 10.00-12.00 uur.
Zon. 23/12 vanaf 11.00 uur.

Stadsschouwburg Heerlen

Te k. FORD Escort 1600 Sport, bj. '78, vele acc., i.z.g.st. Paadweg 21, Hoensbroek.

Seat- en Subaru-dealer A.C.H., Jeuggrubbenweg 20, Hoensbroek. Tel. 045-222455/222472 biedt met gar. te koop aan: Seat-Ronda 1.2 G '83; Opel Kadett '81; Opel Ascona '80; Fiat Ritmo 65 L '80; Ritmo 75 L '79; Fiat 127 '80; Fiat 131 '80 en '76; Fiat Polski '77; Horizon diesel 1.9 D '83; Horizon 1.3 LS '81; Talbot Solara 1.6 GLS Autom. '82; Talbot 151 SX Autom. '79; Simca 1308 GT '79; Simca 1308 GLS '78; Simca Ralley I '77; Honda Accord '78; Peugeot 305 GL '79; Peugeot 304 GL '78; Citroën Visa Club '80; Sunbeam 1.3 GL '79; Talbot-Tagora 2.2 GL '81; Austin Allegro '79; Ford Capri '75. Inr. en fin. mog. Donderdags koopavond.

Voor een vertrouwde en betaalbare auto naar autobedrijf MOBIEL, Wilhelminastraat 23, Nieuwenhagen. Opel Rekord 2.0 S luxe '80 groen f 8250,-; Opel Ascona 1.6 luxe rood, type '80 f 6250,-; Datsun Cherry 120 AF II combi '79 f 3900,-; Honda Civic autom. '77 f 3250,-; Mini 1100 Special '77, div. extra's f 3250,-; Mazda 1300 f 750,-. Inr., financ., gar. mogel.

Te k. OPEL Corsa TR bwjr. 1983, km 29.500. Te bevr. Debetsln. 31, Nieuwenhagen, tel. 045-310208.

Te k. MINI Innocenti 90 L i.z.g.st. bwj. '79 km 42.000. Pr. n.o.t.k. Te bez. dag. na 17 u. of zat. na 14 u. Steenstr. 3C Puth.

Te k. TOYOTA de luxe 1000 f 1850,–, bj. '77 Honda Civic autom. f 2300,–, bj. '77, Schandelerstr. 49, Hrl., tel. 045-720350.

Te k. SCIROCCO kl. rood bwj. '76, prijs f 3000,–. Loohuisstr. 14, Geleen.

Te k. BMW 315 bwj. '81, kmst. 48.000, wit, pr.n.o.t.k. Tel. 045-416163.

Let op, let op. INRUILERS van gerenommeerde zaak te koop voor weggeefprijzen. Kijk en vergelijk in prijs en kwaliteit. Vraag niet hoe het kan maar profiteer ervan. BMW 730 Aut. gas '78 f 9.750,–; Opel Commodore Berlina '80 Autom. m. lpg f 10.750,–; Citroën CX '80 f 3.500,–; Peugeot 604 '78 met lpg f 2.750,–; Mini Cooper '80 f 3.750,–; Toyota Corolla '78 f 2.650,–; Opel Commodore lpg bj. '77 f 2.950,–; Fiat Mirafiori '80 lpg f 3.500,–; Opel Manta Aut. '75 f 1.750,–; Mazda 818 Combi '77 f 1.750. Diverse goedkope inruilers vanaf f 500,–. Inruil en financiering mogelijk. Crombacherstr. 7 Kerkrade (Gracht), laatste str. links voor grensovergang Locht.

VW Golf GLS bwj. '77 in perf. st. f 4950,–; BMW 2002 autom. in uitst. st. f 2400,–; Peugeot 504 bwj. '75 f 1100,–; VW Golf '74 f 1000,–; Genzon 1 Ulestraten 043-642909.

Eindejaarsopruiming

knutselauto's

Toyota 1000, 1977, f 300,–; Renault 4, 1976, f 400,–; Renault 5, 1973, f 200,–; Peugeot 304 S, 1975, f 400,–; Lada 1200 S, 1975, f 400,–; Fiat 128 Panorama, 1976, f 400,–; Fiat 128, 1977, f 800,–.

Fiat Sittycar Sittard Kennedysingel 8-12, tel. 04490-17544-17545

Weg. omst.hed. te k. HONDA Accord, blauwmet., bwj. 20-10-'78. 045-223649.

Te k. FIAT 127 900 L, rood, '78, i.z.g.st., pr. f 2250,-. Te bevr. Honingboomstr. 11, Brunssum.

Auto Garant KERSTAANBIEDING: ook 2e kerstdag kerstshow! BMW: 635 CSI 1981; 323 I 1978; 320 6-cil. 1979; 320 4-cil. 1977; Opel: Ascona 1.3 N 1982; Ascona Berlina 1978; Kadett 1.3 1979; Kadett 1.6 SR 1983; Kadett 1.6 diesel 1982; Kadett Coupé 1977; Corsa 1.0 S 1983; Record 2.0 L 1980; Record 1.9 S 1977; Volkswagen: Golf Diesel 1978; Golf Diesel 1979; Golf Diesel 1980; Golf Diesel 1983; Golf 1100 L 1980; Jetta 1300 L 1980; Ford: Fiesta Bravo 1980; Fiesta Bravo 1982; Escort 1.3 L 1981; Taunus Bravo 1981; Transit 9-pers. 1980; Capri 1.6 1976; Escort 1.3 L 1978; Honda: Civic 1.2 1981; Civic Automaat 1979; Accord 3-drs. 1977; Diversen: Mercedes 280 S 1979; Volvo 244 GL Aut. 1979; Mitsubishi Turbodiesel 1981; Mazda 323 1981; Toyota Tercel 1979; Renault R5 1981; Fiat Ritmo diesel 1980; Volvo 342 Aut. 1977; Stationcars: Renault R18 Combi 1984; Mitsubishi Galant Combi 1981; Opel Kadett Combi 1981; Volvo 245 Combi 1977; diverse opruimingskoopjes. Alle auto's boven 5.000 met 1 jaar garantie! Financ. en ANWB-keur. mogelijk. Schelsberg 128 Heerlen. Tussen Bristol en Hendriks Textiel.

Grandioze kerstshow gebruikte auto's

met 1985-prijzen bij

Autobedrijf Havé

Suzuki Jeep SJ 410 Q de luxe 12.000 km. 1984; Suzuki busje met geel kenteken 5000 km. 1984, zien is kopen; Mitsubishi Galant 1600 GL 1979; Mitsubishi Colt 5-drs. GL 1982; Mazda 323 1300 5-drs. 1982; Triumph Spitfire met zomer- en winterkap 1979; Alfa Romeo Alfetta 1800 met LPG 1982; Austin Mini 1979; Austin Metro HLE in showroom conditie 1981; Peugeot 305 SR 1979; Landrover diesel 88 inch. 1980; Renault R9 GTL 1983; Toyota Starlett 1981; Opel stationcar 1979; Ford Fiesta 1982; Honda Civic 3-drs. 1979; BMW 320 6 cyl. automaat 1981; BMW 316 met LPG 1981; Lada Niva 4 wieldrive 1979; BMW 520 1977; Ford Escort 1300 L 1981; Ford Sierra 1600 L met LPG 1983; BMW 316 1980; BMW 320 6 cyl. 1978. Tijdens de kerstshow gebruikte auto's gratis deel III 1985, 3 maanden wegenbelasting, 10.000 km.-beurt. Dus tot ziens op onze kerstshow 20-21-22 dec. Donderdag en vrijdag van 9.00 uur tot 21.00 uur en zaterdag van 9.00 uur tot 17.00 uur.

Austin Rover dealer Havé

Industriestraat 31, Sittard,
tel. 04490-15195.

Te k. SKELTER met 100cc motor, i.z.g.st. bwj. f 950,–. Tel. 045-251579, b.g.g. 270434.

Te k. RENAULT 5TS bwj. '79 m. schuifd., kl. zw. vraagpr. f 6900,–. Hoogstr. 17, Hoensbroek. Tel. 045-224970.

Revisiewerkzaamheden

Uw motor stuk of versleten? bel
Habets
voor prijsopgave, ook
deelrevisies
en
Mercedes
ruimotoren. Lid
Bovag
BV Mech. Ind. Habets, Hunnecum 33, Nuth,
tel. 045-242323.

Honda Civic automaat '78; Renault 4 GTL '82, Renault 5 TL '81; Mini Clubman 1100 '77; Datsun 100 AF II '79

Autobedrijf Bos

Heerlen b.v., Grasbroekerweg 9, Heerlen. Tel. 045-724545, 24 en 31 december gesloten.

VW Golf, m. '79, f 5300,-. Tel. 04490-15431.

Mercedes

190 D, nieuw, '85, d.blauw
190 D, nieuw, '85, zilvermet.
190 E, '83, rood
280 SE Aut., '83
230 E, '83, 30.000 km
300 TD Turbo (combi), '82
300 D Aut., '82, blauw
200 D, Aut., '82, gr.
300 D, type '81, ruilmotor
230 E, Aut., '80, champagne
300 D, '79, zilver

Jurgen B.V.

Langheckweg 40
industrieterrein
Dentgenbach-Kerkrade
Tel. 045-452570
Goede garantie, inruil, leasing, snelle financiering, taxatie, autotransport, carrosserie- en spuitwerk, wasplaats en optimale service in moderne werkplaats. Showroom ook 's zaterdags geopend.

HONDA CR 125 crosser, bj. '80, f 750,-. Tel. 045-410522.

Te k. LIJKENWAGEN AMC Stationcar, bj. '82, i.z.g.st., f 1950,-. Tel. 04754-5594.

Te k. BMW 2.8 L autom., bj. '76 m. veel acc. 100% in orde. Tel. 04746-4099.

Te k. CITROEN BX 16 TRS juli '83, 32.000 km, metall.-blauw, centr. deurvergr., electr. ramen, stereocass.radio, nw.pr. f 30.000,– voor f 21.250,–. Tel. 045-410566.

PEUGEOT 205 GL, 5-drs., blauw, '84; BX 19 TRD, zilver, '84; Citroën Visa GT, zilvermet., '83; CX 2400 Pallas automaat, groenmet., '82; Citrošen CX Prestige, 5-bak, zilvermet., '82; Citroën CX 2400 Pallas, grijsmet., schuifdak, lederen bekl., gas, '79; Citroën SM Inj., roodmet., '73; Citroën DS 23 Inj., grijsmet., '73; Renault 30 TX, bruinmet., schuifdak, '81; Talbot Tagora 2.2, zilvermet., schuifdak, gas, '82; Renault 11 GTX, 3-drs., blauwmet., '84; Toyota Celica 1600 ST, rood, '82; Toyota Celica, grijsmet., 2.0 XT, type '83; Lancia Beta 2500 Inj., zilvermet., '83; Volvo 360 GLS Sedan, blauwmet., '83; Peugeot 504 Break, diesel, rood, '79; Peugeot 504 TI, '78; Lada 1200, geel, '79; Lada 1500 combi, rood, '81; Citroën C 35 benzine, wit, '81. Inruil, garantie, financiering. Bovag-garage May Crutzen, Hunsstr. 33, Ubachsberg, tel. 045-752121.

Te k. CITROEN DS Spec., comf. '72, LPG, vinyl schuifdak, nw. uitl., tevens Besteleend, '74, pr. n.o.t.k. Huisbergerstr. 11, Heerlen.

Te k. CITROEN GS Special, bj. '80, 40.000 km gel. Tel. 045-219100.

TOYOTA stationcar, bj. '78, vr.pr. f 1500,-. Tel. 045-715838.

SIMCA Solara, bj. '82, 4-drs., grijsmet., inr. mog., vr.pr. f 12.500,-. Fa. Jaco, 045-715838.

Koopje! Erg mooie LANDROVER type 88 hardtop diesel. Vr.pr. f 4250,-. Amstelstr. 8 Beersdal-Heerlen.

Te k. HONDA Prelude bwj. '79. Tel. 045-221248.

Te k. FIAT Sport X 1/9, bwj. '80. In nw.st. binnen en buiten. Vraagpr. f 9500,–; Te bevr. Hoogstr. 14 Herkenbosch tel. 04752-1700.

Te k. RENAULT 5 TS bwjr. nov. '80. Extra's: metall., zonwerend glas, radio, km.st. 67.000. Pr. f 6700,-. Tel. 04408-2504.

DATSUN Cherry 1200 5-drs. '80, 72.000 km, blauwmetallic, uitlaat + banden + remmen nieuw. Inr. mog. 04402-72940.

Te k. MERCEDES 200 D 19812 i.z.g.st. Div. extra's. Keltenstr. 5 Stein .04495-1420.

AUDI 80 sport bj. '79 special stripping, spoilers, uitbouw, 4-deurs. Daelenbroekstraat 8 Sittard. 04490-24935.

Te k. PEUGEOT 504 GL t.e.a.b. Terweyerweg 19 Passart-Heerlen. Tel. 045-217859.

Automaterialen

Radiateuren, accu's, cilinderkoprevisies, etc.

Limb. Accu Centrale B.V.

Grasbroekerweg 67, Heerlen, tel. 045-724700.

Uitlaat kapot?

Bel voor snelle service 045-725507, of het adres Auto Sport Schelsberg 175, Heerlen, dealer van originele Romax-uitlaten. Ook voor kapotte schokbrekers. Ook 's zaterdags geopend van 10.00-17.00 uur.

Te k. FORD Taunus 2 L V6 met sunroof en radiocassette, inruil video mog. Vraagpr. f 1350,–; bwj. '76. Pr. Hendrikstr. 9 Echt.

Te k. MINI 75 nw. band. f 850,–; 5 lichtmet. velgen 13" 5J + 185/70 band. f 350,–; Tel. 04490-26683.

FIAT Panda 34 bwj. '84, 3 mnd. oud, km.st. 3400 weg. huwelijk. 045-219630.

FORD Taunus stationcar Bravo 5-drs. velours bekl. bwjr. '82, 2 liter, 4 cil., 1e eig., lichtgr. mett. in nw.st.; VW Polo Oxford 7 mnd. oud 1e eig. schadevrij 3-drs. nieuw; Audi 80 bwjr. '81, 4-drs., 1e eig. koper mett. i.st.v.nw.; Opel Ascona 16 S bwjr. '82, nieuwste model, 2-drs., kmst. 40.000, kleur wit i.st.v.n.; Lada 2105 GL bwjr. 12e mnd. '82, kmst. 20.000, 1e eig. i.st.v.n.; Mercedes 230 bwjr. '78 Agam auto i.st.v.n.; Mitsubishi Sapporo GSR bwjr. 12e mnd. '79 in perf.st.; alle keuringen toegest. Te bevr. Verl. Klinkertstr. 24, Hoensbroek (nabij station). Tel. 045-226829.

Autobedrijf A.C. MUYRES, Kaalheidersteenweg 185. Tel. 045-413916. Fiatdealer biedt te koop aan: Fiat 127 3- en 2-drs. '78 t/m '81; Fiat Panda 45 '82; Fiat 131 TC 1600 '78; Fiat 131 1600 CL 4-drs. '82; Fiat 131 2000 '82; Fiat Argenta 2000 '82; Fiat 132 2000 '80; Fiat Uno 45 '83; Fiat Ritmo 125 Abarth '82, Fiat Ritmo 75 CL 3-drs. '79; Fiat Ritmo 75 CL '82 5-drs.; Austin Mini Clubman '77; Alfasud '76; Alfasud 1.3 '82; Citroën 2CV6 '79; Citroën Visa Club '80; Ford Escort Aut. '76; Ford Escort 1.3S '81; Honda Civic 5-drs. '80; Honda Accord aut. '79; Opel Ascona 1.6 '82; Opel Ascona 1.9 '79 met gas; Peugeot 305 GLD '79; Renault 4 GTL '82; Renault 18 TS '81; Renault 5 TL '78; Saab 99 L 4-drs. '77; Talbot Murena '81; Vauxhall Chevette '79; Volvo 345 DL Aut. '81; VW Golf '76; VW Golf MX '80. Nog diverse goedkope inruilers. Wij geven op alle gebruikte auto's drie maanden Bovag-garantie. Tevens uw adres voor alle moffel en plaatwerk. Ook voor de cilinderoppervlakken en gasinbouwinstallaties. Fiat-uitlaten sterk in prijs verlaagd.

Te k. GOLF GLD Diesel 5-drs. i.z.g.st. Nieuwe motor. f 4.750,-. Tel. 045-717035.

VW Polo bj. 11-'75 100% in orde. Vr.pr. f 1250,-. Tel. 045-226620.

Te k. OPEL Kadett 1200 S orkergeel, bj. '78 + compl. gasinstall., 60 ltr. Arienstr. 13 Schaesberg. Tel. 045-316947.

Te k. VW Golf i.z.g.st. f 1750,-. Heemskerkstr. 66 Heerlen.

Te k. BMW type 2800, i.pr.st. bwj. '77, pr. f 2700,–, Gladiolenstr. 173, Kerkrade-W.

Te k. RENAULT 5 TL, St.-Leonardusstr. 18, Kerkrade.

Te k. PEUGEOT 305 gr. nov. '78, schuifdak, LPG, uitst. onderhouden f 4200,–. Peters via Regia, 188 R, na 18.00 uur (Sterflat).

VW Golf autom. '75, Mazda 818 '76 t.e.a.b. Merelstr. 7 Hoensbroek.

Voor liefhebber te k. PONTIAC Firebird bwj. '72. Vr.pr. f 2000,-. 045-352484.

Te k. SCHADE-AUTO'S Nissan Micra '84, Nissan Cherry '84, Citroën Visa '84, Opel Ascona '83, Volvo 343 '83, Mazda 929 nieuw model '82, Ford Escort 1.3 '81, Golf diesel '81, Renault 18 '80, Kadett station '82 Manta CC '79, Opel Monza '79. Wilhelminastr. 23 Nieuwenhagen.

Te k. aangeb. HONDA Civic bj. '80 3-deurs de luxe, km.stand 29.000, zo goed als nieuw. Tel. 04493-3070.

Een goed auto begin met een nieuwe FORD of een betrouwbare occasion met Bovag-garantiebewijs van autobedrijf W. Vonken, o.a. Ford Escort 1.6 Bravo, '82; Escort 1.3 GL stationw., '81; Fiesta Festival, '82; Fiesta 1100 S, '77; Taunus 1.6 L, 4-drs., '80; Taunus 2.0 L Ghia, LPG, '79; Opel Ascona 1.6 S, 4-drs., '83; Kadett 12 S, '80; Kadett 1600 diesel, 5-drs., '82; Renault 20 TS, LPG, '80; VW Passat coupé, '75; automatics: Datsun 120 A F II, '80; Taunus 1.6 L, LPG, '78. En nog enkele goedkope inruilwagens tussen f 200,- en f 1500,-. Nieuwstr. 18-20, Hoensbroek, tel. 045-212459.

Voor een

BMW

nieuw of heel jong gebruikt natuurlijk naar autobedrijf

Bastings

Schimmert

Te k. mooie FORD Granada 2.0 L '79 met LPG. Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Te k. AUDI 100 bj. '75 i.g.st. Vr.pr. f 900,–. Mauritslaan 10, Urmond.

SUZUKI bestelbus met ramen '83; Mitsubishi stationcar GL '81; Mazda 323 '80; Citroën GSA X 3 '80; Nissan Cherry 5-deurs L m. '83; Ford Taunus Bravo '81; Honda Accord autom. 4-deurs '78; Audi 80 met gas '78; Ascona met gas '78; Audi 80 CL diesel m. '82; Renault 20 TL '80; BMW 528 '77; BMW 732 I '80; BMW 316 '76. Autoshop Geleen, Op de Vey 47-49, Geleen, inruil, garantie, financiering, tel. 04494-44944.

AUTORAMA. Alleen al om de service. Suzuki Jeep SJ 410.Q. '82, veel acc., nw. type f 13.750,–; Alto, '83, f 7.500,–; Sierra 1.6 GL, '83, f 19.000,–; Mustang Ghia, '79, f 8.000,–; Taunus 2.0 L, 4-drs., '80, f 6.750,–; 4× Taunus, '77-'80, va. f 1.500,–; Opel Kadett, '80, f 9.750,–; Ascona 1.9, '81, f 9.000,–; Senator 30 LD, '84, f 40.000,–; 4× Rekord, '78-'80, va. f 4.500,–; 2× Manta S, '77-'80, va. f 4.500,–; Manta Autom., '77, Berlina, f 4.500,–; Mercedes 450 SLC, '75, Falleacc., f 24.000,–; 240 TD, '82, uniek, f 37.500,–; Opel Kadett 1.6 S Autom., '82, f 13.750,–; Senator 2.8 S, '80, f 12.750,–; Rekord 2.3 D Combi, '81, f 9.750,–; 207 D Camper, '83, f 28.500,–; 250 Coupé, '71, zeldz. mooi, f 5.500,–; BMW 323 I, '82, f 23.750,–; BMW 315, '82, f 14.750,–; 525, '78, f 8.000,–; 728 IM, '81, f 19.000,–; 3× 323 I, '78-'82, va. f 11.500,–; 5× 320, 316, 520, '76-'80, va. f 4.750,–; Fiat Ritmo 75 CL, '81, f 9.000,–; Chevrolet Blazer, duurste uitv., f 22.500,–; Oldsmobile Cutlass Dies., '81, Coupé, f 8.250,–; Golf GTI, '79, veel acc., 5-bak, f 12.000,–; Golf Sprinter, '78, f 5.750,–; Passat L Dies., '79, f 7.500,–; Golf Dies., '78, f 4.750,–; 4× Golf, '76-'79, va. f 1.500,–; Toyota Celica 2.0 GT, '78, f 6.750,–; Renault 20 GT Dies., '80, f 7.500,–; Renault 9 TL, '82, f 11.000,–; Fuego GTL, '81, f 12.750,– 5 TL, '81, f 7.950,–; 20 TS, '79, f 5.750,–; 5 TL, '80, f 4.950,–; 12 TL Break, '78, f 2.500,–; Peugeot 505 STI Aut., '82, f 17.000,–; 505 SR, '80, f 10.250,–; 604 SL, '78, f 4.500,–; 305 GL M., '80, f 5.750,–; 104 ZS Coupé, '78, f 4.250,–; 104 SL, '79, f 4.500,–; Triumph Stag, '75, uniek, mooiste v. Ned., f 18.500,–; TR 7 Cabrio, '81, f 13.500,–; Datsun Sunny, '79, f 5.500,–; Cherry, '79, f 5.500,–; Honda Civic 1500, '77, f 1.750,–; Honda Accord, '80, f 7.250,–; Honda Accord, '79, f 6.500,–; Hyundai Pony DLX, '80, f 5.500,–; Jaguar XJ 6, '80, f 22.500,–; Saab 900 GLS, '80, f 9.750,–; 900 GLE, '80, f 10.500,–; 2× 99 Turbo, '78, va. f 7.750,–; 99 Coupé, '78, f 6.500,–; Alfa Romeo 6 cil., '80, f 9.750,–; Alfa Romeo GTV 6.2, 8.I, '83, uniek, f 28.500,–; GTV 6.2, 5-'82, f 19.500,–; 3× Giulietta, '78-'80, va. f 5.000,–; 2× GTV 2.0, '77-'79, va. f 2.500,–; 3× Alfasud, '78-'80, va. f 1.750,–; Citroën 2CV6, '81, f 4.900,–; 2CV6, '78, f 2.500,–; Traction Avant, '49, f 6.000,–; CX GTI, '80, f 6.500,–; CX 2400, '78, f 2.750,–; Mazda 626 Hardtop, '80, f 6.500,–; 626, '79, f 5.750,–; 929 Combi, '78, f 2.000,–; Mitsubishi Saporro, '78, 2× va. f 6.000,–; Lancer 1.2 L, '79, f 2.750,–; Range Rover, '79, f 18.500,–; Rover 3500, '78, f 3.750,–; Dodge Omni coupé 024.81. f 9.750,–; Chevrolet Camaro Z. 28.79, f 8.500,–; Talbot Solara, '80, f 6.000,–; 1510 GLS, '81, f 6.750,–; 1100 GLS, '80, f 3.500,–; 2× Horizon, '78, va. f 3.250,–; Audi 80 GLX, '78, f 4.750,–. Tal van goedkope inruilauto's vanaf f 500,–. Inkoop, inruil en direkte financiering mog. ANWB-keuring toegest. Unieke all-in-garantie. Moderne all-round serviceafd. Heerlenerweg 39, Sittard (prov. weg Sittard-Heerlen). Tel. 04490-24697.

December VOORDEELMAAND bij autocentrum Kerkrade: Ford Granada 2.0, zilvergroenmet., lpg, 4-'81, 8.900,–; Granada 2.8 LS, zilvermet., '79, veel extra's, 4.900,–; Taunus 1.6 Luxe Stationwagen, bruinmet., 7-'81, 9.750,–; Taunus 1.6 Luxe Stationwagen, 3× '78-'79, ook lpg, va. 3.500,–; Taunus 1.6 GL automaat, 4-drs., 8-'79, 4.900,–; Taunus 1.6 en 2.0, div. '78 en '79, va. 3.500,–; Taunus 1.6 L, '77, 2.450,–; Escort 1.6 Sport, metal., div. extra's, '79, 4.900,–; Escort 1.1 en 1.3, '78, div. va. 2.500,–; Mustang Ghia automaat, zeer apart, 5.2 ltr., 5.750,–; BMW 728, kl. donkergr.met., lpg, 10-'78, 10.900,–; BMW 728, resedagr.met., '78, f 8.900,–; BMW 528, '78, grijsmet., zeer mooi, 6.900,–; BMW 520 6-cyl., '79, donk.gr., lpg, 8.750,–; BMW 518, bruin, i.z.g.st., 3.750,–; Volkswagen Golf C 81 Kw 1600, 1e eig., 16.000 km, 8-'82, 11.900,–; Golf Zender-uitv., '77, apart, mooi, 4.900,–; Golf L, kl. geel, 8-'78, 4.900,–; Buggy, kl. rood, zeer mooie uitv., 3.900,–; Kubel legerjeep cabrio, kl. wit, 6.900,–; Opel Kadett 12 N m. lpg, 1e eig., kl. rood, 4-'81, 9.900,–; Rekord 1.9 N, kl. groen, 6-'81, 9.900,–; Ascona 16, 3× '77, ook lpg, va. 2.750,–; Triumph Spitfire 1500 TC softtop en winterkap, 3× '77, 4.900,–; MG Midget MK II, 1965, in showr.cond., 9.750,–; Landrover 109/metal. top, safari wit, div. extr., 1e eig., '77, nieuwst. 7.750,–; Chevrolet Caprice, 1e eig., 50.000 km, '79, 7.750,–; Mercedes 280.S automaat, '77, kl. bruin, i.z.g.st., 8.750,–; Lada Niva jeep, kl. geel, m. lpg, 2× va. 4.500,–; Lada 1200 E, kl. rood, '80, 2.750,–; Fiat 128 CL 1100, blauwmet., 1e eig., i.z.g.st., 3.900,–; Volvo 345 GL, 1e eig., blauwmet., 11-'80, 9.900,–; Peug. 305 SR, rood, lpg, '80, 5.900,–; Mazda 323 Automatic, kl. geel, '80, 6.500,–; Mitsubishi Lancer automaat, '79, 3.900,–; Mitsubishi Galant 1600 L, '77, 2.900,–; Citroën GS Club, '80, blauw, 3.750,–; Audi 100 SE, lpg, 3.900,–; Renault bus Estafette, '79, 3.500,–; Mercedes oldtimer 170 (o. aanvr.). Opruiming inruilauto's Golf, '76, 4× va. 650,–; BMW 520, 1.450,–; VW-bus 1.250,–; BMW 2002 uitb. 1.150,–; Matra Bagheera 1.250,–; Audi 80, '77, 650,–; Civic, '76, 1.250,–; Fiat 600, 1.250,–; Fiat-busje 850 900,–; Toy. Corolla 1.400,–; Peug. 404 1.400,–; Ren. 14, '78, 950,–; Citr. GS 350,–; Sunb. automaat 450,–; Ren. 5, '76, 750,–. Div. motoren: Honda 400, Honda 750, Jawa '82 1.450,–; Suzuki cross enz. Inruil-financ., garantie, onderhoud. Ook uitbet. op uw auto bij inruil. Tevens auto's te koop gevr. Autocentrum Kerkrade, Kerkradersteenweg 69. Tel. 045-453502. Naast politiebureau Kerkrade, 's dinsdags gesloten.

Te k. onder garantie e[n ser]vice OPEL Manta GTE div. extr. '83; Opel Rekord 4-drs. 20 S luxe Opel Ascona 4-drs. luxe '83; Opel Corsa H[atch]back '83; Opel Manta '80; BMW 318 I div. ex '84; BMW 315 '83; BMW '80; BMW 320 '79; Ford GL '80 4-drs. LPG; Fiesta '79; Ford Fiesta VW 1600 Golf Rabbit VW Golf 1500 Rabbit VW Derbie GLS '82; Jetta 4-drs. GLS '81; To Corolla DX '80; Renau TL '82; Suzuki 1000 SX VW 1303 '73; BMW 180 Chevrolet Capry Classic Autoh. P. Franken Ga weide 59 Heerlerheide ruil financiering klaar wijl u wacht. Tel. 216475.

Te k. MAZDA 616 f 1 met.blauw, Ford Tau 1977 met lpg f 2250,-. B 6A Kerkrade. 421741.

VW Golf LS '79 f 4 VW Golf GLS '77 f 3250,-; VW Golf f 1950,-; Kadett City autom. f 5250,-; BMW '76 f 1950,-; Mini Esta mooi f 3750,-; Ford 16 4-drs. op lpg f 4950,-; Mitsubishi Sapporo '79 c f 4950,-; Fiat 127 Fiorin a. nw. f 3950,-; Opel M sportuiv. f 1750,-; Opel Kadett coupé f 3950,-; Kadett '78 f 4450,-; Dat Cherry '79 f 3250,-; Re 5 TL '79 f 3250,-; Chev Monza autom. '79 f 29 Honda Accord '81 f 89 Bedford m. huif '75 f 14 Citroën Dyane '76 f 9 Ganzeweide 146 Hee heide. (Rijksweg).

Grote kerstshow

Auto Landgraa

Alleen deze week b[ij] aankoop van een au

gratis f 500 benzine

Keuze uit ± 50 j streng geselecteerde bruikte auto's met 3 m schriftelijke garantie., Daihatsu Minibus pers.verv. '83 kl. 15.000 km in nw.st.; B 733 I Autom. m.z.v. ext kl. Arktisblauwmet. in cell. cond..; Opel Sen 2.8 S Autom. m. lpg zeer veel extra's kl. ro metall., '81; Citroën CX flex 2000 GT 5 versn. zilvermetallic, ele schuifdak enz. als ni '82; Mitsubishi Galant kl. blauwmetall. 4-drs. m. '82; Honda Prel 5-speed donkerbl. me weinig km gel. dec. Opel Rekord 2.0 S 4 m. lpg, bordeauxrood mooi '81; Ford Taunus L Bravo blauwmetall. w.st. '81; Mitsubishi Ce te ST kl. zwartmetall. v eig. m. spec. sportde '81; Volvo 343 DL sch kl. bruinmetall. jubi muitv. '81; Opel Kadett N nieuw model 3 bruinmetall. m. div. acc topcond. '80; Ford Tau 2.3 Ghia m. stuurbekr schuifd., lpg. enz. 4 goudmetall. '80; Ford nus 1.6 GL 2-drs. m. lpg goudmetall., z. mooi Ford Taunus 1.6 L ko metall. m. schuifdak, m auto '80; Mercedes nw. type W123 m. st bekr., schuifd. enz., groen; Toyota Tercel Luxe Coupé v. 1e eig. roodmetall. '80; Honda cord 4-drs. EX m. st bekr., pluche bekl. enz. zilvermetall. '80; Ho Accord Autom. 3-drs. C pé kl. beige '80; Ford G nada 2.3 GL kl. zilver stereo-inst., stuurb enz. '80; Ford Escort GL v. 1e eig. kl. goud tall. t. '80; Renault 14 TS z.v. extra's, kl. goudme '80; Renault 5 GTL Aerobic-uitv. kl. wit m. reo, z. mooie auto '79; Polo, extra's v. 1e 42.000 km, kl. beige nieuw '79; Audi 100 Av m. schuif/kant.dak, ste en z. kl. bordeauxrood eig. '79; BMW 320 6 cyl. div. acc., resedagroen tall., schuif/kanteldak, tint glas enz.; Honda Ci 3-drs. m. schuifdak, groen, 68.000 km, nieuw '78; Zastava 11 Luxe kl. rood, 5-drs., mo auto 1980; Ford Taun Stationcar 1.6 GL kl. go metall. 5-drs. 1978; O Ascona 1.9 Junior kl. gr met div. acc. en lpg-in '79; Junior kl. groen met div. acc. en lpg in '79; Opel Ascona 1.9 S schuifdak, 4-drs., kl. geel opt. cond.; Mini Estate S tioncar 48.000 km, blauw, in excell. cond. b '78. Bedrijfswagens: nault 4F6 1100 cc, lengd met lpg, 68.000 k kl. wit, bwj. nov. '82; F Transit diesel verleng verhoogd, dubbel lucht geïsoleerde laadruimte 95.000 km; Toyota Hi-A verlengd v. 1e eig. 78.0 km, 1e eig. Opel Blitz au transporter groot rijbew kl. wit in optim. cond. G rantie boven f 5.000,– nanc. mog. Hoge inruilp zen, eigen werkplaats servicedienst. Heerlerba 74-76, Heerlen. Tel. 04 424268. Donderdagavo koopavond.

UNIEVOORZITTER FRANS HOL: „ONBEGRIJPELIJK"

Vraagtekens bij matige winstprognoses van DSM

(Vervolg van pagina 1)

HEERLEN – Na een eerste halfjaar waarin DSM 289 miljoen gulden winst binnenhaalde komt een nettowints van 450 miljoen gulden op jaarbasis teleurstellend over. Dat zou betekenen dat over de tweede helft van 1984 niet meer dan 161 miljoen gulden werd overgehouden. De factoren die bepalend zijn voor afzet en winstontwikkeling in de chemische industrie zijn in de tweede helft van 1984 niet verslechterd, hetgeen bewezen wordt door de resultaten van bijvoorbeeld de grote Duitse chemiegiganten.

Voorzitter Frans Hol van de Unie BLHP wijst in dit verband op het voorbije tweede kwartaal waarin DSM 75 miljoen gulden aan 'buitengewone lasten' afboekte. Hij vermoedt dat er meer boekhoudkundige transacties zijn gebruikt om op het verwachte winstcijfer van 450 miljoen uit te komen. Hij wijst daarbij op de verkoop van de bouwbedrijven van DSM, die mogelijk aanzienlijk minder hebben opgeleverd dan de boekwaarde. Ook extra pensioenvoorzieningen tot een bedrag van 14 miljoen gulden drukken de uiteindelijke nettowinst van DSM. Dan zijn er de aanloopverliezen van de AFA 3 en de kosten van de nieuwe hoofdkantoren. „Dat betreft dan nog alleen DSM Limburg. Ik weet niet hoe in concernverband gerekend wordt om tot het uiteindelijke winstcijfer te komen", aldus Frans Hol.

Mr. Hans van Liempt

Dividend

Persvoorlichter Arthur Spierts van DSM bevestigde dat de Staat der Nederlanden, enige aandeelhouder bij DSM, dit jaar voor het eerste sedert vele jaren weer dividend zal gaan vragen van haar geinvesteerde gelden.

DSM-topman mr. Hans van Liemt liet in zijn nieuwjaarsboodschap de verschillende divisies van het staätsbedrijf de revue passeren.
De divisie meststoffen had het moeilijk door haar permanente worsteling met de hoge grondstoffenprijzen en de onrustige Europese markt, aldus Van Liemt. In de divisie chemische produkten werden goede resultaten behaald. Bij kunststoffen was het eerste halfjaar zeer bevredigend, maar in het tweede halfjaar vlakte de vraag wat af en daalden de prijzen aanzienlijk. Ook de divisies harsen en kunststofverwerking boekten een beter resultaat.

Prognoses

Van Liemt merkte op dat het winstresultaat in de eerste plaats zal moeten worden gebruikt om het eigen vermogen van DSM te versterken. Want daarop is gedurende de afgelopen magere jaren flink ingeteerd doordat er ondanks geringe resultaten fors is geïnvesteerd.
De grote chemische bulkprodukten zullen een hoofdactiviteit van DSM blijven. Daarnaast wordt verdere ontwikkeling van DSM in de energiegrondstoffen gezien als een wezenlijnlijke pijler voor het concern.

De strategie die is gericht op verbreding van het draagvlak van het concern en op een spreiding van risicos kan niet op korte termijn effect hebben, zo zei Van Liemt. Hij meent dat het bedrijf daar naartoe moet blijven werken en zich niet door incidentele goede of slechte resultaten van dat pad moeten laten afbrengen.

Shell-centrale

ROTTERDAM – Shell Nederland Chemie bv gaat bij haar vestiging in Moerdijk een warmtekrachtcentrale bouwen voor de opwekking van elektriciteit en stoom. De installatie, die een investering van ruim 70 miljoen gulden vergt, zal uiteindelijk een energiebesparing van ongeveer fijftig procent opleveren. Met de bouw van de installatie zal ongeveer 50 arbeidsjaren werkgelegenheid worden gecreëerd. Het aantal directe arbeidsplaatsen bij Shell Moerdijk zal echter niet worden uitgebreid.

BEURS-OVERZICHT

Kalm

AMSTERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs moesten certificaten Boskalis vrijdag fors terug. Rond het middaguur werden prijzen genoemd van f 12 tegen een vorige koers van f 14. Overigens was op de actieve markt was weinig te beleven. Niemand voelde veel aandrang om nog een grote positie in te nemen nu het Damrak zolang dicht is. De beurs gaat pas op de donderdag na Kerst weer open. Kon. Olie herstelde f 1,20 op f 169,20, nu de OPEC heeft besloten tot handhaving van de olieprijzen. De andere internationals weken slechts enkele dubbeltjes in neerwaartse richting af.

De banken waren licht verdeeld met een vooruitgang van f 1 voor NMB op f 147,50 en een verlies van f 1 voor ABN op f 366,50. De verzekeraars bewogen eveneens weinig. Uitgever Elsevier verloor f 2,30 op f 114 en collega VNU leverde f 1,30 in op f 201,50. In de scheepvaarthoek en bij de bouwers heerste een weldadige rust. Elders op de markt klom Gist-Brocades f 1,70 op f 172 en Pakhoed f 1 op f 68. De obligatiemarkt was beter. De activiteit was echter nog steeds niet om over naar huis te schrijven.

Lokaal

Op de lokale markt schoot Nijverdal-ten Cate omhoog en wel f 7 naar f 208. Dit had te maken met berichten, dat het concern een uitstekend jaar eeft gehad en dat 1985 nog beter zal worden. Ook Nierstrasz ging omhoog en op f 1550 bedroeg de winst f 50. Van der Giessen-de Noord herstelde f 3,50 op f 98,50 en ACF f 2,50 op f 187,50. Holec was f 2,50 beter op f 124,50 en Medicopharma f 1,50 op f 138,50. Aangeboden lagen de 8,5 pct-obligaties Boskalis. De koers ging met 6,2 punt omlaag naar 37. Bredero kreeg nog weer een tikje mee van de lagere winstverwachting en zakte f 3 op f 149. Breevast verloor f 3,80 op f 124. Audet was f 3lager op f 253 en VMF f 1,50 op f 139,50.

● *Met een handdruk werd de overeenkomst tussen Maas CC en het Engelse bedrijf DAI bekrachtigd*

Meer armslag voor computeradviseur uit Susteren

Maas CC ingelijfd bij Britse Digital

SUSTEREN – Maas Computer Consultants uit Susteren wordt met ingang van 1 januari een onderdeel van het Britse systeemhuis Digital Applications International Ltd. De overeenkomst tussen beide computerbedrijven is deze week in Susteren gesloten. Maas CC startte in 1980 in Bunde als een tweemansbedrijf met vooral adviserende taken op het gebied van computerbesturing. Naast advisering en ontwikkeling van computersystemen voor luchthavens, chemische bedrijven en gemeentelijke energiebedrijven werd ook het importeurschap verworven voor een personal computer, de Gemini Multiboard. Assemblage daarvan vindt in het nieuwe pand van Maas CC in Susteren plaats.

Digital Applications International (DAI) heeft hoofdkantoren in Londen, Manchester en Frankfurt. DAI is een gespecialiseerd bedrijf voor het ontwerpen van software en advisering voor procesbesturing en industriële toepassingen van computers. DAI leverde bijvoorbeeld de software voor de computergestuurde naftakraker NAK-4 van DSM in Geleen. Ook Philips, Shell en Unilever behoren tot de klanten van DAI.

DAI opent begin dit jaar een nieuw kantoor in Den Haag ter ondersteuning van de Nederlandse vestiging. Maas CC zal deel gaan uitmaken van de Nederlandse tak van DAI. Beide computerbedrijven zijn ervan overtuigd dat de samenwerking alleen maar versterking van elkaars goede reputaties zal betekenen.

ENCI verwacht tien procent winststijging

MAASTRICHT – De ENCI in Maastricht denkt dat 1984 zal worden afgesloten met een winststijging van ongeveer 10 procent. In 1983 boekte het bedrijf een geconsolideerde nettowinst van 16,3 miljoen gulden. In het afgelopen jaar groeide de export en bleef de binnenlandse afzet redelijk op peil. De kosten konden goed in de hand worden gehouden.

Dochterbedrijf Schokbeton kwam volgens plan verder uit de problemen, maar leverde nog geen positieve bijdrage aan het resultaat, aldus algemeen directeur M. Platschorre. De heer Plattschorre merkt verder op, dat er nog steeds geen uitspraak is over de mergelvoorziening op langere termijn. De directie is echter vol vertrouwen over het verkrijgen van de concessie voor een deel van het Plateau van Margraten. Overigens liggen de verwachtingen voor de binnenlandse cementafzet voor 1985 lager dan in 1984.

Weer flinke order voor beeldplaten van Philips

EINDHOVEN – Philips gaat 1500 interactieve beeldplaatspelers leveren aan de Britse Lloyds Bank. De order heeft een waarde van 17 miljoen gulden. De bankinstelling gaat de apparaten gebrtuiken voor de training van haar 46.000 personeelsleden en voor interne communicatiedoeleinden.

Deze opdracht betekent voor Philips het tweede grote succes binnen enkele weken voor het interactieve beeldplaatsysteem in Groot-Brittannië. Onlangs werd het zogenaamde „domesday book-project" aangekondigd waarbij de BBC samen met de Britse overheid en Philips een maatschappelijke momentopname gaat samenstellen op beeldplaat.

In bibliotheken en openbare gebouwen zullen naar verwachting 10.000 interactieve beeldplaatspelers worden geplaatst om deze momentopname voor iedereen snel en gemakkelijk toegankelijk te maken. Daarmee is f 60 miljoen gemoeid. Een en ander maakt de Britse markt toonaangevend op het gebied van de interactieve beeldplaat.

Schrijfmachines uit Japan duurder

BRUSSEL – Elektronische schrijfmachines uit Japan worden binnenkort een stuk duurder. Gisteren maakte de Europese Commissie in Brussel bekend dat er op de machines van enkele Japanse fabrikanten een extra invoerrecht zal worden geheven dat kan oplopen tot 43,7 procent. De heffing geldt vanaf 23 december en geld voorlopig voor vier maanden.

Het besluit om een zogenoemde anti-dumpingheffing in te stellen is genomen naar aanleiding van klachten van de Cetma, een organisatie waarin de Europese fabrikanten van schrijfmachines zijn verenigd.

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op 21-12-1984 om 14.30 uur bij de fa Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt f 35.200-f 35.700, (vorige f 34.190-f 34.690) bewerkt verkoop f 37.490, vorige f 36.430 laten.

ZILVER: onbewerkt f 690-f 760, vorige f 665-f 735; bewerkt verkoop f 800, vorige 780.

Advieskoersen

AMSTERDAM – Advieskoersen buitenlands bankpapier van gisteren:

Amerikaanse dollar	3.46	3.58
Engelse pond	3.97	4.27
Belgische frank (100)	5.49	5.79
Duitse mark (100)	110.75	114.75
Italiaanse lire (10.000)	17.40	19.40
Portugese escudo (100)	1.85	2.35
Canadese dollar	2.61	2.73
Franse frank (100)	35.50	38.50
Zwitserse frank (100)	135.00	139,50
Zweedse kroon (100)	37.75	40.75
Noorse kroon (100)	37.25	40.25
Deense kroon (100)	29.75	32.75
Oostenr. shilling (100)	15.87	16.37
Spaanse peseta (100)	1.95	2.20
Griekse drachme (100)	2.15	2.95
Finse mark (100)	52.50	55.50
Joegoslav. dinar (100)	1.00	2.00
Ierse pond	3.32	3.62

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM – Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:

US dollar	3.52875-3125
Pond sterling	4.1275-1325
Duitse mark	112.945-995
Franse frank	36.865-915
Belgische frank	5.6235-6285
Zwitserse frank	137.375-425
Japanse yen	142.25-42.35
Italiaanse lire	18.295-345
Zweedse kroon	39.535-585
Deense kroon	31.515-565
Noorse kroon	38.975-9.025
Canadese dollar	2.67075-7325
Oostenr. shilling	16.0850-0950
Ierse pond	3.5230-5330
Spaanse peseta	2.0410-0510
Australische dollar	2.9350-9450
Antilliaanse fls.	1.9500-9750
Surinaamse fls.	1.9625-9975
Saoedi riyal	99.00-99.25

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM – De jongste ANP-CBS-indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):

Algemeen	180.7	181.00
Algemeen-lokaal	165.5	165.80
Internationals	197.1	197.50
Industrie	144.5	144.50
Scheep- en luchtvaart	192.0	194.30
Banken	245.8	246.30
Verzekering	460.7	462.50
Handel	171.3	171.60
CBS-oblig. index	108.0	108.20
Rendem. staatslening	7.22	7.20
waarvan 3-5 jaar	7.12	7.12
5-8 jaar	7.41	7.37
8 jaar en langer	7.42	7.39
nieuwste drie	7.71	7.67
rend. BNG-leningen	7.41	7.37
rend. bankleningen	7.39	7.41
rend. spaarbrieven	7.59	7.59

China wil zes vissersschepen uit Nederland

ROTTERDAM – Nederlandse scheepswerven onderhandelen met de Volksrepubliek China over de levering van zes grote vissersschepen. Tot de werven behoort Wilton-Fijenoord, dat voor Taiwan nog twee onderzeeboten in aanbouw heeft. De contacten met de Chinezen over de trawlers lopen al een half jaar. Ze passen in het beleid van de Volksrepubliek om de handelscontacten met Nederland te intensiveren sinds de politieke betrekkingen zijn hersteld.

beurs van amsterdam

GECOMBINEERDE BEURS

Binnenlandse aandelen

Aegon	145,80	146,00
Ahold	185,30	185,10
Akzo	98,40	98,60
ABN	365,00	364,00
Amev	201,00	201,50
Amro-bank	64,00	64,30
Dordtsche Petr.	155,20	155,70
Dordt. Petr. pref.	151,30	151,00
Elsevier-NDU	116,30	112,50
FGH	57,00	57,10
Gist Brocades	170,00	171,50
Heineken	145,00	146,00
Heineken Hld.	128,80	129,00
Holl. Betongroep	108,50	109,40
Hoogovens	63,90	63,50
KLM	45,20	45,40
Kon. Olie	167,70	168,80
Nat. Ned.	245,60	246,80
NMB	146,20	147.50
NedLloyd groep	160,00	160,00
Océ-Grinten	280,50	279,00
Van Ommeren	27,60	28,50
Pakhoed cert.	67,00	69,00
Philips	55.10	54,80e
Robeco	68,80	69,40
Rodamco	136,10	136,20
Rolinco	62,50	63,00
Rorento	43,80	43,80
Unilever	304,00	305,00
Ver. Bezit VNU	203,80	203,50
Volker Stevin	27,50	27,70
Westland U.H.	121,00	120,00

Binnenlandse obligaties

12.75 Ned. 81-91	136,30	136,50
12.50 id 81-91	119,30	119,50
12.25 id 81-88	110,70	110,80
12.00 id 81-91	116,10	116,40
12.00 id 81-88	108,60	108,60
11.75 id 81-91	113,00	113,20
11.50 id 80-90	111,50	111,60
11.50 id 81-91	114,10	114,30
11.50 id 81-92	116,30	116,50
11.50 id 82-92	116,40	116,60
11.25 id 82-92	115,70	115,90
11.25 id 81-96	120,80	121,00
11.00 id 81-88	107,70	107,80
11.00 id 82-92	115,50	115,70
10.75 id 80-95	113,50	113,70
10.75 id 81-91	104,40	111,60
10.50 id 74-86	104,40	104,40
10.50 id 80-00	121,40	121,70
10.50 id 82-92	113,20	113,40
10.50 id 82-89	109,00	109,00
10.25 id 80-90	118,90	119,10
10.25 id 80-87	106,00	106,20
10.25 id 82-92	119,60	119,80
10.00 id 80-90	108,00	108,50
10.00 id 82-92	111,40	111,70
10.00 id 82-89-1	107,30	107,30
10.00 id 82-89-2	112,50	112,70
9.75 id 74-99	106,00	106,20
9.50 id 76-91	105,50	105,50
9.50 id 76-86	104,10	104,10
9.50 id 80-95	107,30	107,50
9.50 id 83-90	110,90	111,00
9.25 id 79-89	105,50	105,60
9.00 id 75-00	102,80	103,40
9.00 id 79-94	105,50	105,70
9.00 id 83-93	107,90	108,00
8.75 id 75-90-1	102,80	102,80
8.75 id 75-90-2	103,20	103,20
8.75 id 76-96	104,20	104,20
8.75 id 79-94	104.20	104,40
8.75 id 79-89	104,20	104,30
8.75 id 84-94	107,30	107,40
8.50 id 75-90	102,40	102,50
8.50 id 75-91	102,40	—
8.50 id 78-93	103,70	103,90
8.50 id 78-89	102,80	—
8.50 id 79-89	103.20	103,30
8.50 id 83-94	105.70	105,80
8.50 id 84-91-1	105,40	105,50
8.50 id 84-91-2	109,30	109,60
8.50 id 84-91-3	106.80	107,00e
8.50 id 84-94	104,60	104,60
8.50 id 84-94-2	104,70	104,70
8.25 id 76-96	102,70	—
8.25 id 77-92	102,60	102,60
8.25 id 77-93	102,90	—
8.25 id 79-89	102,30	102,30
8.25 id 83-93	103,00	103,00
8.25 id 84-94	104,70	104,70
8.00 id 69-94	102,00	102,00
8.00 id 70-95	101.80	101,80
8.00 id 70-85-1	101,40	101,40
8.00 id 70-85-2	102,00	102,00
8.00 id 70-85-3	101,70	101,70
8.00 id 71-96	102,20	102,40
8.00 id 76-91	101,90	102,00
8.00 id 77-97	102,20	102,20
8.00 id 77-87	102,10	102,10
8.00 id 78-88	102,20	102,20
8.00 id 83-93	103,90	103,90
7.75 id 71-96	101,50	101,50
7.75 id 73-98	101,30	101,30
7.75 id 77-97	101,40	101,40
7.75 id 77-92	101,70	101,70
7.75 id 82-93	101,90	101,90
7.50 id 69-94	100,70	100,80
7.50 id 71-96	100,70	100,80
7.50 id 72-97	101,40	101,50
7.50 id 78-93	101,20	101,30
7.50 id 78-88-1	101,40	101,40
7.50 id 78-88-2	102,10	102,10
7.50 id 83-90-1	101,20	101,20
7.50 id 83-90-2	101,80	101,80
7.50 id 84-00	100,10	100,20
7.20 id 72-97	99,30	99,60
7.00 id 66-91	100,80	100,80
7.00 id 66-92	100,30	—
7.00 id 69-94	100,20	100,50
6.75 id 78-98	97,30	97,50
6.50 id 68-93-1	97,90	98,30
6.50 id 68-93-2	97,50	98,00
6.50 id 68-94	97,60	98,00
6.25 id 66-91	98,40	98,70
6.25 id 67-92	97,00	97,20
6.00 id 67-92	97,20	97,40
5.75 id 65-90-1	96,70	96,70
5.75 id 65-90-2	96,90	96,90
5.25 id 64-89-1	97,80	97,80
5.25 id 64-89-2	97,50	97,50
5.00 id 64-94	95,30	95,40
4.50 id 59-89	95,90	96,00
4.50 id 60-85	100,00	100,00
4.50 id 60-90	95,50	95,50
4.50 id 63-93	94,30	94,30
4.25 id 60-90	95,60	95,60
4.25 id 61-91	94,90	94,90
4.25 id 63-93-1	94,00	94,00
4.25 id 63-93-2	94,00	94,00
4.00 id 61-86	97,60	97,80
4.00 id 62-92	93,40	93,40
3.75 id 53-93	92,60	92,60
3.50 id st.47	95,70	96,10
3.50 id 56-86	98,10	98,10
3.25 id 48-98	92,70	92,70
3.25 id 50-90	94,30	94,60
3.25 id 54-94	91,50	91,40
3.25 id 55-95	90,70	90,90
3.25 id 55-85	98,70	98,70
12.00 BNG 81-06	127,70	127,90
11.00 id 81-06	119,70	119,80
9.50 id 74-99	104,60	104,60
9.50 id 75-85	100,70	100,70
9.50 id 76-01	107,40	107,50
9.00 id 75-00	104,20	104,40
8.75 id 70-95	103,30	103,40
8.75 id 70-90	103,30	103,50
8.75 id 75-00	103,40	103,70
8.75 id 77-02	104,40	104,60
8.50 id 70-95	102,80	102,80
8.50 id 70-85	101,90	101,90
8.50 id 73-98	102,60	102,80
8.50 id 84-09-1	107,20	107,30
8.50 id 84-09-2	107,20	107,30
8.25 id 70-96	102,10	102,10
8.25 id 70-85	101,70	101,70
8.25 id 76-01	102,90	103,10
8.00 id 69-94	101,40	101,60
8.00 id 71-96	101,50	101,70
8.00 id 72-97	101,60	102,00
8.00 id 75-00	102,00	102,30
7.60 id 73-98	100,30	100,60
7.50 id 72-97	100,60	100,70
7.25 id 73-98	99.10	99,10
7.00 id 66-91-1	99,90	100,00
7.00 id 66-91-2	99,30	99,40
7.00 66-4	99.60	99,60
7.00 id 72-97	98,00	98,30
6.75 id 67-92	98.50	98,60
6.75 id 68-93	98.10	98,20
6.50 id 67-92	97.60	97,70
6.25 id 67-92	96,70e	96,90
6.00 id 65-90-1	97.00	97.20
6.00 id 65-90-2	97.30	97,50
5.75 id 65-2	96,40	96,60
5.50 id 65-90	96.50	96.50
5.25 id 64-89	95.80	95.90
5.25 id 65-90	95,70	96,00
5.00 id 58-88	96,70	96,70
5.00 id 64-89	96.40	96,40
4.75 id 58-88	96.40	96,50
4.50 id 58-89	95,50	95,60
4.50 id 60-85	99,30	99,30
4.50 id 62-92	94,00	94,00
4.50 id 62-93	93,70	93.70

Converteerbare obligaties

8.00 Asd R.C.84	99.90	100.10
6.75 Amro 73	101.00	100.70
8.50 Boskalis	43,20	39,00
11.00 Bredero	110.00e	—
Brink-Molijn 85-92	101.30	101,30
6.25 Buhrm. T'73	107,00	107,20
7.25 Buhrm. T'76	104,50	104.70
7.00 Credit L.B.N.	99,50	99,50
7.25 Furn. 73	97,00	97,20
8.75 KNSM	104.60	104.60
8.75 KBB	97,80	97,80
7.25 M'intosh	—	—
9.00 Meneba	101,70e	101,80
7.75 Nutricia	184,00	184,00
8.00 Nijverd.	150,00	153,00
10.00 Pont	103,50b	—
7.50 Proost B.	102,00	102,00
6.50 Rolinco	86,10	86,10
8.00 Sanders	100.50	100.50
8.75 Schuitema	280.00	—
14.00 SHV-Hld.81	147,00b	147,50b
8.75 Stev. Gr.	95,50	96,20
9.00 VMF-St.	108,50	108,00
8.50 Volk. Stev.	96.30	96,10
7.00 W'have	155,00	155,00
7.00 W'sanen	113.50	114.50
8.75 W.U.Hyp.	101,00	101.00

Binnenlandse aandelen

ACF Hold.	185.00	187,80
Asd. Rubber	6.80	6,85
Asd. Rijtuig	270.50	271,00
Ant. Brouw	—	—
Ant. Verf.	258.00	258,00
Ass. St. R'dam	114,00	115,00
Audet	256,00	253,00
Aut. Ind Rt.	880,00	880,00
Bam Hold.	54.20	54,60
Batenburg	448,00	446,00
Beek van	105,00	109,00
Beers	172,00	171,50
Begemann	88,00	89,50
Belindo	414,00	—
Berkel P.	39,30	40,30
Blydenst. C	325.00	—
Boer Druk	115,00	116,80
Bols	101.00	99,70
Borsumij W.	277,00	277,50
Boskalis Westm.	14,00	11,60
Braat Bouw	181,00	181,00
Breevast	228,00	225,00
Breevast (cert.)	227,80	223,00
Bredero	155,00	151,50
Bredero (cert.)	152,00	148,00
Brink-Mol.cert.	82,00	82,50
Buhrm. Tett.	73,30	73,20
Calvé-D. cert.	396,00	397,60
id.6 pct.cert.	2210.00	2210,00
Centr. Suik.	155,00	155,00
id. cert.	156.00	156,00
Ceteco	202,00	203,50
id. cert.	205,00	205,00
Chamotte	15.00b	15,40
Cindu-Key	31.00	31,70
Claimindo	409,00	410,00
Credit LBN	64,20	63,20
Deli Mij.	89.80	89,50
Desseaux	80,50	80.00
Dorp en co.	141,50	140.50
Econosto	65.80	66,10
Emba	259,00	252,00
Eriks	148.90	148.10
Fokker	83.20	83,30
Furness	28.20	28,40
Gamma H.	103,00	104.50
id. 5 pct.	21,50	21,50
Gel. Delft c.	142,00	143,00
Gerofabr.	—	—
Giessen	96,00	98,80
Goudsmit	68,50	68,50
Grasso	107,00	108,50
Hagemeijer	40,50	40,80
Hoek's Mach.	74,60	75,00
NV Holdoh.	190,00	191,00
Holec	122,00	124,50
HALL Trust	236,00	237,50
Holl. Sea Searc.	3,35	3,34
Holl. Kloos	156,00	155,00
Hunt. Douglas	27,50	27,10
IHC Caland	32.60	33,00
Ind. Maatsch.	52,10	52,30
IBB Kondor	331,50	332,00
Internat. M.	40.00	40,70
Kempen B.	90,00	90,00
Klene S.	402,00	403,00
Kluwer	174,00	173,50
KBB	39,00	38,50
id. cert.	33.20	33,50
id. 6 cum.	16,50	16,10
KNP	98.80	99,20
Krasnap.	127,00	128,00
Landre Gl.	172.00	174,00
Leids. Wol.	129,50	129,00
Macintosh	275,00	275,00
Maxw. Petr.	391,00	391,00
Medicopharma	137,00	138,50
Meneba	57,50	58,00
MHV A'dam	8,00a	—
Moeara En.	705,50	705,20
id. 1-10	8810,00	8710,00
id. 1-4	1850,00	1835,00
Mulder	2100.00b	2250,00e
Mijnb. W.	1170.00	—
Naarden	47,00	46,50
Naeff	—	—
Nagron	29,40	32,00e
NBM-Bouw	8,40	8,30
Nedap	102,00	101,00
Ned. SHB	184,00	184,00
Ned. Springst.	—	—
Nierstrasz	1500,00e	1550,00b
Norit	120,20	119,50
Nutricia GB	119,50	119,00
Nijverdal	201,00	210,00e
Orenstein	282,00	281,00
Otra	110,90	113,00
Palembang	—	—
Palthe	66.50	67,00
Pont Hout	62.20	63,00
Porcel Fles	102,50	102,00e
Proost en Br.	244,00	246,50
Rademakers	248,00	248,00b
Ravast NV	20,30e	20,50b
Reesink	342,00	345,00
Riva	1054,00	1078,00e
id. cert.	1025,00	1060,00e
Rohte en Jisk	—	—
Rommenholl.	466.00	465,00
Rijn-Schelde	7,00	7,05
Sanders	107,00	108,00
Sarakreek	118,50	118,50
Schuitema	385,00	385,00
Schuppen	215.00	—
Schuttersv.	49.00	49,00
Smit Intern.	43.00	43,30
Telegraaf	252,00	252,00
Textiel Tw.	121,00	121,00
Tw. Kabel h.	355,00	357.00
Twynstra en G.	46.00	46.00
Ubbink	172,00	178,00e
Ver. Glasf.	370.00	369,50
VMF-Stork	141,00	139,50
Verto cert.	52,00	52,20
VRG Gem. Bez.	84,90	86,00
Wegener cert.	55,50	55,50
Wessanen	164,50	165,20
Westhaven Asd.	259,20	259,50
Wolters Samson	209,00	212,00
Wyers	52,50	52.60

Beleggingsinstellingen

ABN-aand.-F.	250,50	252,00
Alg. Fondsenb.	169,00	170,00
Alrenta	140,20	140,40
America Fnd.	261,00	261,00
Bemco Australië	66,00	67,00
Bever Beleggingen	35,30	35,70
Binn. Belf. VG	140,00	141,00e
B.O.G.	155,50	156,00
Chemical F.	28,70	28,70
Col. Growth Sh.	30,20	30,20
Concentra	23,40	22,50
EurAss Trust	4,60	4.60
Goldmines	1250,00	1265,00
Holland F	41,60	41,50
Interbonds	685,00	685,00
Japan Fund	38,60	39,80
Leveraged	142,00	144.00
M K Int.Vent	56,00	56,00
New York Ind.	1210,00	1205,00
Obam	138,70	140,00
Old Court Dlr.	99,30	99,50
Rentalent Bel.Mij	1106,00	1106,20
Rentefons Ned.W	103,10	103,20
Rentotaal NV	25,70	25,70
Sci Tech.	9.40	9,35
Technology	36,40	36,40
Tokyo PH	134,00	133,50
Unifonds	19,60	19,70
Vance, Sand	18,00	18,00
VIB NV	83,50	83,70
Viking	39,00	39,00
Wereldhave	177,50	177,30

Amerika (orig. aandelen)

Am.Brands	64,50	64,00
Am. Express	37,25	36,75
Am. Motors	3,70	3,70
Am Tel. & Tel.	18,60	19.05
Ameritech	76,40	76.50
Asarco	19.10	19,30
Atl. Richf.	42.85	42,85
BAT Industries	3,48	3,48
Bell Atlantic	80,70	78,40d
Bell South	34,10	33,60b
Beth. Steel	17.00	17,10
Boeing Comp.	57,00	55,70
Burroughs	57,00	—
Chevron Cor.	30,30	30,30
Citicorp.	39.30	38,00d
Colgate	24,60	24,50
Cons. Foods	—	—
Control Data	34,40	34,40
Dow Chemical	28,30	28,30
Du Pont	48.20	47,80
Eastman Kodak	71,50	70,60
Exxon Corp.	43.30	44.00
Fluor Corp.	15.00	15.00
Ford Motor	45.50	44.80
General Electr.	56.50	56.10
General Motors	77,00	77,00
Gillette	58,00	57.60
Honeywell Inc.	62,00	61,70
IBM	123.20	122.50
Intern. Flavor	27.40	27.20
Intern. Paper	52.20	53.40
I.T.T.-Corp.	29.50	29.60
Litton Ind.	65.50	65.30
Lockh. Aircraft	44.50	43.20
Lonestar Ind.	24.10	24.00
LTV Corp.	9.70	10,40
Mobil Oil	26.00	—
North Am. Phil.	38.80	38.80
Nynex	73,60	73.40
Occ. Petr. Corp.	28,00	27,30
Pacific Telesis	69.40	68,60
Pepsico	42,20	41.90
Philip Morris	80.80	79.80
Philips Petrol.	51,80	54.50
Polaroid Corp.	28.10	27.90
Quaker Oats	—	—
RCA	36.60	35.70
Schlumberger	35,70	37.25
Sears Roebuck	31,85	31.90
Shell Oil	55.60	55.70
Southw. Bell Corp	71.20	68.90
Sperry Corp.	40.20	40.20
Tandy	23.40	23.70
Texaco	33.30	33.60
Texas Instruments	117.60	116.75
Union Carbids	35.70	36.20
Union Pacific	40.80	40,40
U.S. Steel	25.20	24,90
U.S. West	70.00	68,90
Warner Lambert	35.60	35.80
Westingh. El.	25.90	26,00
Woolworth	37.40	36,70
Xerox Corp.	38.50	38.50

Certificaten (buit. aand.)

AMAX Inc.	57,20	57.50
Amer. Home Pr.	182,50	182,50
Amer. Motors	13.30	13.20
ATT Nedam Tr	65.50	65,50
ASARCO Inc.	61.00	61,00
Atl. Richfield	150,40	150,80
Boeing Comp.	199.00	195.00
Burroughs	199.00	198.00
Can. Pac. Ent.	129.00	132.40
Chrysler	107.00	106.80
Citicorp	135.70	134,50
Colgate-Palm.	85.20	87,80
Control Data	115.00	115.00
Dart & Kraft	300,00	300,00
Dow Chemical	97.80	98,20
Eastman Kod.	254.00	252.00
Exxon Corp.	154.00	152.50d
Fluor Corp.	52,00	53.00
Ford Motor	159.10	157,30
Gen. Electric	197,50	196,70
Gen. Foods	200,20	200,50
Gen. Motors	271,50	272.00
Gillette	202,50	203,50
Goodyear	91,80	92,50
Hitachi	850,00	850.00
Inco	39.00	39.90
IBM	433.00	421.00
Int. Flavors	96.00	95.00
ITT	103.20	103.50
Kroger	133.00	135.00
Litton Ind.	235.00	235.00
Lockheed Corp.	155.00	152.00
Merck & Co	322.80	322.20
Minn. Mining	273.00	273.00
Mitsubishi Elec.	400.00	400.00
Nabisco Brands	182.00	183.00
North Am. Phil.	135.00	135.20
Pepsico	148.00	148.00
Philip Morris	281.50	281.00
Philips Petr.	179.40	190.80
Polaroid Corp.	93.70	94.00
Procter & Gam.	201.70	206.50
Quaker Oats	240.00	240.00
RCA Corp.	127.00	125.50
Schlumberger	128.00	129.00
Sears Roebuck	113.50	—
Shell Canada	57.00	56.10
Shell Oil	187.50	188,00
Sperry Corp.	138.80	139.50
Stand. Oil Calif	107.00	106.00
Tandy Corp.	81.30	82.50
Texas Instr.	406.50	405.00
Union Pac.	142.60	145.00
US Steel	88.10	87.00
Warner-Lam.	128.00	129.00
Westingh. El.	91.00	91.00
Woolworth	130.00	129.00
Xerox Corp.	130.00	131.00

Eurobonds

Aegon 84-91	102.00	102.20
Aeg.-En. 82-87	106.70	106.80
Amev 77-87	96.50	96.50
Amro 82-89	104.90	104.90
Amro 83-90	93.10	93.65
Rabo 83-91	94.60	95.10
DSM 84-91	98.00	98.00
DSM 76-88	92.25	92.25
DSM 77-87	93.50	93.50
Gist-Br. 77-85	98.50	98.50
Holl. Air 84-91	100.00	101,00
Holland Airl. War	9.00	9.00
Nat.Inv.Bank(a)	98.60	98.50
Nat.Inv.Bank war	28.00	28.00
Gasunie 84-91	99.50	99.80
Gasunie 83-90	99.00	99.65
Gasunie 83-90	97.00	97.00
Philips 83-90	80.50	80.40
Unilever 80-90	95.50	95.75
Unilever 79-87	96.25	97.00

Converteerbaar

Akzo 69-89	93.00	92.50
Amro 69-89	160.00	160.00
Amro 69-89 (uitgeloo	160.00	—
Elsev. 80-95	152.00	152.00
Gist-Br. 69-89	207.00	210,00
Hoogov. 68-88	—	—

a = laten b = bieden
d = ex-dividend
e = gedaan-bieden
f = gedaan-laten
g = bieden en ex-dividend

Auto's en motoren

MAZDA 323 bwj. '78 pracht auto 5-gang, radio, cass., 69.000 km. Vraagpr. ƒ 3500,–; 04406-14080.

Te k. HONDA Accord Sedan bwj. '81 i.st.v.nw., div. extra's, pr. n.o.t.k. Wagenaarstr. 62 Geleen.

OPEL Kadett 1200 S, '78, i.z.g.st.; Talbot 1600 GLS, '78 aut.; Mazda 323, '77; Ford 1600 L, aut., '77. Div. auto's va. ƒ 500,–. Varenbeukerweg 52, Heerlen.

MERC. 307 D open en gesl.; Merc. 308 D, open, kort en lang; Merc. 407 D gesl. Merc. 608 D; Merc. 813 D; Merc. 240 TD, '79; Ford Transit bestel; Talbot bestel, '80; Fiat 238 bestel; VW Kever. W. Feijts auto's Vaesrade 61-63, Vaesrade. 045-243317.

Div. ALFA JUNIORS, Alfetta's met of zonder LPG, Giulia's; Giulietta's, Alfa Suds, BMW's, Kadett City; R5 GTL, EScort; Capri's; Scirocco; Volvo 343 enz. Tevens nog enkele inruilers! Jan en Alex, wensen klanten, kopers, kijkers en bekenden prettige kerstdagen. Autobedrijf Jan Banen Schoolstr. 20 Herten. Tel. 04750-32934.

Te k. OPEL Ascona 1,6 i.z.g.st. '74, vr.pr. ƒ 1250,–; Voorterstr. 303 (flat) Bleijerheide 045-458462.

Te koop VOLVO 340 GL Sedan automatic, bwj. '83, kl. wit, inr. mogel. Na 12.00 uur Keekstr. 62, Heerlerheide.

Weg. omst. te k. FORD Taunus stationcar bwj. '79 i.z.g.st. Weinig km. Vraagpr. ƒ 3950,–; 045-423774.

Te k. TOYOTA Starlett, bwj. '78 (met schade). Hubertusstr. 19, H'broek.

Te k. CITROEN GS Club, bwj. '79, schuifd. etc., i.z.g.st., banden, uitl., motor 100%. Vr.pr. ƒ 2700,–. Tel. 045-211332.

FIAT 127 1050 cl., bwj. '78, goed onderhouden, zuinige auto, ƒ 3400,–. 045-243730.

OPEL Manta 19 S, bwj. '76. Technisch, optisch i.z.g.st, ƒ 3600,–. Inruil motor mogel. 04404-1317. ANWB-keuring toegestaan.

MOTORBLOK BMW 4-cyl. 2-ltr. + bak, bwj. '77, en 2 CV 4, 43.000 km; Opel Kadett 12 N; en Datsun 120 Y met V-bak. 04404-1317.

Te k. BMW 525, blauwmet., bwj. eind '76, evt. te ruil teg. Golf of BMW 3-serie. Weyenbergstr. 118 (hoge flat), Hoensbroek. Tel. 045-219458.

RENAULT 5 TS type '78, weinig km, auto verk. in nieuwst. Pr. n.o.t.k. 045-421440.

Weg. omst. MAZDA 232 bwj. '79. Auto verk. in goede st., t.e.a.b. 045-319534.

ESCORT bwj. '76 4-drs. ƒ 1750,–; Jan Campertstr. 24 Hrl.-Molenb.

Te k. PEUGEOT 104 GL bwj. '78. Pr. ƒ 2600,–; Tulpenstr. 2 Sittard.

Te k. OPEL GT Luxe i.z.g.st. met Ned. kenteken, prijs ƒ 6900,–; Dr. Houbenlaan 73 Maasmechelen B. 09-3211760825.

MAZDA 323 '82 4-drs., 5 bak, LPG, kl. schade. ƒ 10.500,–; 04490-22660.

Te k. v. Volvo-medewerker: VOLVO 340 DL, wijnrood, 1 jr. modelj. '84, ca. 17.000 km, pr. ƒ 14.500,- (nw.pr. ƒ 21.200,-). Tel. 045-458841.

Koopje! TOYOTA S wagon de luxe le ei bwj. '77, 56.000 km ƒ Edisonstr. 14 Heerlen 045-727693.

Te k. BMW 320, 6 c juli '80, i.z.g.st., roo prijs n.o.t.k. Tel. 045-2

Te k. 4 VELGEN me den voor Golf, Passat 80, ƒ 125,-. Tel. 045-4

Te k. GOLF diesel, neel, '81, elke keur. to ƒ 9950,-. Ahornstr. 38, rade.

Te k. R 5 GTL, bj. nieuw, vr.pr. ƒ 4750, 045-459440.

Te k. OPEL Manta 1 '76, i.z.g.st. Heilusts Kerkrade, tel. 045-42

CITROEN CX G nieuwst., electr. d men, stuurbekr., ren bj. '80, km.st. 69.5 ƒ 12.500,-. Tel. 045-22

zaterdag

televisie

■ = zwartwitprogramma
•• = stereoprogramma of 2-kanaaltoon

Nederland 1

09.30 -09.35 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
13.00 -13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
15.00 **De groene tafel**
Spelprogramma waarin gewone mensen beleidsbeslissingen nemen. Afl. 5.
.30 **Colditz**
Tv-serie. Afl.: Moord. In het magazijn waar de Rode Kruispakketten opgeslagen zijn, wordt het lijk gevonden van een Duitse korporaal. De Engelsen vrezen represailles van de Gestapo.
.20 **Bij Koos**
100 Aktuele en afwisselende minuten met Koos Postema.
.30 **Journaal**
.35 **Bij Koos**
Vervolg.
.04 **Coronation Street**
Engelse serie over mensen in hun gewone doen. Betty Turpin keert genezen terug in de Rover's Return. Voor Fred is het zonneklaar dat er nu iemand overbodig is geworden.
.30 **Nederlandse Literatuur na 1830**
Herh. les 7.
.00 **De Smurfen**
Tekenfilmserie. Afl.: Gelukkig Kerstfeest.
.24 **Je ziet maar**
Magazine met popmuziek en informatie. Presentatie: Hanneke Kappen en Michiel Praal.
.00 **Journaal**
.28 **Zeg 'ns AAA**
Tv-serie met Alexander Pola en Chiem van Houweninge. Koos Dobbelsteen neemt Hans en Gert-Jan mee uit vissen aan het strand. Mien is niet zo blij met het plan, volgens haar wordt er meer gedronken dan gevist.
.55 **Sonja op zaterdag**
Een uur Sonja Barend met gasten, rechtstreeks vanuit de Meervaart in Amsterdam.
.55 **Pisa**
Een kort maar hevig programma van Henk Spaan en Harry Vermeegen.
.10 **Achter het nieuws**
Aktualiteitenrubriek.
.40 **....en het leven gaat verder**
Italiaanse tv-serie. Afl. 8 (slot): Calculaties, speculaties en een gelukkig einde. Saverio, in een financieel wespennest beland, benadert zijn succesvolle zusje Silvia om hulp.
.40 **Simon Carmiggelt**
vertelt uit eigen werk zijn verhaal "Twee ...atjes" uit de bundel "Ik red me wel".
.55 -24.00 **Journaal**

Nederland 2

.00 -13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
18.15 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
18.20 **Paspoort voor Marokkanen**
Informatierubriek voor Marokkanen in Nederland.
18.30 **Sesamstraat**
18.45 **T.L.**
Populair wetenschappelijk programma voor kinderen van ca. 9 tot ca. 12 jaar.
19.00 **Journaal**
19.12 **'t Is Kerstfeest bij Walt Disney**
(From all of us to all of you).
Vrolijke film voor jong en oud met bijna alle bekende figuren uit de oude en nieuwe tekenfilms. Gastheer: Jimmy Cricket, muzikaal bijgestaan door Mickey Mouse aan de piano (herh.)
20.00 **Kieskeurig**
Consumentenrubriek gepresenteerd door Wim Bosboom en Mireille Bekooy.
20.25 **De Showbizzquiz**
Spelprogramma in kerstsfeer over film, revue, theater en televisie, m.m.v. vele beroemde sterren. Presentatie: Ron Brandsteder.
21.40 **TROS Aktua Aesculaap**
Medisch magazine. Vandaag een Finse documentaire over de gezondheidszorg in het moderne China.
22.30 **Journaal**
22.45 **Studio Sport**
23.15 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
23.20 **Simonskoop**
Filmrubriek van Simon van Collem met vandaag aandacht voor de films: Gremlins, Sneeuwwitje (de Nederlandse bewerking) en Body Double.
23.40 -01.10 **Horror of Frankenstein**
Engelse griezelfilm uit 1970 van Jimmy Sangster. Victor Frankenstein start na de dood van zijn vader een huiveringwekkend experiment. Hij vermoordt een aantal van zijn vrienden om van de lichamen één nieuw lichaam samen te stellen en dit tot leven te roepen.

Duitsland 1

10.00 **Heute**
10.03 **...Scheibnerweise**
10.50 **Aspekte**
11.30 **Persoverzicht**
11.35 **Heute**
11.55 **ARD-Sport extra**
W.K. Skieën - afdaling voor heren.
13.15 **Programma-weekoverzicht**
13.45 **Reisewege zur Kunst: Spanje**
Auf dem Jakobsweg. Navarra en het Baskenland, reportage.
14.30 **Sesamstraat**
15.00 **Der Komödienstadel: Die Widerspenstigen**
Komedie vrij naar Ludwig Anzengruber van Olf Fischer en Oskar Weber. Met: Gerhart Lippert, Katharina de Bruyn, Anton Feichtner e.a. Regie: Olf Fischer (herh).
16.30 **Das Krankenhaus am Rande der Stadt**
Tv-serie van Jaroslav Dietl. Met: Ladislav Chudik, Ladislav Frej, Milos Kopecky e.a. Regie: Jaroslav Dudek (herh). Als de jonge arts Alzbeta gaat werken in het 'Krankenhaus am Rande der Stadt' vindt zij niet de gelegenheid om het ziekenhuis en haar collega's wat beter te leren kennen. Dan wordt de ijshockey-ster Rezek in het ziekenhuis opgenomen.
17.30 **Hier und Heute unterwegs**
17.55 **WWF**
18.00 **Nieuws**
18.05 **Die Sportschau**
Met o.a. Voetbal: DFB-Pokal - 3e ronde en WK Skieën.
19.00 **Markt**
Consumentenrubriek.
19.25 **Tanzschule Kaiser**
Tv-serie. Afl.: Mengenrabatt.
19.58 **Programma-overzicht**
20.00 **Nieuws**
20.15 **Zum blauen Bock**
Amusementsprogramma met Heinz Schenk en vele gasten, o.a.: René Kollo, Nana Mouskouri en Udo Jürgens.
21.45 **Trekking van de lottogetallen**
Aansl.: Nieuws en Das Wort zum Sonntag.
22.05 **Wie ein Schrei im Wind**
(The Trap).
Engelse speelfilm uit 1965. Met: Oliver Reed, Rita Tushingham, Rex Sevenoaks e.a. Regie: Sidney Hayers. Canada rond 1850. Een pelsjager koopt in een nederztting voor kolonialen, een vrouw. Hij dwingt haar mee te gaan naar zijn hut in de bossen, aanvankelijk stribbelt zij tegen maar na verloop van tijd begint zij aan het nieuwe leven te wennen.
23.50 **Revue im Alcazar**
Amusementsprogramma van en met Jean-Marie Rivière.
00.50 **Nieuws**

Duitsland 2

11.00 **Programma-overzicht**
11.30 **Mikroprozessor - Mikrocomputer**
Informatieve serie. Afl. 13: Eine anwending (herh).
12.00 **Nachbarn in Europa**
Informatie en amusement voor buitenlanders en Duitsers met bijdragen uit: 12.00 Joegoslavië. 12.40 Griekenland. 13.20 Spanje.
14.00 **Diese Woche**
Programma-weekoverzicht.
14.20 **Damals, vor vierzig Jahren**
Nieuws van toen. Afl.: Die letzte Kriegsweihnacht.
14.30 **Wir stellen uns**
Vragen van kijkers aan programmamakers van het ZDF. Vandaag: Alois Schardt uit Bremen.
15.00 •• **Elton John**
Muzikaal portret van deze beroemde Engelse rockzanger.
15.45 ■ **Es leuchten die Sterne**
Duitse speelfilm uit 1938. Met in de hoofdrollen: Carla Rust, Rudi Godden en Ernst Fritz Fürbringer. Regie: Hans H. Zerlett. Stenotypiste Mathilde Birk wil graag filmster worden en gaat naar Berlijn. Daar wordt zij voor een film ingehuurd als figurante, haar vriendin Carla wordt aangenomen als hoofdrolspeelster.
17.06 **Tierporträt**
Een portret van de grijze reiger, door Gerd Wusting.
17.19 **Danke schön**
Nieuws van de Aktion Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis, bekendmaking van de winnaar van deze week.
17.25 **Heute**
17.30 **Länderspiegel**
Informatie en meningen uit de Bondsrepubliek.
18.20 **Polizeiarzt Simon Lark**
Canadese politieserie. Afl.: Der Hausgast. Met: Sam Groom, Larry D. Mann, Ed Nelson. Regie: Eric Till. Als Kenyon Bishop een avond met zijn familie uit geweest is, treft hij bij zijn thuiskomst het lijk van zijn vroegere vriend Jonathan Fry aan.
18.57 **Programma-overzicht**
19.00 **Heute**
19.30 **Die Pyramide**
Spelprogramma met Dieter Thomas Heck. Als gasten vanavond: Deborah Sasson en Peter Hofmann.
20.15 **Nie wieder New York**
(The Out-of-Towners).
Amerikaanse speelfilm uit 1969. Met in de hoofdrollen: Jack Lemmon, Sandy Dennis en Anthony Holland. Regie: Arthur Hiller. De firma in Ohio waar George Kellermann werkt, biedt hem de baan van zijn leven aan: vice-president in New York. De reis naar New York verloopt echter heel anders dan hij zich had voorgesteld.
21.50 **Heute**
21.55 **Das aktuelle Sport-Studio**
Met Doris Papperitz.
Aansl.: Lotto, winnende getallen van dit weekend.
23.10 **Heute**
23.15 -01.45 •• **Rockpop Music Hall**
Een nacht voor fans. Rockconcert met optredens van o.a.: Roger Chapman, Savage Progress, Talk Talk, Dave Edmunds, Tears for Fears, Al Corley, John Waite, Bogard, Spandau Ballet en Ultravox.

Duitsland 3/WDF

15.00 **Telekolleg II**
Arbeitstechniken. Cursus Duits (herh. 13).
15.30 **Telekolleg II**
Lineäre Optimierung. Cursus wiskunde (herh. 26).
16.00 **Am Samstag kam das Sams zurück**
Kinderprogramma met de "Augsburger Puppenkiste".
16.50 **Ein Hauch von Duft und die Welt**
De magie van een materie, filmreportage over parfum.
17.50 **Das Geheimnis der Malediven**
Reportage van een expeditie naar de Malediven.
19.00 **Aktuelle Stunde**
20.00 **Nieuws**
20.15 **Die 6 von der "Weltreise"**
Een terugblik van het avontuur van 6 personen die ongeveer een jaar geleden gedurende 22 weken een wereldreis maakten.
21.15 **Einige Blicke auf Meret Oppenheim**
Portret van een kunstenares.
22.15 **Vor 40 jahren**
Serie oude weekjournaals. Vandaag: Deutsche Wochenschau 746 van 21 december 1944.
22.45 **Made in Sweden**
Muzikaal amusementsprogramma met Sylvia Vrethammar, Göran Fristorp en Guitars Unlimited Duo.
23.30 **Literatur im Kreienhoop**
(1). Alfred Paul Schmidt.
00.05 **Nieuws**

Duitsland 3/SWF

15.45 **Science Report**
Ontwikkelingen in technologie en wetenschap. Afl. 8: Water harvesting.
16.00 **Thirty minutes - CBS im Dritten**
16.30 **Arbeitstechniken**
Cursus Duits, les 13 (herh.)
17.00 **Lineäre Optimierung**
Wiskunde-Algebra, les 26 (herh.)
17.30 **Schwarzwald - deine Uhren**
Von Raritäten und Kuriositäten. Reportage over het Duitse klokkenmuseum in Furtwangen.
18.00 **Pan Tau**
18.30 **Tele-Tour durch Rheinland-Pfalz**
19.15 **Länder - Menschen - Abenteuer**
Vandaag: Flüsse der Erde: Der Niger. Von der Sahara bis zum Atlantik (3), documentaire serie over een reis langs de rivier de Niger.
20.00 ■ **Hafen im Nebel**
(Quai des brumes).
Franse speelfilm uit 1938. Met Jean Gabin, Michèle Morgan en Michel Simon. Regie: Marcel Carne.
21.25 **Die Entstehung eines Kontinents**
Afl. 3: Der Preis des Goldes.
22.10 **Es müssen sich freuen und fröhlich sein...**
Het Madrigaalkoor Klaus Fischenbach uit Saarbrücken zingt Adventsliederen.
22.45 **Club 2**
Genie und Wahnsinn - Hölderlin. Programma over de dichter Hölderlin.
00.45 **Nieuws**

BFBS

13.00 **Birthday Time Video Show**
13.15 **Grandstand**
Gevarieerd sportprogramma met o.a. de voetbal-focus, rugby, skieën en motorraces.
18.05 **BBC News**
Aansluitend: Weerbericht.
18.15 **The Noel Edmonds Late Late Breakfast Show**
Amusementsprogramma met Noel Edmonds en gasten uit de popmuziek.
19.05 **Play Your Cards Right**
Spelprogramma met speelkaarten.
19.30 **Cannon & Ball**
Tv-show met dit komische duo. Gasten: Edwin Hawkins en zijn Gospelsingers.
20.05 **Juliet Bravo**
Politieserie met Anna Carteret. Afl.: Getting away with it.
20.55 **The Invaders**
Tv-serie met Roy Thinnes als architect David Vincent, die op zekere dag een UFO ziet en de politie inschakelt.
21.45 **The Good Life**
Populaire comedyserie van de BBC.
22.15 **Wogan**
Talkshow met humor en informatie door Terry Wogan en gasten uit binnen- en buitenland.
23.05 **Morgan's Boy**
Televisieserie.
23.55 -00.25 **Clive James on Television**
Televisieshow met Clive James.

België/BRT 1

14.00 -14.30 **Loon naar werken**
Afl.: De rol van de privésektor.
15.00 -15.30 **De geschiedenis van de kleine man**
Afl. 14: Heden 1950-1980 (herh).
16.00 -17.30 **Monty Phython en de graal**
(Monty Phyton and the holy Grail).
Engelse speelfilm uit 1975 van Terry Gilliam en Terry Jones. Met: Graham Chapman, John Cleese, Terry Gilliam e.a. Het jaar 932. De ridders van de ronde tafel gaan op zoek naar „de Graal" en trotseren talloze gevaren: de driehoofdige ridder, de zwakzinnige zoon van de moeraskoning vermomd als maagdelijke edelvrouw, het Beest van Aargh en de Franse Ridder.
17.55 **Journaal**
18.00 **Tik Tak**
18.05 **Merlina**
Vlaamse detectiveserie voor de jeugd. Afl. 39: De beste detectives.
18.25 **De Edison tweeling**
Jeugdserie. Afl. 11: Honden.
18.50 **Gemzenjacht**
Oosteuropese animatiefilm.
19.00 **Juke Box**
19.05 **Boeketje Vlaanderen**
Wekelijks magazine met tips voor toerisme in eigen land.
19.35 **Lotto, paardenkoersen en mededelingen**
19.45 **Journaal**
20.10 **Kunst-Zaken**
20.20 **Hotel Americain**
Showprogramma. Hotel Americain in kerstsfeer. M.m.v. Stafke Fabri, Marina Marcia, Freddy Golden, John Staes, Jerry Blondel, De Schalmei, Sylviane, Deep River Quartet, Eddy Wally. Presentatie: Mike Verdrengh.
21.10 **Terloops**
Actualiteiten in de marge.
21.55 **Het huis zonder kerstboom**
(The House without Christmas Tree).
Tv-film van Paul Bogart. Met: Jason Robards, Mildred Natwick, Lisa Lucas e.a. Het is Kerstmis 1946 in een stadje in Nebraska. Een meisje van 10, Addie, woont samen met haar vader die weduwnaar is, bij grootmoeder in huis. Addie zou graag een kerstboom willen hebben maar haar strenge vader weigert dat. Dan wint ze een kerstboom bij een wedstrijd op school. Ze neemt hem mee haar huis en tuigt hem op. Als vader thuiskomt moet de boom het huis uit. Daarom schenkt Addie hem aan het gezin van een arm klasgenootje. Haar vader krijgt medelijden en koopt alsnog een kerstboom voor zijn dochtertje.
23.10 **Sport op zaterdag**
23.25 -23.50 **Paardenkoersen, Journaal en Coda**

radio

Hilversum 1

7.03 Radio Sterrebos. 7.30 Hallo hier Hilversum! (8.06 Dingen van de dag. 8.55 Het Socialistisch Strijdlied. 9.50 Vandaag bij de VARA.) 10.03 De stand van zaken. 11.03 Wie in 't Nederlands wil zingen. 12.03 Wij zijn volstrekt in de war. 14.03 v-h Tussen Barend en van Dorp. 15.03 Muziek uit Studio I. 16.03 Heuvellaan 33 (17.55 Meded., S.O.S.- en politieberichten). 18.06 Dingen van de dag. 18.30 De Vereniging. 20.03 Jazz uit het historisch archief. 20.30 When you wish upon a star. 22.02 Man en paard extra. 23.02 Met het oog op morgen. 0.02 Oogluik. 1.02-7.00 KRO Niemandsland.

Hilversum 2

7.06 TROS Nieuws Show. (7.06, 7.35, 8.3, 9.35, 10.35, 11.33, 12.36 en 13.33 Aktua). 12.26 Meded. voor land- en tuinbouw). 14.00 Pin Jacobs met hits uit de 50er jaren. 15.00 Stationair. 16.33 De berg heeft een muis gebaard. 17.00 AVRO's Denksportpanorama. 17.36 Waar geen wil is, ben je weg. 18.10 AVRO's Radiojournaal. 18.30 Franc huis. 18.40 AVRO's Sportpanorama. 19.05 Eurojournaal. 19.15 Gewoon even anders. 19.45 Vragen naar de weg. 20.03 Rond om kerst. 21.00 Laat ons de rustdag wijden. 21.46 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.5 Tot aan het uiterste der aarde. 22.20 België totaal. 22.35 Reflector. 22.50 Deze week. 23.15 Zaterdagavonduur. 23.55-24.00 Ten slotte.

Hilversum 3

7.03 Vroegop. 7.30 Rabarbara. 8.03 Pop no stop. 9.03 Gospelrock. 10.03 Popsjop. (ca 11.30 Weerman Hans de Jong). 12.03 Lo Vast Kerst Special. (13.35 De Dikvoorme kaarshow). 14.03 Hier en Nu. 14.07 Tussen uur. 15.03 Hier en Nu. 15.07 Popstation 16.03 Hier en Nu. 16.07 NCRV-Zaterdag Sport. (17.03 Hier en Nu). 18.04 De Avond spits. 19.02 Koploper. 20.03 Disco-expres 21.02 Elpee-pop. 22.02 Country Style. 23.02 24.00 Late date.

Hilversum 4

7.00 Dag Nacht, dag Dag! 8.30 Mooi zo! 9.3 Concerto mattinale. 11.00 In plaats van Werken v. Beethoven. 12.00 Strauss en Co 13.00 Veronica Nieuwsradio. 13.05 Veronica Klassiek. (A. Orch. de Chambre du Festival de Pallau-sur-Indre, met solis Klass. muz. B. Wyneke Jordans en Leo van Doeselaar, piano à quatre mains. C. Club Veronica Klass.: klassieke muziek gekozen door jongeren. 15.30 Nieuwe grammofoonplaten en compactplaten). 16.00 Lang leve de opera. Orchestra della Radiotelevisione Svizzera Italiana. 17.00 Zin in muziek (A. Rubriek voor muziekhobbyïsten. B. Podium voor jonge beroepsmusici). 18.0 Klassiek dessert. 19.00 Laudate. 19.50 Te overweging. 20.00 Orgels in de Elzas. 21.1 Complement. 21.50 Spektakel poëzie. 22.0 KRO-jazz-connection. 23.00-24.00 Spektakel.

ROZ

11.30-13.00 Weekend-radio, een gevarieerd zaterdagochtendprogramma met om 12.00 ROZ-Aktueel. 13.03-14.00 Het evenement, wekelijks muziekprogramma van de ROZ. 18.03 ROZ-Aktueel. 18.20-18.40 Programma voor Turken, Marokkanen en Tunesiërs in Limburg.

zondag

televisie

■ = zwartwitprogramma
•• = stereoprogramma of 2-kanaaltoon

Nederland 1

.30 -09.35 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
.00 -13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
.45 **Engels voor gevorderden**
Follow Me 2, herh. les 43.
.00 **Bizim Icin**
Programma voor Turkse vrouwen in Nederland, herh. les 11.
.15 **Marhaban Biekum**
Programma voor Marokkaanse vrouwen. Herh. les 11.
.30 **Het Huishouden van Jan Steen**
...et vanmiddag Kerstmis in de oertijd. Animatiefilm van Johnny Hart.
.30 **Journaal**
.50 **Voorlichtingsprogramma**
De Open Schooltijd-cursussen.
.00 **Journaal**
.05 **Jip Sloop**
Kleuterserie met Jipsloop en Esthermuis-op-haar schoen en Sjakie.
.10 **80 Graden Noorderbreedte**
Gedramatiseerde tv-film van de Scholengroep van Toneelgroep Centrum n.a.v. een theatervoorstelling uit 1983 door scholieren. Op 25 mei 1928 sloeg het luchtschip Italia op het poolijs te pletter, op 80 graden noorderbreedte. Doel van de expeditie was het in kaart brengen van het poolgebied en het speuren naar grondstoffen. Maar ook de belangen van Mussolini speelden een belangrijke rol.
.10 **Van Kooten en de Bie presenteren**
Het gala van Het Gouden Hoofd, in voorronden zijn honderden Gouden Hoofd-ideeën geselecteerd, die in een afsluitende show aan de kijkers worden gepresenteerd.
.40 **The Freudian Flip**
Sigmund Freud heeft gedurende zijn leven altijd ontkend dat er een verband zou bestaan tussen de ontwikkeling van zijn theorie en zijn persoonlijke ervaringen. Peter Swales stelt dat een belangrijk deel van Freuds werk autobiografisch is. Peter Swales is autodidact en leeft in New York.
.50 **Journaal**
.55 -24.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden**

Nederland 2

.00 -12.45 **Het Capitool**
Rechtstreekse uitzending waarin belangrijk binnen- en buitenlands nieuws wordt geanalyseerd en toegelicht.
.00 -13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
.55 **De tweede natuur**
Kunstprogramma gepresenteerd door Frans Vermeulen. Afl. 3: Leonardo da Vinci: Voorstudies voor het Laatste Avondmaal. Een impressie van de restauratie van het meesterwerk.
18.25 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
18.30 **Sesamstraat**
18.45 **Sprekershoek**
Programma waarin kijkers zelf aan het woord komen.
19.00 **Studio Sport**
19.55 **Lottotrekking**
20.00 **Journaal**
20.10 **Panoramiek**
Achtergrondinformatie bij aktuele ontwikkelingen in de internationale politiek. Vandaag: India, verkiezingen zonder keus.
20.45 **Voor niks gaat de zon op**
Informatief themaprogramma gepresenteerd door Paul Staudenmaijer. Vandaag: Samen leven. De financiële gevolgen van de verschillende keuzes van samenleven.
21.40 **Ons Indië voor de Indonesiërs**
Documentaire serie. Afl. 5: Belanda Tabé. Door onderhandelen en vechten proberen de Nederlanders een voor hen alsnog zo goed mogelijke aftocht uit Indonesië te bedingen.
22.45 **Het Korte Spel: Uitzicht**
Sjaak werkt al meer dan twintig jaar op het landgoed en is langzamerhand als enige van het personeel overgebleven. Sjaak's aanwezigheid is Heleen, de veel jongere echtgenote van de heer des huizes een doorn in het oog.
23.10 **Journaal**
23.15 -23.20 **Nieuws voor doven en slechthorenden**

Duitsland 1

09.30 **Programma-weekoverzicht**
10.00 **Weltumsegelung mit Familie**
Deel 12: Papua - Die Insel Bam.
10.45 **Die kleine Meerjungfrau**
Beeldverhaal voor kinderen.
11.15 **Die Erde, der Himmel und die Dinge dazwischen (2)**
Informatieve serie voor de jeugd.
12.00 **Der Internationale Frühschoppen**
12.45 **Nieuws met weekspiegel**
13.15 **Svjatoslav Richter speelt**
De sonate in A gr.t. D664, van Schubert.
13.45 **Magazin der Woche**
14.30 **Peter und der Wolf**
Muzikaal sprookje met het Engels Kamer Orkest o.l.v. Daniël Bärenboim.
15.00 **Das Jahr ohne Vater**
(Sounder).
Amerikaanse speelfilm uit 1972. Met: Paul Winfield, Cicely Tyson, Kevin Hooks e.a. Regie: Martin Ritt. Louisiana 1933. De neger Nathan Lee Morgan wordt veroordeeld tot een jaar werkkamp. Zijn kleine zoontje David gaat op zoek naar zijn vader.
16.40 **Wir über uns**
Weihnachten im Ersten.
16.45 **Kennen Sie Kino**
Informatie over nieuwe films door Rainer Brandt.
17.30 **Regenbogen Engel - gibt es die?**
Religieuze gesprekken met kinderen.
18.00 **ARD-Ratgeber: Recht**
18.00 **Wir über uns**
18.40 **Nieuws**
18.43 **Die Sportschau**
19.15 **Diese Woche im Ersten**
19.20 **Weltspiegel**
Reportages van buitenlandse correspondenten.
19.58 **Programma-overzicht**
20.00 **Nieuws (met ondertiteling)**
20.15 **Adventsliederen**
Met het koor van de Heimschule Lender uit Sasbach-Baden.
20.20 **Schwarz Rot Gold**
Um Kopf und Kragen. Tv-spel van Dieter Meichsner. Zaluskowski komt tot de ontdekking dat een textielbedrijf kleding smokkelt uit Oost-Azië.
22.15 **Weihnachten im Ersten**
22.20 **Nieuws**
22.25 **Deutsches aus der anderen Republik**
Cabaretgezelschappen in de DDR.

● *KARL DÖNCH in "Der Schauspieldirektor".*

23.10 **Der Schauspieldirektor**
Komedie met muziek van Mozart, geschreven in opdracht van keizer Franz Josef. Met: Christian Boesch, Carl Doench, Gudrun Sieber e.a. M.m.v. het ORF-Symfonie Orkest o.l.v. Friedemann Layer.
00.25 **Nieuws**

Duitsland 2

09.50 **Programma-overzicht voor de komende week**
10.20 **Und sie folgten dem Stern**
Tv-film in twee delen van Ermanno Olmi. Deel I. Met: Alberto Fumagalli, Antonio Cucciarre, Eligio Martellacci e.a. De oude wetenschapper en astronoom Mel leeft samen met zijn leerling Rupo boven op de berg, ver van de stad. Op een nacht verlicht een heldere lichtflits de hemel, alle mensen in de stad ontwaken.
11.30 **Mosaik**
12.00 •• **Das Sonntagskonzert**
Portret van de Junge Deutsche Philharmonie o.l.v. Gary Bertini. M.m.v. de violist Rainer Kussmaul.
12.45 **Heute**
12.47 **Sonntagsgespräch**
13.15 **Die Welt im Tanz**
Afl. 6: Tänzer. Informatieve serie van Franz W. Pressler en Peter Schnitzler.
13.45 **Morgen schon**
Utopische verhalen [illegible] wassenen. Afl. 11: [illegible] nen. Leila Violetta, Marcell Sakoczy, Michael Gahr e.a. Regie: Thomas Drager. Telkens als Frits voor zijn ouders een klusje moet opknappen komt er iets tussen. Dan is het geduld op en wordt de fiets van Frits voor twee dagen in de kelder gezet.
14.15 **Alice im Wunderland**
Tekenfilmserie. Afl.: Schweinepfeffer.
14.40 **1 - 2 oder 3**
Spelprogramma voor kinderen uit Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Presentatie: Michael Schanze. (met ondertiteling).
15.35 **Rasmus und der Vagabund**
Tv-serie van Astrid Lindgren. Afl. 4: Ein neues Zuhause. Met: Allan Edwall, Erik Lindgren, Jarl Kulle e.a. Regie: Olle Hellbom.
16.05 **Ein Blick**
Der Zauberpater. Pater Lennartz aus der Eifel tingelt für ein Jugendheim. Portret.
16.20 **Das Traumschiff**
Tv-serie. Vakantieverhalen op zee. Met o.a. Heinz Weiss, Heide Keller, Sascha Hehn e.a. Regie: Alfred Vohrer (Ondertiteld via teletekst).
17.20 **Heute**
17.22 **Die Sport-Reportage**
18.05 •• **Adventslieder**
Door het Jongenskoor van Windsbach o.l.v. Karl-Friedrich Beringer.
18.15 **Tagebuch**
Nieuws uit de Katholieke Kerk.
18.30 **De Muppets-Show**
Vandaag met Carol Burnett.
18.57 **Programma-overzicht**
19.00 **Heute**
19.10 **Bonner Perspektiven**
Parlementair nieuws.
19.30 **Menschenkinder!**
De laatste revolverheld van Wyoming. Reportage over een revolver-artiest.
20.00 **Kerstprogramma-overzicht**
20.15 •• **Bambi '84**
Een gala-avond vanuit het Duitse Theater in München met de Bambi-winnaars 1984. Presentatie: Thomas Gottschalk.
22.15 **Heute**
Aansl.: Sport am Sonntag.
22.30 **Moskaus Drang nach Süden**
Historische documentaire serie van Helmut Lange. Afl. 2: Rivalen am Pazifik.
23.15 **Die fünf Geächteten**
(Hour of the gun).
Amerikaanse western uit 1967. Met o.a: James Garner, Jason Robards en Robert Ryan. Regie: John Sturges. Bij een overval van Ike Clanton en zijn bende komen drie mannen van Marshall Wyatt Earp om het leven. Als later de twee broers van Wyatt door Clanton worden neergeschoten, zint hij alleen nog op wraak.
00.55 **Heute**

Duitsland 3/WDF

09.00 **Telekolleg aktuell**
09.25 **Englisch Übung 7. (herh.)**
09.55 **Die Weimarer Republik I**
Konfrontation oder Kooperation, cursus geschiedenis, herh. les 13.
10.25 -11.00 **Volks- und Betriebswirtschaftslehre (13)**
.9.00 **Aktuelle Stunde**
Met Sport im Westen.
.6.00 **Das einsame Haus**
Een familiefilm voor jong en oud van Jiri Menzel.
17.30 **Wo sie ihre Lieder singen...**
Filmreportage over de tocht in 1766 van veel Duitsers naar het gebied achter de Wolga. (herh.)
18.30 **Black Beauty**
Engelse jeugdserie naar het boek van Anne Sewell. Afl. 25: Vader en zoon.
20.00 **Nieuws**
20.15 **Lodynski's Orpheum**
Een cabaret-satirische revue in drie delen. Met Peter Lodynski.
21.00 **Kulturmacher (1)**
Ohne Ihnen - nix verdienen. Der Medienmacher Josef Ferenczy.
21.45 **Adams Apfel**
De Zweedse fisicus en filosoof Max Thürkauf, filmreportage.
22.30 **One world - One peace**
Sarah Vaughan zingt lyriek van Johannes Paulus II. Muziek van Tito Fontana, Sante Palumbo, Francy Boland en Lalo Schifrin. Symfonie Orkest en Big Band o.l.v. Lalo Schifrin.
23.15 **Literatur im Kreienhoop (2)** Jürg Beeler.
24.00 **Nieuws**

Duitsland 3/SWF

09.00 -11.00 **Zie Duitsland 3/WDF**
11.00 **Von Himmel hoch, da komm' ich her**
Kerstprogramma vanuit St. Ulrich en Afra in Augsburg.
17.30 **Clown & Co**
Kinderprogramma. Afl: Het bureau.
18.00 **Die Videomacher**
Praxis der Videogestaltung, informatieve serie over de computer. Afl. 4: Een videoreportage.
18.30 **Die Tier-Sprechstunde**
Afl.: Aquariumvissen.
19.00 **Delie und Brenton**
Achtdelige Australische serie naar de roman 'All the rivers run' van Nancy Cato. Afl. 3. Met: Sigrid Thornton, John Waters, Charles Tingwell e.a. Regie: Pino Amenta en George Miller. Delie besluit mee te varen op de 'Jane Eliza'. Zij wint het vertrouwen van de bemanning en wordt verliefd op Brenton.
19.55 **Prominenz im Renitenz**
Gesprekprogramma.
21.10 **Brettl-Talk**
Karl Dall en Knut Kiesewetter.
21.50 -22.35 **Flutlicht**
Actuele reportages, nieuws en studiogasten uit de sportwereld in Rheinland-Pfalz.

BFBS

15.35 **House of dreams.**
Het 'droomhuis' van Ron Hickman. Hij werkte er vier jaar aan het ontwerp en de realisering ervan. Kosten: £ 2 miljoen.
16.10 **The Big Match**
Hoogtepunten van twee gisteren gespeelde voetbalwedstrijden.
16.40 **The Dukes of Hazzard**
Tv-serie over de Dukes van Hazzard die zich steeds opnieuw afzetten tegen de gevestigde orde en vooral tegen de sheriff van Hazzard County.
17.35 **Birthday Time**
Aansl.: Heggerty Haggerty.
17.50 **Godzilla**
Tv-serie over de belevenissen van de bemanning van het researchschip Calico en een vriendelijk zeemonster.
18.10 **Cristmas razzmatazz**
Zoe Brown en Alastair Pirrie presenteren muziek van Duran Duran, Big Country, Frankie Goes to Hollywood, Paul Young, Ultravox en Wham.
18.40 **Time to Time**
Een reis terug in de tijd met John Huntley.
19.00 **BBC News**
Aansl.: Weerbericht.
19.10 **Songs of Praise**
Kinderen en studenten uit Manchester zingen kerstliederen.
19.45 **Bob's Full House**
Komisch show/quizprogramma met Bob Monkhouse.
20.20 **River Journeys**
Serie documentaires. Afl. 2: German Greer en de Sao Francisco-rivier.
21.20 **Andrew Lloyd Webber's song and dance**
Met Sarah Brightman en Wayne Sleep.
23.50 -00.40 **The Baltimore Bullet**
Speelfilm met James Coburn, Omar Sharif, Bruce Boxleitner en Ronee Blakley.

België/BRT 1

10.00 **Eucharistieviering**
11.00 **Confrontatie**
Ieder zijn waarheid.
12.00 -12.30 **Nieuws voor doven en slechthorenden**
14.30 **Tijdrover: Kwizien**
Tips voor koken en lekker eten. Vandaag: Dessert voor de feestdagen: Profiterolles.
14.45 **I.Q.**
Kwis met denk- en weetvragen.
15.15 **Basketbal**
Rechtstreekse reportage van de wedstrijd Maccabi (Etterbeek) tegen Merksem vanuit Brussel.
16.45 **Juke Box**
17.00 **De Collega's**
Tv-serie van Jan Metterne. Afl. 14: De nieuwe typiste.
17.40 **Crop over**
Korte documentaire over de suikeroogstfeesten op Barbados.
17.55 **Journaal**
18.00 **Tik Tak**
18.05 **Liegebeest**
Afl. 17: Dries wil vermageren.
18.20 **Leven... en laten leven**
Magazine dat de verbetering van onze levenskwaliteit nastreeft.
19.40 **Mededelingen**
19.45 **Journaal**
20.05 **Sportweekend**
20.35 **Made in Vlaanderen**
Daar is een mens verdronken. Driedelige tv-film van Dré Poppe naar de roman van Ernest Claes. Deel 1. Met: Hugo van den Berghe, Chris Boni, Els Olaerts (herh.) 1914. Het rustige leven in een klein Vlaams dorp wordt verstoord door de "wereldbrand". Iedereen reageert op zijn eigen manier op de nieuwe situatie.
21.35 **Rigoletto**
In deze laatste aflevering blijven we zoeken naar de hersens van de president in "Spittings Image". Verder fragmenten uit Kick up the Eighties, Lenny Henry en Cafe Paniek. Presentatie: Luk de Konink.
22.10 **Caroline Carlson**
Programma over deze Amerikaanse choreografe.
23.00 -23.20 **Journaal en Coda**

radio

Hilversum 1

7.02 Dierlijk en plantaardig in poëzie en muziek. 9.02 De firma IQ & Co. 9.30 Juist op zondag. 10.30 Duyscotheek. 11.30 Kom 'ns langs in Des Indes. 13.05 AVRO-magazine. 13.30 Langs de lijn, sport en muziek. 16.0 Kerstsnoer '84. 16.30 Doorbraak '84. 17.5 Mededelingen en uitgebreid weerbericht. 18.05 One world peace. 19.02 Het klokje van zeven uur en dus... 19.30 Toppers van toen. 20.03 Workshop Metropole Orkest 1984. 20.45 Lichte grammofoonmuziek. 21.02 We lagen bij nacht in het veld. 21.5 Spel met poëzie. 22.02 AVRO's Sportpanorama. 23.02 Met het oog op morgen. 0.02 De Nachtwacht. 4.02-7.00 Krieken met Adje.

Hilversum 2

8.10 Te Deum Laudamus. 8.45 Woord op zondag. 9.25 Waterstanden. 9.30 NOS-Kindermagazine. 10.02 NOS-Zondagskrant. 12.00 Wat een taal. 13.10 NOS-Cultuur. 14.30 Een leven lang. 15.00 NOS-Jazz 'Wayback'. 15.30 Zo kan het ook. 16.00 Zonder kernwapens. 16.45 De grote verwarring. 17.35 Veronica Nieuwsradio. 19.00 Trend. 20.03 Confrontatie. 21.00 C.R.M. 22.35-24.00 Het zwarte gat.

Hilversum 3

8.02 Hurrie-up. 9.02 Zin in pop. 10.02 KRO-miniparade. 11.02 Weeshuis van de hits. 12.02 And the beat goes on. 13.02 KRO-ORK. 15.02 KRO's Wereldparade. 17.02 Radio De Zwarte Roos. 18.02 Hitjes en datjes. 19.02 Pop-eye. 20.03 KRO studio 3. 22.02-24.00 Krachtvoer.

Hilversum 4

8.00 H. Vier. Nederlandse muziek. 10.00 Musica Religiosa. 11.00 Oude Muziek Festival Utrecht 1984. 13.00 Opera-matinee. 14.00 Onder de groene linde. 14.15 Concert op de zondagmiddag. Rotterdams Philharmonisch Orkest m. piano. Klassieke muziek. 16.30 Diskotabel. 18.00 Kamerconcert: Pianorecital. 19.00 Debutanten. 19.15 Orgelmuziek van Franse componisten. 20.00 Specialiteiten à la carte. 22.00 [illegible] en Korpsen. 22.30 Guitariteiten. 23.00 Cascade.

ROZ

12.30-13.00 ROZ-tussen de middag: weerbericht, sport en andere evenementen. 18.03-19.00 SPORT, sport, SPORT, sport

Vakantie en Rekreatie

Noord-Holland

Bungalow service St. Maartenzee
T.h. bung., stacarav., vak. won. aan zee. Div. parken in Noord-Holland tel. 02246-1596 na 18.00 uur 02230-22662.

Noord-Brabant

Vakantie DE STEPPE Baarle-Nassau
6- en 12-pers. bung's m. c.v. te huur in bosr. omg. Krokusvak. ƒ 250,–, hoogseizoen ƒ 450,–, voor- en naseizoen aantr. pr. Ook overnachtingsmog. in slaapzalen. Voor verdere inl. en boekingen W. Jespers, 04249-246.

Limburg

Reserveer nu uw kampeerplaats voor 1985
Terrassencamping 'Gulperberg Panorama'. Met zwembad, rekreatiecentrum, restaurant, speeltuin, vogel- en apenpark. Te huur kampeerplaatsen en 4-, 5- en 6-persoons caravans. Vraag folders: postbus 54, 6270 AB GULPEN. Tel. 04450-2330, b.g.g. 043-614240.

Diversen/buitenland

VIAS bij Agde te huur luxe 6-pers., sta-caravan geheel ingericht, douche, toilet enz. 10 minuten lopen, Middellandse Zee. Tel. 03499-81983.

KROKUS-KARNAVALSREIZEN, keuze uit 15 reizen tijdens Karnaval. Per luxe touringcar en verblijf in zeer goede hotels, vertrek op 16 en 17 februari naar: Nice Côte D'Azur 7 dagen ƒ 599; Normandië-Loire 5 dagen ƒ 499; Zwitserland-Luzern 5 dagen ƒ 499; Berlijn 4 dagen ƒ 399; Londen 3 dagen ƒ 295; Londen 4 dagen ƒ 395; Freudenstadt-Schwarzwald 7 dagen ƒ 799; Schenkenzell-Schwarzwald ƒ 599; Braunlage Harz 5 dagen ƒ 499; Wenen-Salzburg 8 dagen ƒ 699; Wenen-Budapest 8 dagen ƒ 799; Oostenrijk-Seeboden 10 dagen ƒ 789; Parijs 3 dagen ƒ 259; Parijs 4 dagen ƒ 359; Parijs 5 dagen ƒ 459. Vraag uitgebreide folder met reisprogramma. Het Zuiden Touringcars, Plenkertstraat 44, Valkenburg. Telefoon 04406-15252. Dagelijks geopend, ook in 't weekend, van 9-20 uur. Het Zuiden goede kwaliteit!

WINTERSPORTREIZEN naar Oostenrijk, 8-, 10-, 15-en 17-daagse reizen vanaf ƒ 499 naar het zeer goede hotel Bellevue in Seeboden, gunstig gelegen tussen drie skigebieden. Kamers met bad en toilet, zwembad, sauna, ontbijtbuffet, goed verzorgde diners. Vanaf 18 januari vertrek elke vrijdag. Vraag folder. Het Zuiden Touringcars, Plenkertstraat 44, Valkenburg. Telefoon 04406-15252. Dagelijks geopend, ook in 't weekend, van 9-20 uur. Het Zuiden betaalbare kwaliteit!

Vakantie/recreatie

SNEEUWKETTINGEN, sneeuwbanden, kopen te duur? Wij hebben ze ook te huur. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

Zeer goed pension DM25 of VAKANTIEWONING van DM35 (4-pers.) in Duitsland. Autorit van 3 uur. Hauptstr. 78, 5409 Holzappel, tel. 09-49-6439426.

Uit ETEN met de Kerst? Ons eten is lekker en gezond, maar niet duur. Onze zaak is sfeervol en exclusief, onze bediening vriendelijk. Informeer vrijblijvend bij: Ali Baba, Grote Gracht 58, Maastricht, tel. 043-15000, reservering gewenst.

Auto's en motoren

ASCONA 16 S hatchback '81; Escort 1.3 L '81; Kadett hatchback '82; Kadett stat.car. '80 en '79; Ascona 16 S '78 en '76; Kadett 12 S '79 en '77; Rekord 20 N '80. Automobielbedrijf J. Denneman, Raadhuisstr. 107 Hulsberg.

Te k. FORD 1.6 L stat.car., sunroof + lpg. Bwj. '76. Vr.pr. ƒ 2150,-. Almelostr. 5 Hrl. 045-723215.

Te k. DATSUN 100 A, motor 100%, bj. eind '76, pr. ƒ 800,-. Tel. 045-324882 na 17.00 uur.

Carrosseriebedrijf biedt aan: uw auto geheel **UITDEUKEN** en spuiten va. ƒ 500,-. Tel. 045-312081.

Koopje: MAZDA 929, bj. '77, 4-drs., rev. motor, ƒ 895,-. Inruil mog. Fr. Erenslaan 85, Schaesberg, tel. 045-322481.

Te k. BMW 316, bj. '76, pr. ƒ 4750,- en Opel Ascona 19 SR, bj. '78, lichte linkerachterschade, ƒ 3800,-. Tel. 045-252872.

Te k. GEVR. ORIGINELE DISC-DRIVE voor Acorn Atom computer. Tel. 045-257746 na 17.00 uur.

Te k. MAZDA RX-7 bj. '79 i.z.g.st. Tel. 04755-2019.

Te k. DATSUN 120 AF II de luxe i.g.st. met radio.cass. Bj. '77. Vr.pr. ƒ 1750,-. 04490-21201.

Te k. BMW 630 CS Bwj. '78, in uitst. st., nw. motor, veel acc. Pr. ƒ 21.000,–; Deken Rhoenstr. 5 Roermond, 04750-21798.

Te k. OPEL Manta Berl. 20S i.nw.st. bwj. 11-80, 1e eig., km.st. 60.000. Interess. prijs. Elk desk. onderz. toegest. De Ruyterstr. 21 Roermond.

RENAULT 14 TS bj. '79. Pr. ƒ 2700,-. Tel. 045-425072.

BMW 316 i.z.g.st. grijs met. type '78, radio-cass., get. ruiten, 320 grill, elk desk.keur. toegest. Vr.Pr. ƒ 6750,–; Spireastr. 35, Kerkrade na 16.30 u.

Te k. MAZDA 323 ES bj. eind '78 i.z.g.st. Div. extra. Vr.pr. ƒ 3400,-. Te bevr. 04494-44587.

Wij BET. ƒ 500,– tot ƒ 20.000,– voor uw auto, ook sloopauto's 045-723076.

Te k. OLDSMOBILE Delta 88 '78 met LPG. Inr. mog. Tel. 04490-18401.

PEUGEOT 304 diesel, orig. 103.000 km, bj. okt. '79, gr. kent., ƒ 2000,-. Tel. 457013.

Te k. MOTOR Kawasaki GPZ 305 2-cyl. juli '84. Tel. 04408-2269.

Te k. MERCEDES 200 D, bj. '76. Unescostr. 79, Heerlen.

VW Golf diesel bj. 10e mnd. '79 met radio. Elke keuring toegest., i.z.g.st. Pr. ƒ 7000,-. Tel. 045-719908.

Te k. MITSUBISHI Galant 2.3 Turbo diesel, bj. 1981, vr.pr. ƒ 10.500,-. Tel. 04490-22518.

RENAULT 4 GTL, 1979, vr.pr. ƒ 3800,-. Tel. 04490-27158.

Te k. OPEL Kadett, nieuw mod., vr.pr. ƒ 1250,-. Kasteellaan 2a, Meezenbroek-Heerlen.

Te k. FORD Taunus 2.0 L, bj. '78, blauwmet., radio-cass., snelle 6 cyl., ƒ 2650,-. Ericastr. 59, Sittard, tel. 04490-20181.

Te k. MITSUBISHI Colt, bj. '83, 19.000 km met radio, nieuw ƒ 9900,-, 043-612975.

Te k. OPEL Kadett City, '77, ƒ 3500,-, i.g.st. Tel. 04450-3639.

Te k. VW Kever, i.z.g.st., bj. '68, pr. ƒ 650,-. Tel. 04450-3617.

Te k. MORRIS Minor 1275 GT, zilvermet., m. zwart dak, ƒ 500,-. B. Kengenstr. 66, Hulsberg.

MAZDA automatiek 1300, bj. 1977, nw. gespoten, 100% in orde, originele km.st. 77.000, vr.pr. ƒ 2250,-. Tel. 04406-41001.

MAZDA 323, bj. '78, 100% goed, vr.pr. ƒ 3250,-. Tel. 04406-15812.

LADA 2105, bj. 1983, 16.000 km, ƒ 6900,-. Broekhem 18, Valkenburg.

Te k. OPEL Ascona, 10 jr. oud, pr. n.o.t.k. Tel. 04406-14731.

te k. BMW 320 kl. lichtgroen, bj. '77, tel. 045-423412.

Te k. 4 L.M. VELGEN 6 JX 13 Monte Carlo voor Ford Capri, Taunus, Escort, z.g.a.n. 4 L.M. velgen, 6 JX Cosmic voor Fiat 132 + alle Alfa's met 14 inch. Gar. Nico Jongen, tel. 04490-13510.

Te k. aangeb. RENAULT 18 TS, bj. '79. Tel. 04402-71319.

Te koop HONDA Civic, 4-drs., grijs, bwjr. '76, ƒ 1500,-. Veldstraat 38, Brunssum, 045-271697.

Te k. ALFETTA 1.6 bj. '76, alu velgen, pr. ƒ 950,-. Tel. 04754-5594.

Te k. weg. omst. CITROEN Visa club '81. Napoleonbaan 24 Geleen-Lindenheuvel.

Te k. VW GOLF diesel vraagpr. ƒ 7000,–, bwj. dec. '79, tel. 045-719068.

TOYOTA 1000SP DL bwjr. 1976, rijs ƒ 1200,–; Laurentiusplein 70 Voerendaal.

Te k. OPEL Manta 1900 bwj. '78, i.z.g.st. Voorterstr. 465 Kerkrade. Tel. 045-455612.

Te k. OPEL Kadett Hatchback 1.3N bwj. '80, Elisagracht 13, Kerkrade-W.

RENAULT 5TL bwj. '77-'78; Opel Kadett bwj. '78, 1e eig. '71; VW gesl. bestel '78 '77 '75; Fiat 600 bwj. '70; Mercedes lpg 808/420 5 m. laadbak m. huif m. a.p.k. keur. div. motor. Opel, Ford, BMW, VW. D.H.Z.-garage De Kissel, Kissel 42, Heerlen.

Te k. BMW 730 autom. m. lpg-install. bwj. '79 m. alle mog. extra's o.a. Pullman bekled. get. glas, stereo-install. BBS-velgen en spoilers auto is apart mooi. Inruil mog. Elisabethstr. 36, Kerkrade-Bleijerheide.

Van 1e eig. te k. ALFA GT 1600 sport '79 met gr. schuifd. 47.000 km gel., niet v. nieuw te ondersch. met keuringsrapp. pr. ƒ 4950,–, tel. 045-226773.

Te k.CX 2400 Pallas 5-bak, bj. '79. Te bevr. Pastorijestr. 12 Nuth. Tel. 045-242411.

VOLVO 244 GL + lpg 1980; Volvo 340 1980; Volvo 340 Autom. 1977, 1979, 1980; Opel Ascona autom. 1978; Peugeot 305 1981; Volvo Albert Klijn, Kastanjeln. 82, Hoensbroek, tel. 045-220055, ruim 20 jr. Volvo-dealer.

Te k. SUZUKI Cross 125 cc, watergek. ƒ 1000,–, Dr. Poelsstr. 7, Valkenburg.

ALFS ROMEO Sud TI bj. '80, sportuitv., licht met. velgen, kl. zwart, i.g.st. Pr. n.o.t.k. 045-717144.

Te k. MITSUBISHI Colt '80, ƒ 7800,–; Opel Kadett '79 ƒ 6750,–, Dr. Poelsstr. 7, Valkenburg.

Te k. FORD Taunus 1600L stationcar '79, als nww. Rotterdamstr. 24, Heerlen.

Te k. MINI 850, bj. '75 en Mini 1000, bj. '76. Tel. 045-411369.

G.G.-AUTO'S Heerenweg 286 Heerlen biedt aan: Audi 100 CC, 5 cil. inj. bwjr '83; Audi 80 4-drs. CL '81; Volvo 343 DL bwjr.'82; Datsun Cherry 4-drs. '83; Golf luxe bwjr. '80; Honda Civic 3-drs. '79; Mini 850 luxe '80; Talbot Solara '80; Mitsubishi Colt '79; Ford Fiesta '78 nw.st.; Opel Ascona '78; Ford 1600 4-drs. '78; Toyota Starlet '81. Div. auto's in goedkopere prijsklassen, garantie, inruil, financiering. G.G. Auto's. Heerenweg 286 Heerlen.

Te k. OPEL Ascona 19 S de luxe, bwjr. 1977 i.g.st. Te bevr. Schievelbergstr. 4 Brunssum-Schuttersveld.

Te k. FIAT 127 special bwj. '76. Pr. ƒ 850,-. Tel. 045-224735.

Te k. BMW 525 type '79, lpg. Vr.pr. ƒ 3200,-. Mgr. Nolensstr. 86 Hoensbroek.

OPGELET. Wij betalen ƒ 300,– tot ƒ 15.000,– voor uw auto. Ook sloopauto's. 045-422217.

Te k. MAZDA 616 bj. '76 i.z.g.st., 4 nw. banden. Vr.pr. ƒ 1650,–. Heerlerweg 78, Voerendaal.

Te k. BMW 525 type '77 met trekh. i.z.g.st. evt. inr. mogl. Heerlerweg 80, Voerendaal.

Te k. VW 1300 als nw. m. spoiler, sportstuur enz. echt iets aparts. Motor als nw., dec. 1975, ƒ 2500,-. 04490-17647.

NSU RO 80. In nwst. verk., rood metall. Pr. ƒ 8.900,–. Evt. inr. mog. Tel. 04950-37901, b.g.g. 04750-25136.

Te k. ALFA GTV '78, i.z.g.st. Abs. geen roest of schade. Tel. 04705-1634.

AMC GREMLIN iets aparts, pr. ƒ 2600,–, Achter 't Klooster 62, Nieuwenhagen.

Caravans/tenten/boten

27-28-29 december KERSTSHOW van WalkEr Vouwwagens o.a. Walker Sunny 2 tot 4 pers. Doublette 4 tot 8 pers. Star 6 tot 10 pers. Deze 3 typen vouwwagens zijn van Nederlands fabrikaat, dus zeer goede kwaliteit, uitstekend rijgedrag, grandioze leefruimte en een betaalbare prijs. Kom de meest verkochte vouwwagens bezichtigen onder het genot van een hartig hapje en een glaasje wijn tijdens de Kerstshow, ook voor de kleintjes een versnapering. De Olde Caravan Sittard Langs de Hey 7. Ind.park Nrd. tel. 13634. Donderdag koopavond.

27-28-29 december CARAVAN-KERSTSHOW van o.a. CI Wilk Stern E en Stern luxe - Sprite - en Otten aluminium en polyester caravans. Tevens ruime keuze in gebruikte caravans van 3 tot 6 pers., standaard zowel zeer luxe uitvoeringen, prijzen vanaf ƒ 1500,– tot ƒ 14.000,– Kom geheel vrijblijvend een kijkje nemen en geniet van een glaasje wijn en een hartig hapje tijdens de kerstshow, ook voor de kleintjes een versnapering. De Olde Caravan Sittard Langs de Hey 7. Ind.park Nrd. Tel. 04490-13634. Donderdag koopavond.

Nu 1985'er MODELLEN Dique superlichtgewicht toercaravans. Nu incl. koelkast en dubbele ramen, terugrij-automaat, bed van 140 cm, aerodynamisch, vanaf 370 kg, voor ƒ 7.995,–. Vouwcaravan m. vaste wanden v.a. ƒ 5.995,–. Div. '84-er modellen met korting tot ƒ 2.500,–. Nu nog enkele leuke occasions. Ubachs Caravan Import, Eygelshovergracht 39, Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

BOTEN, motoren, zeil-, speed- en rubberboten, dekzeilen. Alles voor surf en boot, rep. winterb. Jachtw. Snijders, Korvetweg 14, Beatrixhaven Maastricht. Tel. 043-633034.

KERST-REKREATIE-SHOW: 27-28-29 dec. Alles voor uw caravan - vouwwagen - tent of autohome, nagenoeg alle onderdelen en accessoires uit voorraad leverbaar, steeds speciale aanbiedingen, o.a. kachel Trumatic 3002 v. ƒ 565,– nu ƒ 455,–; Bi-pot toilet van ƒ 159,– v. ƒ 129,–; wintertenten vanaf ƒ 279,–; disselhoes ƒ 8,50; kabelhaspel met rubber kabel 25 m v. ƒ 124,– v. ƒ 98,–; slaapzakken, rugzakken, kombinatie rugzak/schooltas, campingstoelen, tafels met stelpoten, etc. etc. Dealer van Honda generatoren. Tijdens de Kerstshow geniet u van een glaasje wijn en een hartig hapje, ook voor de kleintjes een versnapering. De Olde Caravan Sittard. Langs de Hey 7 Ind.park Nrd. tel. 13634. Donderdag koopavond.

Welkom op onze KERST-CARAVANSHOW op 27, 28, 29 en 31 dec. Kom vrijblijvend kijken, kiezen en keuren. De kachel staat rood en de koffie is bruin. Bartels caravaning, lichtgew. Caravelair caravans, Bobcat vouwcamper raclet vouwwagen. Profiteer van deze kerstaktie en bestel nu, haal en betaal voor u op vakantie gaat. Bartels Caravaning Import Julianastr. 5, Merkelbeek, bij Brunssum, tel. 04492-1870, open na 14 uur, zat. na 10 uur. Tot ziens!

Caravan-/BOTENSTALLING aangeboden. Stationsstr. 44 Gronsveld. Tel. 04408-1251.

Te k. CARAVAN 5 m lang met kent. bwj. '75 i.z.g.st. Mgr. Feronln. 91 H'broek.

Diversen

Rubber MATTEN in diverse uitvoeringen voor alle doeleinden. Industrie - Werkplaats - Huis. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-725910.

Voor het kopen of huren van SNEEUWBANDEN en -kettingen. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80 Heerlen, tel. 045-725910.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. Tel. 045-315921.

ONTSTOPPEN en reinigen van uw riool of afvoer? Voor snel en vakkundig werk tegen redelijke prijzen: Riarex. Tel. 045-716425. doorlopend bereikbaar.

Doe ook mee aan de grote
Kinderrommelmarkt
in Makado Beek
op zaterdag 29 dec. '84 en/of woensdag 2 jan. '85. Lft. tot 15 jaar.
Bel snel voor een gratis kraam. Tel. 04402-74669.

De redaktie van het NCRV-TV-programma
„Rondom tien"
zoekt kontakt met mensen (maar vooral ook kinderen) die menen op grond van aanwijsbare voorbeelden, te beschikken over paranormale gaven en dat niet beroepsmatig aanwenden.
Brieven richten aan: NCRV-TV „Rondom tien", postbus 121, 1200 JE Hilversum.

VERHUIZINGSOPRUIMING. I.v.m. verhuizing van ons bedrijf moeten wij een belangrijk deel van de voorraad verminderen. Daarom ruimen wij op sensationele wijze diverse restantpartijen op. Zoals diverse soorten tegels, plavuizen, sanitair (-accessoires), keukens, keukenkasten, aanrechtbladen, stalen binnendeurkozijnen, showroomkeukens en -badkamers en diverse andere artikelen. Een unieke kans voor koopjeszoekers. Alles moet weg. Stevens Bouwmaterialen BV, Mauritslaan 11 Geleen. Geopend: werkdagen tot 18.00 uur, zaterdag tot 17.00 uur.

Eindredactie
Harrie Cremers
tel. 045-739273/739274

Voor Boy George (Culture Club) zijn mensen altijd voorspelbaar

„We krijgen nu de terugslag van onze populariteit!"

● BOY GEORGE
...„Mensen scheppen er ineens genoegen in om ons af te maken"....

LONDEN – Het toeval speelt zijn grillig spel. Vlak voordat Boy George een interview geeft, staat de verdere carrière van Culture Club ter discussie in het journaal van de BBC. „Ach", zegt discjockey Simon Bates, „dat gedoe met die mannen in vrouwelijke kleding en make up is in 1985 voorbij. Het worden weer gewoon liefdesliedjes zonder verkleedpartijen". Tussen neus en lippen door voorspelt hij het uiteenvallen van Culture Club en een ineenstorting van de videomarkt.

Boven in het Wembley-complex waar Culture Club zeven avonden achtereen voor uitverkochte zalen speelt, breekt de arrogantie van de BBC het monotone ritme van het leven aan de top. Boy George loopt vloekend rond. Vergeten is zijn stopwoord dat hij de kerst slapend zal doorbrengen. Adrenaline jaagt opeens door zijn bloedbanen. Met stemverheffing: „Bates is een idioot. Ongelukkigerwijs wordt de muziekindustrie en dat is nu eenmaal een monopolie geleid door mensen die menen dat het hun taak is dat ze geruchten moeten verspreiden. Ik denk dat het voor de media prettig is... De vloek fuck off...". Geïrriteerd jaagt hij alles wat storend werkt de hotelkamer uit. „Sorry", zegt hij vermoeid vanachter een buitenmodel zonnebril. Hij heft de handen: „Ik denk dat de hele malle molen zover is doorgedraaid dat de meeste bands zich gedragen volgens een ijzersterk patroon, een cyclus die je door de media zo'n beetje wordt voorgeschreven. Je hebt je tijd gehad, wegwezen! Het is heel voorspelbaar dat de meeste bandjes dan na verloop van tijd uiteenvallen. We hebben met Culture Club het moment bereikt waarop je de terugslag krijgt van je populariteit".

Staart

„Mensen scheppen er ineens genoegen in om ons af te maken. De meeste artiesten reageren daar vanzelfsprekend op: ze gaan er met staart tussen de benen vandoor. De meesten verwerken slechte kritieken slecht ze krijgen onderling ruzie. Je wordt er ook gek van, maar ik denk dat we er juist een hechtere eenheid door zijn geworden. We hebben al heel wat moeten doorstaan, maar deze periode van zware belasting heeft ons sterker gemaakt. In tegenspraak tot de verhalen die over ons de ronde doen, en de roddel waarin de mensen blijken te geloven, gaan we onderling beter met elkaar om: vriendelijker, maar ook als het moet, onverbloemder, met meer vastberadenheid. We zullen de wereld nog versteld doen staan. Ja, het is typerend voor artiesten om de boel maar de boel te laten. Het zou voor mij precies zo voor de hand liggen om nu maar kostuums te gaan dragen. Maar ook dat zal waarschijnlijk niet gebeuren".

„Zij die aanstoot aan mij nemen, vragen zich af wat is de reden dat hij er zo uitziet? Er is geen reden. Maar ze willen cout-que-cout een reden vinden. Zolang ze zich dat maar kunnen afvragen, hebben ze het gevoel dat ze het niet hoeven te accepteren. Ze achten zich boven me verheven. In feite is het tegenovergestelde het geval. Hun leven wordt gerund volgens een bepaalde formule. Mijn leven verloopt niet volgens een vast patroon. Ik zeg niet dat iedereen hetzelfde kan doen als ik. Maar veel mensen zouden wat luchtiger door het leven kunnen stappen. Wat losser worden. Veel heeft uiteraard te maken met geloof, school, maatschappij. En dat zijn dan ook de zaken waarover ik in mijn songs schrijf".

„Ik ben een flirt", lacht Boy schalks. „Op het podium lach ik, en deel ik een kusje uit en ren ik dan snel weg. Ik zou wel meer willen, maar ik durf niet, dat idee. Ouderwets, hè?". Het heeft inderdaad veel weg van een ouderwets rollenpatroon tussen mannen en vrouwen. George klakt met de tong. „Het probleem is dat er een dwaze mythe is ontstaan over de gelijkheid van vrouwen. Waarom accepteer je jezelf niet zoals je bent? Door te denken dat je niet gelijk bent en door krampachtig gelijkheid na te streven, schiet je aan de essentie van het leven voorbij".

The Beatles

Boy George, smalend: „Mensen zijn altijd voorspelbaar, vooral mensen die in de vermaaksindustrie werken. Ze denken altijd dat ze alles weten, terwijl ze niets weten. Je weet zelf hoeveel mensen zich achteraf minachtend over de Beatles hebben uitgelaten, alleen maar om er zelf beter van te kunnen worden. Ik hou me niet echt met de media bezig, het is roddel. Ik denk dat ik daar boven sta zonder dat ik daardoor arrogant zou zijn".

„Pas als iemand verongelukt, zoals die knaap van Bucks Fizz, realiseer je je dat popsterren en filmsterren heel gewoontjes zijn. Als je toch hoort dat Elisabeth Taylor wordt opgenomen in de Betty Ford Kliniek (om een schoonheids- en gezondheidsbehandeling te ondergaan)dan moet je toch beseffen dat iedereen kwetsbaar is, en dat heb ik altijd heel erg duidelijk willen laten zien. Ik plaats me helemaal niet boven iemand anders. Ik ben gewoon een mens. Ik zou niet zeggen dat ik gewoontjes ben, maar dat wordt veroorzaakt door het feit dat ik een zeer egocentrisch karakter bezit en nogal luidruchtig mijn gevoelens pleeg te ventileren".

● MICHAEL JACKSON
...van hem werden in het afgelopen jaar de meeste elpees verkocht...

Platen Prince en Michael Jackson meest verkocht

LOS ANGELES – Volgens het Amerikaanse muziekblad Billboard is „When doves cry" van Prince dit jaar de best verkochte single in de Verenigde Staten geweest. „Thriller" van Michael Jackson was de LP die de meeste aftrek vond. De cijfers van Billboard zijn behalve op verkoopcijfers gebaseerd op de mate waarin de nummers door de radiostations werden gedraaid. De lijsten van 1984 zien er als volgt uit:

Singles

1. When doves cry -- Prince
2. What's love got to do with it -- Tina Turner
3. Say say say -- Paul McCartney en Michael Jackson
4. Footloose -- Kenny Loggins
5. Against all odds (Take a look at me now) -- Phil Collins
6. Jump -- Van Halen
7. Hello -- Lionel Richie
8. Owner of a lonely heart -- Yes
9. Ghostbusters -- Ray Parker Jr.
10. Karma Chameleon -- Culture Club

Elpees

1. Thriller -- Michael Jackson
2. Sports -- Huey Lewis and the News
3. Can't slow down -- Lionel Richie
4. An innocent man -- Billy Joel
5. Colour by numbers -- Culture Club
6. 1984 -- Van Halen
7. Eliminator -- ZZ Top
8. Synchronicity -- The Police
9. Footloose -- Soundtrack
10. Seven and the ragged tiger -- Duran Duran

Showbizzquiz met Shirley Bassey

HILVERSUM – Met de Op deze zaterdagavond om 20.25 uur op Nederland 2 uit te zenden Showbizzquiz neemt de TROS al vast een voorschotje op de kerstdagen. Omringd door traditionele kerstattributen presenteert Ron Brandsteder de quizzkandidaten en artiesten. Als stralende kerstster wisten de programmamakers Shirley Bassey te contracteren.

De basisformule van de Showbizzquiz is in het nieuwe seizoen ongewijzigd gebleven, maar de uitwerking heeft hier en daar wat veranderingen ondergaan. Zo treden de kandidaten dit seizoen in koppels aan. De tweetallen bestaan uit collega's uit de werksfeer. Een nieuw ballet onder leiding van Hannah de Leeuwe heeft een belangrijk aandeel in de show en het prijzenpakket is uitgebreid met auto's, video's, etc. In het eindspel bepaalt het winnende koppel zelf met hoeveel prijzen men naar huis gaat.

Naast het optreden van Shirley Bassey zijn optredens te verwachten van Chi Coltrane, schlagerzanger Nino de Angelo en een aantal Nederlandse artiesten, die tevens aan enkele spelonderdelen medewerking zullen verlenen.

● SHIRLEY BASSEY
...vanavond in de Showbizzquiz...

TV-NACHTFILM MET MACABERE MOMENTEN

Frankenstein-verhaal in 'Hammer'-versie

(Van onze RTV-redactie)

HILVERSUM – Was het oorspronkelijk monster van Frankenstein in de verpakking van Boris Karloff een niet ongevoelige griezel waarvoor, net als voor King Kong, wel enige sympathie kon worden opgebracht, de kunstmens, die in Jimmy Sangsters 'Horror of Frankenstein' van de operatietafel opstaat, ontpopt zich als een weerzinwekkende woesteling; de TROS-kijkers zullen er op deze late zaterdagavond om 23.40 uur op Nederland 2 geen aardige trekjes in ontdekken.

Baron Frankenstein verwisselde het tijdelijke voor het eeuwige, maar zoon Victor (Ralph Bates) heeft een aardje naar zijn vaartje en brengt in diens laboratorium een morsdode schildpad weer tot leven.

Aangemoedigd door dit succes huurt de snoodaard een grafschenner (Dennis Price) in om hem aan de nodige menselijke onderdelen te helpen waaruit hij een nieuw monster hoopt te knutselen. De legpuzel is echter niet compleet zonder een stel hersenen, maar die worden tegen wil en dank door een op het voorvaderlijk kasteel logerende professor 'geleverd'. Een genietbaar, want een tikkeltje parodistisch horror-werkje met macabere momenten en pikzwarte humor.

● *DAVID PROWSE als de zoon van het monster van Frankenstein, een uit 1970 daterende speelfilm, op deze zaterdagavond als nachtvoorstelling op het scherm.*

Voetballen

Samenvatting Cyprus-Nederland op televisie

HILVERSUM – Van de voetbalwedstrijd Cyprus-Nederland zal zondag alleen een samenvatting worden getoond in de gewone uitzending van Studio Sport (Nederland 1, 19.00 uur). Dit heeft een NOS-woordvoerder gisteren meegedeeld.

De Belgische RTBF-televisie stuurt een cameraploeg naar het Albanese Tirana om daar vanmiddag TV-opnamen te maken van de voetbalwedstrijd Albanië-België. Omdat geen rechtstreekse TV-verbinding mogelijk is krijgen de Belgische kijkers deze beelden pas tijdens de sportuitzendingen van zondagavond.

De BRT-televisie in Brussel liet ons gisteren weten dat men een samenvatting van deze voetbalwedstrijd tijdens 'Sportweekend' om 20.05 uur op zondagavond op het eerste net brengt.

De Belgische Rundfunk in Eupen (BRF) brengt op deze zaterdagmiddag van 14.05 tot 15.50 wel een rechtstreekse radio-uitzending vanuit het stadion in Tirana. De BRF is in Limburg te ontvangen op FM-kanaal 5.

● *Hier alvast een shot van de op deze zaterdagavond op TV te vertonen film 't Is kerstfeest bij Walt Disney*

Kerstfeest bij Walt Disney

HILVERSUM – De liefhebbers van Walt Disney-figuren zullen zaterdagavondaan hun trekken kunnen komen bij de door de TROS om 19.12 uur op Nederland 2 uit te zenden film „'t Is kerstfeest bij walt Disney". Daarin zien we bijna alle bekende figuren uit de oude en nieuwe tekenfilms. Gastheer is Jimmy Cricket, muzikaal bijgestaan door Mickey Mouse aan de piano.

Richard Candell naar Chileens songfestival

(Van onze showpagina-redactie)

KERKRADE – De Kerkraadse schlagerzanger RICHARD CANDELL ('Es glitzern silbern die Sternen') zal Nederland vertegenwoordigen tijdens een groot internationaal songfestival dat op 10 februari wordt gehouden in Chili. Tientallen landen geven daar acte de présence. Het is de 26 ste maal dat in het Chileense Vina del Mar dit songfestival wordt gehouden. Dieter Liffers, hoofdredacteur van het Duitse blad Show en medewerker van de Duitse kortegolf-uitzendingen in Keulen, bezorgde Richard Candell deze eervolle uitnodiging.

● RICHARD CANDELL
...voor ons land naar het 26 ste internationale songfestival in Chili...

DE BURGEMEESTER ZIET OVERAL STERRETJES.

kasten en wanden
2498,–

bankstellen
1798,–

zithoekcombinaties
1998,–

slaapkamers compleet
1998,–

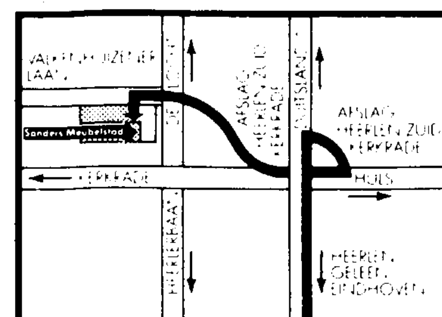
eethoeken
998,–

kast
1598,–

salontafels
498,–

De burgemeester is zelf beduusd van zo'n aanbod en hij is toch heel wat gewend.

Waar gaat het om? Om een kast, bestaande uit 7 elementen die allemaal rondom zijn gefineerd en wit gespoten en waarvan het vitrine-element compleet is met verlichting. Die koopt u nu niet voor de normale prijs van f 1898,–, maar voor f 300,– minder. Voor maar f 1598,– dus. En als u even hierboven kijkt ziet u, net als de burgemeester, nog meer sterretjes.

KERKRADE-WEST

VALKENHUIZENERLAAN 20 (VANAF DE AUTOWEG: AFSLAG HEERLEN-ZUID), TEL. 045-415990. GEOPEND VAN MA. T/M WO. VAN 9.30 – 17.30 UUR, DO. VAN 9.30 – 21.00 UUR, VRIJ. VAN 9.00 – 17.30 UUR, ZA. VAN 17.00 UUR. DONDERDAGAVOND KOOPAVOND.

AANBIEDING KAST IS GELDIG TOT EN MET 19 JANUARI A.S. DE OVERIGE AANBIEDINGEN ZOLANG DE VOORRAAD STREKT.

SandersMeubelstad

DAAR VIND JE 'T WEL

ZONDAG 23 DECEMBER VAN 13.00-17.00 UUR GEOPEND.

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg

Zaterdag 22 december 1984 ● Pagina 13

ET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTIE: BEN ROMIJN EN WINUS DE ROUW. CHEF-EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA
OFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555;
43 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Boom

Wat een enorm verschil tus- n de kerstboom die in het ge- entehuis Brunssum staat en e van de gemeente Landgraaf het gemeentehuis in Schaes- rg. Valt de Brunssumse boom vanwege de lengte, die in haesberg valt op (als ie al toe- llig in 't oog valt) vanwege n minieme bijdrage aan de rhoging van de kerstvreugde. sschien bespaart Landgraaf g enige jaren op de uitgaven or kestbomen, zodat als mis- hien al rond kerst 1987 het euwe gemeentehuis klaar is, ar een echte grote boom neer- zet kan worden. Bij het ge- entebestuur van Brunssum nnen de Landgraafse be- urderen dan wel het adres ijgen waar je die grote bomen nt kopen.

Klein

Klein, maar relatief toch ook eer groot is het model van ons nnestelsel dat te zien is op een ntoonstelling in Volkssterren- cht Hercules. Ons zonnestel- l is nagemaakt op een schaal n 1 : 600.000.000 (zeshonderd- iljoen). De zon heeft dan toch g altijd een doorsnede van 3 meter maar van ons rdklootje (excusé le mot) ijft nog maar een bolletje van ie centimeter over. Verder is een spaceshuttle te zien en n groot model van de voyager daarnaast nog een groot ntal wetenschappelijke aar- gheidjes op het gebied van mputers, satelietontvangst c. En laten we vooral de video- ms niet vergeten. Wie de ko- ende kerstvakantie er eens n kijkje wil nemen is van har- welkom tiussen 14 en 17 uur of an 19 tot 22 uur, in de sterren- acht Adenauerlaan 6 in Heer- n. De tentoonstelling is te be- chtigen van Tweede kerstdag t en met 30 december.

Markt

Zondagmiddag zijn in de eerlense binnenstad een aan- l winkels open, dat is genoeg- am bekend. Minder bekend is t er maandag in Heerlen een arkt wordt gehouden. En dat oudt natuurlijk verband met et feit dat kerstmis op dinsdag ult, de reguliere marktdag. aar dan werken zelfs markt- ensen niet. Dat zelfde is ook de eek erop het geval wanneer de insdagmarkt in verband met ieuwjaar naar de maandag ordt verschoven. Daarmee ijn marktberichten nog niet p. Vandaag ontvangen alle be- oekers van de Heerlense markt n aardigheidje van de Maat- uille, de vereniging van arktkooplieden. En dat als ank voor vele keren dat U dit aar de markt hebt bezocht.

Kerstboom

De familie Berger, Belemnie- rf 259 in de Heerlense wijk ennemig, plantte geruime tijd leden in het voortuintje een aar met het voornemen de om in deze tijd van het jaar te eranderen in een kerstboom. orige week zaterdag werden lampjes in de boom gehan- . In de nacht van donderdag p vrijdag verdween de boom grote ergernis van de fami- . De diefstal werd vrijdag- tend ontdekt. In de voortuin g alleen nog maar de verlich- g. De anderhalve meter hoge rstboom was verdwenen. Ver- oedelijk zal in deze dagen mand onder de 'meegenomen' om hoop en liefde koesteren. t zal ongetwijfeld niet het ge- l zijn bij de gedupeerde fami- e. Zij koesteren vermoedelijk el iets anders......

Vissen

De zeehengelvereniging de eduivels gaat op donderdag december vissen op de ordzee. Vissers betalen f 60,- wijl toeschouwers de helft be- len om mee te kunnen gaan. rtrokken wordt om 4 uur bij kerk van Heerlerbaan en om 15 uur bij het station Nuth. De rugkomst in Heerlen is om- eeks 20.30 uur. Voor informa- e en opgave kan men zich nden tot J.W. Cuijpers, Leeu- rdenstraat 11, Heerlen ☎ 5-723181 of P. Otker, Fossie- erf 536 ☎ 045-227264 of 4587.

Overname Eygelshoven zonder gedwongen ontslagen

Eén gezinszorg voor Kerkrade

KERKRADE/EYGELSHOVEN – Op 1 januari zal de Stichting Gezinszorg in de regio Kerkrade de hulpverlening in Eygelshoven gaan overnemen van de Stichting Regionaal Centrum voor Maatschappelijk Werk en Gezinszorg Oude Mijnstreek Oost. Met de overname van Eygelshoven zijn ongeveer dertig helpsters gemoeid. Hierdoor komt het personeelsbestand van de gezinszorg regio Kerkrade per 1 januari op 355.

Al sinds de gemeentelijke herindeling zijn over die samenvoeging onderhandelingen gevoerd tussen de gemeenten Kerkrade en Landgraaf en de gezinszorginstellingen. Het initiatief daartoe ging uit van Kerkrade dat van mening was dat de hulpverlening in alle buurten door dezelfde gezinszorginstelling zou dienen te gebeuren.

Andere welzijnsinstellingen in Kerkrade hebben reeds eerder hun diensten kunnen aanbieden aan de nieuwe inwoners van de gemeente. Voor de gezinszorg was dit niet zo eenvoudig omdat overname van een werkgebied nogal wat personele consequenties heeft. In de hulpverleningsinstanties functioneren namelijk helpsters en verzorgsters die niet zomaar van werkgever willen veranderen. Bovendien betekent uitbreiding van de ene instelling automatisch inkrimping van de andere met nogal wat gevolgen voor de overheadkosten.

Mede omdat de overname enige jaren op zich heeft laten wachte- n,is de kwestie in goed overleg met de vakbonden geregeld kunnen worden zonder gedwongen ontslagen, c.q. overplaatsingen.

De overgang van gezingszorginstelling heeft nagenoeg geen consequenties voor de inwoners van Eygelshoven, omdat de gezinszorg een landelijke regeling is met overal dezelfde doelstelling en bijdrageregeling. Zeker de eerste tijd zullen helpsters in dezelfde gezinnen blijven werken. Het enige verschil is dat zij nu in dienst zijn van Gezinszorg Kerkrade en van die instelling ook de rekening krijgen. Nieuwe hulpaanvragen moeten voortaan dan ook worden gericht aan de Stichting Gezinszorg Kerkrade, Oranjeplein 7, 6461 AZ Kerkrade; ☎ 045-457373, bij voorkeur op het dagelijkse spreekuur tussen negen en tien 's morgens.

Kwart ton buit bij inbraak

EYGELSHOVEN/HEERLEN – Uit een woning in Eygelshoven zijn bij een inbraak donderdagavond tussen half acht en tien voor tien voor 25.000 gulden aan goederen verdwenen. Twee videorecorders, 250 videobanden, een radio-versterker, een cassetterecorder, een geldkistje met drieduizend gulden, juwelen en drank behoorden tot de buit. Bij de inbraak werd de voordeur geforceerd.

Bij een inbraak in een woning in het Aarveld in Heerlen, donderdagavond omstreeks half zeven, werden de beide inbrekers die zich in het huis bevonden op heterdaad betrapt toen op dat tijdstip het echtpaar, dat er woont, thuiskwam. Ze namen meteen de benen, maar zagen nog kans om voor duizenden guldens aan kostbaarheden mee te nemen. Zo verdwenen een parelketting, een armband met oud zilver, twee gouden dameshorloges, een schakelarmband met een gouden vijfje en een gouden tientje, een ramsterrenbeeld, een gouden DSM-ketting, een wit gouden hangertje met briljantjes en een verzilverde ketting. Voorts namen ze zeven antieke tegeltjes mee.

In een andere woning in Heerlen zijn donderdagavond bij een inbraak tussen zes en kwart over acht twee roodharige dwergteckles meegenomen.

Ouders dreigen kinderen thuis te laten

Slecht schoolgebouw maakt kinderen ziek

HEERLEN – Veel ouders van kinderen op de basisschool Nieuw-Lotbroek in Hoensbroek maken zich bezorgd over de gezondheid van hun kroost. Een aantal van hen wil zelfs de kinderen van de school nemen als niet op redelijk korte termijn afdoende maatregelen worden getroffen. Door de slechte ventilatie in het schoolgebouw hebben veel kinderen last van heesheid, keelpijn en ook hoofdpijn. Ook onderwijzers moeten regelmatig met de zelfde klachten thuisblijven.

De school in Nieuw-Lotbroek is ondergebracht in het multifunctioneel centrum Gebrook, waarin ook andere instellingen een onderdak hebben gevonden. Al vanaf de ingebruikname van het centrum in 1980 zijn er klachten over het slechte 'klimaat' in het gebouw.

Aanvankelijk werd er gedacht dat uit in het centrum aanwezige spaanplaat formaldehyde, een niet ongevaarlijk gas, ontsnapte. Het voorkomen van formaldehyde werd door een ingesteld onderzoek echter niet aangetoond. Er kwamen vervolgonderzoeken onder andere naar de gebruikte schoonmaakmiddelen, maar er werd niets verontrustend ontdekt. Uiteindelijk werd aangenomen dat de slechte ventilatie in het gebouw de oorzaak van de problemen was. Toen was wel al een flink aantal jaren verstreken.

Brief

Onlangs kwam een brief boven water die dat vermoeden bevestigt. Uit de brief blijkt namelijk dat bij de bouw van het centrum uit bezuinigingsoverwegingen werd afgezien van mechanische ventilatie in de diverse ruimten en lokalen van het centrum. Dit ondanks een advies indertijd van zowel de inspectie voor de volksgezondheid als van de inspectie voor het onderwijs om mechanische ventilatie aan te brengen.

Die zuinigheid komt de gemeente duur te staan, nu de ventilatie alsnog moet worden aangelegd. De ouders wezen een dezer dagen op een informatie-avond eensgezind het aanbod van de gemeente af om als noodmaatregel klapraampjes in een aantal ruimten aan te brengen. Zij willen voor de gezondheid van hun kinderen een compleet ventilatiesysteem, zoals indertijd door de inspecties was aangeraden.

Onderzoek

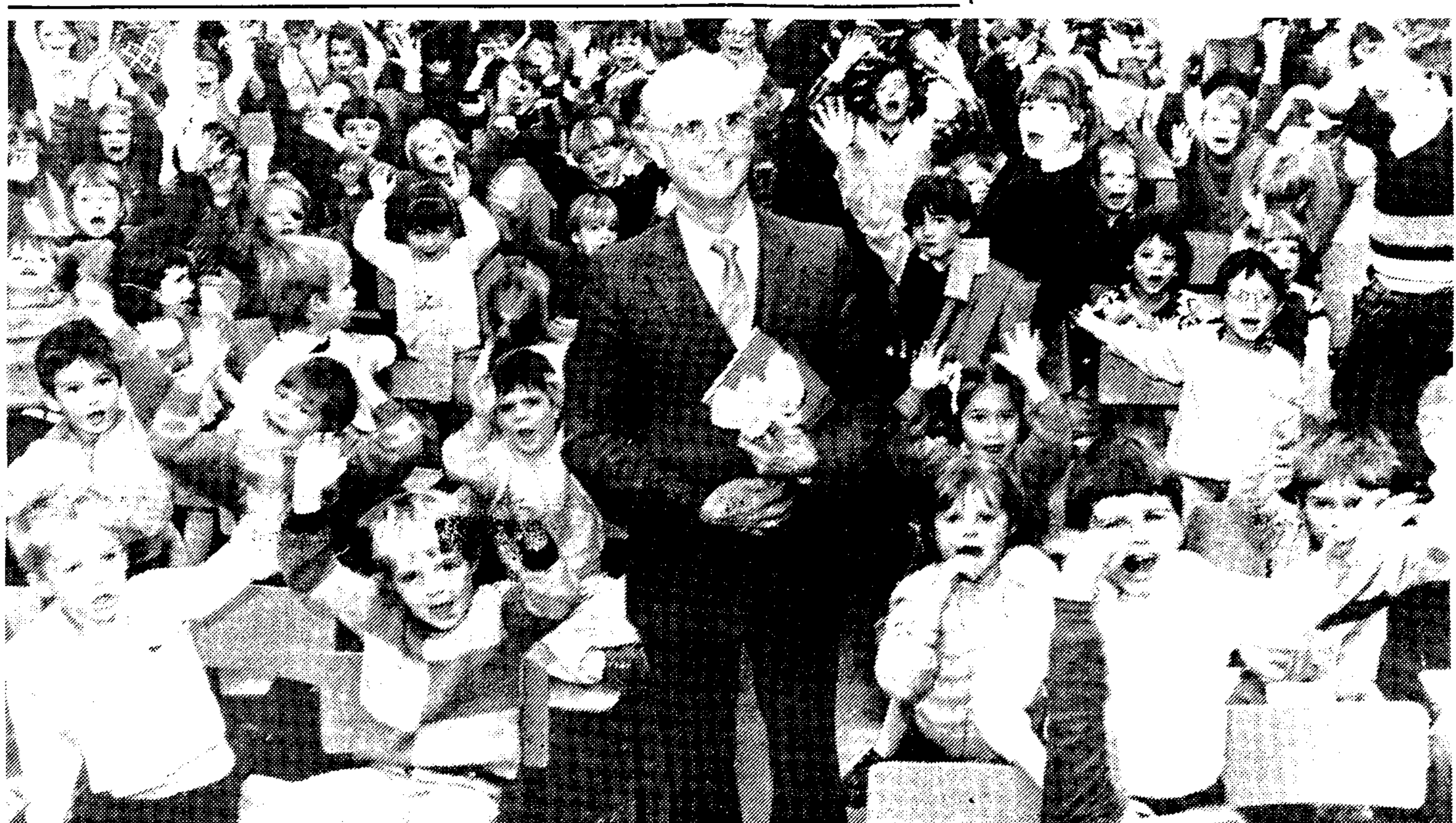
Een onlangs gehouden onderzoek van een logopediste maakt duidelijk dat de ouders zich niet voor niets zorgen maken. Er blijkt bij kinderen die les krijgen in het multifunctioneel centrum veel meer heesheid voor te komen dan bij andere leerlingen. Ook het ziekteverzuim ligt hoger. Ook bij andere gebruikers van het centrum komen gelijksoortige klachten voor.

Op de informatie-avond beloofde de gemeente maart volgend jaar de ventitlatie aan te leggen. Dat is voor veel bezorgde ouders de uiterste termijn. Gaat het allemaal veel langer duren, zullen ze hun kinderen van school afhalen, zo weerklonk hier en daar .

Overigens zal er in januari een nieuw onderzoek in de school worden gehouden. De chemiewinkel uit Eindhoven heeft namelijk uitgevonden dat de eerdere onderzoeken naar het eventueel voorkomen van giftige stoffen niet honderd procent zijn geweest. Het nieuwe onderzoek zal door de Keuringsdienst van Waren worden uitgevoerd.

Afscheid van 'robijnen' onderwijzer

HOENSBROEK – Basisschool De Heyster in Hoensbroek heeft gisteren afscheid genomen van het hoofd van de school de heer J. Goyen. Hij heeft 40 jaar voor de klas gestaan waarvan 36 jaar in de Hoensbroekse school. Maar liefst 27 jaren daarvan was hij tevens hoofd der school. Nu gaat hij met de VUT.

● Met de nodige hiep-hiep-hoera's namen de kinderen van de scholengemeenschap afscheid van 'hun meester', de heer J. Goyen.

Tijdens een feestelijk afscheid gisteren werd hij door de schoolgemeenschap uitgeluid. Tijdens een bijeenkomst kreeg hij een cheque van 750 gulden van carnavalsvereniging De Stubvreëters en schietvereniging Emmaboys. Beide verenigingen gaven het bedrag als een kerstcadeautje aan de school voor de aanschaf van een videorecorder.

Over de opvolging van de 'hoofdmeester' is nog niets bekend. Verwacht wordt dat in de kerstvakantie de benoeming bekend gemaakt wordt.

Winkels zondag om 1 uur open

HEERLEN – Abusievelijk meldden we dat de winkels komende zondag in Heerlen vanaf elf uur 's morgens geopend zijn. Dat moet twee uur later zijn, dus pas om een uur. Om vijf uur is sluitingstijd.

Subsidie in drie jaar tijd gehalveerd

SOS-telefoon luidt noodklok

HEERLEN – Indien de gemeenten in Zuid-Limburg opnieuw weigeren de Telefonische Hulpdienst Heerlen (THD) financieel te ondersteunen, verwacht de stichting binnen twee jaar de deuren te moeten sluiten. Eind '85 zal de subsidie van de provincie totaal wegvallen. Daarmee ziet de THD in drie jaar tijd haar inkomsten gehalveerd.

Zijn de gemeenten, evenals vorig jaar, niet bereid dat gat op te vullen dan zal volgend jaar al het personeelsbestand van vijf naar twee krachten kelderen. Op die basis ziet de stichting er weinig brood in nog door te blijven 'sukkelen'.

Sinds het rijk in 1981 besloot dat de telefonische hulpdiensten onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten moesten vallen, dreigt het THD voor haar financiën tussen wal en schip te belanden. De rijkssubsidie van 150.000 gulden kwam sindsdien via Heerlen wel bij de hulpdienst terecht. Probleem is dat de provincie eind '82 de visie van het rijk overnam en besloot in drie jaar tijd haar bijdrage van eveneens anderhalve ton in drie jaar tijd volledig af te bouwen. Voor volgend jaar mag de THD nog 37.500 gulden van de provincie verwachten, daarna is het afgelopen met die subsidie.

Enkele dagen geleden heeft de THD de gemeenten opnieuw om een bijdrage van circa 15 cent per inwoner verzocht. De enige overlevingskans waar voorzitter F. Eliëns van het bestuur echter gezien de eerdere reacties niet al te optimistisch over is. Bovendien is het niet onwaarschijnlijk dat het rijk de gemeente Heerlen vanaf '86 geen aparte subsidie meer voor de THD geeft, maar een algemene bijdrage voor alle welzijnsinstellingen overdraagt. Dan is het maar afwachten hoe de telefonische hulpdienst op het prioriteitenlijstje van de gemeente wordt ingedeeld.

Exhibitionist in Ubachsberg

UBACHSBERG – De rijkspolitie van Voerendaal heeft de jacht geopend op een man die gistermorgen in alle vroegte een vrouw in Ubachsberg de stuipen op het lijf heeft gejaagd door met ontbloot onderlijf vóór haar te springen. Het voorval gebeurde in de Mostardstraat. De vrouw deed vervolgens aangifte bij de rijkspolitie. Van de exhibitionist ontbreekt nog elk spoor.

Hartelik Bedaank

Oonder geweldige belangstèlling böb iech miene

100ste verjaordaag

mage viere.

Edereen dee bijaon beet bijgedrage, op welleke meneer daan ouch,

daank iech hartelik, ouch naomes mien vrouw en kinder,

klein- en achterkleinkinder.

J.S. Nelissen

Mestreech, december 1984.

Uitnodiging

De burgemeester van Valkenburg aan de Geul heeft de eer u mede te delen, dat op dinsdag 1 januari 1985 van 17.00 tot 18.30 uur in de foyer in centrum Cocarde, een nieuwjaarsreceptie zal worden gehouden.

U wordt voor deze receptie van harte uitgenodigd.

Dankbetuiging

Familie Bèr van Rhee

en

Tini Hanssen

Kinderen en kleinkinderen

danken ieder die ons 50-jarig huwelijksfeest tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

Wij wensen hun allemaal prettige feestdagen.

Nieuwenhagen 22-12-1984
Giesenstraat 3

Het college van burgemeester en wethouders biedt eenieder gaarne gelegenheid tot het aanbieden van Nieuwjaarswensen op dinsdag 1 januari 1985 van twaalf tot één uur, ten stadhuize van Roermond.

Roermond, december 1984

Burgemeester en wethouders van Roermond,

de burgemeester,
mr. J.H.J. Daniels,

de secretaris,
drs. P.A.G. Lansbergen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden nam God tot Zich, onze dierbare zuster, schoonzuster, tante en nicht

Klara Drape

Zij overleed op de leeftijd van 78 jaar.

Familie Beckers
Familie Drape

6417 AK Heerlen, 20 december 1984
Esdoornstraat 30
Corr.adres: Esdoornstraat 7, 6417 AH Heerlen.

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op donderdag 27 december om 13.30 uur in het crematorium te Heerlen.

Samenkomst in voornoemd crematorium om 13.20 uur.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheid nemen woensdag tweede kerstdag van 14.00 tot 15.00 uur.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, geven wij u kennis dat heden, in de gezegende ouderdom van 90 jaar, van ons is heengegaan, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Anna Helena Catharina Niesen

weduwe van

Johannes Hubertus Ickenroth

Heerlen: **M.K.H. Otker-Ickenroth**
J.B. Otker
Schaesberg: **J.J.H. Ickenroth**
P.M.L. Ickenroth-Nieuwhof
Schin op Geul: **J.W.H. Ickenroth**
L.J.G. Ickenroth-Mulleneers
Heerlen: **C.H. Beusen-Ickenroth**
J.P.H. Beusen
Geleen: **A.H. Jennekens-Ickenroth**
H.F. Jennekens
Stein: **G.G.H. Schreurs-Ickenroth**
A.H. Schreurs
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Niesen
Familie Ickenroth

Heerlen, 20 december 1984
Corr.adres: Schumanstraat 18, 6372 BR Schaesberg

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op maandag 24 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Welten-Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats Akerstraat, ingang Groene Boord.

Voor aanvang van de plechtigheid is er gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk, vanaf 10.40 uur.

Rozenkransgebed, waarna eucharistieviering, heden, zaterdag 22 december, om 18.15 uur in voornoemde kerk.

---

†

Geheel onverwacht is heden, voorzien van de h.h. sacramenten, in de leeftijd van 57 jaar, van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en fijne opa

Joseph Hendrikus Eugenius Odekerken

echtgenoot van

Theodora Josepha Verlaek

Maasniel: **Th.J. Odekerken-Verlaek**
Nunhem: **Bertie en Har**
Maasniel: **Joop en Wilhelmien**
Roermond: **Rob en Sylvia**
Jeroen
Maasniel: **Ruud**
Herten: **Marleen en Harry**
Familie Odekerken
Familie Verlaek

21 december 1984
Burg. Joostenlaan 3, 6042 ER Roermond-Maasniel

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 24 december om 11.30 uur in de kapel van Onze Lieve Vrouw in 't Zand te Roermond, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof te Maasniel.

Schriftelijk condoleren vanaf 11.00 uur in de kerk.

Zondag, tijdens de h. mis van 11.30 uur, zal in eerdergenoemde kerk voor hem worden gebeden.

Papa ligt opgebaard in het mortuarium van het St.-Laurentiusziekenhuis te Roermond; bezoek van 17.00-17.30 uur.

Geschokt hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden, op 57-jarige leeftijd, van de oprichter en directeur van het Manhattan Instituut

Jos Odekerken

Zijn medeleven en warme belangstelling voor ieder van ons, zullen als een fijne herinnering in onze gedachten blijven voortleven.

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte toe.

De begrafenis vindt plaats op maandag 24 december 1984 om 11.30 uur vanuit Kapel in 't Zand, Parklaan 3, Roermond.

Directie en medewerkers van het Manhattan Instituut

Roermond, 20 december 1984

---

†

Bedroefd om zijn heengaan, doch dankbaar voor alles wat hij voor ons deed en heeft betekend, geven wij u kennis dat heden is overleden, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 81 jaar, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, zwager, oom en neef

Joseph Vreuls

weduwnaar van

Maria Catharina Vinders

Hij overleed na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden in het bejaardencentrum Hoog Anstel.

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Kerkrade: **A. Vreuls**
F. Vreuls-Cornelisse
Kerkrade-West: **H. Vreuls**
L. Vreuls-Jongen
Haanrade: **E. van Wortel-Vreuls**
M. van Wortel
Haanrade: **G. Königs-Vreuls**
M. Königs
en al zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Vreuls
Familie Vinders

Kerkrade, 20 december 1984
Corr.adres: 6464 BW Kerkrade
Pieter de Hooghstraat 27

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 24 december om 10.30 uur in de kapel van Hoog Anstel te Kerkrade-Chèvremont, waarna de begrafenis op de centrale begraafplaats Schifferheide.

Bijeenkomst in de kapel. Geen condoleren.

Vader wordt bijzonder herdacht in de eucharistieviering van zondag 23 december om 9.30 uur in voornoemde kapel.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Ego sum ressurectio et vita
Ik ben de verrijzenis en het leven.

Nog zeer gehecht aan dit leven en vol liefde voor de natuur, is heden op de leeftijd van 69 jaar, zonder klagen, in groot geloof en volle overgave naar zijn Schepper teruggekeerd, voorzien van de laatste h.h. sacramenten

Pierre Luijten

echtgenoot van

Maria Timmermans

Elsloo: **M. Luijten-Timmermans**
Familie Luijten
Familie Timmermans

6181 AP Elsloo, 21 december 1984
Michiel de Ruijterstraat 5

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 24 december om 10.30 uur in de Mariakerk te Elsloo. Hierna zal de begrafenis op het kerkhof te Neer plaatsvinden.

Zondagmorgen tijdens de h. mis van 10.30 uur zal hij bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Bezoekgelegenheid in het uitvaartcentrum Daemen & Zn., Heirstraat 41 te Elsloo-Stein, dagelijks van 19.15 tot 20.00 uur.

---

†

Bedroefd om zijn heengaan, maar dankbaar voor zijn werkzaam en voorbeeldig leven, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h.h. sakramenten, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, broer, zwager, oom en neef

Joep Moonen

echtgenoot van

Christine Dierecks

op de leeftijd van 79 jaar.

In dankbare herinnering
Chr. Moonen-Dierecks
Rene en Annie
Moonen-Jacobs
Familie Moonen
Familie Dierecks
Familie Bonnes

6433 AD Hoensbroek, 20 december 1984
Schuttersweide 5

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 24 december om 11 uur in de dekenale kerk van St. Jan Evangelist te Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Vader is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum Hoensbroek, Hoofdstraat 100. Gelegenheid tot afscheid nemen zaterdag van 14-15 uur en van 19-20 uur. Zondag van 14-15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Wegens sterfgeval is onze zaak

caravanhandel Renè Moonen

maandag 24 december a.s. de gehele dag gesloten.
Brunssum, Trichterweg 27-29

---

provincie limburg
mededeling M 106-a-51-84

Kantoren Provincie gesloten

De kantoren van de Provinciale Griffie, Provinciale Waterstaat en Provinciale Planologische Dienst zijn van 24 december 1984 tot en met 1 januari 1985 gesloten.

---

provincie limburg
mededeling M 106-51-84

Nieuwjaarsreceptie Gedeputeerde Staten

De Nieuwjaarsreceptie van het College van Gedeputeerde Staten wordt gehouden op woensdag 2 januari 1985 van 17.00 tot 18.30 uur in het Gouvernement, Bouillonstraat 1 te Maastricht.

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, vol zorg en toewijding voor allen die haar dierbaar waren, is heden geheel onverwacht van ons heengegaan, voorzien van het h. oliesel, op de leeftijd van 79 jaar, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Leonie Wijnands

weduwe van

Sjeng Huijnen

Voerendaal: **Tiny en Cleem**
Dautzenberg-Huijnen
Amstelveen: **Finy en Sjaak**
Olberts-Huijnen
Scheveningen: **Mimi en Sjef**
Slangen-Huijnen
Ubachsberg: **Sjef en Margot**
Huijnen-Meisters
Voerendaal: **Jan en Hermie**
Huijnen-Meisters
Voerendaal: **Hub en Kitty**
Huijnen-Coerver
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Wijnands
Familie Huijnen

6367 GV Voerendaal, 20 december 1984
Valkenburgerweg 2

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden maandag 24 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade.

Samenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Zondag a.s. zal de dierbare overledene bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van 18.00 uur in voornoemde kerk.

Mam is opgebaard in de rouwkapel van de begrafenisvereniging „Voerendaal" aan de Looierstraat te Voerendaal. Bezoek van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen rouwbrief mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Door een droevig ongeval ging van ons heen mijn lieve man, onze vader, schoonvader, schoonzoon, broer, schoonbroer, oom en neef

Harie Schepers

echtgenoot van

Henriëtte Creuwels

Hij overleed op de leeftijd van 53 jaar.
Stein: **H. Schepers-Creuwels**
Stein: **Mirjam en Leo**
Stein: **Rene**
Familie Schepers
Familie Creuwels

6171 VT Stein, 20 december 1984
Keerend 12.

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op maandag 24 december a.s. om 10.30 uur in de St.-Martinuskerk te Stein. Zondagavond om 17.30 uur tijdens de avondmis zal hij bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Bezoekgelegenheid in het uitvaartcentrum Daemen en Zn., Heirstraat 41 te Elsloo-Stein, dagelijks van 19.15 tot 20.00 uur.

---

†

Diep bedroefd om zijn heengaan, maar toch gelukkig dat er aan zijn ongedragen lijden een einde is gekomen, delen wij u mede dat heden is overleden, onze enige broer, onze schoonbroer, oom en neef

Herman Jean Marie Filott

echtgenoot van wijlen

Beatrix Hubertina Elisabeth Pluijmakers

oud-rector van het St.-Janscollege te Hoensbroek.
Geboren: 13 juli 1913. Overleden: 20 december 1984.

Hij overleed voorzien van de laatste sacramenten in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De bedroefde familie:
Maastricht: **Jo Filott**
Brunssum: **Fien Filott**
Heerlen: **Truus Souren-Filott**
Will Souren
Familie Filott
Familie Pluijmakers

6301 HZ Valkenburg a/d Geul, 20 december 1984
Trianon 45
Correspondentie-adres: Koningsplein 102d, 6224 EH Maastricht

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden maandag 24 december a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Nicolaas en Barbara te Valkenburg a/d Geul, waarna de crematie om 15.00 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenrade 10.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, zal er geen condoleren zijn.

Voor de zielerust van de overledene zal zondag 23 december in de boeteviering van 17.00 uur tot mede-intentie de h. mis worden opgedragen.

De overledene is opgebaard in mortuarium 'Smeets', Spoorlaan 29, Valkenburg. Bezoek op telefonische afspraak (04406-12421).

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met droefheid hebben wij het bericht ontvangen van het overlijden van de oud-rector van onze school

Herman Filott

Vele jaren heeft hij als docent, conrector en rector de belangen van onze scholengemeenschap gediend.

Zijn naam zullen wij met eerbied gedenken.

Namens de Scholengemeenschap St.-Janscollege te Hoensbroek
Ir. H.W.G. Schröder
Rector.

Diversen

Bingo thuis voor vereniging en rode kruis: uitslag 21 dec. '84: 60, 68, 19, 04, 51, 64, 47, 70, 48, 79, 10, 24, 61, 21, 11, 66, 55, 87, 14, 63, 56, 85, 52, 25, 35, 28, 76, 83, 29, 03, 49, 89, 20, 13, 26, 22, 93, 02, 88, 17, 53, 08, 58, 95, 31, 30, 44, 33, 80, 36, 67, 75, 16, 07, 23, 98, 59, 92, 96, 15, 71, 27, 90; loterijgetal: 4510026878; speel mee en bel op werkdagen: 070-949414.

Afwezig

van 22-12-'84 t/m 30-12-'84

Th. v.d. Ploeg
en
P. v.d. Ploeg
Huisartsen te Valkenburg.

Waarneming:
dr. Straus, tel. 12533
dr. Rosier, tel. 12626.

200658

Te k. mooi antiek eiken dubbel BUREAU. 09-3211567162.

Enige en algemene kennisgeving

†

Geheel onverwacht hebben wij vrijdagmorgen afscheid moeten nemen van mijn man, mijn pappa, onze broer, zwager, schoonzoon, oom en neef

Nico Janssen

echtgenoot van

Tiny Coumans

Hij was 51 jaar.
Sittard: **T. Janssen-Coumans**
Laura
Familie Janssen
Familie Coumans

6136 BP Sittard, 21 december 1984
Grauwertstraat 4

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 24 december om 12.15 uur in de H. Hartkerk te Overhoven-Sittard.

De crematieplechtigheid vindt plaats om 14.00 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Er is geen condoleren.

Hij zal bijzonder worden herdacht tijdens de eucharistieviering van zondag om 18.00 uur in bovengenoemde kerk.

Nico is opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard, bezoekuren dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

Wij verloren een enthousiast redaktielid en goede vriend

mr. Ad Rijk

met wie wij enkele jaren geleden een gezamenlijk ideaal realiseerden. Wij zullen hem missen.

Redaktie kwartaalmagazine „Geulrand" Valkenburg aan de Geul.

Sluiting PLEM-kantoren.

Op de maandagen 24 en 31 december zullen onze kantoren en werkplaatsen de gehele dag gesloten zijn.

In geval van storingen kunt u ons centrale storingsnummer dag en nacht bellen: 04406-14000.

Wij wensen u prettige en storingsvrije dagen en een voorspoedig 1985 toe.

PLEM

Postbus 3920, 6202 NX Maastricht.

---

†

Still und einfach war Dein Leben,
treu und fleissig Deine Hand.
Für die Deinen galt Dein Streben,
bis an Deines Grabes Rand.
Gott zahlt den Lohn für Deine Müh
in unseren Herzen stirbts Du nie.

In dankbare herinnering delen wij u mede dat, na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden, van ons is heengegaan, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Erna Frederike Amalie Stumpf

weduwe van

Jan Willem Lenzen

Zij overleed, na een werkzaam en liefdevol leven dat werd getekend door eenvoud, goedheid en zorgzaamheid, op de leeftijd van 73 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Waubach: **J. Lenzen**
G. Lenzen-Eggen en kinderen
Hopel: **M. Lenzen**
A. Lenzen-v.d. Wijngaard en kinderen
Heerlerheide: **H. Albertz-Lenzen**
A. Albertz en kinderen
Chèvremont: **M. Straetemans-Lenzen**
J. Straetemans en kinderen
Familie Stumpf
Familie Lenzen
Familie Seidel

6464 GA Kerkrade, 21 december 1984
Eygelshovergracht 11

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 24 december om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Petrus - Maria ten Hemelopneming te Chèvremont, waarna begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis van heden zaterdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van de Lückerheidekliniek te Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

PRAKTIJKBEËINDIGING.

Hierdoor deel ik mede, dat ik per 31 december '84 mijn praktijk aan het De Wever-ziekenhuis te Heerlen zal beëindigen.

Ik dank alle patiënten en collegae voor het vertrouwen gedurende ruim 25 jaar mij geschonken.

In afwachting van de spoedig te verwachten benoeming van een opvolger wordt de lopende patiëntenzorg waargenomen door de cardiologen C.A. Vincent, L.E. Lunde, J. Vermaat.

Alle belangstellenden nodig ik hierbij uit voor de afscheidsreceptie in het De Wever ziekenhuis op 25 januari a.s. tussen 17.00 - 19.00 uur.

H.M. PAANAKKER, cardioloog

200555

Gouverneur: „Ik ben niet teleurgesteld, wel verrast"

Kabinet wel bereid geld beschikbaar te stellen

Vervolg van pag. 1

EN HAAG – Het kabinet is wel in principe bereid ld beschikbaar te stellen voor de aanleg van de st-westbaan. De meest betrokken ministers hebben artoe gisteren besloten.

k aan de gestelde investeringsmpel van 40 miljoen gulden ort nog het een en ander. Preer Lubbers verklaarde op zijn wejkse persconferentie dat de potiële investeringen door het bedrijfsleven op het vliegveld welisar niet geheel voldoen aan de eergestelde eisen, maar dat er „reijke vooruitzichten en goede verchtingen" zijn om de aanleg van baan te rechtvaardigen.

Investeringsdrempel ook nog niet gehaald

premier ziet echter nog wel promen opdoemen bij het terugen van de geluidsoverlast door htvluchten op de bestaande . De Staten en de omliggende meenten hebben onlangs verard dat er wat hen betreft geen erkingen ten aanzien van deze chtvluchten te hoeven worden rgevoerd. Dit gaat minister Winius echter te ver.

Vereniging „Geen uitbreiding gveld Beek" heeft inmiddels al aangekondigd naar de rechter te stappen wanneer de huidige overeenkomst over de nachtvluchten zal worden uitgebreid.

Normen

„Voorkomen moet worden", aldus de minister-president, „dat de positieve beoordeling door het kabinet van de aanleg van een nieuwe baan anders een „lege dop" zal blijken te zijn." De premier zei begrip te hebben voor de opstelling van Winsemius: „Het zou te ver gaan als de minister later gekapitteld zou worden omdat de geluidsnormen worden overschreden en er een hoop geld voor isolatiekosten zou moeten worden uitgetrokken."

Na de verklaring van Lubbers over het verrassende kabinetsbesluit vond nog een spoedoverleg plaats met gouverneur Kremers. Deze zei later: „Ik ben niet teleurgesteld maar wel verrast. In september waren beide besluiten ontkoppeld. Maar vanmiddag bleken zij toch weer aan elkaar gekoppeld te zijn."

Experiment tweewegkabel heeft weinig kans van slagen

Mijn uitspraak van donderdag tijdens de Statenvergadering was exact dezelfde als die van Lubbers, maar er is enige verwarring geweest over die koppeling".

Kabel

Eveneens liet de minister-president doorschemeren dat het tweewegkabel-experiment Limburg weinig kans van slagen heeft. Volgens een rapport van de ministeriële commissie informatica hebben te weinig bedrijven belangstelling voor het experiment. Hierover zal het kabinet op 15 januari definitief beslissen.

Exploitatietekort vliegveld Beek circa 4,5 miljoen

BEEK – Het exploitatietekort van het vliegveld Beek heeft in 1983 bijna 4,5 miljoen gulden bedragen. Het rijk draagt daarvan circa 1,8 miljoen gulden bij ofwel 40 procent. De bijdrage van de provincie Limburg komt neer op rond 1,4 miljoen gulden, zo heeft het college van Gedeputeerde Staten vrijdag aan Provinciale Staten laten weten. Bovendien heeft vliegveld Beek ook nog ruim zeven ton ontvangen over 1983 uit het zogenaamde arbeidsplaatsenplan. De gemeenten in Limburg en de Kamers van Koophandel in deze provincie dragen meer dan zes ton bij.

A. Huls directeur concernstaf KNP

MAASTRICHT – De raad van bestuur van KNP in Maastricht heeft de heer A. Huls met ingang van 1 januari 1985 benoemd tot directeur concernstaf financien en administratie. De heer Huls blijft rapporteren aan de heer drs. R. Bonnier, lid van bestuur.

Dr. de Groot geneesheer-directeur Welterhof

HEERLEN – Het bestuur van Welterhof heeft besloten dr. P.A. de Groot te benoemen tot geneesheer-directeur van het psychisch gezondheidscentrum, als opvolger van de jaar gepensioneerde dr. Zeitzkamp. De Groot is momenteel werkzaam in het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam. Hij treedt op 1 april in dienst. De ondernemingsraad heeft na een gesprek met de kandidaat besloten geen 'bezwaar' tegen de benoeming te hebben aantekenen.

● *Dr. Leyten van het Tropenmuseum leidt de Nigerianen Preware en Buba rond in het Afrika-museum in Cadier en Keer.*

Gestart op stoffig zoldertje in Aalbeek

Kwart eeuw museum voor Afrika

door leon jeurissen

CADIER EN KEER – De kollektie van Afrikaanse kunstvoorwerpen, in de afgelopen vijfentwintig jaren verzameld door de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën (S.M.A.), in het Afrikacentrum aan de Rijksweg in Cadier en Keer moet gezien worden als een onderdeel in de strijd van al degenen die zich solidair willen verklaren met de mensen in Afrika en hun problemen. De 1300 beelden, maskers en andere voorwerpen herinneren aan de idealen en tradities welke de Afrikanen hielpen weerstand te bieden aan de ontreddering van de nieuwe tijd. De bezoeker van het Afrika-museum moet als het ware in de huid van de Afrikaanse mens kruipen om diens 'verhaal' te herkennen.

De in het museum aanwezige tekstpanelen vertellen daarom niet over Afrika, maar laten de Afrikaan zelf aan het woord. De man die een huis bouwt met broers en vrienden, de vrouw die haar kinderen verzorgt, de oude man die in de stad geen werk vindt, enzovoorts. Op deze manier kunnen de kunst- en gebruiksvoorwerpen uit Afrika de westerse wereld duidelijk maken hoe de mensen daar over het leven dachten en denken, ook nu in de crisisperiode waarin zich de Afrikaanse indentiteit bevindt.

Het Afrika-centrum in Cadier en Keer bestaat dit jaar een kwart eeuw. In het begin van dit jaar werd de aandacht op Afrika gevestigd door het houden van een muziekfestival. Thans staat in het kader van het zilveren bestaansfeest het museum centraal.

„Het begon 25 jaar geleden allemaal op een stoffig zoldertje in Aalbeek (Hulsberg). Pater Van Tright van het S.M.A.-Missiehuis wilde zijn verzameling Afrikaanse kunstvoorwerpen toegankelijk maken voor het publiek onder de naam Afrika-centrum", vertelt directeur Harry de Bruijn. „Vervolgens verhuisde men naar een glazen veranda in Aalbeek en aansluitend naar een wijnkelder in Cadier en Keer. Thans is het museum al dertien jaar gehuisvest in een vleugel van het Missiehuis".

Opzet

De eerste opzet van het museum was de mensen een juister beeld van Afrika en het leven te bieden. In 1978 onderging echter de vormgeving van de tentoonstelling een ingrijpende wijziging. Niet zo zeer de presentatie van de verzameling, maar het begrip wekken voor de situatie waarin Afrika zich op dit moment bevindt en wat daarvan de oorzaken zijn, gingen een belangrijke rol spelen. „Ons moet duidelijk worden hoe de Afrikaan eigenlijk gedwongen is anders te leven dan de traditie die zijn ouders hem hebben meegegeven verlangt. Die traditie leeft in hem, ook al zal hij vaak de diepte niet meer begrijpen waarvan maskers en beelden, spreekwoorden, verhalen en liederen getuigen. In die spanning leeft de mens in Afrika nu en de nieuwe opzet van het Afrika-centrum sinds 1978 heeft de bedoeling die spanning zichtbaar te maken in foto's, teksten en kunstvoorwerpen" staat te lezen in de nieuwe museumcatalogus.

De museumruimte is gescheiden in twee gedeelten. Bij binnenkomst wordt men uitgenodigd in de huid van de Afrikaan te kruipen en belandt men in het Afrika van vroeger. Via een gangetje, waarin summier de geschiedenis van de westerse bemoeienis met Afrika staat beschreven, komt men in het zogeheten moderne Afrika terecht. Is in het 'vroegere' Afrika sprake van religieuze, kulturele en politieke aspecten, het Afrika van 'nu' toont hoezeer het 'individualisme' gewenst is in een vanuit het westen gedikteerde geldeconomie.

Voor de bezoeker van Cadier en Keer moet het misschien verwarrend zijn. Er is een Missiehuis, Afrika-centrum en SIVOS. Drie organisaties die zich elk op een eigen manier bezighouden met de ontwikkelingsproblematiek. Het Afrika-centrum werd in de beginjaren een volkenkundig museum, terwijl SIVOS zich richtte op het vormingswerk op vrouwen- en onderwijsgroepen om een mondiaal bewustzijn te bevorderen. Met ingang van 1 april jl. zijn het Afrika-centrum en SIVOS wel nog twee stichtingen, maar in de praktijk vormen ze één geheel. De tentoonstelling krijgt dan ook steeds meer een edukatieve funktie.

„Voor komend jaar heeft het Centrum en SIVOS zich ten doel gesteld de Konferentie van Berlijn van 1884-1885, waar door de toenmalige koloniale machten de wereld opgedeeld werd, te belichten. Afrika werd toen als een taart verdeeld; langs de liniaal werden grenzen getrokken......en er was geen Afrikaan te bekennen in de konferentiezaal", zegt de heer De Bruijn. „De konferentie heeft grote gevolgen gehad en nog steeds voor het Afrikaans kontinent".

MENS SPEELT THRILLER

HEERLEN – Toneelvereniging Mens brengt op vrijdag 28 december om 20 uur in het Corneliushuis in Heerlerheide de thriller 'De logé' van Francis Durbridge in première. Thrillers zijn al enige tijd uit de gratie van het amateurtoneel. Ook Mens heeft dit toneelgenre nauwelijks gepresenteerd. Daar gaat nu met de spannende verwikkelingen in 'De logé' het een en ander veranderen. Riet Mertens: 'De mensen houden er ook van om in spanning gehouden te worden. Daar is dit stuk van Durbridge uitermate geschikt voor'.

Durbridge is in onze regionen vooral bekend geworden door zijn onvergetelijke tv-series, die hij voor de Duitse tv schreef. In de regie van Herman Lutgerink wordt een acteursechtpaar geconfronteerd met de ontvoering van hun zoon. Er ontstaan heel geheimzinnige dingen, omdat men er maar niet achter komt wat het doel van die ontvoering is. Wel melden zich allerlei mensen bij hen met het verzoek bij hen te mogen logeren. Een heel mysterieus stuk, gespeeld door Carolien Ackermans, Jan Palmen, Gerrit Brugman, Paul de Block, Ria Strohmeier, Karel Niemandsverdriet, Monique Selij en Helmy Zuketto.

Voor vierde maal in successie

Concordia Treebeek doet mee aan WMC

BRUNSSUM – Harmonieorkest Concordia uit Treebeek-Brunssum heeft besloten in 1985 deel te nemen aan het Wereld Muziek Concours. Het is voor de vierde keer dat Concordia aan het WMC deelneemt. De laatste keer (1981) wist de Treebeekse harmonie de nationale prijs als beste Nederlandse korps te behalen. Alleen de Spaanse harmonie uit Bunol moesten de Treebeekenaren toen voor laten gaan.

Komend jaar zal het korps deelnemen onder leiding van de kersverse dirigent Hardy Mertens, die onlangs werd benoemd tot vaste dirigent van het harmonieorkest. Concordia doet mee in de 'concert-afdeling' en zal tijdens een WMC-avond een optreden van 45 minuten tot één uur verzorgen.

Tevens zal het korps begin september naar Ostrava in Tsjechoslowakije reizen om daar deel te nemen aan een internationaal muziekfestival.

In Zuidoost-Limburg

Veertig zelfmoorden in 1983

HEERLEN – Binnen het verzorgingsgebied van de DGD (Districts-Gezondheidsdienst Zuidoost Limburg) pleegden in 1983 veertig mensen vanaf vijftien jaar zelfmoord. In het totaal overleden er in dat jaar 2502 personen.

De meeste mensen (488) stierven als gevolg van een hartinfarct. Zeshonderdachttien mensen leden aan diverse vormen van kanker. Suikerziekte eiste zesentwintig slachtoffers en het verkeer maakte negenentwintig slachtoffers. Eén persoon overleed als gevolg van ondervoeding, vijf aan de gevolgen van tbc, twee aan hersenvliesontsteking en twee aan bloedarmoede. Dertien mensen leden aan te hoge bloeddruk, 130 aan hartaandoeningen, 284 aan een beroerte, 18 aan aderverkalking, 48 aan longontsteking en één aan griep. Diverse longziektes eisten zeventig slachtoffers. Deze cijfers maakte de DGD bekend in haar jaarverslag over 1983.

Venlo: 2,6 milj. gulden aan eenmalige uitkeringen

VENLO – De sociale dienst van de gemeente Venlo heeft dit jaar ƒ 937.000,00 meer aan eenmalige uitkeringen uitgegeven dan in 1983. In totaal werd dit jaar ƒ 2.629.000,00 betaald tegen ƒ 1.692.222,00 verleden jaar. Volgens de afdeling voorlichting van de gemeente Venlo die deze cijfers vrijdag bekend maakte is de stijging vooral het gevolg van het groter aantal aanvragers die in aanmerking komt voor de uitkering (4070 dit jaar tegen 3400 vorig jaar), een verhoging van het normbedrag en een toename van het aantal uitkeringstrekkers die ook in vorige jaren een eenmalige uitkering ontvingen en hierdoor voor de zogenaamde meerjarentoeslag in aanmerking komen. Overigens heeft de sociale dienst van Venlo alle eenmalige uitkeringen nog voor de kerstdagen betaalbaar kunnen stellen.

Leraren schrijven computerboekje

SITTARD – Drie leraren hebben een boekje samengesteld met informatie over de belangrijkste zaken, waarop men moet letten bij de aankoop van een huiscomputer. Het boekje heet 'Een huiscomputer kopen... maar hoe?' en het is geschreven door wiskundeleraar drs. Mike Starring (30) uit Venlo, onderwijskundige dr. J. Stijnen (42) uit Nijmegen en docent taalkunde Nederlands drs. T. Brouns (41) uit Grevenbicht. Het trio heeft het boekje in eigen beheer uitgegeven uit onvrede met de vaak oneerlijke reclame, die voor de huiscomputers gemaakt worden.

Drs. Mike Starring: 'Wij hebben ons afgevraagd of de mensen in de reclame wel eerlijk voorgelicht worden. We zijn tot de conclusie gekomen, dat daarin te vaak aan echt wezenlijke informatie ontbreekt. Er zijn natuurlijk goede tijdschriften op de markt, die de mensen nauwkerig informeren, maar die zijn naar onze mening voor de gewone mensen te moeilijk en te specialistisch'. In een helder geschreven inleiding leggen de drie auteurs stap voor stap uit, wat er zoal komt kijken als men denkt aan de aanschaf van een computer. De belangrijkste elementaire begrippen worden verklaard en van de meest gangbare technische benamingen wordt een uitleg gegeven. Aan de hand van vragenlijsten kan de aspirant-koper voor zichzelf gaan beoordelen waaraan een computer van zijn wens moet voldoen. Het is heel universeel geschreven zonder enig merk te noemen of te beoordelen. De samenstellers zijn ervan overtuigd, dat de vele consumenten, die momenteel worden aangeboden over de bediening van de computer binnen enkele jaren achterhaald zijn, omdat de computer steeds gebruikersvriendelijker zal worden en dan ook geen enkel bedieningsprobleem meer zal opleveren. Drs. T. Brouns: 'Het onderwijs moet nu op deze ontwikkeling inspelen, anders prijst het onderwijs zichzelf de markt uit. Dat geldt voor alle geavanceerde apparatuur'.

Het boekje is voorlopig uitsluitend verkrijgbaar bij Ton Brouns in Grevenbicht door overmaking van ƒ 12,50,- naar de Rabobank Grevenbicht op rekeningnummer 117292931 t.n.v. A. Brouns.

● *Twee van de drie samenstellers van 'Een huiscomputer kopen ...maar hoe?' V.l.n.r. Ton Brouns en Mike Starring.*

Vervoersbonden woedend op gouverneur

'Kremers doorkruist ontwikkeling tot behoud miljoenenlijn'

HEERLEN – De afdeling Heerlen-Sittard van de Vervoersbond FNV heeft een brief aan Provinciale Staten ernstige kritiek geuit aan het adres van commissaris van de koningin naar aanleiding van diens uitspraken in het LD van 11 december over de sluiting van het miljoenenlijntje. 'Het provinciaal bestuur bij monde van dr. Kremers doorkruist de manier de ontwikkeling, terwijl NS nog studeert en de moties van de Tweede Kamer nog niets aan kracht hebben ingeboet', aldus de Vervoersbond FNV, die aandringt op een positieve stellingname van Provinciale Staten in deze zaak.

Informatieproject voor medische wereld via CCN Heerlen

Kabelexperiment wordt uitgehold

door jan a. c. de klerk

MAASTRICHT – Beetje bij beetje wordt de waarde van het Zuid-Limburgse kabelexperiment nu al uitgehold door andere informatie- en communicatiesystemen in Limburg en elders in het land. In de eerste weken van 1985 wordt een vanuit Limburg – met medewerking van PTT-Viditel – ontwikkeld informatienetwerk voor de hele Nederlandse medische wereld operationeel. Het informatiebestand voor die besloten gebruikersgroep wordt opgeslagen in de computers van het Computer Centrum Nederland in Heerlen.

Traagheid bij het opzetten van het Limburgse experiment heeft voor PTT en het bedrijfsleven kansen geschapen het eerst met zulke interactieve videotex-mogelijkheden voor de dag te komen.

Samen met Limburgse bedrijven is PTT bovendien bezig tal van andere onderdelen van het experiment onder Viditel-vlag te brengen. De nu tot Maastricht, Heerlen en Kerkrade beperkte testmarkt van het experiment zal daardoor belangrijk kunnen worden uitgebreid.

Medische Telematica heet het nieuwe computersysteem waarin de medische wereld kan snuffelen in een adressenbestand voor de gezondheidszorg, geneesmiddeleninformatie, een allergiën-databank, mededelingen van de overheid, literatuurdatabanken en biedt mogelijkheden tot individuele onderlinge communicatie en nascholing van artsen.

Het is de eerste maal in Limburg dat een externe computer via een 'vidipoort' aan de Viditelsystemen zal worden gekoppeld. Daarvoor zijn omvangrijke technische voorzieningen in Heerlense computercentrum nodig.

De koppeling maakt het Viditelsysteem intelligenter en opent ook mogelijkheden voor telebankieren, telewinkelen, reserveringen en berekenen. Banken, postorderbedrijven, de reiswereld, de horeca- en recreatiesector, het midden- en kleinbedrijf en het onderwijs kunnen in de nabije toekomst ook van vidipoort-koppelingen profiteren. PTT-Viditel fungeert daarbij ook als incassobureau voor aanbieders van niet-kosteloze diensten en informatie.

De handel in telesoftware – programma's voor privé-computers putten uit een centrale computer – wordt er gemakkelijker door.

Viditel maakt in Limburg furore als in geen ander deel van het land. Heel wat bijzondere Viditelprojecten zijn in Limburg, in samenwerking met de Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers, uitgeverijen, vervoersondernemingen, een luchtvaartbedrijf en kamers van koophandel en fabrieken al gerealiseerd. Ongeveer 30 nieuwe arbeidsplaatsen heeft die ontwikkeling van de informaticasector in Limburg al opgeleverd.

Troef

Viditel haalt ook op het stuk van beeldinformatie flink wat weg voor de voeten van het kabelexperiment. Tot nu toe was leveren van stilstaande videobeelden op het beeldscherm bij de abonnee's een belangrijke troef van het Limburgse experiment. Viditel bracht het niet verder uit blokjes opgebouwde illustraties. Er zijn nu door de TH in Delft ontwikkelde en internationaal gestandariseerde grafische verfijningen mogelijk waardoor Viditel-illustratie niet meer onder doet voor videobeelden.

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons is geweest, delen wij u mede,dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, na een langdurige ziekte, voorzien van de h.h. sacramenten, op de leeftijd van 81 jaar, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Arnold Peters

weduwnaar uit het eerste huwelijk van

Barbara Robert

weduwnaar uit het tweede huwelijk van

Elisabeth Dautzenberg

De diepbedroefde familie:
Ubach o. Worms: **Karel Peters**
Gerda Peters-Jeurissen
Ubach o. Worms: **Hans Peters**
Els Peters-Lindelauf
Kleinkinderen en achterkleinkind
Familie Peters
Familie Robert
Familie Dautzenberg

6381 TW Ubach o. Worms, 20 dec. 1984.
Past. Schiffelersstraat 8.

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 24 december 1984 a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Theresia en Don Bosco te Lauradorp, gevolgd door de begrafenis op het r.k. kerkhof te Waubach.
Samenkomst in de kerk.
Vanaf 10.40 uur is er in de kerk gelegenheid tot schriftelijke condoléance.
Zondag 23 december 1984 om 17.30 uur wordt in de voornoemde kerk de eucharistieviering gehouden mede tot zijn intentie.
Opa is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen.
Bezoektijd dagelijks tussen 16.00 en 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

OVERLEDEN

† **Jef Lahaije,** oud 87 jaar, echtgenoot van wijlen Fie Bessems, Maastricht. De eucharistieviering vindt plaats vandaag, zaterdag 22 december, om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Antonius van Padua te Scharn, Maastricht.

† **Henk Meinen,** oud 83 jaar, echtgenoot van Mientje Ariaans, de Distele 25a, Maastricht. De rouwdienst vindt plaats overmorgen, maandag 24 december, om 14.00 uur in het uitvaartcentrum Dielemans te Maastricht.

† **Giel Braeken,** oud 81 jaar, echtgenoot van wijlen Helena van Wissen, Eijsden. De eucharistieviering vindt plaats overmorgen, maandag 24 december, om 11.00 uur in de St.-Jozefkerk te Oost-Maarland.

† **Maria Hubertina Schors,** oud 90 jaar, echtgenote van wijlen Nicolaas Leenders, Maastricht. De eucharistieviering vindt plaats overmorgen, maandag 24 december, om 10.30 uur in de kapel van het medisch centrum Vijverdal te Maastricht.

† **Herman Frissen,** oud 81 jaar, echtgenoot van Marie Olivier, Lodewijk de Bisschopstraat 11, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats overmorgen, maandag 24 december, om 13.00 uur in de parochiekerk van St.-Hubertus te Bosscherveld, Maastricht.

† **Josephus Petrus Prick,** oud 90 jaar, weduwnaar van Maria Wilhelmina Catharina Hofman, Athoslaan 37, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats vandaag, zaterdag 22 december, om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Theresia te Maastricht.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze goede en lieve echtgenote, moeder, schoonmoeder en oma

Lily van Alem-Wetzels

Op 2e kerstdag 26 december herdenken wij haar in een plechtige hoogmis om 11.00 uur in de kerk van de H. Rozenkrans, Komeetstraat Treebeek.

Familie Van Alem

Brunssum, december 1984
Treebeekstraat 25

Daar het mij onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die ik mocht ontvangen bij de crematie van mijn lieve echtgenote, moeder en oma

Tiny Ploum-Vreuls

betuig ik hierbij mijn hartelijke dank.

Dhr. K. Ploum
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 29 december as. om 19.00 uur in de parochiekerk Maria Hulp Der Christenen in Nieuwenhagen.

Gemeenschappelijke regeling SPECIFIEK WELZIJN EN VOLKSGEZONDHEID
Oostelijk Zuid-Limburg

Postadres: Postbus 200, 6400 AE Heerlen
Secretariaat: Apollolaan 98,
6411 BD Heerlen
tel.: 045-718820

OPENBARE BEKENDMAKING

Het Bestuur maakt bekend dat de regionale paragraaf van het jaarprogramma 1985 is vastgesteld. Deze regionale paragraaf ligt ter inzage gedurende de maand januari 1985 ten kantore van het Bestuursburo Oostelijk Zuid-Limburg, Apollolaan 98, Heerlen en in het stadhuis (gemeentehuis/bestuurscentrum) van respectievelijk Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Nuth, Voerendaal, Simpelveld en Onderbanken.

Het College van Burgemeester en Wethouders van de voor de onderscheiden regionale instelling aangewezen kontaktgemeente zal binnen twee maanden bedoelde instellingen nader informeren over de konsekwenties van het vastgestelde programma.

Heerlen, 22 december 1984.
J.B.W.A. Andriesma, voorzitter.

Verhuisbericht
(ingaande 21 december 1984)

in verband met de ontbinding van de advocatenmaatschap Mrs. Altmann Linssen Nummerdor
(Ruys de Beerenbroucklaan 38-40, Heerlen)

MR. H.CH. ALTMANN &
MR. A.J.C. LINSSEN
advocaten en procureurs

oefenen vanaf 1 januari 1985 de praktijk gezamenlijk uit aan het adres:

Emmastraat 21B - 6411 KC Heerlen
Telefoon 045-711238

200136

Kunst/antiek

ANTIEKHANDEL Diana is verhuisd uit Meers. Wij doen nu onze zaken in de Rennemigstr. 19, Heerlerheide, tel. 045-221187.

Zondag 23 dec. v. 11-18 u. WEIHNACHTSMARKT te Eygelshoven i.h. Socioproject. Handelaren + deelnemers inl. 045-310025.

ANTIEKHANDEL Simons, Dorpstraat 45a, Nuth (t.o. kerk), tel. 045-243437 of 244613. Door eigen import zeer voordelig: Henri II-kamers, jacht Mechels eethoeken, salontafels, slaapkamers, lampen, kleingoed enz. enz. Donderdag koopavond.

De grootste keuze in strakke eiken KASTEN vindt u bij Interart, Irmstr. 64, Simpelveld. Tel. 045-443161.

ANTIEKHAL Simpelveld Nw. Gaasstr. 7a biedt aan: grote collectie grenen kasten en vitrines. Tevens bewerkte meubelen, o.a. Henri II eethoeken, kastenn en salontafels.

Ant. Eng. st. KLOK te k., datum is kapot, ƒ3000,-. Tel. 04493-1584.

Te k. weg. verbouwing kruispoot RANKENKASTJE op tafel. 09-3211567162.

Antiek en LUIKSE MARKT te Vlodrop in zaal Roerzicht, van 10-18 uur.

UITSTEL TREKKINGSDATA L.F.A.-LOTERIJ
(t.b.v. de nieuwe huisvesting van de L.F.A.)

Met goedkeuring van het ministerie van justitie (1-11-1984 nr. L.O. 840/044/180) zijn de trekkingsdata van de loterij van de Limburgse Federatie van Amateurtoneelverenigingen verschoven van december 1984 naar mei 1985.

200142

Bijzondere ANTIEK- en kunstbeurs de gehele decembermaand, op 3000 m²2 bij antiekhandel Wijshoff BV, Hoensbroek-Centrum, Amstenraderweg 9, tel. 045-211976. Alleen do. 9-21, vrijd. 9-18 en zat. 9-17 uur.

Diversen

Miele WASAUTOM[...] stofzuiger met 5 jaar [...]tie, wij repareren z[...] derdelen, voorradig [...] Bemelmans, Wanne[...] 12, Heerlerheide, tel[...] 212330.

Uw KOELKAST, die [...] of bedr. koelvriesap[...] fect? Vriesko komt [...] Tel. 045-727342.

Sony VIDEOSNE[...] VICE repar. v. alle S[...] deorec. Vicaf, Sta[...] 31, Sittard, tel. 04490[...]

Fietsen/bromfie[...]

Te k. MAXI Puch m[...] wielen, weinig ge[...] ƒ750,–, Kruisstr. 56, [...]rade.

Te k. HONDA MT 5 [...] acces. Markt 4 Tre[...] Tel. 045-217299.

Te k. PUCH Maxi s[...] kl. blauwmett. ƒ750,[...] 045-318283.

GESTOLEN! Be[...] ƒ500,–; voor inl. betr. [...]ne Kreidler RS, 045-4[...]

Te k. PUCH Maxi me[...] wielen, '80. Tel. [...] 11570.

Te k. MAXI Puch m[...] wielen, weinig ge[...] ƒ750,–, Kruisstr. 56, [...]rade.

Te k. YAMAHA RD[...] wielen, schijfrem. + v[...] Vr.pr. ƒ850,-. Tel. 211[...]

Te k. DAMESFIET[...] versnelling ƒ150,-; [...]fiets ƒ100,-; meisjes- e[...]gensfietsen van 8 tot [...] v.a. ƒ50,-. Burg. Bos[...] 31 Schinveld.

Te k. HONDA MT 5 [...] acces. Markt 4 Tre[...] Tel. 045-217299.

Arts en patiënt samen naar zelfzorg

AASTRICHT – Chronisch iekenen gehandicapten bealen steeds meer de behoefte an zorgverlening in de wesrse wereld. Een chronische ekte of handicap is niet alen een geweldige belasting or de patiënt, maar brengt ok een enorme werklast mee oor de behandelende medius. Bovendien blijkt steeds uidelijker dat het voor een rts, meestal een gemiddeld ezond mens, moeilijk is zich oldoende in de problemen an een chronische patiënt in e leven.

inds enkele jaren wordt op diverse aatsen in de wereld, en met name het project Ziektebegeleiding oner leiding van dr. Mimi Bremerchulte aan de RL in Maastricht, gerkt met de zogenaamde duoformule: de patiënt wordt in contact gebracht met een lotgenoot die een training heeft doorlopen, samen met een arts die de ziekte van de professionele kant bekijkt.*) Een project met lijders aan een chronische huidziekte, psoriasis, heeft sinds 1976 'gedraaid' en heeft niet alleen in de hele wereld aandacht getrokken, maar ook tot het gewenste resultaat geleid.

Contacten

Inmiddels heeft ook de Wereld Gezondheids Organisatie WHO het project enthousiast begroet, omdat het helemaal past in het beleid van die organisatie, waarin preventie, gezondheidsbevordering en zelfzorg een belangrijke rol spelen. De WHO wil nu voor de zelfhulpprogramma's een centrale post in het leven roepen waar informatie en training kunnen worden verschaft. Inmiddels wordt het project gevraagd zich beschikbaar te stellen als vestigingsplaats voor die centrale post.

Diverse bezoeken die mevrouw Bremer – van huis uit medisch andragoloog en nu wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de capaciteitsgroep dermatologie (huidziekten) van de RL – aan de Verenigde Staten hebben intussen geleid tot een uitstekend contact over de Oceaan. In de VS blijkt men grote belangstelling te hebben voor duotraining, o.a. in instellingen met klinkende namen als de Yale en Stanford University, en het Baylor Hospital Centre in Dallas.
Begin volgend jaar wordt voor het eerst een viertal trainingsbijeenkomsten georganiseerd. De doelgroep bestaat zowel uit dermatologen (huidartsen dus), opleiders van specialisten, en artsen in opleiding tot dermatoloog, allemaal vergezeld van een duopartner uit de eigen omgeving. Er is ruimte voor acht duo's.
Psoriasis is een aangeboren en in principe ongeneeslijke huidziekte die zich in verschillende mate van intensiteit kan manifesteren. Vooral mensen die voortdurend grote grote rode plekken en verschilferingen op de huid van het gezicht en andere lichaamsdelen hebben lijden vooral psychisch sterk onder de ziekte, die overigens totaal niet besmettelijk is. Maar de gaafheidscultuur, het steeds weer opflakkeren van de ziekte die neerslachtig maakt en daaruit resulterend isoleergedrag maken voortdurende aandacht noodzakelijk. Juist vóór dat soort situaties is de 'duo-behandeling' zeer geknipt, zo is gebleken.

Infarct

Intussen is men ook op andere gebieden bezig, zoals met patiënten die een hartinfarct hebben gehad, waarbij dan steeds patiënt en partner worden 'behandeld'; in dat programma is ook een reanimatietraining opgenomen voor crisisgevallen waarbij niet direct een hulpverlener aanwezig is.

Deze duotraining is duidelijk gericht op verbetering van de zelfzorg. Door middel van ontspannings- en ademhalingsoefeningen leren deze mensen tevens beter met stress om te gaan, waarbij dan ook weer veel aandacht wordt besteed aan angst en neerslachtigheid.

Ook met andere chronisch zieken wordt momenteel gewerkt. In de opleiding dringt het idee door: in die tot specialist wordt het idee van de duotraining ook geïntroduceerd. Het programma voor infarctpatiënten waarmee in Maastricht is geëxperimenteerd heeft ook in het buitenland de aandacht getrokken. In de cardiologische kliniek 'Links der Weser' in Bremen heeft men voor deze training samenwerking gezocht met mevrouw Bremer-Schulte, hetgeen als het begin van een doorbraak mag worden beschouwd, zeker gezien de Westduitse verhoudingen op dit gebied.

Evenwicht

Mevrouw Bremer-Schulte ziet duidelijk een evenwicht ontstaan tussen enerzijds de enorme technologische ontwikkeling in de medische wetenschap, en de grotere aandacht voor preventie en zelfzorg aan de andere kant. „De door ons toegepaste trainingsmethoden zijn ontworpen om dat evenwicht tot stand te brengen, en het toe te passen op groepen patiënten," zegt zij. „Het frappante is dat specialisten die op deze manier gaan werken merken dat daardoor hun vakkennis niet minder waard wordt, maar integendeel meer rechtstreeks van nut is voor de mensen."

Intussen wordt gewerkt aan geautomatiseerde beschikbaarheid van de onderzoekresultaten, waarvoor de provinciebestuur van Limburg een subsidie ter beschikking heeft gesteld.

**) Het Steunpunt Zelfzorginitiatieven is te bereiken onder telefoonnummer 04490-16161, drs C. de Rooy of L. Blom.*

Debuut John Bröcheler in Scala van Milaan

MSTERDAM – Bas-bariton John Bröheler uit Heerlen is gevraagd in de cala in Milaan te komen zingen. Hij zijn debuut maken op 25 april in de l van Golaud uit 'Pelléas en Mélisan-' van Debussy onder leiding van audio Abbado. De uitnodiging komt de recente successen van John öcheler in Glyndebourne, Frankfurt Noord-Amerika. In ons land zong in november en december de titelin 'Don Giovanni' van Mozart bij de derlandse Operastichting.
Rome vertolkt hij het komende orjaar in de Mattheus Passion de hristuspartij; op 26 februari treedt hij het Schönberg Ensemble op in Concertgebouw in Amsterdam 'Lieder eins fahrenden Gesellen' n Gustav Mahler.

Moederhotel in Akense kinderkliniek

EN – In de kinderkliniek van nieuwe Akense ziekenhuis is mte geschapen voor een zoaamd 'moederhotel' waar ttien moeders of andere famileden van opgenomen kinde-, meestal tegen betaling van geveer 70 DM per dag, kunnen blijven. Dergelijke hotels ben verder alleen in de Vergde Staten. In de meeste zienhuizen in Europa bestaat wèl mogelijkheid dat de moeder of ander familielid bij het zieke d op de kamer 'kampeert'. Die gelijkheid bestaat in Aken ook „Maar we kunnen ons voorlen dat zo'n moeder wel eens rustig wil slapen," zegt de van de kinderkliniek, prof. Gerhard Heimann, en de eerervaringen bevestigen dat moeden. Het moederhotel is opend in het nieuwe Klinikum, ar de afgelopen weken de kinrkliniek dezer dagen, als laate afdeling van het academisch ziekenhuis van de RWTH, is ingetrokken.

Voor het moederhotel – en ook wel voor nog andere voorzieningen – is plaats doordat het zieknhuis bijna twintig jaar geleden veel ruimer werd opgezet dan uiteindelijk nodig of uitvoerbaar bleek. De kinderafdeling zelf is 4000 vierkante meter groot en omvat 146 bedden. De komende maanden zullen allerlei voorzieningen worden getroffen die afdeling volledig 'kindvriendelijk' llen maken. Daarbij zal o.a. een n de vele binnenplaatsen van het usachtige ziekenhuis worden omoverd tot speelplein. Intussen is bleken dat de jonge patiëntjes in hun schik zijn met het ziekenhuis, dat er van binnen niet alleen zeer kleurrijk, maar ook als 'ruimteip Galaxy' uitziet.

rdiologie

zeer belangrijk onderdeel van kindergeneeskunde is de kinrdiologie, die patiëntjes trekt de gehele Bondsrepubliek en van daarbuiten. Aan het hoofd die kliniek staat prof. dr. Götz Bernuth. De kliniek beschikt 16 bedden en werkt nauw samet de afdeling hartchirurgie. kindercardioloog houdt zich vooral bezig met diagnostiek van aangeboren afwijkingen bij kinderen, in leeftijd variërend van ongeboren tot 14 à 15 jaar. „Er bestaan honderden verschillende afwijkingen, gelukkig kan veel behandeld worden," aldus Von Bernuth. Een heel enkele keer kan zo'n afwijking behandeld worden terwijl het kind nog niet geboren is. Maar meestal moet er operatief worden ingegrepen.

Von Bernuth is overigens pessimistisch wat betreft de mogelijkheden om kinderen die met hopeloze hartafwijkingen worden geboren te helpen. Het experiment met transplantatie van een bavianenhart stuit hem regelrecht tegen de borst. „Niet omdat er een dier voor gedood moest worden. Dat doen we voor voedseldoeleinden ook. Maar gewoon omdat de vooruitzichten voor zo'n kind niet goed zijn. Ik vind dat een pasgeboren kind, dat nog geen emotionele bindingen heeft, maar 'aan de natuur' overgelaten moet worden. Helemaal anders ligt het natuurlijk bij kinderen van een jaar of tien."

Geneesmiddelen

Prof. Heimann, die pas sinds in Aken werkt, gaat daar zijn onderzoek voortzetten naar de geschiktheid van medicamenten voor kinderen. De afgelopen jaren is, mede als gevolg van grote ongelukken zoals met Softenon, gebleken dat niet alle geneesmidelen die voor volwassenen geen kwaad kunnen zonder meer op kinderen kunnen worden toegepast. Zowel de hoeveelheid moet anders zijn, maar ook blijkt dat de werking soms anders is dan bij volwassenen. Toch moeten bijvoorbeeld veel te vroeg geboren kinderen een groot aantal medicamenten toedienen, wil men ze in leven houden. Onderzoek naar de bijwerkingen en gevolgen op langere termijn zijn daarom noodzakelijk. Wetenschappelijk onderzoek wordt o.a. bemoeilijkt door het feit dat een pasgeboren baby niet kan worden aangemerkt als 'vrijwillig proefpersoon', em datzelfde geldt uiteraard voor grotere kinderen.

Grote Limburgse deelname aan kampioenswedstrijd

HEERLEN – Op 26 en 27 januari 1985 wordt in Doetinchem de kampioenswedstrijd van de FKM (de Federatie van Katholieke Muziekbonden) gehouden. Aan dit Nederlands kampioenschap wordt door een groot aantal Limburgse blaasorkesten deelgenomen: van de in totaal 18 deelnemers aan deze kampioenswedstrijd komen er liefst 12 uit Limburg. Een verkapt Limburgs kampioenschap dus, waardoor ongetwijfeld vele kampioenswimpels in Limburgse handen zullen vallen.

De volledige deelnemerslijst ziet er als volgt uit:

HARMONIE: Afdeling Uitmuntendheid: 'Nederland en Oranje' Rücphen. 'Semper Unitas' Sambeek. St. Joseph Weert. St. Joseph Nederweert. **Afdeling Ere:** St. Joseph Sittard. 'Oefening en Uitspanning' Goirle en St. Joseph Berg aan de Maas. **Afdeling Superieur:** St. Caecilia Blerick en Lentekrans Linne.

FANFARE: Afdeling Uitmuntendheid: 'Ons Genoegen' Wognum. Wilhelmina Volendam. St. Caecilia Ammerzoden. Concordia Leveroy.
Afdeling Ere: St. Nicolaas Broekhuizen. St. Caecilia Helden.

Afdeling Superieur: Concordia Melick. St. Cornelius Schin op Geul.

BRASSBAND: brassband Merum Herten.

● Een olieverf op paneel van Marianne Aartsen.

Marianne Aartsen bij Wanda Reiff

Droomwereld met addertjes onder het gras

Fijntjes neergezet op stoelen van hout, wachtend aan ongedekte tafels. Wat wordt er opgediend? Een spanning die te snijden is. Stukken uit een droom. Gestalten, zo ijl en licht, etherisch en voornaam, dat ze lijken te zweven. Het werk van Marianne Aartsen (1950). Dit keer presenteert ze in Galerie Wanda Reiff naast grafiek vooral haar olieverven, waarin zij bij voorkeur op paneel, haar rust en onrust weet om te zetten in verfijnd uitgevoerde kleurvelden. Een droomwereld met addertjes onder het gras. Onderhuids woedt melancholie, huist onzekerheid. In een transparant gehouden iconografie snijdt zij een spanningsveld aan dat, eenmaal op het netvlies, nog lang natrilt. Tere, introverte vrouwen. Haast bevroren blikken zij naar binnen. De zweem van stilte treft het eerst, maar ook de ingehouden sier waarmee zij hun innerlijke landschap prijsgeven. Hoofs en ingetogen herinneren zij aan de schilders van de Renaissance: de gothische kapsels boven de hoge voorhoofden, de scherpe, eigenzinnige oogopslag. Vrouwen die hun eigen kind-zijn dragen. De wereld om hen heen vaag en ver. Soms krast er bij Aartsen een vogel of schreeuwt er een varken met een veldmuis mee. Panelen uit een woud waar stilte nog net zichtbaar is. Hier heersen inkeer en verstilling, groeit op wat wortel schiet op de bodem van de ziel.

Een geheel ander idioom gebruikt Hans Giesen (1942). Met Marianne Aartsen heeft hij gemeen, dat hij in Maastricht de Stadsacademie en de Jan van Eyckacademie bezocht. Dat is dan ook alles, al graaft ook Giesen in het woelige gebied van de menselijke relaties. Wat Giesen dan boven haalt, was dit voorjaar in het Stadhuis van Heerlen te zien. Bij Wanda Reiff in Hulsberg blijkt opnieuw hoe hartstochtelijk en bedreven hij zijn wereld zichtbaar kan maken. Vervreemding, wanhoop, machteloosheid. Hoofd en hart lopen bij Giesen over in een schildershand die in scherp aangezette beelden innerlijke vertwijfeling naast opperste verbazing weet neer te zetten. Grimmig en fel in een kleurrijke beeldtaal, doorspekt met drama. Maar ook met de lyriek van de recente Panfluitspeler die, in krijt, de elders opgeroepen schimmen wil overstemmen. Zo weet Hans Giesen de juiste toon te vinden in de kakafonie van een wereld vol lawaai. Hij stelt er zijn poëzie tegenover: soms rauw, dan weer verwonderend en zacht. Als eigentijdse composities die aanspreken. Of schreeuwen om een antwoord.

Tot 13 januari kan men in galerie Wanda Reiff in Aalbeek-Hulsberg terecht. Van woensdag tot en met zondag telkens van 13 - 17 uur. Ook geopend op Tweede Kerstdag.

FRANS BUDÉ

RUIM 14.000 CURSISTEN TELEURGESTELD

Wachttijden van Open Universiteit verlengd

HEERLEN – De Open Universiteit in Heerlen moet de wachttijden voor nieuwe studenten verlengen. Tot 1 juli volgend jaar kunnen naar verwachting niet meer dan twee- tot drieduizend mensen worden toegelaten van de 17.000 die staan te trappelen om een cursus te beginnen. De oorzaak hiervan is, dat de cursussen later klaar zijn dan was voorzien, aldus de Open Universiteit.

De minister van Onderwijs stelde vast dat in het eerste cursusjaar van de Open Universiteit niet meer dan 1500 studenten konden worden opgenomen voor de eerste dertien cursussen, ofschoon de belangstelling veel groter was. Dit aantal kan voor de tweede helft van 1985 niet beduidend worden uitgebreid. Eerder werd verondersteld, dat dit wel het geval zou zijn per 1 maart '85.

De stagnatie in de produktie van cursussen varieert van één of twee maanden tot in een aantal gevallen een half jaar. De cursussen komen niet op tijd gereed doordat eerste manuscripten wel eens niet voldoen aan de wetenschappelijke of didactische eisen. Ook het uitwerken van bijzondere onderdelen als tabellen, formules en grafieken vraagt meer tijd dan voorzien.

Voor openbaar onderwijs in de gemeente Landgraaf

Bezetting commissie onderwerp discussie

● *Dit jaar verwacht men 5000 gasten op de Heerlense Kerst-Inn.*

LANDGRAAF – „Het CDA is zeker voor openbaar onderwijs, maar dan wel als keuzemogelijkheid. Ik zou niet weten waarom een CDA-er geen zitting mag nemen in de bestuurscommissie voor de openbare school", aldus Charly Mulders donderdagavond tijdens de raadsvergadering. André Boumans van de fractie Gulpers verweet het CDA van Landgraaf een kandidaat te stellen voor de nog op te richten openbare school in deze gemeente, „terwijl het CDA principiëel voor bijzonder onderwijs is".

Het was het bekende verwijt van oppositionele kringen, als het gaat om benoemingen in bestuurscommissies van openbare scholen. Het CDA zou daaruit geweerd moeten worden, omdat die partij principiëel voor nstandhouding is van bijzondere scholen (katholieke en protestants-christelijke). Het CDA redeneert in het algemeen, dat het besturen van openbare scholen een taak van het gemeentebestuur is en dat CDA-ers nu eenmaal deel uitmaken van het gemeentebestuur en zodoende dus ook het recht hebben namens het gemeentebestuur zitting te nemen in bestuurscommissies die openbare scholen besturen. Ook al is men binnen het CDA principiëel voorstander van bijzondere scholen, men onderkent de taak die de overheid heeft betreffende de inrichting van openbare scholen.

Uiteindelijk koos de raad van Landgraaf de CDA-er Charly Mulders en het VVD-raadslid H. Sepers tot vertegenwoordigers in de op te richten bestuurscommissie voor openbaar onderwijs in Landgraaf. Wethouder Joep Erkens (CDA) zal voorzitter zijn van die commissie omdat hij de wethouder is die onderwijs in zijn portefeuille heeft.

Vergoeding

Overigens zal de bestuurscommissie voor de openbare school nog aangevuld worden met twee ouders van kinderen van de school en twee leden van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs. Die zullen geen vergoeding ontvangen voor hun werk. De Landgraafse raad besloot donderdagavond van die vergoeding af te zien.

„Aan bestuursleden van bijzondere scholen worden ook geen vergoedingen uitgekeerd, die mensen moeten dat doen uit betrokkenheid met dit soort onderwijs. We mogen verwachten dat mensen die voorstander zijn van openbaar onderwijs ook deze betrokkenheid zullen tonen", aldus de wethouder. De fracties Gulpers en de Sociaal Democraten in de raad vonden dat er wel een vergoeding gegeven zou moeten worden.

KERSTVIERINGEN

UBACH OVER WORMS – In het gemeenschapshuis 't Ströatje wordt op zondag 23 december vanaf 11 uur voor de zevende keer een Kerst-in gehouden. Medewerking wordt verleend door de fanfare St. Elisabeth, de jeugdgroep van DES, de zangvereniging Vriendenkring St. Rochus, ouderenkoor Ons Genoegen, Jeugdkoor Abdissenbosch, de solisten Olga Stöcker, Carin Eydems, J. Huppertz en het echtpaar Wohsler. De voordrachten worden verzorgd door leerlingen van basisschool An d'r Put. De toegang is gratis.

LANDGRAAF – De gezamenlijke Dienstencentra in de gemeente Landgraaf houden op eerste Kerstdag een Kerst-Inn in de recreatiezaal van het bejaardenverzorgingstehuis 'De Dormig'. De viering is bedoeld voor alleenstaande ouderen die op deze dag geen bezoek krijgen en nergen heen kunnen. Het programma op deze dag ziet er als volt uit: 10.00 uur eucharistieviering, 11 uur koffie, 12.15 uur kerstdiner. 15 uur koffie met gebak, 16.30 uur afsluiting met broodmaaltijd. De kosten van deze Kerst-Inn bedragen f 27,50 per persoon inclusief maaltijden, comsumpties, koffie en vervoer.

SCHINVELD – Op eerste Kerstdag kan iedereen die wil, weer aanzitten aan het Kerstdiner, dat in het gemeenschapshuis 't Kloeester geserveerd wordt. De kosten hiervan bedragen f 27,50 en het programma ziet als volgt uit: Om 11.30 uur kop koffie of andere consumptie. Daarna kan men zich bezighouden met kaarten, biljarten, kegelen e.d. Om 13 uur diner. Na het diner kan men nog enkele uurtjes gezellig samenzijn. Opgave kan geschieden in het Dienstencentrum Schinveld, Kloosterlaan 9. Voor gratis vervoer kan worden gezorgd.

HEERLEN – Op eerste kerstdag wordt in de Stadsschouwburg weer de traditionele Kerst-Inn gehouden. De organisatie verwacht meer dan 5000 gasten. De Kerst-Inn duurt van 11 uur tot 21.30 uur. Meer dan honderd vrijwilligers zijn reeds dagelijks in de weer om het interieur van de schouwburg om te bouwen. Tijdens de Kerst-Inn zelf zullen 150 vrijwilligers in de weer zijn. Hoogtepunten zijn ongetwijfeld het Heerlens Salonorkest Rouge, dat in de middaguren in de grote zaal een apart kerstconcert geeft, het diner, dat om 13 uur begint en The Caraibbean Jet Sets, die de Kerst-Inn met een sprankelend optreden afsluiten. De toegang is gratis. Muziekkorps st. Jozef opent het Kerst-Inn vervolgens treden op: het kinderkoor van de muziekschool, van 12.25 tot 13 uur de zangeres Yolanda Eymael, vervolgens het klarinetensemble van de muziekschool, aansluitend een optreden van een instrumentaal ensemble onder leiding van karin Leentjes, omstreekst 14.30 uur instrumentaal en vocaal optreden van de familie Hanssen, om 15.50 uur Joost Primoweest, van 15 tot 16.45 uur het Heerlense Salonorkest Rouge, vanaf 16.45 uur de volksdansgroep Cramignon, om 17.45 uur is er een declamatie van W.J. Walsum onder de titel 'Kerstreis door de natuur', om 19 uur presentatie van dansschool Degenkamp en ter afsluiting om 19.45 uur een optreden van The Caraibbean Jet Sets.

Om 13 uur begint het diner en om 18 uur een uitgebreide koffietafel. Voor de kinderen zijn er om 14.30 uur en 15.30 uur voorstellingen van een poppentheater en om 16.30 uur tekenfestival. Daarnaast wordt om 15 uur een schaaksimultaan en tussen 19 en 21 uur een klenavond gehouden. Het diner kost f 25,- per persoon en de koffietafel f 10,-.

● *Jo Braeken met de kinderen van de lagere school. De spil rond een heel dorpsgebeuren.*

Ransdaalse bevolking in de ban van het kerstfeest

Kerstspel leidt tot saamhorigheid

RANSDAAL – Een groot deel van Ransdaal is al weken in de weer om morgen een perfect kerstspel te kunnen opvoeren. Ruim tweehonderd mensen werken aktief mee. Meer dan honderd hebben een rol in het spel, dat is ontleend aan een thema van Godfried Bomans. Daarnaast zijn nog de nodige mensen bezig met de techniek. Er wordt al weken gerepeteerd en vanaf maandag is men in de parochiekerk zelf bezig.

Vanmiddag wordt de generale repetitie gehouden en zondagmiddag om 16 uur vindt de uitvoering plaats. Nog nooit eerder werd in het gehucht Ransdaal, waar 350 woningen liggen, zo samengewerkt als nu.

Het idee om een kerstspel op te voeren kwam van het gemengd zangkoor St. Caecilia. In augustus verstuurde deze vereniging aan alle plaatselijke verenigingen een brief om te polsen of er interesse bestond. Er werd zeer positief gereageerd. Ook het hoofd van de lagere school Jo Braeken raakte enthousiast. Deze heeft volgens de heer Hageman, secretaris van het zangkoor, bergen werk verzet. Hij werkte het thema, dat niet wordt verklapt, stukje bij beetje uit.

Naast St. Caecilia doen bij het spel de fanfare Les Amis Réunis, het Ransdaalse Amateur Toneel, de basisschool de Jeugd- en Jongerenvereniging, de Vrije Tijd-soos Ransdaal, de Limburgse Vrouwenbond, de carnavalsvereniging De Wuif, de balletgroep Cinderella en het kerkbestuur van de parochie mee. Iedereen heeft zijn eigen taak en die wordt met veel plezier uitgevoerd.

Lichtbrug

Zo neemt de Vrouwenbond het aankleden van de kerk voor haar rekening, terwijl zij daarnaast samen met de bejaarden ervoor zorgt dat de deelnemers kerstbrood en koffie krijgen. De leden van de Ransdaalse Amateur Toneelvereniging en de carnavalsvereniging zorgen voor de belichting. Ze zijn al weken bezig met het verzamelen van alle apparaten die nodig zijn voor de lichtbrug van dertien meter. Wat niet uit eigen dorp gehaald kan worden, wordt bij zusterverenigingen geleend. De kostuums worden ook zelf gemaakt.

Dat de eigen inbreng en ideeën groot is, wordt bewezen door de uitgaven. Er hoefden slechts zevenhonderd gulden te worden geïnvesteerd. Een bedrag van enkele tientjes per vereniging. De grootste uitgave is nog de verzekering van de geluids- en lichtapparatuur.

Overigens doen de verenigingen zich al die moeite niet om veel mensen van buiten Ransdaal te trekken. Men ziet het kerstspel als een dorpsgebeuren en wil dit ook zo houden. De kerk telt zeshonderd zitplaatsen die snel gevuld zullen zijn met mensen uit het eigen dorp.

Band

Tijdens de voorbereidende vergaderingen groeide zo'n band tussen de deelnemers, dat geopperd werd om na het kerstspel in harmonie verder te gaan? Een gedachte die de moeite waard is te overwegen, zo zegt men. De samenwerking beperkte zich nu tot een of twee verenigingen die elkaar nodig hebben bij het organiseren van een evenemen. Nu is men één in Ransdaal en misschien blijft dit ook zo na het kerstspel.

BIOSCOPEN

HEERLEN
Royal: Ghostbusters, dag. 14, 16, 18.15 en 20.30 uur.
Rivoli: The return of the Yedi, dag. 14 en 16 uur. Top secret, dag. 18 en 20.30 uur.
H 5: The never ending story, a.l. 3e week, dag. 14.30, 16.30, 18.30 en 20.30 uur. Red [illegible], 16 jr. dag. 16, 19 en 21 uur. Once upon a time in America, 12 jr. dag. 14 en 20 uur. De eerste wip, 16 jr. dag. 13.45, 15.45, 18.45 en 20.45 uur. Hammett, a.l. dag. 14.15, 16.15, 19.15 en 21.15 uur. Als je begrijpt wat ik bedoel, a.l. dag. 14 uur.
Passage: Diamond baby, 18 jr. dag. vanaf 14 uur doorlopend. Sex op het platteland, 18 jr. do t/m zo 24 uur.
Inpoet: Another time another place, zo 20 en 22.30 uur. Alien, di 20 uur, wo 22.30 uur. Blade runner, di 22.30 uur, wo 20 uur.

KERKRADE
Wijngrachttheater: Tom en Jerry 6, a.l. za en zo 15 uur. Police Academy, a.l. za 20.30 uur, zo 18 en 20.30 uur.

SCHAESBERG
Autokino: Police Academy, a.l. do t/m zo en di t/m do 20.30 uur. Conan de vernietiger, 16 jr. vr t/m zo 22.45 uur. Cannonball run 2, a.l., zo en wo 18 uur. Escape from the Bronx, 16 jr. di en wo 22.45 uur.

MAASTRICHT
Festival: The never ending story, a.l. 3e week, dag. 14.30 en 20.30 uur.
Palace 1: Life of Brian, a.l. dag. 14.15, 18.30 en 20.45 uur.
Palace 2: Burning snow, 18 jr. dag doorlopend vanaf 13.30 uur.
Studio: Maria's lovers, 16 jr., dag 18.30 en 21 uur. Tom en Jerry, deel 2, a.l. dag. 14 uur.
Royal 1: 'n klein kunstje, 18 jr. dag., doorlopend vanaf 12 uur, za en zo vanaf 13.30 uur. Virginia, 18 jr. do t/m zo 22.45 uur.
Royal 2: Red dawn, 16 jr. dag. 14.30, 17.30 en 20.30 uur, do t/m zo 22.30 uur.
Mabi 1: Gremlins, a.l. 2e week, dag. 14, 16.30 en 20.30 uur.
Mabi 2: The golden seal, 2e week, a.l. dag. 14, 16.30 uur. Star Trek 3, dag. 21 uur.
Mabi 3: Annie, a.l. dag. 14 uur. Karate Kid, dag. 16.30 en 21 uur.
Filmhuis: Der Beginn aller Schrecken ist Liebe, dag. 20 uur, behalve maandag. Zauberflöte, do t/m zo 22 uur.

GELEEN
Roxy: Gremlins, 2e week, a.l. do, vr, za 20.30 uur, zo 15, 18 en 20.30 uur, di 20.30 uur, wo 15, 18 en 20.30 uur, ma geen voorstelling.
Studio Anders: Against all odds, 2e week, 12 jr. do t/m za 20.45 uur, zo 15, 18 en 20.45 uur, di 20.45 uur, wo 15, 18 en 20.45 uur, ma geen voorstelling. Wilde meisjes-fantasieën, 18 jr., za 23 uur.

SITTARD
Forum: Ghostbusters, 2e week, a.l. do t/m za 20.30 uur, zo 15, 18 en 20.30 uur, di 20.30 uur, wo 15, 18 en 20.30 uur, ma geen voorstelling. Greystoke, de legende van Tarzan, 2e week, a.l. do t/m za 20.45 uur, zo 15, 18 en 20.45 uur, di 20.45 uur, wo 15, 18 en 20.45 uur, ma geen voorstelling.
Sirkel theater: One & One, do 21 uur. Les Quatres Cents Coups, wo 21 uur.

OOSTELIJKE MIJNSTREEK ☎ **REDACTIE: 739282**

JOURNAAL

THEATER

Zaterdag 22 december
Ruimten - Heerlen - Stadsschouwburg: 20 uur - Contraint en Sirkel in Oog en Oor voor nieuwe muziek
Een muur van vragen - Maastricht - Stadsschouwburg: 20 uur - Toneelgroep Het Monument.

Zondag 23 december
Ik kan er zo niet bij - Sittard - Sirkeltheater: 14.30 uur - Theater Sirkel.
Lillian Boutté en The Deep River Quartet - Heerlen - Stadsschouwburg: 12 uur.
Heerlense Oratorium Vereniging - Heerlen - Stadsschouwburg: 20 uur - Kerstconcert.
Hadjememaar - Maastricht - Stadsschouwburg: 20 uur - Musical van Nooy's Volkstheater

Dinsdag 25 december
Kerst-in - Heerlen - Stadsschouwburg: 10.30 - 21.30 uur.

Woensdag 26 december
St.-Pancratius - Heerlen - Stadsschouwburg: 12.30 uur - Kerst-koffieconcert.
Augustine Baur en Jean Antonietti - Maastricht - Stadsschouwburg: 12.30 uur - Kerstkoffieconcert.
Ritmic Group - Sittard - Cultureel Centrum: 12 uur - Kerstconcert.

VANDAAG

CONCERTEN

18.30 uur: Concert mannenkoor l'Esperit in de hulpkerk van Huls Simpelveld.
20.00 uur: Kerstconcert mannenkoor RMK 1921 in de Brikke Oave in Brunssum.

Winkels open van 9 tot 17 uur.

BRUNSSUM

20.30 uur: Uitreiking Limburgse Kampioenswimpel aan drumfanfare-showband Antionius in lokaal Odeon, Planeetstraat te Treebeek.

HEERLEN

10.00 uur: Kerstmarkt tot 17 uur rondom Pancratiuskerk m.m.v. beiaardier M. Steyns en klarinetenensemble Muziekschool Heerlen in de ochtenduren. s' Middags zangkoor Molenberg en dwarsfluitquartet P. Hollema.

HOENSBROEK

20.00 uur: Optreden van de formatie Winding Road in gemeenschapshuis D'r Biese Gatz aan de Prof. Asserstraat.

SIMPELVELD

13.00 uur: Spreekuur CDA in gemeentehuis o.l.v. Arno Baumann.
20.00 uur: Kwajongconcours in Et Kruutske.
20.00 uur: Skatconcours in zaal Rene van Wersch.
20.00 uur: Live optreden Malcolm Burrows in Wapen van Simpelveld, Irmstraat 1.

MORGEN

CONCERTEN

11.00 uur: Kerstconcert Grenslandzangertjes in zaal Veltrop, Kan. van Nuysstraat in Schinveld.
11.00 uur: Koffieconcert in zaal Kalsbeek Simpelveld door fanfare Eendracht.

11.30 uur: Kerst-koffieconcert in zaal Amicitia aan de Markt in Hoensbroek door het gemengd koor Paluda uit Hoensbroek en het koper-ensemble van de Roermondse streekmuziekschool.

12.00 uur: Kerstconcert van mannenkoor RMK 1921 in D'r Brikke Oave in Brunssum.

12.00 uur: Gospelconcert in Stadsshouwburg Heerlen, verzorgd door Lilian Boutté and her music friends en The Deep River Quartet.
15.30 uur: Kerstconcert in St. Clemenskerk door gemengd koor st. Caecilia uit Hulsberg en de fanfare St. Clemens uit Arensgenhout.
18.00 uur: Kerstconcert in de parochiekerk te Bleijerheide door harmonie St. Aemiliaan, mandoline-orkest Napoli en gemengdkoor Con Amore.

18.00 uur: Kerstconcert in de St. Martinuskerk te Spekholzerheide door de harmonie Ste. Marie, het kerkelijk zangkoor St. Jozef en het kinderkoor Con Ghioa. De entree is gratis.
18.00 uur: Kerstconcert door kerkelijk gemengd zangkoor St. Jozef Gracht, Jeugdkoor Con Ghioa Gracht, harmonie Ste Marie Gracht en de heer Leo Geurts in st. Martinuskerk te Spekholzerheide.
18.00 uur: Kerstconcert in fanfarezaal De Auw Sjoeël te Ubachsberg door fanfare St. Cecilia, mannenkoor St. Cecilia, jeugdkoor De Berglijsters en dameskoor Canto Viovo.
20.00 uur: Concert Heerlense Oratoriumvereniging m.m.v. het Limburgs Symphonie Orkest en de zangeres Ingrid Schmithüsen in Stadsschouwburg Heerlen.
20.00 uur: Kerstconcert Heerlense Oratorium Vereniging in de Stadsschouwburg van Heerlen. Solistsiche medewerking wordt verleend door Ingrid Schmithüsen.

EYGELSHOVEN

11.00 uur: Kerstmarkt tot 18 uur in Socio-Projekt.

HEERLEN

13.00 uur: Kerstmarkt tot 17 uur rondom Pancratiuskerk m.m.v. drumfanfare De Trommelaere van Herle, mannenkoor Poyhymnia, Jongerenkoor Bernarinus-Pancratius en Close-harmony groep 'Joyful'.
13.00 uur: Winkels open tot 17 uur.
16.30 uur: Kerstman vertrekt vanaf het Abel Tasmanplein in De Wieër, gezeten in een koets en omgeven door fakkeldragers tot aan de kerk. Hier wordt een kerstspel opgevoerd.

KERKRADE

13.00 uur: Winkels open tot 17 uur.

SCHAESBERG

10.00 uur: Kerstwandeling I.V.N. vanaf Draf en Renbaan.

SIMPELVELD

10.00 uur: Tentoonstelling Bergvliegers in zaal Packbier op de Huls.
10.00 uur: Duivenshow in zaal Rene van Wersch.

Internationaal overleg over Duitse stoorzenders

Uitbreiding politie Kerkrade verwacht

KERKRADE – Het dagelijks bestuur van Kerkrade verwacht dat het rijk het politiekorps komend jaar zal aanvullen met twee man tot een totale bezetting van 95 politiemensen. Dat zou enerzijds moeten gebeuren ter compensatie van de in 1983 en 1984 verkregen roostervrije uren, anderzijds vanwege de aanstaande arbeidstijdverkorting tot een 38-urige werkweek.

Komend jaar zullen voorts vijftien aspirantleden van het reservekorps worden opgeleid. De Kerkraadse politie kan zonder die reservisten haar taak bij evenementen als WMC, carnavalsoptochten en eredivisiewedstrijden anders niet naar behoren vervullen.

De vacature voor parkeercontroleur wordt voorlopig niet ingevuld. De controle op betaald parkeren in Kerkrade blijft verder voorbehouden aan de politie.

Komend jaar krijgt het politiebureau via een terminal een rechtstreekse verbinding met het Regionaal Automatiseringsbureau Politie in Maastricht. De terminal wordt gratis geleverd door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Aansluit- en onderhoudskosten zijn voor de gemeente.

Stoorzenders

Komend jaar zal het gemeentebestuur ook ernst gaan maken met het oplossen van de overlast die de Kerkraadse politie ondervindt van Duitse draadloze telefoonverbindingen. Die storen de politiezender in Kerkrade op ontoelaatbare wijze. Er is al gereclameerd in Duitsland, maar de klachten hebben nog geen effect gehad. Internationaal overleg moet nu soelaas bieden.

Kinderboerderij tijdelijk dicht

HEERLEN – De kinderboerderij Schrieversheide is van 23 december tot dinsdag 8 januari gesloten. Het bezoekerscentrum van Schrieversheide blijft gewoon open, uitgezonderd eerste kerstdag en nieuwjaarsdag.

Mevrouw Anten gaf stoot tot de NSL

VENLO – Mevrouw Anten in Heerlen is degene geweest die de stoot heeft gegeven tot de oprichting van Nederlandse Stichting Leprabestrijding. Deze week donderdag werd zij daarvoor onderscheiden met de NSL-Award, tijdens de opening van de expositie 'De klepper klept niet meer' over de leprabestrijding in verleden en heden, in het Goltziusmuseum in Venlo.

De onderscheiding, bestaande uit een replica van een oude ivoren penning, voorstellende Sint Maarten, werd mevrouw Anten uitgereikt door de nieuwe voorzitter van de NSL, mevrouw E. Veder-Smit. Mevrouw Anten was de tweede die hem ontving; enkele maanden geleden werd hij ook uitgereikt aan de toen scheidende voorzitter, oud-burgemeester Thomassen van Rotterdam.

Mevrouw Anten raakte geïnteresseerd in de leprabestrijding na een noodkreet van haar zoon Hans. Deze was als arts werkzaam in de leprabestrijding in Nigeria. Hij werd daarbij echter gehinderd door een tekort aan zo ongeveer alles. Toen zijn moeder dat vernam begon zij een actie. Eerst werd de leiding van het Bernardinuscollege in Heerlen ingeschakeld, vervolgens meer scholen in Zuid-Limburg en na enkele jaren was de actie dusdanig uitgegroeid dat er ruimte was voor een landelijke stichting. Deze zetelt sinds jaar en dag in het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam.

De tentoonstelling in Venlo, open tot begin februari, geeft een goed beeld van de ontwikkeling van de leprabestrijding. De titel slaat op de klepper die lepralijders vroeger bij zich moesten hebben. Lange tijd is verondersteld dat lepra zo besmettelijk was dat je er beter niet mee in aanraking kon komen. De mensen konden niet anders dan uitgestoten worden, omdat een geneeswijze niet bestond. De ontwikkeling van uitstoting naar behandeling wordt door de expositie goed in beeld gebracht.

● *Mevrouw Veder-Smit overhandigt mevrouw Anten de NSL-Award. Commissaris van de koningin dr. J. Kremers kijkt toe.*

Tegenwoordig blijkt lepra vrij eenvoudig en goedkoop te behandelen, al is de behandeling van langdurige aard. Bovendien bestaan in diverse landen waar lepra nog veel voorkomt enorme bijna onuitroeibare misverstanden over lepra. Zo worden leprapatiënten op veel plaatsen in de wereld nog altijd als outcast beschouwd en bestaan ook over de behandeling zeer veel misverstanden.

Gebleken is dat in die landen de rechtstreekse voorlichting aan lepralijders enorm te wensen overlaat, vooral omdat het ontbreekt aan mensen die die voorlichting op de juiste wijze kunnen bedrijven. Om daarvoor mensen op te leiden heeft de Orde van Saint Lazaire de Stichting Leprastudiehulp opgericht, en die stichting is een van drie organisaties, die ditmaal delen in de puzzelpot van het Limburgs Dagblad.

'Puzzel-duizendje' naar Marlies Michels in Vaals

„Meneer, U komt als geroepen..."

van onze verslaggever

VAALS – Tranen, veel tranen. En toen twee minuten diepe stilte van ontroering. Marlies Michels aan het St.-Jozefplein in Vaals- ...zij begreep er werkelijk niets meer van. „Voor mij? Duizend gulden? Oh meneer, u komt als geroepen..."

Jan Roos, adjunct-directeur van het Limburgs Dagblad, die afgelopen donderdagmiddag even voor kerstman mocht spelen, overhandigde Marlies de duurste kerstboom die zij ooit in haar leven had gezien. Aan de takjes van deze den hingen namelijk twintig briefjes van 50 gulden, omdat deze verwoede puzzelaarster de hoofdprijs had gewonnen in de vierde 'ronde' van de grote LD-puzzelactie. Marlies: „Puzzelen is mijn leven. De puzzels uit het Limburgs Dagblad vind ik niet zo moeilijk. Binnen tien minuten heb ik het woord gevonden. Maar de puzzels uit 'Privé', ja, die zijn een stuk lastiger."

De duizend gulden kwamen als geroepen in huize Michels. Voor zoon Alexander (10) zit er nu een extra doosje Lego in het vat. Marlies: „Maar 900 gulden gaan meteen op aan de gasrekening. Die moet vóór 1 februari betaald zijn. Ik durf het best te zeggen: als ik die duizend gulden niet had gewonnen, hadden mijn man en ik niet geweten hoe we dat voor 1 februari hadden moeten fiksen".

En als die gasnota er nou eens niet zou zijn geweest? „Dan", zegt Marlies, „had ik de kinderen een paar stevige schoenen en een warme jas gekocht en voor mezelf wat kleren. Maar ja, dan kan altijd nog een andere keer".

Zij vond het erg jammer dat haar man, een werkzoekende vrachtwagenchauffeur, op het heuglijke moment niet thuis was. „Hij weet niet wat hij hoort als hij straks thuiskomt!"

De uit Munstergeleen afkomstige Marlies („De laatste tijd heb ik een beetje heimwee naar die plaats") vult vandaag opnieuw de puzzel in, samen met duizenden andere Limburgers.„Dat doe ik al vijf jaar, elke week. Het is voor een goed doel en je kunt er ook nog iets mee winnen. Heel lang geleden heb ik een electrisch broodmes met kienen gewonnen. Maar duizend gulden? Kon ik het maar onder woorden brengen...."

● *Blijdschap in Vaals! Jan Roos, adjunct-directeur van het Limburgs Dagblad, overhandigt mevrouw Marlies Michels de kerstboom, behangen met twintig briefjes van 50 gulden en opgetuigd door 't Boetiekje in Heerlen*

Grote puzzelactie voor

- Stichting Vakantiereizen Silicosepatiënten
- Jacobusstichting
- Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding

KRUISWOORDRAADSEL nr. 6

Men kan aan de puzzelcompetitie deelnemen per giro op per briefkaart. Wie per giro meedoet, dient de gevraagde oplossing op het girobiljet te vermelden onder het woord „mededelingen" en minstens twee gulden over te maken naar

**Puzzelaktie
Limburgs Dagblad
Postgiro 1975600
Postbus 1000
6400 BA Heerlen**

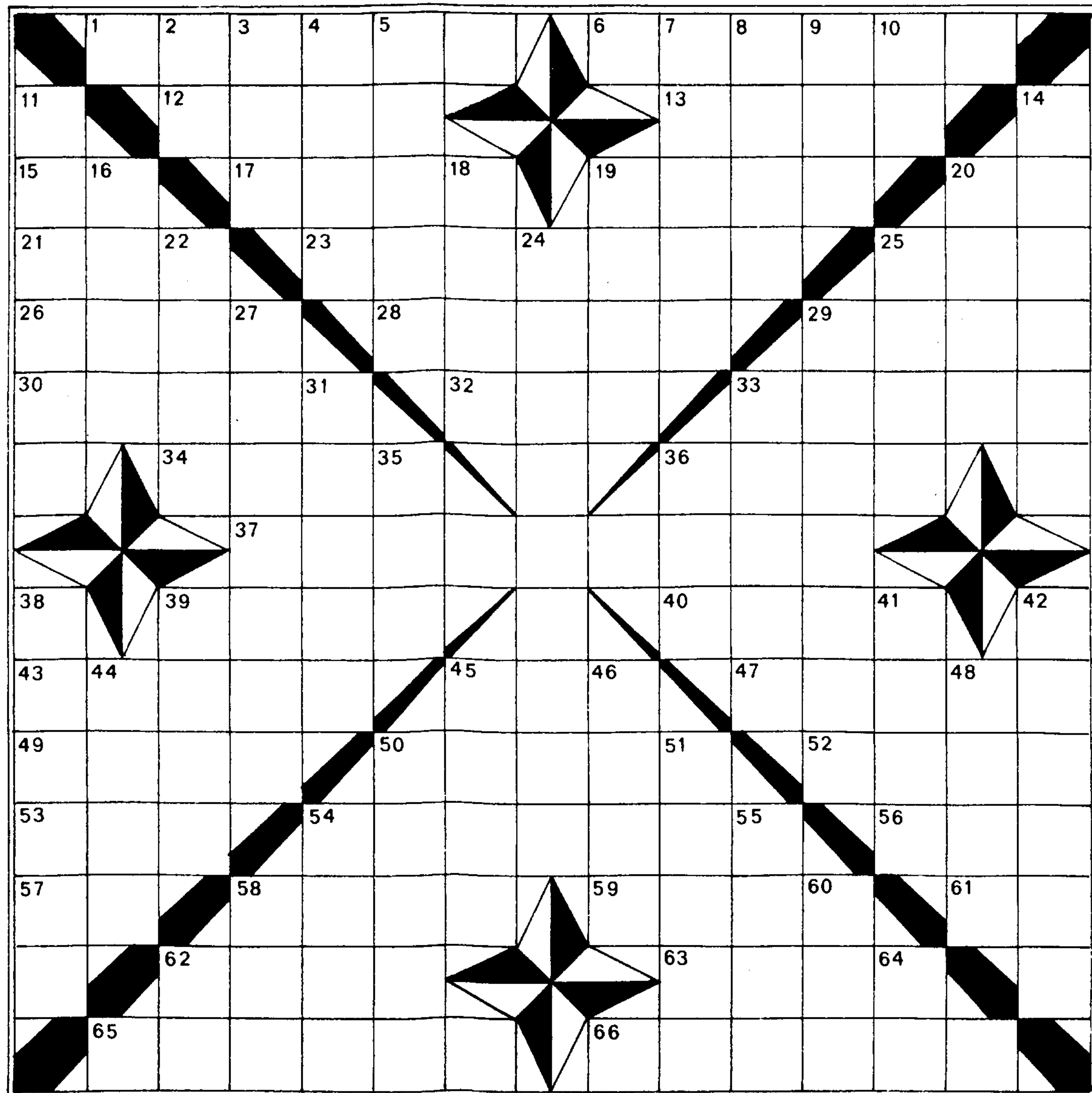
Meedoen per briefkaart gaat als volgt: schrijf de oplossing op de adreszijde (de kant waar de postzegel staat afgedrukt), plak boven de gewone frankering ten minste twee gulden extra en adresseer de kaart aan

**Puzzelaktie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6400 BA Heerlen**

Hoofdprijs ƒ 5000,–

Om te kunnen meedingen naar de hoofdprijs, ƒ 5000,-, gelieve u de eerste letter(s) van iedere oplossing achter elkaar te zetten, waardoor een zin gevormd wordt van 29 letters. Van de oplossing van puzzel 6 moet u de eerste letter gebruiken. Bewaar voor alle zekerheid de gepubliceerde puzzeldiagrammen.

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters, die voorkomen in de vakjes met de cijfers 4 - 13 - 53 - 33 - 42 - 3 - 50 achter elkaar zetten. U leest dan een woord, dat tevens de uiteindelijke oplossing van onze puzzel is. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren (samen met het nummer van de puzzel), want u hebt het nog nodig aan het einde van onze uit 26 delen bestaande puzzelronde.

Horizontaal:
1. nakomelingen; 6. Turk; 12. niet lang; 13. weg met bomen; 15. ex tempore; 17. kier; 19. rivier in Duitsland; 20. moeder; 21. veilige haven; 23. vazal; 25. knaagdier; 26. geneesheer; 28. handvat; 29. gegoten staaf van goud; 30. bontsoort; 32. Posterijen, Telegrafie en Telefonie; 33. muze van het minnedicht; 34. verharde huid; 36. eerste mens; 37. laten zakken; 39. stekelig dier; 40. rivier in Duitsland; 43. appel; 45. sporeplantje; 47. plaats in Overijssel; 49. langwerpige zinken bak; 50. gemeenschappelijke weide; 52. omlaag; 53. ingenieur; 54. vogel; 56. visgerei; 57. sine Deï; 58. op voorwaarde dat; 59. roeispaan; 61. nikkel; 62. plaats in Italië; 63. bepaald gas; 65. haarvlecht; 66. vuistvechter.

Verticaal:
2. godsdienst; 3. deel van het hoofd; 4. plaats in Rusland; 5. smalle straat; 7. zijkant van het hoofd; 8. planeet; 9. bloeiwijze; 10. meisjesnaam; 11. beroep; 14. hijstoestel; 16. zwakke; 18. heuveltje; 19. vlek; 20. kameraad; 22. vervelend wezen; 24. weefsel; 25. venster; 27. deel van een plant; 29. in vuur en vlammen staan; 31. versleten plaats; 33. nobele; 35. ogenblik; 36. onheilsgodin; 38. kunstenaar; 39. uniek; 41. loven; 42. telwoord; 44. watervogel; 45. vogel; 46. knevel; 48. Europeaan; 50. machine die beweegkracht levert; 51. kleur; 54. koortswerend middel; 55. deel van de hals; 58. meisjesnaam; 60. afgemat; 62. radio telegraphy; 64. neon.

Alleen zó inzenden

Oplossingen moeten worden ingezonden per briefkaart of per giro en dienen **uiterlijk elf dagen na publicatie van de puzzelopgave in ons bezit te zijn.** Oplossingen die later binnenkomen doen niet mee aan de prijstrekking, die wordt verricht door notaris prof. mr. E.A.A. Luijten te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet op de briefkaart naast het gewone porto ten minste twee gulden (ƒ 2,–) extra aan geldige postzegels zijn geplakt of per giro tenminste twee gulden (ƒ 2,–) zijn overgemaakt.

De opbrengst zal worden aangewend voor:
Stichting Vakantiereizen Silicosepatiënten, voor het organiseren van vakantiereizen voor silicosepatiënten;
Jacobusstichting, voor het inrichten van een informatiecentrum voor M.B.D.-patiënten.;
Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding, voor het opleiden van krachten.

Men mag zoveel oplossingen inzenden als men wil. Hoe meer oplossingen men inzendt, hoe meer kans men heeft op een prijs en des te meer komt er ten goede aan het doel van de actie. Iedereen kan meedoen, men behoeft dus geen abonnee te zijn. Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter, dat zij uiteraard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs.
Men is het voordeligst uit wanneer men deelneemt per giro, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag in zijn geheel ter beschikking komt van de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.
De oplossing van deze puzzel is gedeponeerd bij notaris prof. mr. E.A.A. Luijten te Heerlen. Deze oplossing alsmede de zin van 29 letters is bindend.

1e PRIJS ƒ 1000,–

2e PRIJS 3 dagen Parijs voor 2 pers.
incl. treinreis 2e klasse retour v.a. Aken en 2 nachten verblijf in hotel Brochant la Tour incl. ontbijt t.w.v. ƒ 420,–
beschikbaar gesteld door

Reisbureau van de Burgt
Passage 5, Heerlen, tel. 045-718400

**3e PRIJS
Levi's Vrijetijdskleding t.w.v. ƒ 200,–**
beschikbaar gesteld door

van Ravenstein
Kerkstraat 45 Brunssum

**4e PRIJS
Een diner voor 2 pers. t.w.v. ƒ 125,–**
beschikbaar gesteld door en te genieten in:

Specialiteitenrestaurant,
**Vroenhofstraat 1,
6369 AP Simpelveld,
tel. 045-441372**

Prijswinnaars puzzel nummer 4

Oplossing: KOKSMES

1e prijs
M.E. Michels,
St. Jozefplein 61,
6291 HH Vaals

2e prijs
Jos Meurders,
Julianastraat 61,
6101 JH Echt

3e prijs
Mevr. Lemmens,
Bleekwal 11,
6114 HN Susteren

4e prijs
M. Hamers-Huveneers,
Retersbekerweg 54,
6343 PL Klimmen.

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 2 oktober 1984 aan de Stichting Vakantiereizen Silicosepatiënten te Heerlen vergunning verleend onder nr. L.O. 800/078/157.

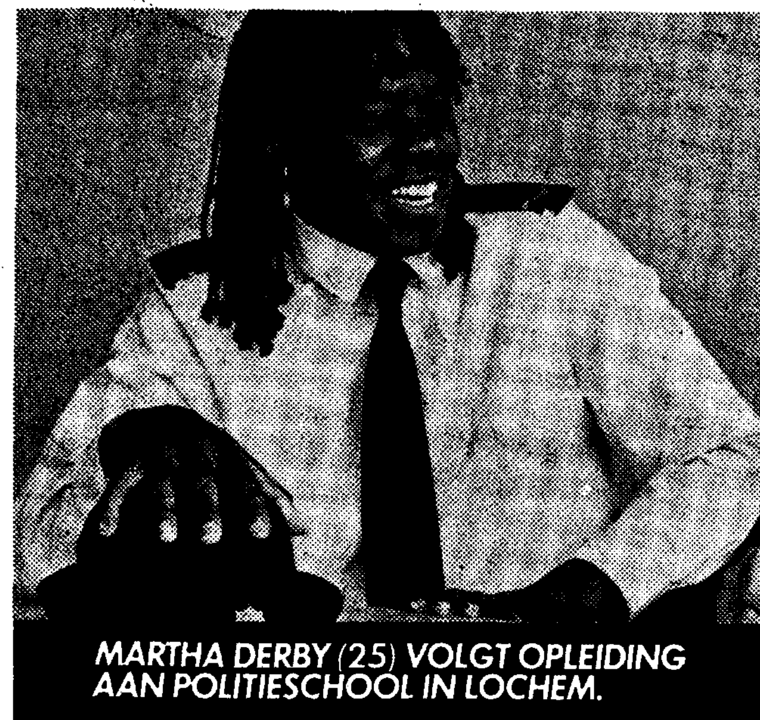
INLICHTINGEN

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men telefonisch terecht onder nummer 045-739885, uitsluitend tijdens kantooruren: maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

VROUWEN DIE HET GEZICHT VAN DE POLITIE VERANDEREN.

De politie wil meer vrouwen bij het korps. Waarom? Omdat de politie een afspiegeling van de maatschappij wil zijn – en er nog veel te weinig vrouwen bij de politie werken.

Werken bij de politie? Een bijzondere boeiende baan. Daarover getuigen drie vrouwen.

MARTHA DERBY (25) VOLGT OPLEIDING AAN POLITIESCHOOL IN LOCHEM.

Martha Derby (Nederlands atletiek kampioene) wilde altijd al bij de politie. "Ja ook vanwege de afwisseling maar vooral omdat ik niet de hele dag binnen wil zitten. Ik beweeg me gemakkelijk onder de mensen en kan goed praten. De opleiding duurt 20 maanden en vind ik erg interessant.

Sporten heb ik natuurlijk weinig moeite mee. Moest alleen nog even zwemmen leren. De begeleiding is erg goed. Ook onderling heb je veel steun aan elkaar. Je leert echt samen te werken. Negatieve ervaringen? Die verwacht ik wel. Maar daar ben ik op voorbereid.

Een Surinaamse als agent, daar zullen sommige mensen nog aan moeten wennen."

"Ik heb na de HAVO eerst op kantoor gezeten. Vreselijk. Ik kon er niet tegen. Deze baan is veel boeiender, soms ook spannend. Vooral de nachtdiensten. In het begin durf je niks te zeggen tegen de mensen, terwijl je het op school wel duizend keer geoefend hebt.

En als je voor het eerst achter het stuur van een surveillancewagen of op de motor zit, denk je: iedereen kijkt, iedereen let op me. Maar dat went snel.

Of ik later naar de verkeersdienst of de recherche wil? Voorlopig niet. Want ik leer hier elke dag nog wat nieuws."

INGRID BECKMAN (25) OVER HAAR EERSTE ERVARINGEN ALS AGENTE BIJ DE GEMEENTEPOLITIE IN HILVERSUM.

"Ik ben absoluut geen figuur om binnen te zitten. Vandaar dat ik bij de politie werk. Ik ben nu 2 jaar agent – op dit moment bij de recherche.

Daarom draag ik ook geen uniform. Ik werk voornamelijk op zedenzaken, de meeste vrouwelijke slachtoffers praten nu eenmaal makkelijker tegen een vrouw. En ook verdachten reageren vaak heel anders op een vrouwelijke agent. Ze hebben soms meer respect voor je. Met 140 mensen in dit korps vormen we één grote familie. Je vangt elkaar op, helpt elkaar met problemen. Ja de politie verandert nu er meer vrouwelijke agenten komen. Ten goede denk ik."

LEONIE HOEBEN (22) AGENTE TE HENGELO. WERKZAAM BIJ DE RECHERCHE.

Toelatingseisen:

Je moet tenminste 19 jaar oud zijn. Aanmelden mag bij 18½. Opleiding: MAVO-D (MAVO-4) of MAVO-C/LBO C met in het vakkenpakket Nederlands, een vreemde taal en natuur- of wiskunde. Of een overgangsbewijs (onvoorwaardelijk) van 3- naar 4-HAVO/VWO.

Meer weten? Vul de bon in, dan krijg je een uitvoerige brochure toegestuurd.

Ik heb belangstelling voor een loopbaan bij de politie
Naam:
Voornaam (voluit):
Straat:
Postcode: Plaats:
Telefoon nr.: Geb. dat.:
Diploma:

Opsturen aan:
Bureau Personeelsvoorziening Gemeentepolitie, Postbus 20011, 2500 EA 's Gravenhage.
T.a.v. de heer J.J. v.d. Zwan.

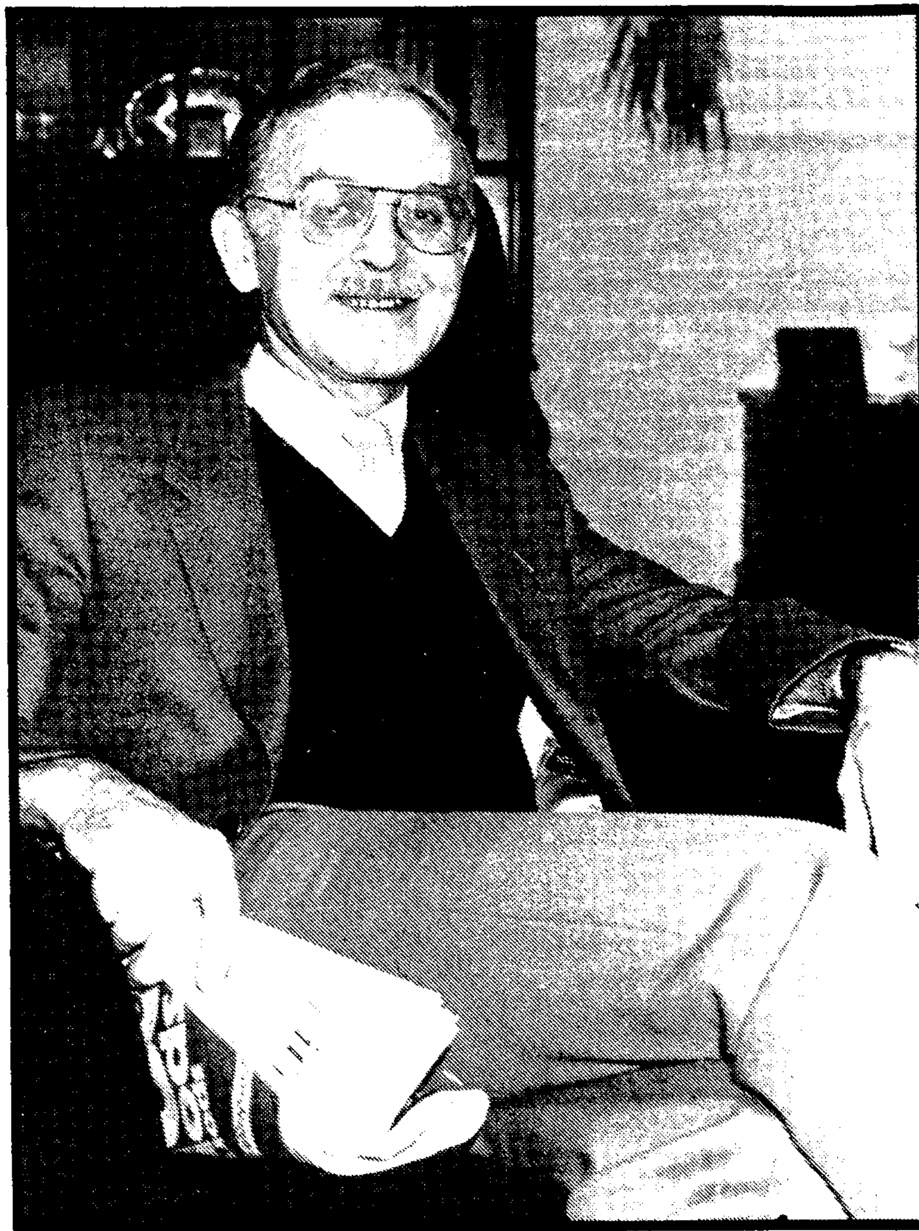
LVR4-1172

imburgs agblad

Zaterdag 22 december 1984 ● Pagina 21

Fons van Wissen, de hele rechtshalf

EINDHOVEN – Natuurlijk kent U hem nog: Fons van Wissen. Speelde van 1951 tot 1958 bij MVV aan de beroemde Boschpoort. Daarna tot 1967 bij PSV. Een Limburger, die zich van het plateau van Margraten een weg vocht naar het niveau van Oranje. Dertig keer stond hij in het Nederlands elftal. 'Stond' is verkeerd gezegd, want Fons was een 'loper', een werker zonder wissewasjes. Door zijn atletische kwaliteiten, maar vooral door zijn karakter had hij een abonnement op de rechtshalfplaats van Oranje. Fons is nu 51. Een greep uit de carrière van een hele rechtshalf.

● *Fons van Wissen op de praatstoel. „Tegenwoordig hebben de spelers te weinig voor elkaar over. Wij hadden meer innerlijk fatsoen en we hadden ook niet van die ferme uitspraken."*

FOTO'S: PIETER VAN DAAL

Kerstmis bij de Van Wissens in Margraten. Dat moet een gigantisch familiefeest zijn geweest. Met z'n zestienen in processie naar de nachtmis in de Margaritakerk. Funske voorop, als jongste van de stoet. „Wij waren thuis met z'n zestienen. Vader, moeder, zes meisjes en acht jongens. We speelden met zes broers bij RKVVM. Op m'n vijftiende stond ik al in het eerste. Voetbal was álles. Op de Mulo in Gulpen, op zaterdag met de jeugd van RKVVM, 's zondags met het eerste en op dezelfde dag vaak nog met de KAJ. De sport zit er heel diep in bij mij, ook nu nog. Ik ga liever drie keer per week rainen dan één keer naar een wedstrijd kijken."

gdplan Nederland of Plan Michels onden in die tijd niet. Daardoor am Fons van Wissen pas laat in het te voetbal terecht. „Er waren geen uts. Mijn oudste broer Sjeng was n enorme MVV-supporter. Hij zei tegen secretaris Willy Notten: 'Ik weet 'n eie voetballer voor je'. In 1951 ben ik ar MVV gegaan, naar de Boschport. Het eerste jaar mocht ik alleen ainen. Ik was achttien en volgens de oen geldende reglementen moest ik n jaar wachten voordat ik opgesteld erd. Victor Havliceck was trainer. Die g in mij een midvoor. Op de training aven rechtsbuiten Jo Toennaer en Alert Ummels van links de ballen voor. k moest ze erin lepelen. Tegen Elinkwijk debuteerde ik. Het was de afscheidswedstrijd voor Jeu van Bun sr. We wonnen met 7-3 en ik maakte drie oals. Later heeft Rainer Hammers uit ohlscheid me rechtshalf gemaakt. en goede zet, waardoor ik het Nederlands elftal haalde."

MVV, heerlijke tijd, al was de afstand Margraten-Boschpoort vice versa voor Fons zoiets als de reis om de halve wereld. „Het eerste jaar ging ik op de fiets. Na de training in de derde versnelling de Keerderberg op, zo hard mogelijk. Voor de deur in Margraten keek ik dan welke tijd ik had gemaakt. Ik móést door de barricaden, ik wilde een plaats in het eerste afdwingen. Voor de conditie rende ik kilometers over de veldwegen rond Bruisterbosch. In het tweede r werd het iets gemakkelijker. Ik reeg 'n baan op de inklaring bij Van Gend en Loos in Maastricht en nam de bus. Om acht uur 's morgens de deur uit naar m'n werk, vervolgens trainen en van de Boschpoort te voet naar het station voor de laatste bus naar Margraten. Ik zat 's nachts om twaalf uur alleen te eten in de keuken. Harry Verdonschot had 'n ouwe Citroën en Gerrie Reijnders reed ook al auto. Die was na de training zó geblazen. 'Bonjour, jongens, ik ben naar Meerssen'. Natuurlijk hadden ze me 'n lift naar het station gegeven, als ik 't gevraagd had, maar dat is m'n aard niet."

Met het grote verzet reed de fietsende MVV'er zich het Nederlands elftal in. „Dat was na Fortuna '54-MVV in 1957, geloof ik. Zo'n derby was toen nog het gesprek van de dag in Limburg. We stonden met 1-0 achter. Ik ben naar voren gegaan en scoorde 1-1. Een paar dagen later beldde Willy Notten: 'Funs, de môs onmiddellik nao Den Haag. Pak mèr 'ne taxi en de trein'. Ik wist van toeten noch blazen. Ik was als reserve opgeroepen voor de wedstrijd tegen Spanje in Madrid. Ik zat naast Tonnie van der Linden in het vliegtuig. Lijkbleek hebben we de hele vlucht naar het zakje voor ons gestaard. Ik sliep op de kamer bij Henk Angenent. Die was nog zenuwachtiger dan ik. Tegenwoordig doen de spelers alsof een interland in het Bernabeustadion niets voorstelt, maar voor ons betékende het iets."

Een paar maanden later maakte hij zijn echte Oranje-debuut, 1-1 in Amsterdam tegen België. Vanaf dat moment was Fons van Wissen landelijk nieuws. „Mijn eerste grote interview als profvoetballer had ik met jullie krant. Dat was in 1957, in verband met een affaire bij MVV. Ik wilde weg. PSV had belangstelling voor me. We waren praktisch rond, maar MVV werkte niet mee. 'Nou, dan stop ik,' zei ik. 'Ik ga terug naar de amateurs of ik ga atletiek doen'. Ik heb toen vier weken niet gevoetbald. Stom geluk gehad, want MVV verloor bij Ajax met 4-0. Een reporter schreef: 'Ze moeten Van Wissen terughalen'. De volgende morgen stond MVV bij me op de stoep. Ik heb toen bedongen, dat in het contract werd opgenomen, dat ik het volgend jaar voor vijfenzestigduizend gulden naar PSV mocht vertrekken of naar een hogere bieder. Ik trok het MVV-shirt weer aan, werd aanvoerder, het liep allemaal prima. Aan het einde van het seizoen stapte ik toch weer naar het bestuur. 'Wat maaks-te mich noe, Funs?' reageerde voorzitter Creemers stomverbaasd, maar ik wilde per se naar PSV."

Ook Feyenoord en Ajax begonnen aan Van Wissen te trekken. „De interesse van Ajax was minder concreet, maar Feyenoord wilde honderdduizend gulden voor me geven. Ik moest contact opnemen met trainer Jaap van der Leck. We spraken af in het Oranjehotel in Sittard. Hij bood me een goed contract aan. Zelf wilde ik niet graag naar Feyenoord en mijn moeder zei: 'Funske, zoek toch 'n club wat dichterbij'. Na lang aarzelen belde ik Jaap van der Leck. 'Ik kom toch maar niet naar Rotterdam.' MVV wist inmiddels, dat Feyenoord een serieus bod had gedaan. Ik zou naar de hoogst biedende club moeten, maar als de speler niet wil, gaat het niet door. Het werd dus toch PSV."

Kwestie van vooruitziende blik, zou later blijken. „Ik was de eerste profvoetballer met contactlenzen. Bij MVV speelde ik met 'n bril. Die besloeg altijd. 'Daar weet ik iets op', zei Max Tripels, de nieuwe voorzitter. Ik ging met Max en z'n vrouw naar Aken om contactlenzen te kopen. Dat waren van die grote krengen. Tráánen bij het leven. 'Dat is normaal', beweerde de opticien. 'Sie müssen üben'. Ik thuis oefenen, maar ik bleef huilen. Ik zei tegen Max Tripels: 'Laten we die dingen maar terugbrengen, want het üben helpt niet.' Bij PSV kreeg ik speciale, kleine lenzen. Waren een stuk beter, maar als je een duw in je rug kreeg, vielen ze er toch uit. De thuiswedstrijd tegen Ajax werd gestaakt, omdat ik m'n lenzen weer 'ns kwijt was. We zochten ons suf. Tweeëntwintig over de grond kruipende spelers; een beeld om nooit te vergeten. Héél Ajax op de knieën rond de middencirkel...De volgende dag hebben de terreinknecht en ik opnieuw gezocht. We hadden ze zó gevonden."

Fons van Wissen en PSV vonden elkaar ook heel snel. „Ik was een nuttige speler, middelmatig goed met excellente momenten, al zeg ik 't zelf. Voelde me overal happy, maar PSV was het fijnst. Ik begon onder trainer Brocic, 'n Joegoslaaf. Hield van schoonheidsvoetbal. Daarna, met de Oostenrijker 'Bimbo' Binder, hingen we altijd tegen de tweede plaats aan. Toen kwam Appel, een echte Nederlandse kerel. Bram was iemand naar mijn hart. Sloeg met de vuist op tafel en zei: 'We worden kampioen!' Prompt pakten we de titel: 5-2 thuis tegen Ajax, op 13 juni 1963."

De Europacup in. Met PSV naar Plovdiv in Bulgarije. „Mijn moeder was erg ziek. We besloten, dat ik toch mee zou gaan. Ik zou telefonisch op de hoogte worden gehouden vanuit Limburg. We logeerden in het staatshotel in Plovdiv. Bram Appel waarschuwde: 'Geen water uit de kraan drinken. Dat is gevaarlijk'. Dat heb ik ook niet gedaan, maar de druiven aan tafel waren wél in dat water gewassen. Ik werd doodziek, lag te rillen in m'n bed. 'Wat hast-doe, Funs?' vroeg Lambert Verdonk. Ik bleef alleen achter op de hotelkamer. Klop op de deur. 'Zeker de poetsvrouw', dacht ik. Ze wilde me een spuit geven. Dat heb ik geweigerd. Later bleek het de dokter te zijn. Die zei dat ik voedselvergiftiging had. Door het open raam hoorde ik dat Pierre Kerkhoffs 1-0 scoorde. Ik voelde me ineens stukken beter. Na afloop iedereen op m'n kamer, groot feest. Ik had toch 'n beetje het gevoel, dat ik had meegespeeeld."

Fons van Wissen en het Nederlands elftal, een leven vol anecdotes. „In 1957 schreef het Nederlands Olympisch Comité een loterij uit onder het voetbalpubliek: 'Dit is mijn elftal'. Ik kreeg de meeste stemmen, maar Adje Paulen van het NOC belde op met de mededeling: 'Jammer, Fons, je staat er toch niet in'. Omdat ik op alle plaatsen, midvoor, half en back, had gespeeld, viel ik uit de boot. Toch was ik de populairste speler. Dat heb ik altijd verschrikkelijk aardig gevonden."

Na dertig Oranje-caps hield Fons het voor gezien, al had hij nog jááren kunnen doorgaan. „Dertig vond ik een mooi, rond getal. Goed om te stoppen. Door m'n karakter kan ik niet reserve staan. Albanië-Oranje in 1964 was m'n laatste interland, in Tirana. Ik vroeg coach Elek Schwartz, of ik naar de zondagmis van tien uur mocht. Dat kon. Evert Grifhorst ging mee. Die róók een mooi verhaal voor zijn krant. Samen dus naar het kerkje, maar er was helemaal geen mis. Er brandden alleen wat kaarsen. We hebben er tien minuten gezeten en zijn teruggewandeld naar het hotel. We wonnen de wedstrijd met 2-0."

● *Het MVV van De Boschpoort! Fons van Wissen: „Dit moet het elftal van 1956 zijn. Trainer Rainer Hammers uit Kohlscheid zette me bij MVV van midvoor terug naar rechtshalf. Daarna stond ik meteen in het Nederlands elftal." Staande vlnr: Rainer Hammers uit Kohlscheid, Jan Vrijhof, Piet van Dijk, Gerrie Reijnders, Frits Stevens, Jeu van Bun jr, Jef Dresens en Breur Weijzen. Op de eerste rij vlnr: Jo Toennaer, Chris Coenen, Fons van Wissen, Toon Couwenberg, Albert Ummels en Harry Verdonschot.*

Het Nederlands elftal twintig jaar geleden en anno-heden. „Vroeger was het meer 'n club. Wij gingen voor elkaar door het vuur. Ik stond bekend als zesde aanvaller, maar ik was steeds op tijd terug op mijn plaats. Daar had ik geen opdracht van de trainer voor nodig. De spelers lieten elkaar in hun eigen waarde. Er was meer innerlijk fatsoen. Het voetbal is niet achteruitgegaan, maar de spelers hebben te weinig voor elkaar over. Ik liep wel tien keer de vrije ruimte in zonder de bal te krijgen. De voetballer van nu wil de bal in de voeten krijgen. De jonge spelers -er zijn echt wel goede bij- worden ook veel te snel omhooggeschreven."

Mensen, voetballers en zeker trainers moeten iedereen in hun eigen waarde laten. Die filosofie klinkt duidelijk door in Van Wissens visie. Geschuif met mensen gaat in de voetbalsport ten koste van het individu én het team. „In 1959 in Keulen werd pijnlijk onderstreept hoe het niet moet. We verloren met 7-0 van West-Duitsland, de grootste ramp uit mijn hele loopbaan. Elek Schwartz had een voorhoede samengesteld met Frans Bouwmeester, Tonnie van der Linden, Faas Wilkes en Piet van der Kuil. Ik was zwervende linksbinnen. Ik wist tevoren dat het finaal mis zou gaan. Frans, Tonnie, Faas en Pietje waren hartstikke goede voetballers, maar tegen de Duitsers heb je knokkers nodig. Over trainers heb ik nooit mijn mond opengedaan, maar na Keulen heb ik Elek Schwartz fel bekritiseerd. Nou, ik héb het geweten! Een jaar lang heb ik eruit gelegen. Op de radio meldde Dick van Rhijn, dat ik bij PSV tegen Arsenal de ster van het veld was. Elek Schwartz vroeg toen een gesprek aan met PSV-manager Ben van Gelder. De zaak werd uitgepraat. Tegen de Tsjechen in Praag stond ik weer mooi in het Nederlands elftal."

Niet dat het vroeger allemaal zoveel beter was, toch zitten er tegenwoordig veel dingen helemaal fout. Er rolt teveel geld over het veld, vindt Fons van Wissen. „Als international mocht ik zesendertighonderd gulden verdienen. Nu gaat het om bedragen van honderdduizend gulden... De trainers maken het ook allemaal veel te ingewikkeld. Toch heeft Michels het onder de gegeven omstandigheden tegen Oostenrijk prima geprobeerd. De keuze van Marco van Basten was in principe goed, maar je moet dan wel rond zo'n type centrumspits de situatie creëren, waarin hij zich volledig kan ontplooien. Michels had beslist Pierre Vermeulen als linksbuiten mee moeten nemen naar Wenen. Erg belangrijk is, dat de KNVB op korte termijn een goede manager naast Michels aanstelt. Daar heeft het in de periode Kees Rijvers aan ontbroken. Taktisch was ik het niet altijd eens met Kees, maar ik vond dat hij met z'n

Tekst:
Harry Muré

jonge spelers goed bezig was. Kees Rijvers heeft ook bij Twente en PSV een hele tijd nodig gehad, maar hij kwám er. Ik vind, dat de KNVB ook zakelijk niet goed bezig is. Een raar gezicht: spelers die het Wilhelmus zingen met een Japans merk op de borst. Je staat toch op het veld voor Nederland? Waarom dan niet met een Nederlands merk? Dat moet je een paar ton waard zijn."

Oostenrijk was voor Oranje hoe dan ook altijd een 'onmogelijke' tegenstander. „Ik heb daar geen verklaring voor, want Oostenrijkers zijn toch heel aardige mensen. Wij speelden in de Prater voor het WK. Max Merkel was trainer geweest van het Nederlands elftal en had zich op dat moment ontpopt als de grote, gezaghebbende stem in Oostenrijk. Hij schreef in een krant, dat de Hollanders klompenvoetballers waren. Het was dus gebakken voor ons. Wij hadden geen mentale injectie meer nodig. Ik moest Hannapi bewaken. Noudje van melis maakte twee doelpunten. De Oostenrijkers wisten niet hoe ze het hadden. Ze begonnen te spuwen en lelijk te doen. Na de rust kreeg Noud, altijd een heer op het veld, het aan de stok met de Oostenrijkse keeper. Een hoop trammelant. Roel Wiersma belandde met een hersenschudding op de sintelbaan. We moesten met tien man verder. In de slotfase werd ik ondersteboven gelopen, toen ik de bal terugspeelde op Eddy Pieters Graafland. De Duitse scheidsrechter maakte er een strafschop voor Oostenrijk van. Daardoor werd het 3-2. Na de heksenketel in de Prater heeft die scheidsrechter nooit meer een internationale wedstrijd gekregen."

Fons van Wissen bleef tot 1967 bij PSV. „Ik heb daarna nog twee jaar bij Helmond Sport gespeeld. We promoveerden van de tweede naar de eerste divisie. Ik was zesendertig intussen. Helmond Sport heeft fel aangedrongen, maar ik vond het welletjes."

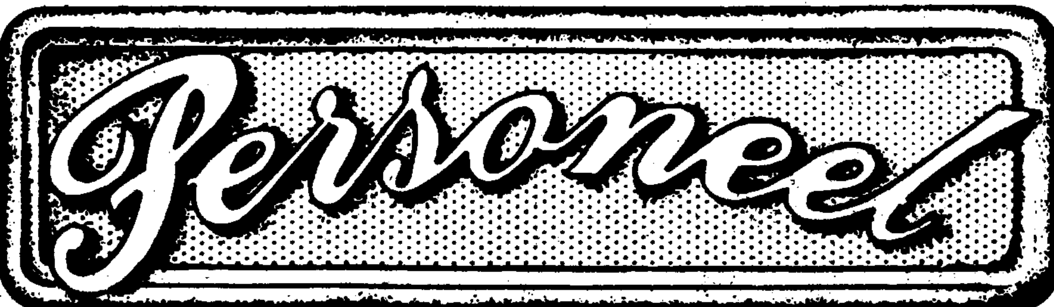
Omdat hij het toch niet laten kon, richtte hij een zaalvoetbalclub op onder de naam 'Van Wissen Sport'. Die ploeg werd in 1970 landskampioen. „Ik heb het nog een paar jaar volgehouden, maar toen werd het voetbal in de zaal me te snel. Ik organiseer wel nog steeds wedstrijden met oud-internationals, op het veld of in de zaal. Voor het goede doel, ten bate van gehandicapten of voor clubs die een jubileum hebben. Ze hoeven maar te bellen. Ik regel het. Teams van oud-PSV of Zuid-Nederland heb ik in een paar uur bij elkaar. Ik zoek zelf de spelers uit. Coen Moulijn, Rob Rensenbrink, Gerard Hoenen, Pummetje Bergholtz. Kan ik altijd een beroep op doen."

Fons van Wissen is een lentekindje ('Ik ben geboren op 21 maart'), dat kan terugblikken op een hoogzomerse carrière. Aan de Kruisstraat in Eindhoven-Woensel drijft hij een goed lopende sportzaak. Alleen, zonder echtgenote ('Zij was een prachtvrouw...'), maar op drukke dagen, zoals vlak voor de Kerst, gelukkig met hulp van zijn zonen Roger, Stan en Amerikaanse schoondochter Betty. Hij heeft zich gespecialiseerd in de zogenaamde harde takken van sport, voetbal, boksen en hockey. Typisch Van Wissen, de agressieve karaktervoetballer, die het vooral van zijn inzet moest hebben.

„Door mijn zaak houd ik de contacten met de sportwereld op peil. Maar wat belangrijker is, ik heb voeling met de jeugd. Prachtig als ik met een jonge sportman als Arnold Vanderlijde ideeën kan uitwisselen. Ik heb het razend druk. Toch kom ik nog vaak in Margraten. Al is het maar om die grote, groene poort van dat oude gebouw achter het gemeentehuis nog eens te zien. Dan denk ik: Funs, daar is het begonnen. Met een tennisballetje."

● *Zakenman Van Wissen. „Ik heb me gespecialiseerd in de harde takken van sport." Typisch Van Wissen.*

Personeel

Reinier Paping, levende legende

ZWOLLE – Weet U nog wie tweeëntwintig jaar geleden de Europa Cup, Parijs-Roubaix, het wereldkampioenschap op de schaats of de Nederlandse voetbaltitel won? Waarschijnlijk niet en dan is dat niet eens een te kort aan sportinteresse. Tussen 1962/1963 en de Kerstdagen van 1984 is immers zóveel gebeurd. Er zijn tientallen Europacupwinnaars, vele triomfators van de helletocht naar Roubaix, van het hardrijden op de smalle ijzers en van de hoogste vaderlandse voetbaleer gehuldigd.
Dat kan van een ander evenement, de Elfstedentocht, niet gezegd worden. Mede hierdoor is de naam Reinier Paping al vele jaren een begrip. Over enkele weken, om precies te zijn op 18 januari 1985, is het tweeëntwintig jaar geleden dat hij zegevierend uit de strijd in Friesland te voorschijn kwam. Een onvergetelijke strijd, want de omstandigheden waarin de wedstrijd plaatsvond waren bar en bos.
Sindsdien is de Elfstedentocht niet meer verreden. Kwakkelwinters in eigen land waren de oorzaak dat dè klassieker van de Nederlandse schaatssport als een alternatieve tocht, ergens in Noord-Europa of Canada, op het programma kwam. Een opvolger van Reinier Paping is er dus nog niet. De vraag blijft zelfs of in deze eeuw nog een dertiende editie van de echte Elfstedentocht komt.
Reinier Paping, afkomstig uit Dedemsvaart in Overijssel, was inwoner van Ommen toen hij op 31-jarige leeftijd de schaatslegende inging. Hij is nu 53. Een joviale man die vanaf dat onvergetelijke jaar waarin hij een nationale held werd, naar Zwolle verhuisde en daar in het centrum van de stad twee sportzaken runt. In een rustiger wijk woont hij met zijn vrouw Joke, zoon Roald en dochter Karin. Een andere dochter, Monique, die geboren werd een paar maanden ná de onvergetelijke tocht, is al het huis uit en heeft zich in Frankrijk gevestigd. Wij zochten Reinier Paping enkele dagen geleden in Zwolle op voor een interview waarin de Elfstedentocht anno 1963 uiteraard centraal stond.

Tekst:
WIEL VERHEESEN

'Op het laatste stuk leefde ik in 'n roes'

ZWOLLE – „Het was vier uur in de ochtend toen ik uit bed stapte. Een vrijdag. Ik had de nacht doorgebracht bij kennissen in Leeuwarden. Om vijf uur brachten mijn broers, met wie ik naar de Friese hoofdstad was gereden, me naar de start. Dertig minuten later ging het touw omhoog en in de looppas baande de meute van 568 deelnemers zich een weg naar het ijs. Geduw van jewelste. Iedereen vocht voor een zo gunstig mogelijke positie. Ik had startnummer 157, maar ik denk dat al méér dan tweehonderd medestrijders hun eerste meters hadden afgelegd voordat ik goed en wel was begonnen".

● *De weersomstandigheden rond de Kerst anno 1984 zijn anders dan op de onvergetelijke 18de januari 1963 toen Reinier Paping een nationale sportheld werd.*
Foto: JAN DROST.

● *„De verlatenheid in de weilanden rond Franeker greep me naar de keel".*
Foto: LEEUWARDER COURANT.

Reinier Paping herinnert zich die eerste ogenblikken van de historische tocht nog net zo goed als de triomfantelijke binnenkomst bijna elf uur later. Tien uur en 59 minuten om precies te zijn. Groninger Jan Uitham werd tweede op 22 minuten. Jeen van den Berg uit Heerenveen hield twee minuten later Albert Weijs in het gevecht om de derde plaats achter zich. Iemand als Aad de Koning uit Purmerend had 38 minuten moeten prijsgeven, hetgeen toch nog goed was voor de achtste plaats.
Binnen de tijdslimiet finishten achtenvijftig man. De rest, voor zover niet vrijwillig naar behaaglijker oorden dan het Friese Poollandschap verdwenen, werd wegens uitputtingsverschijnselen, sneeuwblindheid of bevroren lichaamsdelen van het ijs gehaald. Vijfentwintig dapperen die wisten dat ze méér dan twee uur ná de winnaar in Leeuwarden zouden terugkeren en derhalve niet meer in de uitslag konden worden opgenomen, weigerden het strijdtoneel te verlaten. Ze bereikten het eindpunt. Ene Van Staal uit Emmeloord sloot de rij. Het was toen twintig voor elf 's avonds; achttien uur en tien minuten na de start! Van de 9294 toerrijders sleepten welgeteld negenenzestig een herinneringsmedalje in de wacht.

Cijfers die er niet om liegen. Cijfers die desondanks nog niet voor de helf weergeven hoe de rijders hebben moeten strijden tegen elkaar, maar bovenal tegen zichzelf en tegen de elementen. „Ik denk dat ik minstens vijftien keer gevallen ben", zegt Reinier Paping. „Mijn armen waren half ontveld".

Kernploeg

Zeven jaar eerder had Reinier Paping óók al aan de Elfstedentocht willen meedoen. Dat was dus in 1956, het jaar waarin vijf koplopers het niet op een eindsprint lieten aankomen maar broederlijk naast elkaar de vreugde om de triomf deelden. „Doe niet mee aan zo'n urenlange tocht", zei de bondscoach. „Het gaat ten koste van je techniek".

Jawel, Paping behoorde toentertijd tot de kernploeg, waarvan ondermeer Gerard Maarse, Wim de Graaff, Egbert van 't Oever en Kees Broekman deeluitmaakten. In Falun, waar de Europese kampioenschappen werden verreden, werd hij dertigste. De Olympische Spelen gingen net aan zijn neus voorbij.
„Na 1956 was voorlopig geen mogelijkheid meer om in een Elfstedentocht te starten. Telkens bleek de winter niet streng genoeg om het evenement te kunnen laten doorgaan. Zodoende moest ik wachten tot 1963".
Overigens, de ongekroonde held van een historische strijd was niet alleen schaatsenrijder. „Ik beoefende", zegt hij, „meerdere sporten. Ik voetbalde, tenniste, speelde volleybal, biljartte, fietste, kortom, ik was altijd in de weer. Geen training was me te veel. Hardlopen? Ik kreeg er een kick van. Heerlijk. Na mijn CIOS-tijd gaf ik tennislessen. Zodra de eerste vorst kwam, werden niettemin de schaatsen tevoorschijn gehaald. Onvergetelijke tijden. Als kind genoot ik al van de winter. Zodra ik 's morgens, bij het ontwaken, ijsbloemen op de ramen ontdekte, was mijn dag al goed. Als twaalfjarige kreeg ik mijn eerste Noren. Schaatsen was trouwens bij ons een familie-aangelegenheid. Iedereen stond op de smalle ijzers. Een paar broers hadden vóór mij al deelgenomen aan de Elfstedentocht".

Banen

In het begin van de jaren zestig kreeg Nederland kunstijsbanen. Eerst in Amsterdam, daarna in Deventer. „Regelmatig trainde ik op de baan in Deventer", aldus Paping. „Een week vóór Kerstmis 1962 viel de winter in. Er kon geschaatst worden. Tweede Kerstdag nam ik al deel aan een lange afstandsrit in Balkbrug. Ik werd derde of vierde. Precies herinner ik me het niet meer. Daarna startte ik in Langleer, een plaatsje in Zuid-West Friesland. Meer dan honderd man kwamen aan de start. Na 110 kilometer moest ik alleen voor Jeen van de Berg het hoofd buigen. Weer een week later werd ik opnieuw tweede, nu in Drente. Vervolgens stond de Nopordwesthoekrit op het programma. Fantastisch. Ik voelde dat de vorm er was. En tja, steeds vaker kwam het doorgaan van eindelijk weer eens een Elfstedentocht ter sprake. De hoop ging in vervulling. 's Woensdags stond in de krant dat vrijdags de tocht zou plaatsvinden".

Droom

De laatste voorbereidingen vonden thuis plaats. Er werden extra-bandjes bevestigd rond de muts. Rest van de kledij werd aan nadere inspectie onderworpen. De schaatsen lagen gereed.
„Die nacht had ik een droom", zegt Reinier Paping. „Daarin speelden Wim de Graaff en ik een hoofdrol. We duelleerden in een lange afstandsrit. Ik haalde hem in en liet hem naderhand achter me. Het was slechts een droom, maar het typeerde wél, vond ik, mijn betrokkenheid met de wedstrijd. De sfeer wás er al. Meen overigens niet dat ik mezelf reeds als winnaar zag. Een plaats bij de eerste tien, ja, daar durfde ik wél op rekenen".

Voordat Reinier Paping in Leeuwarden het bed opzocht werd nog naar de weerberichten geluisterd. „Zeer strenge vorst tijdens de nacht; matige vorst overdag, meldde de radio. Over sneeuw werd niet gesproken.
„Ik had een goeie nachtrust", zegt hij. „Om vier uur liep de wekker af. Er werd ontbeten en met mijn broers vertrok ik naar de start. In het maanlicht begon de strijd. We reden via de zuidelijke route. Vanuit Leeuwarden naar Sneek, IJlst, Sloten, Staveren, Hindeloopen, Workum, Bolsward, Harlingen, Franeker en Dokkum terug naar Leeuwarden. Tweehonderd kilometer; de dubbele afstand van de wedstrijden waaraan ik tijdens voorgaande weken had deelgenomen".

Kopgroep

Valpartijen, verwondingen, gevloek en geduw kenmerkten de beginfase. Gaten in het ijs kon je niet zien. Het was nog donker. „Er waren deelnemers die al in het prille begin werden uitgeschakeld omdat medestrijders over de handen van gavallen collega's schaatsten. Het was toen al een marteltocht, maar de ergste gebeurtenissen zouden nog volgen".

De kopgroep van ongeveer dertig man die zich nabij IJlst, na bijna anderhalf uur had gevormd, raakte uitgedund op de sloten, de vaarten en de weilanden tussen Staveren en Hindeloopen.
„Bij Workum, na ongeveer vier uur rijden, trok ik de leidende groep uiteen. Vijf man haakten aan. Van der Hoorn was van hen de eerste die niet meer kon volgen. Daarna verdween Albert Weijs. In gezelschap van Jeen van den Berg, Anton Verhoeven en Jan Uitham bereikte ik Bolsward. De wedstrijd was toen vijf uur bezig".

Radio

Op dát moment hadden radio-reportages het Nederlandse volk al op de hoogte gebracht van de koersontwikkelingen in Friesland. De vrouw van Paping („ik was in verwachting van ons tweede kind") stapte bij haar schoonvader in de auto en reed vanuit Overijssel naar het strijdtoneel. Drukte alom. „Ik ben de vader van Reinier Paping. Hij rijdt op kop", zei Paping senior tegen de politie die alle moeite had om het verkeer nabij de route te regelen. „En zij daar, dat is z'n vrouw", voegde hij er aan toe. De agenten knikten. De familie Paping mocht doorrijden, naar de finish.
„Het was", aldus Reinier Paping, „in de buurt van Bolsward dat ik bijna honderd meter voorsprong nam op de medekoplopers. Ik had toen nog niet direct de bedoeling om in mijn eentje door te gaan. Wat dan wél de reden van de demarrage was? Heel gewoon. Ik moest hoog nodig een kleine behoefte doen. Jeen van den Berg en consorten reden me voorbij. Geen nood. Binnen de kortste keren achterhaalde ik het groepje. Hoewel ik blij was om heel even in het spoor van de leiders op verhaal te kunnen komen, had ik een juichend gevoel in mijn binnenste. Ik wist dat ik aanspraken op de overwinning kon maken. Opeens was ik alleen. Mijn concurrenten konden niet meer volgen. Ik bereikte Harlingen en boog af naar Dokkum, met de wind pal op kop. Doorgaan, Reinier. Doorgaan, hield ik mezelf voor. Straks, na Dokkum heb je de wind in de rug. Ik ging door. Ik reed, gleed, liep en viel. Het was in de weilanden rond Franeker een verlatenheid die me naar de keel greep. Toen passeerde ik Dokkum, bijna tien uur na de start".

Voorsprong

Bij controleposten hoorde Paping dat hij negen minuten voorsprong had. Een riante winst, maar ook een koploper beschikt niet over onuitputtelijke krachten. Ook Paping moest de lijdensweg van alle andere strijders afleggen.

„Toen er geen tegenstanders meer in de buurt waren heb ik tegen mezelf moeten vechten", vertelt hij. „Soms dreigde het allemaal te veel te worden. De stukken in het parcours die ik lopend moest afleggen, dwongen me om de veters van de schaatsen los te maken. Makkelijker gezegd dan gedaan. Ze waren bevroren. Op een gegeven moment zag ik honderd meter van me af een groepje toeschouwers. Ze juichten, maar ze keken verbaasd op toen ik stopte. Geef me heel even een jas, vroeg ik. Een jonge vent knikte. Hij deed zijn jas uit. Ik trok het kledingstuk tegen me aan om me heel even te verwarmen. Toen deponeerde ik het op de grond en ik ging er op liggen. Tien, twintig, misschien veertig, vijftig seconden. Liggend op mijn rug, maakte ik trappende bewegingen met m'n benen. Daarna vervolgde ik de tocht. De laag staande zon verblindde me, maar gelukkig had ik rekening gehouden met die situatie. Ik zette een zonnebril op. Menige deelnemer heeft het gemis van zo'n hulpmiddel duur moeten betalen. De ogen werden wazig door de kou. De vorst deed de rest".

Nederland zat gekluisterd aan de radio. Honderdduizenden mensen trokken naar Leeuwarden om de binnenkomst van de helden te zien. Er was ook koninklijke belangstelling voor de strijd.
Reinier Paping vroeg aan toeschouwers hoe ver het nog was naar de eindstreep. Acht kilometer, zeiden ze. Even later vroeg hij weer. Acht kilometer hoorde hij opnieuw. „Zo'n momenten zijn verschrikkelijk", zegt hij. „Ben je dan nóg geen meter opgeschoten, vraag je je af. Eindelijk was het dan tóch zo ver. Ik was in Leeuwarden. Zwart van het volk. De finishvlag kon ik evenwel niet ontdekken. Afgewaaid. Ik reed de laatste vijftig, veertig, dertig meter. Als je er bent, laat je je in de armen vallen van de eerste tegen wie je opbotst, dacht ik. Wist ik veel dat mijn vrouw aan de finish stond. Om nooit te vergeten. Op het laatste stuk leefde ik in een roes".

Barbaars

Bijna tweeëntwintig jaar is het geleden dat Reinier Paping de sterkste van de dapperen was. Sterker dan al die anderen in een onvergetelijke, barbaarse, heroïsche strijd tussen amateurs in de ware betekenis van het woord. Paping is na al die jaren nog steeds de trots van de natie.

„Op vakantie in Oostenrijk willen mensen nú nog met mij op de foto. In Spanje roepen toeristen vanaf het balcon: hé, Reinier, hier is het beter weer dan in Friesland. Ik vind die interesse niet erg, ofschoon ik net zo graag incognito ben. Zakelijk heeft de Elfstedentocht me weliswaar geen fortuin maar toch ook geen windeieren gelegd. Dat kwam ook vanwege een gelukkige start in mijn huidige job. Een paar maanden voordat ik won had ik Zwolle een pand gekocht. Ik was bezig aan de verbouwing. Kon ik een beter moment hebben om mijn sportzaak te openen dan vlak na het succes? Ik denk het niet, al slaag je in het zakenleven uiteraard niet alleen omdat je 's lands grootste schaatsevenement op je erelijst hebt staan".

● *Het eindpunt van een elf uur durende marteling. Tweehonderd moordende kilometers heeft Reinier Paping achter de rug. De twaalfde (en laatste?) Elfstedentocht is voorbij.*
Foto: LEEUWARDER COURANT.

● *Reinier Paping nú. Geslaagd zakenman in Zwolle.*
Foto: JAN DROST.

Personeel

Dochter Soraya, de mooiste overwinning van Enith Brigitha

ALMERE – Tien jaar bedreef ze topsport. Tien jaar hikte ze tegen een eerste plaats, tegen een gouden medaille aan. Enith Brigitha was Nederlands beste zwemster maar bleef internationaal de 'eeuwige' tweede. De Joop Zoetemelk-van-de-zwemsport leerde er mee leven. Zij wist dat Oostduitse en Amerikaanse zwemsters naast de straffe trainingen andere, niet geoorloofde, middelen gebruikten om te zegevieren. Toen ze vijf jaar geleden stopte met de wedstrijdsport had Enith Brigitha maar liefst 152 Nederlandse-, Europese- en wereldrecordsaan diggelen gezwommen. Vier maanden geleden kreeg ze tóch een gouden medaille. Soraya werd geboren...

Enith Brigitha is geboren op Curacao. De zee rondom het eiland was het 'peuterbadje' voor haar. Dagelijks waren de kinderen in het kristalheldere water te vinden. „Zwemmen was en is nog steeds mijn lust en leven. Het was heerlijk op Curacao. Ik was Antilliaanse zwemkampioene. Ik voelde aan dat ik het ver kon schoppen in het zwemwereldje. Keihard trainen lag me wel. Ik kon afzien", zegt Enith.

Het huwelijk tussen haar Antilliaanse vader en 'Hollandse' moeder strandde. Moeder ging met

TEKST:
jo gerards

FOTO'S:
theo gijzen

haar vier zoons en dochter terug naar Nederland. Nauwelijks in Nederland meldde het vijftal zich aan bij 'Het Y', de bekende Amsterdamse zwemclub. „Mijn broers hielden het na een tijdje voor gezien, vonden de trainingen te zwaar. Zij kozen voor voetbal. Gezellig en geen zware trainingen. Ik ben doorgegaan in de zwemsport en bereikte na verloop van tijd de nationale top".

Enith zwom de halve wereldbol rond. Dagelijks vier uur in-de-bak, zo'n tien kilometer baantjes trekken. „Nooit ben ik met tegenzin naar het zwembad gegaan. Trainen, werken, wéér trainen en studeren, dat was de dagindeling van haar, jaren lang. „Ik kreeg een baantje bij de Hema. Lippenstift, poeder en dat spul verkopen. Daarna heb ik allerlei baantjes gehad. Nu werk ik als secretaresse bij het ziekenfonds".

De naam Enith Brigitha kreeg een bekende klank. Het ene record na het andere sneuvelde. In Nederland was geen record veilig. Alles pakte ze. Records in de vijfentwintig en vijftig meter baden, op de zoveel yards. Alles ging aan diggelen. „De tijden die Annemie Verstappen nu zwemt, zwommen wij ook", zegt Enith. Dat klopt. De 'waterrat' uit Almere heeft nog één record. „De vierhonderd-vrij in vijfentwintig meter baden staat nog op mijn naam. De rest hebben ze mij inmiddels weer afgesnoept". Brigitha ging naar de States. Ontmoetingen met haar aartsrivale Shirley Babashoff, met het Oostduitse zwemfenomeen Kornelia Ender. „De Amerikanen vonden mij een wereldwonder. Zij hadden nog nooit een kleurlinge zo goed zien zwemmen. Talloze keren werd ik voor de televisie gesleept.

Ik moest verklaren waarom ik als enige kleurlinge zo goed vooruit kwam in het water. Geen idee. Volgens Amerikaanse wetenschapsmensen was dat niet mogelijk. Een kwestie van een ander soortelijk gewicht dan blanken, zeiden ze. Een kleurling heeft geen goed drijfvermogen, terwijl sommige blanken óp het water liggen. De constitutie van een kleurling is meer geschikt voor atletiek, voor hardlopen en verspringen. Ik heb me er nooit druk over gemaakt. De Nederlanders deden sowieso nooit moeilijk. Nou, bij mij klopt het soortelijk gewicht blijkbaar wel, want ik heb een prima drijfvermogen. Waarschijnlijk omdat ik een Nederlandse moeder heb".

Trapje

Ondanks de zware trainingen, mocht Enith in het buitenland nooit het hoogste trapje betreden. Altijd was een andere zwemster een nageldikte sneller. Zij moest genoegen nemen met de tweede of derde plek. Tweemaal nam ze deel aan de Olympische Spelen. In München bereikte ze in vier onderdelen de finale. Een jaar later tijdens de wereldkampioenschappen in Belgrado werd ze tweemaal tweede. In 1975 in Kali een maal zilver en tweemaal brons. Op de Olympische Spelen van Montreal kreeg ze tweemaal brons. Ze zwom twee keer een Europees record stuk en heeft een tijdlang drie wereldrecords in haar bezit gehad. Honderdzevenenveertig Nederlandse records stonden op haar naam.

Topsporters

„Ik moest alles zelf regelen. In Amerika werden de zwemmende dames in de watten gelegd, op de universiteiten werden ze vertroeteld. In de DDR was het bedje van Kornelia Ender en Barbara Krause gespreid. Topsporters in het buitenland of in Nederland, een enorm verschil.

● Het echtpaar Sallé-Brigitha, nu pas een normaal leven

op het droge

Ik heb vaker met andere zwemsters gesproken. Opmerkelijke verhalen kreeg ik te horen. Nu kan ik daar over praten. Het was oneerlijk. De Nederlandse zwemsport heeft moeten afhaken, omdat eerst wordt gevraagd: 'wat kost dat en wat levert het op'. Mij heeft het in elk geval niets opgeleverd. De driehonderd medailles en de vijftig erelinten heb ik in de vijftig gewonnen bekers gestopt. Alles in een grote doos in de kast. Daar blijven ze liggen. Ik gooi ze niet weg, maar kan ze ook niet inruilen. Het veroveren van eremetaal heeft geld en moeite gekost. Begrijp me goed. Als ik wéér een keus moest maken, deed ik hetzelfde. Dan trainde ik weer jarenlang als een bezetene om toch die eerste plaats te halen, om toch dat hoogste trapje te beklimmen. Gemakkelijk was het niet. Voor alles moest ik zorgen. Ik moest zelf mijn sportdieet samenstellen, mocht niet te veel eten. Vers fruit en rauwe groenten.

Met die middelen moest ik optornen tegen dozen pillen slikkende concurrenten. Op een bepaald ogenblik stond ik aan de rand van het basin en hoorde een man achter mij praten. Ik draaide me om en zag een zwemster uit Oost-Duitsland. 'Volgespoten' met manneljke hormonen. Waarom had ze anders zo'n basstem? Sommige zwemsters moesten zich vaker scheren dan een man. Ik heb steeds geweigerd ook maar één pilletje te slikken. Ik wilde niet dat mijn lichaam na mijn actieve loopbaan in elkaar zou storten. Ik wilde vrouw blijven. Geen zware spieren, vierkante vormen en een groot hart. DDR-dames werden helemaal belachelijk als ze in gewone kleren rondliepen. Tegen de 'kleerkastfiguren' uit de DDR was niet te zwemmen", zegt Enith. Ze lacht om het grote verschil tussen haar en de concurrentie.

● 'Ik heb geen pilletje gebruikt'

'Tegen Oostduitse kleerkastfiguren was niet te zwemmen'

„Ik wist waarom die andere dames wel de top bereikten. Er lag steeds een zogenaamd 'vitaminepilletje' klaar. Daarom heb ik me neergelegd bij de bestaande situatie. Voor mij was een tweede plaats zonder doping meer waard dan een gouden plak mét. Ik vind dat ik naar Nederlandse maatstaven prima heb gepresteerd. Aan medailles van de Nederlandse zwemdames in Los Angeles wil ik niets afdingen. De Oostduitse dames waren echter niet van de partij. In de zwemsport had de DDR wel enkele plakken weggehaald".

Enith Brigitha heeft niet alleen tegen doping moeten vechten. „Vooral mijn broers zijn gediscrimineerd. Als in onze straat in Amsterdam iets gebeurde, werd bij voorbaat al gezegd: 'dat hebben die van Brigitha gedaan'. Zij hebben in tram en bus hatelijke opmerkingen moeten slikken.

Gelukkig viel het voor mij mee. Natuurlijk hoorde ik wel eens opmerkingen over mijn huidskleur. Ik leefde in een aparte wereld, waarin ik werd gewaardeerd. Daardoor durfde niemand mij te discrimineren. Och, ik heb het allemaal overleefd. Trouwens mijn broers hebben nu ook geen of weinig last van discriminatie. Zij voetballen in het vierde elftal van amateurclub OVVO, samen met mijn man Jan. Ze winnen alle wedstrijden met grote cijfers en dan is het over. Alleen als ze een overtreding begaan, maken sommige tegenstanders bepaalde opmerkingen. Maar daar ligt niemand van wakker".

Enith drinkt haar koffie zwart. Ze rookt niet. Pas na het beëindigen van haar sportieve loopbaan, maakte ze tijd vrij om af en toe te gaan stappen. „Amsterdam is vijfentwintig kilometer van Almere. We zijn snel in de ons bekende buurt".

Het gesprek komt automatisch op het gezin. Jan Sallé was jaren Eniths beste vriend. „Wij hebben elkaar niet via de zwemsport leren kennen. Maar nadat het 'klikte' was Jan niet meer weg te slaan aan de rand van het zwembasin. Hij ging zelfs mee naar wedstrijden in het buitenland. Aan trouwen dacht het paar niet. „Ik had geen tijd", zegt Enith. „Ik ook niet", zegt haar echtgenoot. Hij studeerde voor leraar bouwkunde, zij wilde het middenstandsdiploma halen en moest natuurlijk trainen.

Trouwen

„Twee jaar geleden hebben we eindelijk besloten te trouwen. Ik had twee jaar afgetraind. Mijn spieren waren niet als een plumpudding in elkaar gezakt. Ik was niet dikker geworden. Ik vond dat mijn figuur reuze meeviel, laat ik dat maar zeggen. Vier maanden geleden werd Soraya geboren. Mijn mooiste overwinning. Ik ben momenteel weer druk bezig om mijn figuur te 'redden'. Ik wil nu wel eens een frietje. Maar elk pond gaat door de mond. Ik ben nu eenmaal een echte vrouw die aandacht besteedt aan haar lichaam en uiterlijk. Dat was ik ook tijdens mijn actieve periode. Weet je wat helpt? Heel eenvoudig: veel zwemmen".

Elke zondag staat Enith Brigitha langs de lijn op het voetbalveld. Zij is een fervente voetbalsupporster geworden. De sportvrouw van het jaar '83 en '84 moedigt haar man en broers aan. De veteranen van het vierde van OVVO weten dat te waarderen. De waternimf praat inmiddels gemakkelijk over een vleugelverdediger of een spits. „Ik blijf sportvrouw. Af en toe tennissen of softbal spelen. Maar allemaal voor de lol. Ik heb tien jaar uitgaan gemist, mijn hele leven was uitgestippeld. Ik heb veel mensen ontmoet en leren kennen. Dat was het voordeel van topsport. Niet de reisjes. Natuurlijk heb ik veel landen gezien. Iedereen meent dat het snoepreisjes zijn. Niets is minder waar. Als wij met de zwemploeg in het buitenland waren, werd hard gewerkt. Van de omgeving zagen we weinig. De binnenkant van het zwembad was meestal het enige wat we zagen. Ik wil dus nu wat inhalen. Nogmaals ik heb geen spijt van mijn zwemcarrière. Het was fantastisch. Maar nu ik getrouwd ben en een kind heb, wil ik mijn eigen leventje leiden. Geen voorschriften meer door anderen opgelegd".

Zwemles

Toch blijft Enith Brigitha aan de zwembond verbonden. Zwemles geven aan de jeugd van 'Het Y' en begeleiding van de nationale jeugd tijdens wedstrijden behoort momenteel tot haar takenpakket.

„Prachtig om met de jeugd te werken. Ik ben negenentwintig, een 'oude dame' in de zwemsport. Ik heb alles meegemaakt. Dat wil ik overbrengen op de jongeren. Ik weet welke spanningen ze meemaken, wat ze voelen. Ik kan uit ervaring spreken. Misschien kan ik straks nog meer gaan doen voor de Nederlandse zwemsport. Een full-time baan zie ik wel zitten, maar dan wel behoorlijk poen op tafel. Aangezien de zwembond niet over de nodige middelen beschikt, kunnen we een vaste aanstelling vergeten. We blijven toch altijd in dat cirkeltje ronddraaien. 'Wat kost het en wat brengt het op?'

● Huiselijk tafereeltje in Almere. Enith Brigitha is huismoeder geworden.

Peter Houtman en Ernie Brandts in de spits

Michels zet 'luchtmacht' in

van onze sportredactie

ICOSIA – Oranje zet zijn luchtmacht vroeger in dan Rinus ichels in eerste instantie deed voorkomen. De bondscoach aalde Peter Houtman terug in de Oranje-selectie en verlaarde die keuze met: „Als het met voetballen niet lukt, dan roberen we het door de lucht". De Feyenoord-spits dus als inch-hitter voor het geval het niet lukt het defensief ingetelde voetbalteam van Cyprus op te rollen via combinatiepel.

e opstellingen van Nederland in oefenwedstrijden tegen DVSP t Pijnacker en Wilhelmus uit oorburg hebben duidelijk geaakt dat Houtman morgenmiddag eer is dan een tweede keus. Achde gesloten poorten van Papenl legde de Feyenoorder de bal zen keer in het netje en daarmee ertrof hij Ernie Brandts die vrijel zeker naast Houtman als tweepuntspeler gaat optreden.

e geheimzinnigheid rond de twee efenwedstrijden was vooral beeld om te voorkomen dat het taksche spel met Brandts als middelunt bekend zou worden. De PSVbegint tegen voetbaldreumes Cyus in de achterste lijn, maar zal al el enkele linies opschuiven. Het nvallende concept met René van er Gijp op rechts, Michel Valke op nks, Brandts en Houtman in de its en Marco van Basten en Ruud ullit achter de voorhoede moet e punten opleveren. De twee die rmaal te verdienen zijn en het exaatje door met meer dan één doelunt verschil te winnen. Oostenrijk Hongarije behaalden magere reltaten op het eiland in de Middelndse Zee.

ichels gaat met zijn selectie derwets stormen, voetbal op n Engels met veel ballen hoog or de pot. Eerder had Oranje met e speelwijze succes op Cyprus, nk zij stormram Kees van Koon werd de kwalificatiewedstrijd voor het Europees kampioenschap met 1-0 gewonnen. En onlangs rolde het nationale voetbalteam van Engeland met dat lange-halenvoetbal dreumes Turkije met 8-0 op. Michels volgde het advies van zijn assistent Dick Advocaat, die Cyprus-Hongarije zag. Advocaat: „Voetballend kun je het tegen die lui vergeten. Kappen en weer eens kappen, daar lachen ze om. Ze blijven gewoon staan. Voor combinaties zal geen ruimte zijn en dan blijkt er niet veel anders over dan de bal voor de pot te gooien".

De aanvallende speelwijze van het Nederlands elftal houdt het levensgrote gevaar in van een tegengoal. Cyprus won twaalf jaar geleden voor het laatst een kwalificatiewedstrijd, Zwitserland was de tegenstander. Een jaar later werd gewonnen van Noord-Ierland en vervolgens moest het voetbalvolk wachten tot vorige week zondag, toen werd Luxemburg met 1-0 verslagen. Hoogtepunt in de vijftigjarige geschiedenis van de voetbalbond was de puntenverdeling vorig jaar tegen wereldkampioen Italië.

Om dat morgen, zondag, te voorkomen, eist Michels van zijn defensie sober en gedisciplineerd voetbal. Aanvallende acties worden van de verdedigers niet verwacht, om die reden stond de positie van Ben Wijnsterkers ter discussie. „Ik ben aanvallend ingesteld, daarom gaf Michels de voorkeur aan Silooy. De tweede oefenwedstrijd heb ik helemaal gespeeld en daarom denk ik toch weer eerste keus te zijn. Michels kan het krijgen zoals hij het hebben wil: mag ik niet aanvallen, dan val ik niet aan". Vermoedelijk worden Ronald Spelbos en Peter Boeve de andere mandekkers en wordt van Willy van de Kerkhof verwacht dat hij her en der als corrector optreedt.

● *Het Nederlands elftal vertrok gisteren vanaf Schiphol naar Cyprus. Voor het vertrek Rinus Michels (rechts) in gesprek met Ernie Brandts (tweede van rechts) en Peter Houtman (tweede van links), die morgen belangrijke pionnen zijn in de Oranje-strategie. Voorts op de foto Michel Valke en Mario Been.*

„Cyprus was vroeger een tegenstander. die er bijbungelde om in elk geval zeker te zijn, dat je in een kwalificatie tenminste vier punten pakte. Dat was voorspelbaar; alleen de hoogte van de score. daarvoor moest worden gevoetbald. Nu ligt dat even anders. Oranje mag er absoluut geen punt afgeven. Laten we op dat eiland een steek vallen, dan is het over. Dan kunnen we weer een hoofdstuk afsluiten en gaan zitten uithuilen.

Vandaar dat ik denk dat nu iedereen moeilijk zit te doen. Niets zeggen over de speelwijze en de opstelling. Ik houd niet van die geheimzinnigheden. Ik geloof dat we ons nog steeds niet al te druk hoeven te maken over Cyprus. Ik huldig nog steeds het standpunt: even er naar toe gaan om ze een rammeling te geven. En ik geloof dat Rinus Michels hetzelfde denkt in de grond van zijn hart.

Die toestanden er omheen is het bewust kweken van een spanningsveld. Ik ben ervan overtuigd dat we Cyprus met minimaal drie doelpunten verschil verslaan. De voetbaldwergen gaan absoluut fouten maken. Met de wetenschap in hun achterhoofd dat Nederland tegen Hongarije en Oostenrijk steken heeft laten vallen. ruiken zij hun kans. Hun overmoed die daaruit voortvloeit, daarvan moet Oranje kunnen profiteren.

Mocht het desondanks fout gaan, staan we werkelijk in de kou. Wat moet je dan nog? Verder gaan met de jeugd: die opmerking kun je dan beter bij je houden, want we zijn al met de jeugd bezig. Bovendien hebben we die dooddoener reeds te vaak gehoord. Los van wel of geen winst tegen Cyprus, vind ik, dat er meer centrale trainingen moeten komen. Kijk, Michels is een man die ontzettend vakbekwaam is. Hij heeft in de voetballerij alles meegemaakt. topclubs getraind, slechte periodes gekend en is zelfs de laan uitgevlogen.

Die man kan elke voetballer tijdens zo'n centrale training een hoop wijsheid meegeven. Er zal in de toekomst een wisselwerking moeten ontstaan op die manier. Spelers die centraal trainen kunnen hetgeen zij opgestoken hebben, doorgeven aan hun clubgenoten. Zeker eens per week zou dat moeten gebeuren. Michels zit er toch, dus maak er gebruik van, zou ik zeggen. Ik kan me voorstellen dat Michels liever op het veld staat dan in zijn kantoor zit. We moeten meer van zijn kwaliteiten profiteren en de clubs zullen dat moeten inzien, want internationaal presteren met het nationale elftal is voor de clubs eveneens ontzettend belangrijk".

Best met Kerst in cel

LONDEN – De voormalige voetbalvirtuoos George Best heeft in hoger beroep geen mededogen gekregen van de Londense rechter en hoorde andermaal twaalf weken gevangenisstraf tegen zich eisen wegens rijden onder invloed, belediging van een politie-ambtenaar en het geen gevolg geven aan een dagvaarding. De voormalige Noordierse international, ongeschoren en totaal verslagen, werd na de zitting over gebracht naar de Pentonville gevangenis, waar hij met Kerst in de cel zijn zonden kan overdenken.

Advocaat Philip Havers trachtte de meest trieste degradatie van zijn cliënt af te wentelen door de achtergronden van de voetballer, geboren in een achterbuurt van Belfast, te schetsen. „Eenmaal behorend tot de beste spelers ter wereld, voor wie een vergelijking met grootheden als Pele, Cruijff en Di Stefano niet misstond, zocht hij als zoveel anderen een vluchtweg in de alcohol om aan de enorme druk te ontsnappen".

Rechter Gerald Butler was van het pleidooi echter niet onder de indruk. Evenmin liet hij zich vermurwen door Bests plannen de feestdagen met zijn driejarig zoontje door te brengen, noch door zijn aanbod zich te laten opereren om een pilletje in te brengen, dat hem van zijn drankzucht moet bevrijden. Al twee keer eerder onderging Best deze ingreep, maar zonder succes. Ook moet het de rechter bevreemd hebben, dat „Georgie boy" in het weekeinde voorafgaande aan het hoger beroep weer eens door een fotograaf werd betrapt in het Londense nachtleven.

Een aantal oud-collega's wenst Best, die met Manchester United in 1968 de Europa Cup veroverde en Europees voetballer van het jaar werd, ondanks de teloorgang als een beroemdheid te herinneren. „Mensen zijn geneigd te vergeten, welk een groot voetballer hij was. Maar als je de United-supporters nu zou vertellen, dat Best morgen op Old Trafford verschijnt, komen er 50.000 mensen opdraven om hem te zien. George heeft slechts één leven vergooid en dat is zijn eigen leven. Ik blijf echter zijn goede kanten zien, die overtreffen de slechte verre", aldus Crerand, die bij Manchester United met Best speelde. De Noordierse doelman Pat Jennings, die in 1964 met Best in de nationale selectie debuteerde, steekt zijn bewondering evenmin onder stoelen of banken. „Er werd wel beweerd, dat er veel betere spelers dan Best rondliepen, maar ik heb ze nooit gezien".

Ex-vrouw wil geld van Ali

ORRISTOWN – De 28-jarige aigha Ali, de derde vrouw van de oegere wereldkampioen boksen n het zwaargewicht Muhammad Ali, heeft bij de rechtbank in Montmery wegens het uiblijven van alimentatie een eis ingediend van wee miljoen dollar (ongeveer 6,8 ljoen gulden). Ze verlangt dat drag om in haar eigen onderud te kunnen voorzien en dat an haar tienjarige dochter Khaa.

e eis wordt kracht bijgezet door n verklaring, dat Ali bij het huwek, dat in 1975 in een trainingsmp Deer Lake volgens de mosm-gebruiken werd gesloten, heeft loofd voor vrouw en kind te zulzorgen tot hun dood. Het paar g in 1980 uiteen.

Pele beroofd

ANTOS – Het huis van de vroegevoetbalster Pele, dat in de buurt an de Braziliaanse stad Santos ligt, is door twee bewapende mannen overvallen. Het tweetal overompelde de huisbewaarder en adde een koffer vol met spullen onder meer herinneringen aan Pele's rijke voetballoopbaan. De even verdwenen met de buit in auto van Pele's vader. De congerge vertelde de politie, dat hij chteloos stond tegenover de wee met revolvers bewapende ndieten. De vroegere voetbalid verbleef tijdens de overval in o de Janeiro.

Platini 'ridder'

PARIJS – Michel Platini mag zich voortaan Ridder in het Legioen van Eer noemen. Gisteren werd ngekondigd dat de koning van het Franse voetbal zal worden onderscheiden. De voor Juventus in talië spelende Platini leidde het Franse voetbalelftal deze zomer naar de Europese titel. Het Legioen van Eer is de hoogste onderscheiding in Frankrijk, de rang van ridder de laagste in die orde.

GP Montreal zeker gesteld

MONTREAL – De verschillende partijen bij de organisatie van de Grote Prijs van Canada in de formule 1 hebben een overeenkomst esloten, die het evenement in 1985 n 1986 zeker moet stellen. Een voorvoerder van een bierbrouwerij, die de grootste geldschieter is van de Grand Prix op het Gilles Villeneuve-circuit in Montreal, maakte dat bekend.

● *Joop Dacier en Géne Hanssen dragen Desirée op handen, terwijl bruidegom Harrie Klein lachend toekijkt.* **Foto: THEO GIJZEN**

Sportlieden trouwen

KERKRADE/ROERMOND – Gisteren zijn twee Limburgse sportlieden in het huwelijk getreden. In Roermond gaf Unitas-atleet Cor Lambregts het ja-woord aan de 22-jarige Regien Schouenberg uit Swalmen. Roda-speler Harrie Klein trouwde in Kerkrade met Desirée Geelen.

De 26-jarige marathonloper Lambregts, van beroep bouwkundig tekenaar, trouwde voor de wet op het stadhuis in Roermond en voor de kerk in Swalmen. Voor de Lambertuskerk wachtte het stel een hartelijke ontvangst. Atleten van het Sittardse Unitas en de kleuters van Hoogvonderen vormden een erehaag met speren en kransen. Het paar gaat in Roermond wonen.

De inzegening van het huwelijk van de Roda-verdediger en Desirée vond plaats op het stadhuis in Kerkrade. De receptie in café de Hootz aan de Holzstraat werd - evenals het feest in Swalmen - druk bezocht. Natuurlijk gaf daarbij ook een delegatie van de Kerkradse club acte-de-présence.

● *Cor en Regien hebben dolle pret bij het omzeilen van de 'hindernissen', gevormd door kleuters en atleten.* **Foto: PIETER VAN DAAL**

Ine Reuten zet koers naar haar hand

SCHAESBERG – Het hoofdnummer op Schaesberg, de Vakier-Prijs, was weer eens op maat gesneden voor Shilling, met deze keer eigenaresse-trainster Ine Reuten op de sulky. Van start af nam de merrie de leiding en bouwde in het verloop van de koers zoveel voorsprong op dat de slotaanval van Udo Rotary (Jan Wagenaar) en Vryo Buitenzorg (Hennie Grift) niet meer mocht baten. In deze volgorde gingen de paarden door de finish.

Opmerkelijk waren de overwinningen van twee nakomelingen van Monty Buitenzorg. Trainer-eigenaar Lei Boonen versloeg met Waldi Lebejos o.a. Wilhelm S. van Cees Hetteling, die zijn vijf laatste starts winnend had afgesloten. Gerrit de Jong heeft Vakier kennelijk in het goede spoor: hij won de vierde koers voor Frank Stalman (Tadina J.). Favoriet Winston (Wagenaar) werd uitgeschakeld. Jan Wagenaar boekte wel de verwachte overwinning met Worthy Weber. Gerard van Eykelenborg ging met Yukon Cede op herhaling in de tweede koers. Guus Knijnenberg won na een spannende finale de Un Rose-Prijs voor Yvoline Hazelaar (Velis) en Wortli Elsene (Grift). Wim Velis greep de bloemen met Wickys Hazelaar in de voorlaatste draverij.

Vera Schuitgraaf-Prijs: 1. Yilma Star (C. Roodenrijs) 2.59.3 km.tijd 1.24.6; 2. Yardley Fortuna; 3. Yoniet Taxis. Winn. 8,60; pl. 2,40, 4,80, 2,40; koppel 64,00; trio 389,70.
Vanessa J.-Prijs: 1. Yukon Cede (G. van Eykelenborg) 3.00.8 km.tijd 1.24.5; 2. Ybert Eik; 3. Yvo. Winn. 2,10; pl. 1,20, 1,20, 2,40; koppel 2,50; trio 55,20.
Waaipalm du Bois-Prijs: 1. Yviena Odilia (F. van den Berg) 3.04.1 km.tijd 1.26.0; 2. Wanda G.; 3. Vanschie R. Winn. 2,90; pl. 1,70, 3,00, 3,30; koppel 31,70; trio 257,90.
Unette Bush-Prijs: 1. Vakier (G. de Jong) 2.53.5 km.tijd 1.21.1; 2. Tadina J.; 3. Vital Zimbri. Winn. 4,00; pl. 1,30, 1,60, 2,70; koppel 13,90; trio 220,20.
Vic Schuitgraaf-Prijs: 1. Waldi Lebejos (L. Boonen) 2.11.5 km.tijd 1.21.7; 2. Vandy Volann; 3. Wilhelm S. Winn. 1.80; pl. 1,60, 2,30, 1,20; koppel 15,20; trio 92,00.
Wanita-Prijs: 1. Worthy Weber (J. Wagenaar) 2.08.2 km.tijd 1.19.7; 2. Wishbone Fortuna; 3. Wendy N. Winn. 1,40; pl. 1,20, 1.70, 1,60; koppel 9,30; trio 74,30.
Une Rose-Prijs: 1. Yeaning Boshoeve (A. Knijnenberg) 3.39.4 km.tijd 1.24.4; 2. Yvoline Hazelaar; 3. Wortli Elsene. Winn. 1,60; pl. 1,50, 2,20; koppel 9,60; trio 15,80.
Vakier-Prijs: 1. Shilling (Mej. I. Reuten) 2.52.0 km.tijd 1.20.4; 2. Udo Rotary; 3. Vryo Buitenzorg. Winn. 12,90; pl. 3,20, 2,10, 2,70; koppel 23,80; trio 218,10.
Vanity Elsene-Prijs: 1. Wicky Hazelaar (W. Velis) 2.57.7 km.tijd 1.23.0; 2. Un Deux Trois; 3. Vernon Fortuna. Winn. 1,20; pl. 1,20, 1,00, 1,00; koppel 1,80; trio 7,40.

Draf- en rensport slaat op hol

DEN HAAG – De leden van de zogenoemde Voorlopige Commissie Sectorfonds moeten opstappen, omdat zij het aanzien van de draf- en rensport ernstig hebben geschaad. Dat staat in een gisteren gepubliceerde motie van de Adviescommissie Draf- en Rensport, waarin alle geledingen uit dat deel van de paardensportwereld zijn vertegenwoordigd. Deze instantie heeft het standpunt kenbaar gemaakt aan het verantwoordelijke Ministerie van Landbouw en Visserij. De Voorlopige Commissie Sectorfonds is een door de minister benoemd orgaan, dat zich bezig houdt met de herstructuring van en geldverdeling binnen de draf- en rensportwereld.

De mening van de Adviescommissie vloeit voort uit de onenigheid die verschillende (oud-) bestuurders in en rond de Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (NDR) met elkaar hebben. Volgens woordvoerder Leen Rijkers Meinen van de NDR heeft de Commissie Sectorfonds zonder enig overleg de leiding van de NDR op zich genomen.

Kirchler wint afdaling

SANTA CATERINA – De tweede afdaling voor de wereldbeker bij de dames is gisteren in een compleet Oostenrijks succes geëindigd. Elisabeth Kirchler won het evenement in de Italiaanse wintersportplaats Santa Caterina in een tijd van 1 minuut en 24,60 seconden. Haar landgenotes Veronika Vitzthum en Katrin Gutensohn waren een fractie van een seconden minder snel.

Snel materiaal voor Van Dulmen

DEN HAAG – Boet van Dulmen kan komend seizoen over twee supersnelle Honda's beschikken dank zij de hulp van twee geldschieters. De 500 cc-machines worden door Van Dulmen, die daarmee volgend jaar een plaats bij de wereldtop wil verwerven, gehuurd van de Stichting Racing Team Nederland (SRTN).

Wielerdirecteur naar horeca

WOERDEN – De Nederlandse wielerwereld heeft vrijdag afscheid genomen van Harry Meuwese (45), die bijna veertien jaar directeur van de Koninklijke Nederlandse Wielrenunie is geweest. Meuwese gaat in het nieuwe jaar in Rothem-Meerssen (Zuid-Limburg) een horecabedrijf exploiteren. Onder de tientallen handenschudders in Woerden was vrijdag ook Piet van der Molen, de nieuwe voorzitter van de KNWU.

Duitsland-Hongarije

HAMBURG – Het Westduitse voetbalelftal speelt 29 januari in Hamburg een vriendschappelijke wedstrijd tegen Hongarije. Dat is gisteren bekend geworden. De opbrengst zal ten goede komen aan de nabestaanden van de negentien doden, die 2 oktober van dit jaar vielen bij een aanvaring in de haven van Hamburg. Hongarije maakt in de voorronde van de strijd om de wereldtitel deel uit van de „Nederlandse" groep.

Fuchs tekent bij

AKEN – Alemannia en Werner Fuchs zijn kennelijk erg tevreden over elkaar. De trainer wiens contract aan het einde van dit seizoen zou aflopen, heeft voor twee jaar bijgetekend, tot en met seizoen 86/87.

Derde dan

KERKRADE – Jacqueline Langen en Bert Mohr van de Kerkraadse sportclub Hei-Sei-Do, zijn geslaagd voor de derde dan judo.

PEC Zwolle gedagvaard

AMSTERDAM – De Stichting Bevordering Prestatiesport Amsterdam (SBPA) heeft voetbalvereniging PEC Zwolle voor de rechter gedaagd. De civiele procedure voor de Zwolse arrondissementsrechtbank is volgens de Amsterdamse stichting, die een voetbalschool in Amsterdam heeft opgericht, een gevolg van de weigering van de Zwolse eredivisieclub een afkoopsom te betalen voor oefenmeester Co Adriaanse. Adriaanse trad aan het begin van het seizoen voor twee jaar in dienst bij PEC, terwijl hij zich in april contractueel als hoofdtrainer aan de SBPA verplichtte, met in die verbintenis een boeteclausule voor het geval hij zou worden weggekocht.

OEFENVOETBAL

VANDAAG:
EHC-Heerlen 14.30 uur

Bekerprogramma West-Duitsland

Vandaag 15.30 uur:
Alemannia Aken-Bor. Mönchenglb.
Geislingen-Bayer Uerdingen
Eintracht Haiger-Union Solingen
Hannover '96-Schalke 04
VfB Stuttgart-FC Saarbrücken

Bundesliga

Vandaag 15.30 uur:
Waldhof Mannheim- FC Köln

VLIETJONGE

Voor onze Staalservice-afdeling te Heerlen, een produktiegroep voor toelevering van geknipt, gesneden en gezet plaatmateriaal vragen wij voor de afd. Verkoop een

COMMERCIEEL TECHNISCH KALKULATOR (m/v)

Funktie-inhoud: onder leiding en in samenspel met de chef Verkoop-binnendienst zal zijn dagelijkse taak bestaan uit het maken van offertes.

Wij denken aan een jong enthousiast persoon met een opleiding H.T.S.-Werktuigbouw of gelijkwaardig, goede kontaktuele eigenschappen en uitdrukkingsvaardigheid. Leeftijd tot 30 jaar.

Een medische keuring en eventueel een psychologisch onderzoek maken deel uit van de selektieprocedure.

Belangstellenden nodigen wij uit hun schriftelijke sollicitatie te zenden aan onze afdeling personeelszaken.

Vlietjonge, Voskuilenweg 85, Postbus 2546, 6401 DA Heerlen.

VLIETJONGE

divisie van Van Leer Nederland B.V.

Eternit

Bij Eternit B.V. werken 320 medewerkers aan de produktie en verkoop van een ruim assortiment bouwmaterialen. Deze duurzame Eternit-produkten vinden hun toepassing in de agrarische sektor, de woningbouw, de utiliteitsbouw en de renovatie. Het hoofdkantoor is gevestigd in het centrum van Amsterdam.

In verband met een interne promotie van de huidige medewerker zoeken wij voor de commerciële dienst bouwmaterialen een

HTS-er BOUWKUNDE (M/V)

in de funktie van technisch-commercieel medewerker voor het rayon Limburg.
De aan te stellen funktionaris zal worden belast met de promotie van ons uitgebreide produktenpakket, de technische voorlichting aan en begeleiding van architecten, aannemers, woningbouwverenigingen en overheidsinstanties en de analyse van de bouwmarkt in zijn rayon.
Voor deze boeiende funktie zoeken wij een commercieel ingestelde medewerker in de leeftijd van 25-35 jaar met een afgeronde opleiding HTS-bouwkunde.
Ervaring in een soortgelijke funktie strekt tot aanbeveling.
Standplaats Limburg.

Wij bieden U een uitstekend salaris, goede sekundaire arbeidsvoorwaarden en opname in het pensioenfonds.

Wanneer deze funktie U aanspreekt kunt U voor nadere informatie kontakt opnemen met de heer T.H.G.M. Delissen, verkoopleider bouwmaterialen, telefoon 020-263711 (privé 04407-1506).

Uw schriftelijke sollicitatie kunt U richten tot
Eternit B.V., de heer C. Doevelaar, Postbus 2161, 1000 CD AMSTERDAM.

GEMEENTE MAASTRICHT

Wegens uitbreiding van taakvelden zoekt de Keuringsdienst van Waren

TWEE ANALISTEN (M/V)

waarvan er één full-time baan wordt aangeboden en één part-time baan (halve dagtaak).

TAAK
Betrokkenen zullen na een inwerkperiode belast worden met onder meer:
- microbiologisch onderzoek van monsters van in hoofdzaak levensmiddelen;
- onderzoek naar aanleiding van klachten en calamiteiten;
- werkzaamheden in het kader van survey's en ringonderzoeken;
- verwerking en registratie van de analyseresultaten.

VEREIST
Van de analisten wordt verwacht dat zij:
- in het bezit zin van tenminste het diploma MBO of een gelijkwaardige opleiding; kennis van elementair microbiologisch onderzoek is vereist;
- in staat zijn om snel en accuraat te werken;
- goed in teamverband kunnen functioneren;
- bereid zijn om, indien noodzakelijk, gedurende het weekend de dan noodzakelijke werkzaamheden te verrichten;
- jonger zijn dan 25 jaar.

AANSTELLING
De aanstelling zal geschieden in het gemeentelijk rangenstelsel, waarbij het aanvangssalaris kan variëren van ƒ 1.896,- tot ƒ 2.691,- per maand, afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding.
De rechtspositieregeling van de Gemeente Maastricht is van toepassing.
Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selektieprocedure.

INLICHTINGEN
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de wnd.-direkteur van de Keuringsdienst van Waren, dr. ir. M.W.J. Wolfs (telefoon 043-433030).

SOLLICITATIES
Kandidaten worden uitgenodigd hun sollicitatiebrieven, met vermelding van levensloop, opleiding en ervaring, binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad te richten tot het College van Burgemeester en Wethouders en te zenden aan de Direkteur Centrale Personeelsdienst, Postbus 166, 6200 AD Maastricht.

In de linkerbovenhoek van de sollicitatiebrief te vermelden:
„Vakature nr. 1310; Analist(e) K.v.W."

KEURINGSDIENST VAN WAREN

Rente nu: 7,2%

(met gemeentegarantie)

Voor wie een nieuwe hypotheek zoekt heeft de Amro Bank de Vrije Hypotheek met drie pluspunten:
- Extra lage, meegaande rente.
- Omzetten naar vaste rente (2 of 5 jaar) altijd nog mogelijk.
- Geen kosten bij extra aflossingen.

Amro Bank.
De bank waar je wat aan hebt.

Fietsen/bromfietsen

OMAFIETS, crossfiets, dames- en herenfiets met + zond. 3 versn. Tel. 045-257371.

PUCH Maxi ster z.g.a.n. ƒ 875,-; Vespa CIAO ster z.g.a.n. ƒ 695,-. Rijwielbeurs, Stationstr. 48 Heerlen.

Te k. MT 5 Paris-Dakar, bwj. '83, kl. rood, i.z.g.st. Burg. Willemsstr. 10, Hoensbroek.

Te k. gebr. PUCH Maxi, Vespa, Zündapp, Kreidler, tev. grote sort. gebr. dames-/herenfietsen. Maasstraat 3, Beersdal-Hrl.

PUCH Maxi, i.z.g.st., '82. Vr.pr. ƒ 550,-. Zwart. Tel. 045-726673.

YAMAHA FS.i, w.model, '81, i.g.st., pr. ƒ 775,-. Tel. 457013.

Te k. PUCH Maxi, met helm en verz. Smaragdstr. 25, Heerlen.

Te k. pracht Maxi PUCH, kl. wit (parelmoer), bj. '84, spotkoopje ƒ 850,-. Kampstr. 35, Heerlen-Heerlerheide.

Stichting Bejaardenoorden Zusters Onder de Bogen

St. Servaasklooster 14
6211 TE Maastricht

In het kloosterbejaardenoord St. Jozef te Rijckholt (gemeente Eijsden) ontstaat wegens pensionering van de huidige funktionaris, een full-time vakature voor een

HOOFD VERZORGING en VERPLEGING m/v

Het Hoofd Verzorging is verantwoordelijk voor de dagelijkse verzorging en verpleging van 100 vrouwelijke religieuze bewoonsters van het klooster St. Jozef en geeft leiding aan ongeveer 25 personeelsleden.

Van verpleegkundigen die deze funktie ambiëren, wordt verwacht dat zij over een ruime leidinggevende ervaring beschikken, minstens 35 jaar oud zijn en een aktieve belangstelling hebben voor de oudere mens.

Een katholieke geloofsovertuiging is in deze funktie onontbeerlijk.

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO Bejaardentehuizen.

Belangstellenden die aan de selektie-eisen voldoen, worden uitgenodigd schriftelijk te solliciteren bij de heer A.A.M. Leerssen, Hoofd Personeelszaken van de Stichting.

De sollicitatietermijn sluit op 7 januari 1985.

randstad uitzendbureau

Akerstraat 26
Heerlen

Tel.: 045 - 71 85 15

Schilders

Voor een project in Zuid-Limburg zoeken wij ervaren schilders voor binnenwerk. De werkzaamheden zullen ± 10 weken gaan duren.

M.T.S.'er of H.T.S.'er Procestechniek

Voor een relatie te Heerlen zoeken wij een M.T.S.'er of H.T.S.'er procestechniek.
Enige ervaring in deze richting is een vereiste.

Heeft u interesse in een van bovengenoemde functies, neemt u dan maandag kontakt op met onze vestiging te Heerlen.

randstad uitzendbureau

Grote zakenman, 43 jr., gescheiden, zkt. echte kennism. met WEDUWE of gesch. vrouw tussen 30 en 40 jr. Br. m. foto o.e.r. ond.nr. HK 191 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Ongeh. j.man 37 jr. zkt. ser. kennism. met j. DAME 30-40 jr. Geen uitg.type, wed., gesch. of licht gehand. geen bezw. Br. op erew. ret. Liefst met foto. Br.o.no. HO 523 L.D. Kouvenderstraat 215, 6431 HE Hoensbroek.

Soc. v. Alleensta. CHALET Treebeek, Kometstr. 25 n. rozenkranskerk a.s. zondag dans- en contactavond. Orkest The Guards. Vr. uitn. het bestuur. Kerstviering m. gratis koud buffet. Entree ƒ 5,-. Tel. 045-211375.

Man met kinderen zkt. kennism. met lieve vrouw met of zond. kinderen v. 25-35 jr. Br.o.nr. BR 194 L.D. Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

ALLEENSTAANDEN. Werkgroep 't Sieske, Rijksweg 103 Zd. Sittard, organiseert zondag a.s. en ook 2e kerstdag een dans- en contactavond. Aanv. 8 u. Bewijs verpl. 2e kerstdag met gratis verloting. Inl. 04494-47962 of 42064, 04490-20168.

Kn. jongeman, dertiger, zkt. contact met (ECHT)PAAR, lft. niet van belang. Altijd antwoord. Br.ond.nr. HK 193 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Rufen Sie an! Sylvester, Neujahr allein? Wir werden das ändern. Nette Damen und Herren erwarten Ihren Anruf. Tägl. v. 9.00 bis 18.00 u. PARTNER-VERMITTLUNG Norbert Schulz, Monheimsallee 7-9, tel. 09-4924122892, 5100 Aachen.

Dame v. middelbare leeft., gesch., zkt. ser. kennism. m. HEER tot 60 jr. voor vriendsch. relatie. Br.ond.nr. KE 283 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Gaarne zou hij langs deze onsympathieke weg KENNIS willen maken. Ik ben 58 jr., evenwichtig en lief karakter, niet onbemiddeld. Zij die graag gelukkig willen worden en ook liefde kunnen geven en niet ouder zijn dan 55 jr. Br. met foto beslist retour onder nr. VA 306 LD, Wilhelminalan 37, 6301 GG Valkenburg a/d Geul.

Goed uitziende politieman, 38 jr., schuldloos gesch. zoekt leuke VROUW. Foto o.e.r. Br.o.nr. HK 196 LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

WEDUWNAAR 43 jr. zkt. kennism. m. nette vrouw tussen 35-47 jr. Gesch., wed., of ongeh., 1 kind welkom. Br.o.n. RO 296 LD, postb. 46, 6040 AA Roermond.

Ser. goeduitz. j.m. 24 jr. (geen bartype) met vaste baan, zkt. kennism. m. leuke j. VR. 21-26 jr. voor samenw. of huw. Voor react. schr. n. Postbus 30184 te Nieuwenhagen.

Bestaande groep v. alleenstaanden, die samen allerlei activiteiten ontplooit, bv. uitgaan, sport e.d. vraagt nw. DEELNM. Heeft u belangst., een goede alg. ontw. en bent u tussen 30-40 jr. Schrijf dan een brief o. nr. GE 863 LD. Markt 3, 6161 GE Geleen. Ook jouw ideeën zijn welkom.

Alleen is maar alleen. Stichting Aktief is erkend door de raad van toezicht voor het bemiddelen van een serieuze MAN-VROUWRELATIE, speciaal gericht op Limburg. Wij willen u graag helpen bij het vinden van een partner. Doe er wat aan en schrijf of bel eens voor vrijblijvende informatie. Mevr. Kleynen, 045-753178. J. Paffen, Bingelrade, 04492-1926. Hoofdkantoor Heerlerbaan 52A, Hrl. Tel. 045-411501. Huisbez. mogel. Kant.uren van 10-13.00 uur.

Lessen onderwijs

In ± 10 weken uw rijbewijs. Gespec. rijopleiding. Beroepsautorijschool sinds 1964 LEYTEN Brunssum. Minder aantal lessen, eerste maal slagen, het kan! Vele bewijzen bij ons ter inzage. Inl. 045-251418. Examenrayons: Heerlen, Sittard, Maastricht.

AUTORIJSCHOOL Schut, eerste 5 lessen à ƒ 30,-. Ringoven 62, Schaesberg. Tel. 045-322834.

Wordt HYPNOTHERAPEUT, opleidingen in div. plaatsen in Limburg, nog enkele plaatsen vrij. Inl. tel. 077-25683, of 045-224125.

Wij leren U (gegarandeerd) zwemmen in één week
Bel voor info:
zwemschool Pierre Zenden
St. Bernardusstr. 5
6211 HK Maastricht
tel. 043-10226/54250

Bedankt voor het behalen van mijn rijbewijs bij autorijschool J. QUAEDACKERS, tel. 462000.

Diversen

Tussen Kerst en nieuwjaar gezellig uit? Dan naar de show van Neerlands meest komische duo MINI en MAXI in de Stadsschouwburg Sittard! Vrijdag 28 dec. 20.00 uur, tel. 04490-10616.

HELDERZIENDE, magnetiseuse uitsl. na tel. afspraak 04493-1240.

Finale TALENTENJACHT vrijdag 21 dec. op de kerst-in kadomarkt van 14-21 uur Centrum Cocarde Valkenburg. Inl. 045-213386.

Huwelijk kennismaking

Z. 22 dec. voor ALLEENSTAANDEN dansen café Metropole langs Rijksweg Beek. Tot ziens!

Weduwe 60 jr. zoekt serieuze WEDUWNAAR of alleenstaande om samen naar concert en/of uit dineren te gaan. Brieven graag met adres en tel.nr. onder nr. 195 LD, Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

Homo/lesbies en op zoek naar een relatie? Wij helpen vinden
Stichting Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, 2611 PW Delft 015-136631.
Erk. door raad van toezicht.

Stichting Centrum Europa

Gewoon een manier om een partner te vinden

Onze unieke werkwijze, waarbij u in alle vrijheid zelf uw keuze bepaalt, schept vele mogelijkheden voor een geslaagde kennismaking.
Bel geheel vrijblijvend voor informatie
(ook 's avonds)

Heerlen (omg.)	Mevr. Willemse	045-215481
Kerkrade	Mevr. Erven	045-419501
Limbricht	Mevr. Versteegen	04490-18665
Spaubeek	Mevr. v. Westerveld	04493-2395

Erkend door Raad van Toezicht, ingesteld door ministerie van WVC

„Stichting Aktief"
Bestuur en consulentes wensen hun cliënten een voorspoedig 1985
Wij zijn gesloten van 24-12 tot 2-1-'85.

randstad uitzendbureau

Akerstraat 26
Heerlen

Tel.: 045 - 71 85 15

Ervaren secretaresse

Voor een dienstverlenend bedrijf te Heerlen, zoeken wij een zelfstandige secretaresse die met name de Nederlandse taal zeer goed beheerst.
Een goede typevaardigheid en een duidelijke stem voor aan de telefoon zijn beslist een vereiste.

M.E.A.O.-administratief medewerkers/sters

Regelmatig zijn er banen bij ons vrij voor administratief medewerkers die met name in het bezit zijn van het M.E.A.O.-A-diploma.
Enige ervaring is een voordeel.

Data-typistes

Wij hebben regelmatig werk voor ervaren data-typistes, die zowel full-time als part-time beschikbaar zijn en die op verschillende apparatuur kunnen werken.

Bent u geïnteresseerd, neem maandag dan even kontakt met ons op.

randstad uitzendbureau

randstad uitzendbureau

Akerstraat 26
Heerlen

Tel.: 045 - 71 85 15

Verpleegkundigen

Wij hebben regelmatig werk in de gezondheidszorg voor gediplomeerde verpleegkundigen die bereid zijn alle diensten te draaien.

Bejaarden/ziekenverzorgenden m/v

Regelmatig hebben wij vraag naar gediplomeerde bejaarden- of ziekenverzorgenden voor diverse instellingen en tehuizen in de regio Zuid-Limburg. Er bestaan zowel part-time als full-time mogelijkheden.

Bent u beschikbaar? Wilt u meer weten over de mogelijkheden die er op dit moment zijn? Neem maandag dan even kontakt met ons op of kom even langs.

randstad uitzendbureau

DAMCO AIR

DAMCO AIR at Amsterdam Schiphol Airport, being the leading airfreight forwarder, specialised in the total field of transportation and servicing.

We are looking for a

SALES REPRESENTATIVE (m/f)

for the regions Zuid-Limburg (the Netherlands), Aachen (West Germany) and Liège (Belgium).

The Sales Representative we are looking for must meet the following requirements:
- has completed a secondary school course
- possesses a commercial attitude
- is inventive and dynamic
- possesses a representative and correct behaviour under all circumstances
- is able to work independently
- is living in the region of Zuid-Limburg (the Netherlands)
- must have thorough experience in the Forwarding Business
- must speak and write fluently in the Dutch, German, French and English languages

We offer:
- a good salary, inclusive extras, such as holiday and Christmas allowance and profit bonus
- 24 days' holiday p.a.
- company car
- a substantial support by our Company

Please address your letter, with a detailed Curriculum Vitae and recent photograph, to:

Personnel Department
DAMCO AIR
Postbus 7540
1118 ZG SCHIPHOL-C
the Netherlands

Limburgs WOONBLAD

Surrogaaskachel

redaktie **max schmeetz**
heerlen
postbus 3100
6401 DP
tel. 045-739266

HULPVERLENING WORDT WELEENS VERGETEN

Vraagtekens bij alarmsystemen voor bejaarden

HOENSBROEK – Er worden in ons land, veelal net niet lukraak, systemen aangeschaft om bejaarden gemakkelijker alarm te kunnen laten slaan. Daar is veel geld mee gemoeid. Of de hulpverlening na alarm goed werkt, is niet zeker. In de werkelijke behoefte van de gebruikers bestaat weinig inzicht. Hoe de verschillende toestellen in de praktijk voldoen is nauwelijks bekend. Dit is opgemaakt uit een inventarisatie van bestaande alarmeringssystemen en van onderzoek naar alarmering door het Instituut voor Revalidatievraagstukken (IVR) in Hoensbroek en de Nederlandse Federatie voor Bejaardenbeleid (NFB) in Den Haag. Het rapport „Alarmering" is deze week de in de Tweede Kamer de commissie voor welzijn en cultuur aangeboden.

Steeds meer fabrikanten hebben nieuwe systemen voor alarmering op de markt gebracht. De NFB besteedde er eerder aandacht aan op een studiedag, waar de behoefte aan inventarisatie duidelijk werd. Als uitvloeisel van het flankerend bejaardenbeleid werden en worden steeds meer gelden gebruikt voor de aanschaf van alarmeringssystemen. Alleen voor de ouderen beloopt dit voor 1984 vermoedelijk tien miljoen gulden, aldus het onderzoek.

Aan de ontwikkelingen op het terrein van de alarmering door bejaarden zitten ook negatieve kanten. Fabrikanten willen verkopen en bemoeien zich niet met de hulpverlening. Van die kant zal er ook weinig aandacht zijn voor mogelijke maatschappelijke en morele gevolgen, aldus de NFB.

De inventarisatie is bedoeld om onderzoek en doordenken op dit terrein te stimuleren. De samenstellers van het rapport „Alarmering" stellen vast, dat het dringend geboden is de alarmeringssystemen eens met elkaar te vergelijken. Gebleken is, dat, ondanks de stijgende belangstelling ook de fabrikanten weinig inzicht hebben in de werkelijke behoefte.

De onderzoekers concluderen verder dat er nog te weinig bekend is over bijkomende, maar wezenlijke, maatschappelijke aspecten van aanschaf van alarmeringssystemen voor bejaarden. Hierbij wijzen ze op de mate van bevordering of verarming van de contacten en op gevoelens van angst en onveiligheid.

Pas op met vuurwerk

In de komende dagen ' barst de bom ' weer. Het is weer vuurwerktijd. Ondanks alle waarschuwingen vooraf gebeuren er elk jaar de nodige ongelukken. Oogletsel, verbrande handen.... Daarom koop alleen goedgekeurd vuurwerk bij erkende handelaar en lees altijd de gebruiksaanwijzing nauwkeuring. Bezitters van huisdieren moeten extra opletten, want vooral honden zijn doodsbang voor vuurwerk.

Veel gebreken bij 2e-hands gaskachels

Gemiddeld 73 procent van de tweedehands gaskachels die ouder zijn dan zes jaar vertoont gebreken. Van de 1100 tweedehands gaskachels die het gemeentelijk gasbedrijf van Groningen onderzocht moest tien procent onmiddellijk worden afgesloten wegens een acuut gevaarlijke situatie. Slechts 25 procent vertoonde geen gebreken. De rest van de kachels was in meer of mindere mate defect.

Dit is de uitkomst van een onderzoek naar tweedehands gaskachels dat het gemeentelijk gasbedrijf van Groningen in oktober deed.De meest voorkomende mankementen waren volgens het gasbedrijf ernstig vervuilde branders (26 procent), lekke binnenwerken (23 procent) en verstopte of foutieve aansluitingen op de afvoer (18 procent). Met name het eerste mankement kan tot levensgevaarlijke toestanden leiden in verband met mogelijke kolendampvergiftiging.

MEER MOGELIJKHEDEN LIJMEN

Meer spanwijdte dankzij hoek- en cirkelklem

Lijmtangen van groot formaat en zelfs de zogeheten 'sersjants' hebben toch een begrenzing wat hun bereik betreft. Bovendien heb je er voor diverse constructies een aantal van nodig.

Met één klemgereedschap een raamwerk, een tafelblad of ander groot werkstuk inklemmen is mogelijk met de hoek- en cirkelklem die op de komende vakbeurs Karwei gelanceerd zal worden. Het apparaat bestaat uit een stevige kunststof handgreep, een 'spoel' waarin een drie meter lange stalen klemband is opgerold en vier spanhoeken, waar de klemband doorheen loopt.

De band wordt zo ver afgerold als nodig is om een werkstuk dat gelijmd moet worden in één bewerking rondom in te klemmen. Eerst handvast fixeren, daarna met de handgreep op de draadspindel volkomen strak trekken. Schilderijlijsten, tafelbladen, kubus- en kastconstructies enz. worden met dit nieuwe ding onder grote (ins...are) klemkracht in een oogwenk gespannen. Ook ronde en ... werkstukken, als je de haaksel...ders verwijdert.Voor vakmensen (meubelherstellers e.d.) maar ook voor bouwende en renoverende doehetzelvers een erg handig hulpmiddel. Importeur is Ferm BV, Genemuiden, tel. 05208-55077.

METSELCURSUSSEN VOOR AMATEURS

In 12 avondcursussen (3 theorie en 9 praktijk) kan iedereen voldoende vaardigheid onder de knie krijgen om zelf allerlei metselklussen uit te voeren. Het Koninklijk Verbond van Baksteenfabrikanten organiseert dergelijke 'amateur-opleidingen' nu al vele jaren. De belangstelling neemt niet af en in januari start daarom weer een nieuwe reeks cursussen, op dinsdag- en donderdagavonden. Dit gebeurt in Amsterdam, Boxtel, Budel, Deventer, Gennep, Groningen, 's-Hertogenbosch, Leiden, Leeuwarden, Roosendaal, Rotterdam, Schagen, Wittem (Nyswiller), Zeist en Zevenaar. Voor deelnemers aan de cursussen in Wittem en Zeist bestaat bovendien de mogelijkheid om in plaats van een avondopleiding voor de zaterdagmorgen te kiezen.

De cursus kost f 390, waarbij een basisset metselgereedschap plus het boek 'Metselen, leer het zelf' zijn inbegrepen. Wie er meer van wil weten kan de baksteenfabrikantenvereniging opbellen, in De Steeg, tel. 08309-9110.

Windbrekers voor slechtweertrimmers

Voor slecht-weertrimmers goed nieuws. Batavus Intercycle (Industrieweg 4 te Heerenveen) brengt de zogenaamde windbrekers op de markt. Het gaat om een trainingscombinatie voor fietsers, die bestaat uit jack en broek die zijn voorzien van waterdicht nylon. Schrale en zelfs vrieswind wordt effectief afgebroken en ook regen heeft weinig vat op de waterdichte kleding.

● Met windbrekers is het goed trimmer in de winter.

Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 18 december 1984.

De hypotheekrente staat nu al enkele weken op een ongewijzigd niveau. Voor het eind van het jaar wordt niet verwacht dat de rente zal dalen.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages met gem.-garantie opgave bank	met gem.-garantie werkelijk	zonder gem.-garantie opgave bank	zonder gem.-garantie werkelijk
ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN						
.B.N.	1 jaar[1)]	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	3 jaar[1)]	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
	5 jaar[1)]	1,5	8,3	8,80	8,5	9,02
..ushypotheek	7 jaar[1)]	1,5	8,5	9,02	8,7	9,24
..mrobank	var.[1)]	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	2 jaar[1)]	1,5	7,8	8,25	8,0	8,47
	5 jaar[1)]	1,5	8,3	8,80	8,5	9,02
..ouwf. Limb. Gem.	5 jaar[1)]	1,5	8,1	8,68	8,1	8,68
	renterust[1)]	1,5	8,3	8,90	8,3	8,90
	30 jaar[1)]	1,5	8,5	9,12	8,5	9,12
..ntrale Volksbank	2 jaar[1]1	1	7,4	7,77	7,6	7,98
	[5] jaar[1]1	1	7,9	8,31	8,1	8,52
..ektbank/NCB-bank	[1] jaar[1)]	1,5	7,3	7,81	7,5	8,03
	3 jaar[1)]	1,5	7,7	8,25	7,9	8,46
	5 jaar[1)]	1,5	8,1	8,68	8,3	8,90
..ed. Midd. Bank	1 jaar[1)]	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	3 jaar[1)]	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
	5 jaar[1)]	1,5	8,3	8,80	8,5	9,02
..ncratiusbank	var./5 jr.[1)]	1,5	8,0	8,47	8,2	8,69
..stgiro en ..kspostspaarbank	2 jaar[1)]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	5 jaar[1)]	1	8,1	8,52	8,3	8,74
	7 jaar[1)]	1	8,3	8,74	8,5	8,96
..bo (adviesrente)	var.[1)]	1,25	7,6	8,01	7,8	8,23
	3 jaar[1)]	1,25	7,95	8,39	8,15	8,60
	5 jaar[1)]	1,25	8,15	8,60	8,35	8,83
	stabiel[1)]	1,25	8,3	8,77	8,5	8,99
	var.[3)]	1,25	7,8	8,09	8,0	8,30
	3 jaar[3)]	1,25	8,15	8,46	8,35	8,67
	5 jaar[3)]	1,25	8,35	8,67	8,55	8,88
	stabiel[3)]	1,25	8,5	8,82	8,7	9,04
..bo Hypotheekbank	3 jaar[1)]	1,5	7,95	8,42	8,15	8,64
	5 jaar[1)]	1,5	8,15	8,64	8,35	8,86
	3 jaar[3)]	1,5	8,15	8,49	8,35	8,70
	5 jaar[3)]	1,5	8,35	8,70	8,55	8,91
..aarbank Limburg	1 jaar[1)]	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	3 jaar[1)]	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	5 jaar[1)]	1	7,9	8,31	8,1	8,52
..estland-Utrecht						
standaard	2 jaar[2)]	1,5	7,5	8,10	7,7	8,32
standaard	5 t/m 9 jr.[2)]	1,5	8,3	8,98	8,5	9,21
standaard	10/15 jaar[2)]	1,5	8,6	9,32	8,8	9,54
no-risk	5 jaar[2)]	1,5	op aanvraag		op aanvraag	
interim	1 jaar[2)]	1,5	7,5	8,10	7,5	8,10
.. kw. 1984 budget	var.[4)]	1,5	8,7	9,43	8,7	9,43
..EVENHYPOTHEKEN						
..evensverz. aangesl.	5/10 jaar[4)]	–	xxxx	xxxx	8,1	8,35
.. N.V.L.	5/10 jaar[1)]	–	8,0	8,30	8,0	8,30

..Maandbetaling achteraf
..Maandbetaling vooraf
3) Halfjaarbetaling achteraf
4) Kwartaalbetaling achteraf

Klassiek meubel van wortelnoten wordt nog steeds gefabriceerd

Voor antieke meubelen in stijlen als Louis XV, Louis XVI, Barok, Chippendale of Queen Ann zijn in vroeger jaren op veilingen kapitalen betaald.

De originele exemplaren zijn praktisch niet meer te koop... 'uitverkocht'. Wat er nog overgebleven is aan bijvoorbeeld wortelnoten meubels uit de genoemde stijlperioden, baart de bezitters trouwens grote zorgen, want tegen de tand des tijds zijn ze niet opgewassen. Restauratie kost scheppen geld.

Dergelijke meubels worden in ons spaanplaattijdperk nog steeds gefabriceerd. Namaak? Ja, maar de schrijnwerkers uit de zeventiende en achttiende eeuw zouden jaloers zijn als ze konden zien hoe de stijlmeubelspecialisten van onze tijd dat nu voor elkaar krijgen. Het was destijds een intense worsteling met het materiaal. Wortelnoten is nooit in massieve vorm verwerkt. De 'oogst aan deze bijzondere houtsoort is altijd erg beperkt geweest. Franse schrijnwerkers hebben de fineertechniek ontdekt; ze zaagden dit kostbare, prachtig gevlamde hout in dunne plakjes die ze dan met eindeloos geduld op goedkoop, inlands hout lijmden. Ze vonden een methode uit om de amber-achtige kleur van de wortelnoten 'knol' te behouden: koken in een vloeistof waaraan divere pigmenten toegevoegd werden.

Techniek

Als basis voor het moderne (imitatie)stijlmeubel wordt thans veelal heel zwaar geperst spaanplaat gebruikt. In vaktaal heet dit MDF-plaat (multi density fribreboard). Als de schrijnwerkers van vele generaties geleden over zulk perfect materiaal hadden beschikt, zouden hun werkstukken tot in onze jaren in prima staat gebleven zijn. Want MDF-plaat 'werkt' niet, is vrijwel ongevoelig voor veranderingen in luchtvochtigheid en kan feilloos glad worden gefreesd. Bovendien hebben we thans lijmsoorten die het opgeplakte fineer bij wijze van spreken eeuwig met het basismateriaal verbinden.

In deze produkten worden overigens wel de klassieke verbindingstechnieken toegepast: zwaluwstaarten, blinde pen-en-gat constructies, vingerlassen, enz. In het hoogwaardige MDF-plaatmateriaal is dit allemaal mogelijk. Kortom: een stijlmeubel van onze tijd zal eeuwen langer leven dan de produkten die het uitgestorven ras van hof-schrijnwerkers destijd leverden.

Wat doen we in de tuin?

door Sante Brun
Tel. 045 - 73 92 62

Waarom moet het met Kerstmis altijd sneeuwen? Zodat de wereld gaat lijken op de kerstkaarten, denk ik. Ook dit jaar komt het vermoedelijk niet zo ver, de laatste jaren is sneeuw meer iets voor maart en april. (En dan al net zo overwegend hinderlijk als in december). Ik ben het er wel mee eens dat de laatste jaren witte bloemen steeds meer in zwang komen, en vooral tegen Kerstmis. De witte *Cyclamen* en *Azalea's* en in toenemende mate de *Poinsettia pulcherrima* beter bekend als de Kerstster bepalen het straatbeeld; in de tuinen bloeien de Kerstrozen, ofwel *Helleborus niger*. Ik ben zelf een groot voorstander van die kleur wit voor bloemen – en van blauw ook, trouwens. Daarover later misschien eens wat meer, nu eerst maar eens wit. En over wit gesproken: maar heel weinig bloemen zijn echt helemaal wit; ze hebben of een 'gloed' of een anders gekleurd spikkeltje, randje, streepje of iets dergelijks. De bekendste vroege witte bloemen vertonen zich binnenkort alweer: de sneeuwklokjes, die vaak al in januari bloeien. Grotere bloemen dan het gewone sneeuwklokje geeft *Galanthus elwesii*. En er zijn nog veel meer varianten van deze bollensoort. Kort daarop, in februari bloeien de kleine bloemen van *Crocus chrysanthus*, 'Snow Beauty', gevolgd door de grotere bloemen van *Crocus neapolitanus*-hybriden, waarvan 'Jeanne d'Arc' een bekende witte is.

In maart en april zijn er veel meer bloeiende bol- en knolgewassen die witte spikkels en vlakjes in de tuin kunnen vormen. Hondstand (*Erythronium dens-canis*) doet u dan verbaasd staan en *Puschkinia scilloides* past daar prima bij, al zit er in het wit een blauwig streepje. De vroegst bloeiende *Scilla*-soort is *Scilla mischenkoana*: zij bloeit in februari-maart met bloempjes die puur wit zijn, maar veel op die van *Puschkinia* lijken.

In 1982 kon u op de Floriade in Amsterdam hele vakken zien, beplant met een 'blauw' druifje dat witte bloemen had... Dit witte blauwe druifje past in de witte tuin: de naam is *Muscari botryoides* 'Album'.

Narcissen zijn van huis uit geel, maar er zijn toch heel wat witte onder, zoal *Narcissus triandrus*, die in april bloeit en zo'n 25 cm hoog wordt. Een erg leuk bloemetje, waarvan de bloemdekslippen zijn teruggeslagen. Aanvankelijk gelig, maar later wit verkleurend is de grootkronige narcis 'Ice Follies'. 'Satin Pink' heeft een wit bloemdek, waarin parmantig de rose kroon afsteekt. Onder de trompetnarcissen zijn 'Mount Hood' (eerst gelig, daarna wit), evenals 'Salomé', die een roze trompet boven een wit bloemdek steekt.

Van de gevuldbloemige trosnarcissen, die dus meer bloemen aan een stengel hebben, is de roomwitte 'Cheerfulness' zeer gewaardeerd, ook al wegens de heerlijke geur die de bloemen verspreiden. Onder de enkelbloemige trosnarcissen zijn er ook witte, zoals 'Cragford' en 'Geranium', beide met een oranje kroon, en 'Minnow', die een crèmewit bloemdek heeft met een crèmegeel kroontje.

Dan zijn er de witte hyacinten zoals 'Carnegie', 'L'Innocence' en 'White Pearl'.

De gewone en de knikkende vogelmelk worden steeds meer aangeplant. De gewone vogelmelk (*Ornithogalum umbellatum*) bloeit mei-juni met stervormige bloempjes die aan de onderzijde groenig zijn. *Ornithogalum nutans*, de knikkende vogelmelk, bloeit eerder, met grotere bloemen, die groenig wit van tint zijn. Plant er veel bolletjes van bij elkaar, dat geeft een leuk effect. Het lelietje-der-dalen (*Convallaria majalis*) wordt terecht ook wel Meiklokje genoemd. De wortelstokken worden in humusrijke grond geplant. Het ras 'Plena' is gevuldbloemig. Wat vroeger zijn *Anemone sylvestris* en *Hepaica triloba*.

De tulpen bieden de ruimste keus. Eind april, begin mei bloeit de ca 30 cm hoge *Tulipa fosteriana* 'Purissima', die ook 'White Emperor' het. Van de dubbele vroege tulpen is 'Schoonoord' die midden april bloeit heel fraai, en bij de Triumph-tulpen 'Kansas' (40 cm), die geheel wit is. Erg laat (midden mei) bloeit de dubbele late tulp 'Angelique', waarvan het roserood in crèmewit overgaat. Die pasteltinten bij de tulpen zijn zeer de moeite waard. Onder de groep - leliebloemige tulpen, de wel zo'n 60 cm hoog worden, zijn heel bijzonder: 'White Triumphator', die zuiver wit is.

En dan had ik het alleen nog maar over witte bollen, en een enkele vaste plant. Uiteraard zijn er nog veel meer witbloeiers, bijvoorbeeld onder de bomen, heesters en vaste planten; maar daarover later meer.

Onroerend goed

Onroerend Goed Makelaardij
Leenaers B.V.
Lid NVM.
Pater Romboutslaan 2, Heerlen
Tel. 045-717237

Heerlen

...ig: halfvrijst. nieuw te bouwen won. m. gar. en gr. tuin ca. 625 m2. Ind.: hal, trap, toil., doorzonkam., open keuken, bijkeuk., 3 slaapk., badk. m. ligb., 2e toil., vaste trap naar zold. Koopsom: ƒ 173.000,– v.o.n. excl. bouwrente. Levertijd in onderling overleg.
...n v. Hövell tot Westerflier: tussenl. won. Ind.: 2 keld., entree, gang, trap, toil., keuk., gr. woonk., kamer, 4 slaapk., badk. m. ligb., toil., mansardek., zold.
...Bungestr.: hoekapp. Ind.: hal, mod. luxe keuk., gr. woonk. m. balkon, 1 gr. slaapk., 2 kleinere slaapk., badk. m. ligb., veel luxe, berg. in souterrain.
...rie Curiestr.: hoekwon. m. gar. en tuin. Ind.: keld., entree, gang, doorzonkam., toil., keuk., 3 slpk., badk., douche, zold.
Kortstr.: tussenwon. Ind.: gr. keld., entree, gang, toil., keuk., gr. woonk. m. open haard en parket, 5 slaapk., badk. m. ligb. en zold.
Zeer luxe appartement in het centrum met afgesl. parkeer. en lift. Ind.: entree, gr. hal, woonk., 3 slaapk., luxe badk., aparte douche, gr. balkon op zuid.
Centrum: kantoorruimte/showroom, receptie, archiefruimte, toil., keuk., kantine, gestoff. Huurprijs op aanvraag.
Unescostr. 76, voorheen servicestation. Ind.: ca. 600 m3, opp. ca. 1.180 m2., smeerruimte, reparatie-afd., magazijn, toil, keuk., shop. Zeer geschikt als showroom etc. Vraagprijs: ƒ 135.000,– k.k.
Welterlaan, halfvrijst. won. Ind.: entree, toil, gr. woonk., mod. keuken, gar., tuinhuis, 2 keld., 5 slaapk., study, hobbyr., badk. m. ligb., alum. ramen en dubb. begl.

Merkelbeek

...erstr. 5: landelijk gel. gerenoveerde boerderij m. stal, ca. 1.500 m2 gr. Ind.: entree, woonk., keuk., bijkeuk., toil., 3 slpk., mod. badk. met ligb. en aparte douche, zolder. Dubb. begl. en dakisol. Vraagprijs ƒ 225.000,– k.k.

Geleen

Jasparstr.: vrijst. villa m. gar., schitt. tuin, zonneterras op z., opp. ca. 1000 m2. Ind.: entree, garderobe, toil., hal, study, L-vormige woonk. m. open haard, 5 slaapk., badk. m. ligb., 3 keld.

Brunssum

Klingbemden: hoekwon. m. gar. Ind.: entree, hal, toil., berg., mod. keuk., gr. eetk./zitk. m. open haard, 3 slaapkamers.

Schinnen

Hegge: aantr. vrijst. boerderij m. gr. tuin, zonneterras, gar. Ind.: entree, hal, woonk. ca. 40 m2 m. open haard, ruime keuk., badk. m. ligb., 3 slpk., gr. zold., c.v., dubb. begl. Grondopp. ca. 920 m2. Vraagprijs ƒ 155.000,– k.k.

Schaesberg

Pietersstr. 1: tussenl. won. m. gr. tuin, gelegen aan de markt. Ind.: keld., gang, doorzonk., keuk., toil., waskeuk., serre, 5 slaapk., badk., zold. Zeer goed onderhouden.
...slaan: vrijst. bung. met garage en zeer gr. tuin. Ind.: hobbyr., berg., c.v.-ruimte, 2e berg., entree, hal, toil., badk. m. ligb., aparte douche, 4 slaapk., eetk., gr. woonk. aan terras, keuk., studeerk. Prachtig gelegen met veel privacy.

Schimmert

Rooseveltstr.: vrijst. won. m. gar. Ind.: keld., entree, L-vorm. woonk. m. luxe vloer en open haard, luxe keuk., toil., 3 slaapk., badk. m. ligb.

Prijzen op aanvraag

Te huur

Luxe 3-kamerappartementen in centrum van Heerlen (Pancratiusflat), eventueel met parkeerruimte. Veel extra service. Prijzen van ƒ 765,– - ƒ 925,– per maand (incl. servicekosten). Geen subsidie. Voor bezichtiging:

Onroerend Goed Makelaardij
Leenaers B.V.
Tel. 045-717237

Te huur centrum Heerlen luxe 3-kamerappartement!

Dit luxe appartement heeft een ruime entree met lift, is voorzien van dubbele beglazing, centrale antenne en heeft een zeer modern c.v.-systeem.
Indeling: royale hal, toilet met fontein, douche, ruime keuken met berging, living voorzien van parketvloer, 2 slaapkamers, waarvan 1 met v.w., aparte kelderruimte, 5 ingebouwde kasten, ideale woonruimte voor ouder echtpaar of een alleenstaande. Ligging: aan winkelerf. Huurprijs ƒ 520,– per maand excl. servicekosten.
Inlichtingen

Onroerend Goed Makelaardij
Leenaers B.V.
Tel. 045-717237

OPEN HUIS
HEERLEN,
Compactwoningen.
Verkoopprijzen vanaf
f 124.534,- v.o.n. (excl. renteverlies.
Maandlast vanaf f 124,-*
Zondag 23 december
van 14.00 tot 15.00 uur
stienstra
Kruisstraat 56, Heerlen
Telefoon 045-712255*

EYGELSHOVEN: halfvrijst. woonhuis, pr. n.o.t.k. Tel. 045-352296.

GELEEN, Kroonbeek. Zeer mooi woonhuis met prachtige tuin en garage, grote zolder met vaste trap. Prijs ƒ 129.000,-. 04494-42550.

BOUWGROND te k., ± 500 m² te Schin op Geul. Tel. 04450-2897.

HOENSBROEK: Mgr. Hanssenlaan. Aantrk. gel. goed onderh. halfvrijst. woonh. met gas-c.v., ruime gar., berg., doorzonk. met open haard en leisteen vl., open keuk. met luxe eiken Am. keuk., 3 slpks., vernieuwde bet. badk. met ligb. en v.w., zold. Vr.pr. ƒ 117.500,- k.k. Aanv. i.o. Inl. mak. kant. Louis Janssen b.v. Tel. 04495-5840.

ELSLOO: Te koop rustig gelegen bungalow. Past. Lenaersstr. 3, Woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer, provisiekelder, hobbyruimte, garage, terras, dubbele beglazing in alm. kozijnen en deuren. Direct te aanvaarden. Prijs n.o.t.k. Tel. 04402-72622.

Nieuwenhagen

Te k. in rustige omg. royale vrijst. bungalow. Pr. in overleg. Tel. 045-314117.

Vrijst. **WOONHUIS,** 3 slaapk., ruime woonk., keuken, kelder, zolder, badk. Thorbeckestr. 18 Grevenbicht. 04497-1993.

Te k. halfvrijst. **WOONHUIS.** Direct te aanv. Vr.pr. ƒ 109.000,-. W. Alexanderstr. 64 Eygelshoven.

Spekholzerheide: **BUNGALOW** te k. m. woonk. 40 m2, 5 slpk., garage, eik. keuk., overd. terras. Pr. ƒ 210.000,-. St. Jansganck 8. Tel. 045-411509.

Op zoek naar een kamer?.....
Voor ƒ 80,– per maand
bent u baas in eigen huis!

Kerkrade - Akerstraat
Een eigen appartement.

Voor minder geld dan een kamer huren koopt u nu een eigen appartement met ruime woonkamer/open keuken van 32 m2, 2 slaapkamers, badkamer, hal, toilet, bergkast, fietsenberging, parkeerplaats, zonnig balkon en geheel geïsoleerd.

Maak gebruik van de voordelige oude Premie-A-regeling.

Bij een belastbaar inkomen van ƒ 27.500,– in 1981 is de subsidie ƒ 10.900,– in het eerste jaar en totaalpremie ƒ 124.300,– in 22 jaar.
Door de hoge premie en de lage rente van 7,6% zijn de maandlasten vanaf ƒ 80,– bij volledige financiering.
Bel vrijblijvend voor informatie:
Mulleners Vastgoed 04497-1763

AMSTENRADE. Te k. woonhuis m. c.v. (35 m² eiken vloer), keuken (18 m² landhuisst.), badk. m. ligb. en douche, 4 slaapk., dubb. inp. gar., thermoph. begl., opp. 1.045 m². Pr. ƒ 119.000,–. Tel. 04492-3515.

Gevraagd te k. of te h. **BUNGALOW** met loods of boerderij (verbouwd met ± 2 ha weiland). Br.o.nr. HK 194 Limburgs Dagblad. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

UBACH OVER WORMS: te k. halfvrijst. huis met gar., 3 slaapk., kelder, zolder, berging. Vr.pr. ƒ 119.000,- k.k. Tel. 045-316466.

EYS-WITTEM: te k. landel. gel. goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Met rijkssubs. (bj. 1981), opp. 275 m², pr. ƒ 135.000,- k.k. Lodewijk XIV-str. 4, tel. 04451-2216.

Unieke vrije ligging in **HEERLEN STAD** aangeb. met uitz. op Limb. landschap in semibungalow-/landhuis bwj. 1971. perc. 1592 m2, inh. 1300 m3. Luxe duurzame afwerk. Pr. ƒ 495.000,- k.k. Johannes XXIII-singel 44 Hrl. 045-421188.

Te k. halfvrijst. **WOONHUIS**, gr. tuin, 3 slaapk., badkamer m. ligbad, nw. aanb.keuken, woonk., overal nw. ramen m. therm., geheel onderkelderd m. gar. Prijs ƒ 170.000,-. Tel. 04406-15893.

OPEN HUIS
HEERLEN, Heerlerheide.
Verkoopprijs f 135.363,- v.o.n. (excl. renteverlies)
Maandlast vanaf f 260,-*
Zondag 23 december
van 14.00 tot 16.00 uur.
stienstra
Kruisstraat 56, Heerlen
Telefoon 045-712255*

Open-huis
vandaag van 1 tot 2 uur

Brunssum:
a.d. Wagemaker 9 (t.o. Marebos). Ruim woonhuis met carport en cv. Ind.: hal, L-vorm. woonkamer (35 m2), keuken, berging. 1e verd.: 3 slaapk's, badk. m. ligbad, vw, 2e toilet, zolder, bouwj. 1978. Aanv. direct.
Aquina makelaardij bv
045-715566

BEEK, halfvrijst. woonh. Ind.: keuken, woonk. (27 m2), hal, 4 slpk., badk., zolder, kelder, terras achter woning + tuin. Twee garages. Woning is voorzien van inbraakbev. Prijs ƒ 126.000,– k.k. Drs. J.H.A. De La Haye. Tel. 045-223434 ('s Zaterdags tot 13.00 uur).

SCHAESBERG: te k. woonhuis m. tuin, berging en carport, o.a. 4 slpk., badk., kelder. Pr. ƒ 109.000,–. Tel. 463686.

Heerlen-Centrum
ƒ 95.000,- k.k.

Nabij ABP. Ruime woning met achtertuin. Ind.: kelder, grote woonkamer, eetkamer, keuken, 2 grote en 2 kleinere slaapkamers, badkamer met ligbad en zolder.

Heerlen-Noord
ƒ 110.000,- k.k.

Jongmansweg. Schitterend appartement met vrij uitzicht en vele extra's. Ind.: woonkamer (45 m²) met 2 balkons, eiken aanbouwkeuken, 2 slaapkamers, fraaie badkamer.

Brunssum-Haansberg
ƒ 115.000,- k.k.

Zeer goed onderhouden, halfvrijstaande woning met c.v., tuin en garage. Ind.: kelder, hal, grote woonkamer met open haard, keuken, 2 ruime slaapkamers, douche, bergzolder.

Bocholtz
ƒ 115.000,- k.k.

Mooi halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage en berging. Ind.: woonkamer, keuken, badkamer, 3 slaapkamers, hardhouten en kunststof kozijnen, met thermopane glas.

Hoensbroek-Montfort
ƒ 135.000,- k.k.

Zeer goed verbouwde en gerenoveerde, halfvrijstaande woning met c.v., grote tuin en garage. Ind.: grote woonkamer met open haard, fraaie aanbouwkeuken, 3 slaapkamers, badkamer en bergzolder.

Hoensbroek-Centrum
ƒ 150.000,-k.k.

Zeer goed onderhouden, ruim, halfvrijstaand woonhuis met c.v., tuin, berging en garage. Ind.: grote woonkamer, eiken aanbouwkeuken, 2 kelders, 4 slaapkamers, badkamer en zolder.

Schaesberg
ƒ 179.000,- k.k.

Vrijstaand herenhuis met c.v., tuin en garage. Ind.: 3 kelders, woonkamer, serre, keuken, eetkamer, 4 slaapkamers, mooie badkamer.

Kerkrade-Bosberg
ƒ 200.000,- k.k.

Modern, geschakeld landhuis met c.v., tuin en garage. Ind.: grote 2-delige woonkamer met niveauverschil en open haard, prachtige eiken keuken, 3 slaapkamers, badkamer en zolder. Geheel onderkelderd.
Info en/of afspraken voor vrijblijvende bezichtiging:
Troost Onroerend Goed
Heerlen - Tel. 045-717976

HOENSBROEK, Burg. v.d. Kroonstr. gerenov./geïsol. woonhuis met c.v. en tuin. Beg. gr. ruime entree en hobbyk. (9 m2). 1e verd.: woonk. 56 m2 met luxe keuken + toil. 2e verd.: badk. (2e toil., bad en douche), 3 slpk. (5,2×3,6; 4,2×3,6 en 2,6×2,1), vliering en 2 kelders (evt. gar.). Kooppr. ƒ 109.000,– k.k. Inl. tel. 045-211564.

SCHAESBERG: Putstraat 39, halfvrijst. woonhuis met garage en tuin, c.v. Aanv. direkt. Vr.pr. ƒ 119.000,-. Tel. 045-322920.

MARIA-HOOP, Vlaskuilseweg, vrijst. verbouwde boerderij m. c.v., fraai gel. nabij de bossen, opp. ± 1100 m2. Spoedig te aanv. Kooppr. ƒ 127.500,– k.k. Na 18 uur, 04951-32019.

MEERSSEN centrum winkelpand te huur of te koop (evtl. met bovenwon.) tel. 043-621861 of 642995.

Heerlen-Noord **BEDRIJFSRUIMTE** ± 200 m + woning + parkeerruimte. Tel. 045-211879.

BRUNSSUM: eengezinswoning: gr. woonk., 4 slaapk., ligbad, tuin en gar., c.v. Prijs ƒ 128.000,-. Tel. 045-253465.

OPEN HUIS
HEERLEN, Zeswegen,
Verkoopprijzen van f 141.134,- tot f 151.249,- v.o.n. (excl. renteverlies).
Maandlast vanaf f 295,-*
Zondag 23 december
van 14.00 tot 16.00 uur.
Volg de borden vanaf de Zeswegenlaan.
stienstra
Kruisstraat 56, Heerlen
Telefoon 045-712255*

Taxaties
A.J.H. Leenaers
Beëdigd taxateur en makelaar
Lid N.V.M.

Onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop; financiering hypotheek; assurantiën; successie; rechtbank enz.
Indien nodig op korte termijn.
Pater Romboutslaan 2, Heerlen, tel. 045-717237.

LIMBRICHT te k. i.st.v. afbouw zijnde veldbrandboerenhuis uniek in Limburg. ƒ 179.000,– k.k. Tel. 20115.

Te k. **BOERDERIJ** met weiland, tot. opp. 2.320 m², te Trintelen. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-222022/045-440532.

LIMBRICHT, halfvrijst. woonhuis type landh. Rustig gelegen m. gar. en tuin. Bj. '77. Ind.: hal, toilet, garderobe. Woon- en eetk./keuken 50 m2, open haard. 1e verd.: 3 ruime slaapk., badk. met ligbad en douche en 2e toilet, berging, vaste trap n. 2e verd. Hobbyruimte of 4e slaapk., c.v.-ruimte. Dir. te aanv. Pr. ƒ 162.500,- k.k. 04493-2146.

Te k. **WOONHUIS** te Kunrade-Voerendaal. Bwj. 1977. Zeer gunstige ligg. Bautseplein 39, i.z.g.st. Ind.: hal, toil., woonk. met open keuken m. berg. en gar. Aangel. tuin met veel privacy; 1e verd.: 3 ruime slpk., waarvan 1 met vaste wast., badk. met douche, 2e toil., vaste wast., vaste trap naar 2e verd. met grote slpk. en veel bergruimte. Pr. ƒ 139.000,– k.k. Spoedig te aanv. Tel. 045-752192.

KERKRADE. Te koop zeer fraai gel. geschakeld woonh., met pr. aangelegde tuin, gas-c.v., goed geïsoleerd, inp. garage, royale hal, woonk. met parket, luxe keuken, 3 slaapk., met parket, luxe badk., groot souterrain. Vr.pr. ƒ 165.000,–. Tel. 04755-1597.

HOENSBROEK. Te koop halfvrijst. drive-inwoning. Bwj. 1977. Ind.: begane grond hal, garage, berging, c.q. waskeuken, toilet, bergruimte en tuin. 1e etage: woonkamer, keuken. 2e etage: 3 slaapkamers, badkamer, bergruimte + toilet. Gehele woning in goede staat. Aanv. januari 1985. Pr. ƒ 119.000,– k.k. Bezichtiging na tel. afspr. Tel. 045-221386.

HEERLEN-NOORD. Vrijst. pand op 1100 m2 grond, zeer geschikt als praktijkpand, gel. in grote woonwijk bij apotheek en fysiotherapeut. Prijs ƒ 295.000,–. Voor informatie tel. 045-726262.

Te k. gevr. **WOONHUIS** met gar. te Sittard. Pr. tot ƒ 140.000,–. Tel. 040-121388.

NEERBEEK: Cartijlshofstr. 12, te k. goed gel. nagenoeg vrijst. woonhuis. Ind.: beg. gr.: ruime hal, w.c., bergr., keuken en woonk. en gar. Verd.: 4 slpk., ruime overl. en gr. badk. met ligb. en wastafel en 2e w.c. Tuin ligt op zonzijde met veel privacy, perc.opp. ± 270 m2. Vraagpr. ƒ 135.000,–, k.k. Inl. 04402-73562 b.g.g. 04494-41000.

OPEN HUIS
HOENSBROEK, West.
Verkoopprijzen van f 143.395,- tot f 147.950,- v.o.n. (excl. renteverlies).
Maandlast vanaf f 330,-*
Zondag 23 december
van 14.00 tot 16.00 uur.
Volg de borden vanaf de Mariagewandenstraat.
stienstra
Kruisstraat 56, Heerlen
Telefoon 045-712255*

Hoensbroek

Halfvrijst. geschakelde woning met gar., voor- en achtertuin. Woonk. met openhaardpartij, vier slaapk., badk. met ligbad en toilet, zolder. Benedenhuis ramen voorzien van rolluiken. Bouwjaar 1974. Grondopp. 209 m², inh. 470 m³, gar. 50 m³. Vraagprijs ƒ 138.000,-.

Nuth

Zeer riant gelegen, in uitstekende staat verkerend, halfvrijstaand woonhuis met garage, L-vormige woonkamer met open keuken, 3 slaapk., badkamer, geheel onderkelderd. Grondopp. 293 m², inhoud 425 m³. Prijs ƒ 134.000,-.

Wijnandsrade

Vrijstaand, via garage geschakeld woonhuis. Landelijke ligging. Woonkamer met open haard, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, riante aanbouwkeuken. Grondopp. 275 m², inhoud 384 m³, garage 60 m³. Prijs ƒ 139.000,-.
Inlichtingen:
Makelaardij Fons Heuts B.V.
Beëdigd taxateur
Tel. 045-242316

Te huur gemeente **SUSTEREN** vrijst. herenhuis met c.v., voor- en achtertuin. Br.o.nr. SI 86 L.D., 6136 ER Baandert 1 Sittard.

LANAKEN (België) te koop industriegebouw nieuw, 625 m2, allerbeste ligging op 1 km van Maastricht, tel. 011-714613 of 011-713912 privé.

Te k. mooi **APPARTEMENT** met gar. en lift in centr. Hoensbroek. Vr.pr. ƒ 86.000,– k.k. 045-224861.

KLIMMEN/RANSDAAL nabij station, landel. gel. vr.st. bungalow. Degelijk en goed onderh. Grote tuin rondom. Ind.: loggia, grt. hal, woonk. m. open haard en parket, eetk., keuken, 4 slpk., badk., toil. Souterr. verw. garage, prov.kelder, hobby/c.v.-ruimte. Pr.n.o.t.k. Inl. 04459-1390.

WOONHUIZEN:

BORN — **Barthelomeusstraat 33**
Mooi verbouwd halfvrijstaand woonhuis met garage. Ind.: o.a. L-vormige woonkamer met studiehoek, openhaardpartij, merantihouten vloeren, 4 slaapkamers.
Vraagprijs ƒ 139.000,– k.k.

GREVENBICHT — **Dijk 15a**
Rustig gelegen aan de Maasdijk een in 1976 gerenoveerd woonhuis met garage voorzien van o.a.: woonkamer met leisteenvloer, Oudhollands plafond en openhaardpartij, aanbouwkeuken, 2 slaapkamers.
Vraagprijs ƒ 127.500,– k.k.

GREVENBICHT — **St.-Catharinaplantsoen 14**
In jonge buurt gelegen bijna vrijstaand woonhuis met garage, aparte waskeuken, woonkamer met openhaardpartij en gedeeltelijk schoonmetselwerk, 3 slaapkamers en grote bergkamer.
Koopsom ƒ 120.000,– k.k.

PAPENHOVEN — **Oude Kerkstraat 2**
Maaslandse villa met ruim 2000 m2 grond. Stijlvol pand met o.a. : grote hal met mooie trappartij en openhaard, kantoor cq. studeerkamer, grote dubbele woonkamer, 2 toiletgroepen, dubbele keuken, garage en diverse bergruimten, kelder bestaande uit 3 gedeelten. 1e verd.: 4 slaapkamers en badkamer. Zolder met 5e slaapkamer en zolderruimte met vliering.
Vraagprijs ƒ 240.000,– k.k.

NIEUWSTADT — **Gouv. Houbenstraat 36**
Ruim halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin. Woonkamer met serre 56 m2. Keuken, 4 slaapkamers.
Vraagprijs ƒ 138.000,– k.k.

NIEUWSTADT — **Havelterweg 11**
Goud onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin en garage, L-vormige woonkamer met openhaardpartij, tegelvloer, schoonmetselwerk, keuken met luxe aanbouwkeuken en Oudhollands plafond, mooie badkamer, berging, 3 slaapkamers en bergkamer.
Vraagprijs ƒ 137.500,– k.k.

SPAUBEEK — **Dorpsstraat 51**
Zeer mooi en goed onderhouden woonhuis met L-vormige woonkamer met schoorsteenpartij, 3 slaapkamers, douche en berging, uitbouw met keuken, badkamer met ligbad, zolder met 2 dakkapellen, te bereiken met vaste trap.
Vraagprijs ƒ 95.000,– k.k.

SITTARD — **Walramstraat 34**
Degelijk gebouwd en recentelijk verbouwd herenhuis met o.a. woonkamer van 45 m2 met openhaardpartij, keuken voorzien van alle comfort; 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer, vaste trap naar zolder met zolderkamers.
Vraagprijs ƒ 180.000,– k.k.

SITTARD — **Kolleberg**
Bungalow met garage op 950 m2 grond met o.a. grote entree-/hal met travertinvloer, woonkamer van 50 m2 met parket, 4 slaapkamers.
Vraagprijs ƒ 300.000,– k.k.

SITTARD — **Engelenkampstraat 17**
Nabij centrum gelegen woonhuis met o.a. kamer en suite, keuken, berging cq. bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, zolder met 2 kamers en bergruimte.
Vraagprijs ƒ 129.000,– k.k. 200586

Schreurs Ruber
SITTARD: Ophoven 1, Tel. 04490-21601
GREVENBICHT: Staai 15, Tel. 04497-1900
MAKELAARS EN TAXATEURS O.G./b.v.

Kunst/antiek

Te k. geschilderde MELKBUSSEN. Speciale prijs. J. Bindels, Hommerterweg 60, H'broek. 045-220634.

Antiekbeurs Roosteren

Gemeenschapshuis Hoge Bongerd. Zaterdag 22 december 13.00-20.00 uur. Zondag 23 december 10.00-18.00 uur. Tweede kerstdag 26 december 10.00-18.00 uur.

Antiek — Kerstshow — Antiek
Vanaf zaterdag 22 tot en met 29 december
O.a. kasten, tafels, stoelen, klokken, lampen, brons, koper, tin enz. 6.000 m² showruimte.
Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel

Zondag 23 december ANTIEK-CURIOSA en rommelmarkt, Akerstraat Nrd. 54, H'broekk van 11 tot 17 uur. (Nog staanpl. vrij) tel. 045-242531 of 217158.

Te k. prachtige antieke Hollandse eiken KABINETKAST 18e-eeuws. Weertersteenweg 88 Maaseik.

Te koop ANTIEK: compl. eiken slaapkamer; gesloten kasten; halve hoge kast; keukenkast; commode; nachtkastjes; losse bedden; tafels en stoelen; hanglampen en kleingoed. Tel. 045-241628. P. Laeven, Rozenstraat 1, Vaesrade.

BRUNSSUM-Klingelsberg: halfvrijstaand woonhuis met gas-... garage, tuinhuisje en tuin. Bouwjaar 1980. Het pand is geh... isoleerd en van dubbele beglazing voorzien. Ind. o.a.: woonk... met open haard, 4 slaapkamers, luxe badkamer met o.a. ligb... douche, zolder (te bereiken via een vaste trap). Vraagprijs ƒ 149.000,- k.k.
BRUNSSUM: woning met gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: kelder, w... kamer, eetkeuken, 3 slaapkamers, badkamer, grote zolder. K... prijs ƒ 85.000,- k.k.
EYGELSHOVEN: geheel gerenoveerd en goed onderhouden... sengelegen woonhuis met gas-c.v., berging en kleine tuin. ... pand is achterom bereikbaar. Ind. o.a.: kelder, woonkamer... open haard, eetkeuken met luxe eiken keukeninstallatie met ... ratuur, 4 slaapkamers, complete badkamer, zolder (bereikbaa... vaste trap). Vraagprijs ƒ 115.000,- k.k.

Te koop gevraagd
Heerlen-Zuid of Terwinsele
Vrijstaand of halfvrijstaand woonhuis met extra bergr... (b.v. grote garage) en gas-c.v.. Goed onderhouden. In... verder: kelder, woonkamer, goed uitgevoerde keuken... slaapkamers, badkamer, zolder. Prijsklasse tot ca. ƒ 150... k.k. Aanbiedingen telefonisch bij onderstaand adres.

HEERLEN-centrum:
Luxe appartementen. Ind. o.a.: royale hal, grote living ca. 7... met open haard, luxe keukeninstallatie met apparatuur. Twee ... slaapkamers (mogelijkheid voor 3e slaapkamer), luxe badka... aparte doucheruimte, overdekt terras met open haard. Lift. Ca... met berging. Extra beveiliging. Luxe en degelijke afwerking. ... heel geïsoleerd. Prijzen op aanvraag. „Inruil" van uw huidige ... ning is mogelijk.
HEERLEN-nabij centrum: halfvrijstaand woonhuis met gas-... berging en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, eetkamer, 3 slaa... mers, badkamer, zolder. Koopprijs ƒ 98.500,- k.k.
HEERLEN: rustig gelegen vrijstaande bungalow met c.v., ga... en tuin. Ind. o.a.: diverse kelders, L-vormige woonkamer, keu... 3 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs ƒ 189.000,- k.k.
HEERLEN: woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: ...der, woonkamer, keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badka... mansardekamer, grote zolder. Koopprijs ƒ 89.000,- k.k.
HOENSBROEK-Centrum: (Markt). Appartement met gas-... berging, lift. Ind. o.a.: woonkamer (ca. 27 m²), keuken, slaa... mers, doucheruimte. Koopprijs ƒ 55.000,- k.k.
HOENSBROEK: royaal halfvrijstaand woonhuis met praktijk/... toorruimte, gas-c.v., garage en tuin. Goed onderhouden. Ind. ... woonkamer met open haard en parketvloer, eetkamer met ... verbinding naar de keuken; hobbyruimte bereikbaar vanuit ... woonkamer. Royale praktijkruimte (ca. 50 m²), 4 slaapkam... badkamer, zolder. Koopprijs ƒ 149.000,- k.k.
KERKRADE-West: ruime drive-in woning met gas-c.v., inpan... garage en tuin (op 't zuiden gelegen). Ind. o.a.: woonkamer ... balkenplafond, keuken, 4 slaapkamers, badkamer. Koop... ƒ 110.000,- k.k.
KERKRADE: hoekpand ... gas-c.v., carport, berging en ... Ind. o.a.: royale L-vormige ... met plavuizenvloer en open ... binding naar de keuken (t... opp. ruim 60 m²), 3 slaapka... badkamer. Koopprijs ƒ 130.0... k.k.
KLIMMEN:
Rustig en blijvend goed gelegen vrijstaande bungalow met ... c.v., inpandige dubbele garage en rondom goed aangelegd... (totaal ca. 1100 m²). Ind. o.a.: 2 kelderruimten, royale hal, L-v... ge woonkamer met open haard, keuken, werkkamer, 4 slaa... mers, 2 badkamers, tuinhuis. Grotendeels geïsoleerd. Goed ... derhouden. Vraagprijs ƒ 325.000,- k.k.
SCHAESBERG: goed gelegen halfvrijstaand woonhuis met ... c.v., inpandige garage, kantoor- of werkruimte (te bereiken vi... aparte entree) en tuin (op 't zuiden gelegen). Ind. o.a.: hal, L-v... ge woonkamer met open haard, keuken, 3 slaapkamers en ba... mer. Koopprijs ƒ 179.000,- k.k.
SCHAESBERG: vrijstaande bungalow met gas-c.v., grote ga... en rondom tuin, in een bosrijke omgeving, „patio"-terras met ... privacy. Ind. o.a.: royale hal, royale L-vormige woon-/eetkamer ... parketvloer en open haard (ruim 55 m²), werkt/t.v.-kamer, ... complete keukeninstallatie, 3 slaapkamers, badkamer, di... provisie- en kelderruimten. Vraagprijs ƒ 365.000,- k.k.
SCHAESBERG-Elkske: halvrijstaand woonhuis met gas-c.v., ga... rage en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer met open haard, ... eiken keukeninstallatie met apparatuur, 3 slaapkamers, badka... zolder. Vraagprijs ƒ 127.000,- k.k.
SCHAESBERG: goed gelegen vrijstaand woonhuis met gas-... garage en tuin. Ind. o.a.: souterrain met diverse ruimten, zee... schikt voor kantoor- en/of praktijkruimte. Parterre en 1e ... woonkamer met open haard, keuken met moderne eiken in... tie, werkkamer, 3 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs ƒ 19... k.k.
UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met gas... garage en tuin. Een huis dat u beslist van binnen moet zien. ... goed onderhouden. Ind. o.a.: woonkamer, luxe eiken keukenin... latie met apparatuur, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, ... wastafel en toilet. Vraagprijs ƒ 135.000,- k.k.
UBACH OVER WORMS: hoekpand met gas-c.v., berging en ... Het pand is geheel geïsoleerd. Bouwjaar 1982. Ind. o.a.: woo... mer met open verbinding naar de keuken, werkkamer (sla... mer), 2 slaapkamers, badkamer, zolder. De totale rijksbijdrag... draagt ƒ 22.500,-. Koopprijs ƒ 109.000,- k.k.
VOERENDAAL:
Rustig gelegen halfvrijstaand landhuis-type met gas-c.v., g... en goed gelegen tuin. Ind. o.a.: royale hal, L-vormige woo... met open haard, terras met open haard, luxe keukeninstall... apparatuur, 4 slaapkamers, 2 badkamers. Het pand is geh... ïsoleerd. Koopprijs ƒ 279.500,- k.k.

Wij wensen u
prettige en sfeervolle kerstdage...

Taxaties
Koop en verkoop
Hypotheken
Pickée makelaardij b...
045-414819
van Itersonstraat 15, Postbus 31193, 6370 AD Schaes...
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 u...

Hoensbroek, gem. Heerle...

NOTARIS MR. J.M.M. KREIJN

te Brunssum, zal op donderdag 3 jan. 1985 om ... uur n.m. in hotel Amicitia, Markt 9 te Hoensbroek, ... Heerlen, ex. art. 1223 lid 2 B.W. in het openbaar ... bod verkopen:

WOONHUIS TE HOENSBROEK

met verdere aanhorigheden, ondergrond, erf en ... staande en gelegen te Hoensbroek, gem. Heerl... Nieuwstr. 134, kad. bek. gem. Hoensbroek sectie C ... 4689, groot 4.50 are.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen ten kantore ... notaris Kreijn voornoemd, Op de Vaard 5-7, Brun... sum, tel. 045-251284.

Aanvaarding: na betaling v.d. kosten en koopp... uiterlijk 14 febr. 1985, evt. met behulp v.d. grosse ... veilingakte.

TE KOOP

Elsloo, Dross. Saldenstraat 9
Fraai gesitueerde midd.st.woning met gar., berg. Ind.: hal, gr. T-vorm. woonk. (met parket), moderne open keuken, 4 slpk., badk. met douche, 2e toilet, siertuin die veel privacy biedt. Tot. 284 m2 grond. Vr.pr. ƒ 147.500,- k.k.

Geleen, Van Galenstraat 58
Mooi gel. halfvrijst. semi-bungalow. Ind.: gang, toilet annex douchecel, ruime keuken, 2 slpks., gr. woonkamer met open haard. Verd.: gr. slpk. en zolderberg., c.v. en boiler, diepe voortuin en fraai gr. achtertuin met vele privacy. Uitst. onderh. en thermop. beglazing. Tot. 640 m2 grond. Prijs n.o.t.k.

Geleen, Holsterbeek 14
Zeer luxe afgewerkte semi-bungalow met garage en schitterend aangelegde tuin met voll. privacy. Ind.: hal, woonkeuken met kunststof aanr.comb. voorz. van div. app., L-living (60 m2) met open haard en schuifpui naar overdekt terras en tuin, souterrain met o.a. hobbykelder, prov.kelder, wijnkelder en compl. inger. bar. Verd.: 2 grote en 1 zeer grote slpk. (mog. gr. 2 slpk.), badk. met ligb., douche, 2e toilet en v.w. Tot 384 m2 grond. Vr.pr. ƒ 325.000,- k.k.

Geleen, Landsteinerstraat 10
Mooi halfvrijst. woonh. met parket-living, keuken, prov. kelder, 4 slpk., badk. en garage. Tot 260 m2 gr. Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k.

Geleen, Lienaertsstraat 152
Luxe afgewerkt herenhuis met uitb. garage en tuin. Ind.: hal, woonk. met open haard, keuken met luxe eiken aanr.comb., tv-kamer met tuindeuren, 4 slpk., badk., ligb. 2e toilet en zolderberging. Tot. 190 m2 grond. Vr.pr. ƒ 152.000,- k.k.

Geleen, v. Ostadestraat 34
Halfvrijst. woonh. met uitbouw, garage en tuin. Ind.: hal, kelder, L-living met tuindeuren, keuken met moderne aanrechtcomb., 3 slpk., badk. met zitbad, zolder. Achtertuin op ZW met zeer veel privacy. Tot 230 m2. Vr.pr. ƒ 145.000,- k.k.

Sittard, Hordaeuslaan 2
Gr. vrijst. herenhuis met parket-living, modern inger. keuken, kantoor/slpk., berg., 3 slpk., badk., gar. en fraai aangelegde siertuin. Tot. 717 m2 grond. Vr.pr. ƒ 285.000,- k.k.

Sittard, Ophoven 165
Karakteristiek vrijst. herenhuis met gar. en zeer diepe tuin (sier- en moestuin). Ind.: hal, L-living, keuken, serre, prov.kelder, 3 slpk., douche, grote luxe badk. met ligbad. Het geheel is uitstekend onderh. Tot. 760 m2 grond. Vr.pr. ƒ 150.000,- k.k. Aanvaarding direkt.

Spaubeek, C. Hugostraat 15
Rustig gelegen halfvrijst. middenstandswon. met garage en mooie tuin op zuiden. Ind.: ruime entree, woonkamer met plav.vloer, open keuken met eiken aanr.comb. voorz. van alle app., 3 gr. slpk. en luxe betegelde badk. met bad. E.e.a. uitst. onderh. Tot. 360 m2 grond. Vr.pr. ƒ 147.500,- k.k.

Ulestraten, Sauveurstraat 30
Luxe afgewerkte semibungalow met parket-living en open haard, modern inger. open keuken, bijkeuken, garage, 3 slpk., badk. en zolderberging. Tot. 560 m2 grond. Vr.pr. ƒ 295.000,- k.k.

Bedrijfsobjecten
Geleen, Groenseykerstraat
Garagebedrijf met benzineverkooppunt, showroom, mogelijkheid tot autowasplaats en terrein. Huurprijs nader overeen te komen.

Sittard, Stadswegske
Groot bedrijfspand met z.vleugels bestaande uit: souterrain, beg. grond en verdieping (degelijke constr.). Voorts groot terrein t.b.v. parkeren c.q. opslag. Het geheel is voor div. doeleinden geschikt. Vraagprijs ƒ 125.000,- k.k.

Bedrijfspand Meerssen
... bedr.object, geschikt voor div. doeleinden zoals b. supermarkt, toonzaal, doe-het-zelf zaak, kantoor, praktijk, dagwinkel etc. Tot. opp. bedr.gedeelte ± 450 m2. Boven het pand ligt een luxe bovenwoning. Vr.pr. ƒ 395.000,- k.k.

Ing. H.L.W. Steenbakkers
Bouwkundig makelaar-taxateur o.g.
Geleen. Wevestraat 9, 04494-45798
Inl. en afspr. voor vrijbl. bezicht. via dhr. Voorn. Tel. 04402-75815

TE KOOP

HOENSBROEK - Nieuwstraat 169
Degelijk woonhuis met gas-c.v. en tuin met achterom. Ind.: kelder, hal, keuken, ruime woonkamer, badkamer met ligbad, 3 slaapk., vaste trap naar zolder. ƒ 85.000,- k.k.

OIRSBEEK - Stegelenstraat 19
Goedgelegen en prima onderh. halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en zonnige tuin. Ind.: hal, keuken, ruime woonkamer, 3 slaapk., badkamer en zolder ƒ 139.000,- k.k.

SCHIN OP GEUL - Mauritiussingel 42
Halfvrijst. woonhuis met gas-c.v., garage en zonnige tuin. Ind.: hal, inbouwkeuken, ruime woonkamer in L-vorm m. open haard, 3 slaapk., badkamer met ligbad en 2e wc, zolder via vaste trap. ƒ 149.000,- k.k.

In verband met de feestdagen is ons kantoor gesloten van 22 t/m 26 december. Wij wensen al onze relaties een Zalig Kerstfeest en een Voorspoedig 1985.

HULSBERG - Parallelweg Zuid 49
Uitstekend gelegen en zeer goed geïsoleerde semi-bungalow met gas-c.v., carport, garage en tuin. Ruime indeling en degelijke afwerking. Vrij uitzicht aan de voorzijde! ƒ 235.000,- k.k.

MARGRATEN - Julianalaan 55
Vrijstaand landhuis met gas-c.v., inpandige garage en prachtige tuin. Ind.: hal, moderne keuken, bijkeuken, riante living van 60 m2 m. open haard, 4 slaapk., badkamer met ligbad en 2e wc, ƒ 275.000,- k.k.

BEMELEN/WOLFSHUIS - Reutjensstraat 3
Prachtig gelegen bouwterrein van 2840 m2 voor de bouw van een vrijstaand landhuis, eventueel ook voor dubbele bewoning. ƒ 155.000,- k.k.

196176

nicolai makelaardij
stationstraat 20 maastricht tel. 043 - 54555*

Wij wensen U prettige Kerstdagen en een voorspoedig 1985

NAAYKENS
Makelaarskantoor
045-717910
Burg. De Hesselleplein 22
6411 CH Heerlen

Sparen met systeem

- Bonus sparen (tot 14% bonus) 3-5 % p.a.
- Spaarbrief sparen 6-6,25% p.a.
- Obligatie sparen 6- 10% p.a.

Spreekt U nu met ons

Deutsche Bank

Aachen, Friedrich-Wilhelm-Platz 15, Tel. 09-49-241/466-1

Alsdorf, Rathausstr. 4, Tel. 0949-2404/21005 · **Eschweiler,** Englerthstr. 12, Tel. 0949-2403/4061-63 · **Herzogenrath,** Kleikstr. 1, Tel. 0949-2406/3067 · **Hückelhoven,** Parkhofstr. 111, Tel. 0949-2433/4031 · **Jülich,** Kölnstr. 3, Tel. 0949-2461/53065 · **Merkstein,** Kirchrather Str. 150, Tel. 0949-2406/6091 · **Stolberg,** Rathausstr. 16a, Tel. 0949-2402/23091 · **Übach-Palenberg,** Talstr. 2, Tel. 0949-2451/4051 · **Würselen,** Kaiserstr. 98, Tel. 0949-2405/21058 · **Heinsberg,** Hochstr. 129, Tel. 0949-2452/21777

TOTALE opheffingsuitverkoop

Zondag open van 11 tot 16 uur

Meja b.v.
Meubelgroothandel
Heisterberg 63, Hoensbroek

KORTINGEN VAN 50-70%.

200141

BERG EN TERBLIJT ƒ 169.000,–
Servaashof 4: halfvrijst. m. gar.
BRUNSSUM ƒ 115.000,–
Wagemaker 9: woonh. m. carport
BRUNSSUM ƒ 128.000,–
G. Doustraat 3: halfvrijst. m. gar.
EYGELSHOVEN ƒ 159.000,–
Zaunbrecherstr. 16: bungalow m. gar.
EYGELSHOVEN ƒ 198.000,–
Op den Dries 4: vrijst. m. gar.
HEERLEN ƒ 55.000,–
Kampstraat 24: tussenwoning te ren
HEERLEN ƒ 59.000,–
Schandelerboord 11: appartement
HEERLEN ƒ 85.000,–
Schaesbergerweg 162: tussenwoning
HEERLEN ƒ 115.000,–
Vredestraat 9: woonhuis m. gar.
HEERLEN ƒ 129.000,–
Rijnstraat 8: halfvrijst. m. gar.
HEERLEN ƒ 129.000,–
Schaesbergerweg 3: halfvrijstaand
HEERLEN ƒ 151.000,–
Geleenstraat 93: luxe appartement
HEERLEN ƒ 159.000,–
Schaesbergerweg 14: halfvrijst. gar.
HEERLEN ƒ 345.000,–
Vrusschemiggerweg 6: landhuis
HOENSBROEK ƒ 89.000,–
Mgr. Hanssenlaan 61: woonhuis
KERKRADE ƒ 120.000,–
Calbertsweg 165: halfvrijst. m. carp.
KERKRADE ƒ 269.000,–
B. Pothastraat 19: landhuis
SCHAESBERG ƒ 108.000,–
De Maar 6: woonh. m. gar.
SCHAESBERG ƒ 139.000,–
Kennedyplantsoen 5: halfvrijst. won.
SCHAESBERG ƒ 168.000,–
Ringoven 113: luxe halfvrijst. won.
SCHAESBERG ƒ 209.000,–
Brikkebekker 32: ruim halfvrijst. won.
SITTARD ƒ 129.000,–
Hillenraedtstraat 9: halfvrijst. gar.
NIEUWSTADT ƒ 295.000,–
Beyerstraat 28: landhuis
UBACH O. WORMS ƒ 99.500,–
Groenedaal 70: drive-in-won.
VALKENBURG ƒ 245.000,–
Spoorlaan 9: vrijst. landhuis

aquina Makelaardij B.V.
Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheken en Verzekeringen
Deken Nicolayestraat 1, 6411 CL Heerlen
045-715566 ook zaterdags van 10.00-13.00 uur

ABAZ
advies bemiddelings assurantiekantoor zoethout

TE KOOP STUNT

UBACH O. WORMS
Fraai gesitueerde split-level woning met inpandige garage en drie slaapkamers wordt ver beneden de normale waarde aangeboden. Profiteer van deze éénmalige aanbieding.

Prijs
ƒ 87.500,– k.k.

Inl.: De Doom 23
6419 CW Heerlen
045-718731

Contacten/clubs

24 uurs **ESCORT** met Silvia, Melanie en Bonny. Tel. 045-316900.

KAMERS te huur, Maastrichtersteenweg 179 Maaseik. 09-3211567093. Meisjes gevr.

Nieuw **SEFAN,** Dennie, Christian, John, Steven, René, Riecardo. Tel. 045-724688.

PRIVÉ en escort in Roermond. Tel. 04750-31693.

CONTACTBURO Limburg. Bem. privé-adr., kamerverhuur. Schansberg 7, Roosteren. 04499-3003.

Privé en **ESCORTSERVICE** v. dag en nacht, m. nwe. meisjes. Tel. 045-424987.

ESCORTSERVICE voor dag en nacht. Tel. 045-425579.

Jongem. zkt. kennism. met **VROUW.** Br. o. no. GE 864, Markt 3, 6161 GE Geleen.

KATJA'S escort. Ook privé tot 23.00 uur. Tel. 045-422564.

Contactburo **PRIVÉ.** Videoclub Stationstr. 31 Sittard. Inschr. dames 10-22 u.

Contactbureau **PRIVÉ,** Mary-An, Schilla, Alexandra ook zat. 043-623416.

Privé **HANNIE.** Merumheymstr. 10, Merum. Tel. 04750-34093.

LINDA privé. Iedere dag ook za. + zon. tel. 045-228431.

Nieuw. **PRIVÉ-FLAT.** Bianca. Ook in weekends. Tel. 045-727731. Tevens escort.

NANCY, Chantalle, nieuw Gaby en Rosy, dag. v. 10 tot 23 u., zat. tot 6 u. Tel. 04494-54314. Tev. meisje gevraagd.

KERSTDAGEN geopend van 19.00 tot 24.00 uur Buro Lamour Heerlen, 045-225237.

RED-HOUSECLUB, Gaby, Britta, Anja, Tine, Bella ontvangen u. Dag. geop. v. 20 uur, zat. v.a. 14 uur, 2e kerstdag geopend. tel. 045-425101, Drievogelstr. 4, Kerkrade-West.

VIDEOCLUB Heerlen Angela en Anja. Parallelweg 71A, tel. 045-718067. Tev. ass. gevr.!!!

CLASS-ESCORT met Silvia Mara en Iris. Tel. 045-322440.

ANNELIES va. 11.00 uur, ook zat. + zond. tev. meisjes gevr. 045-721759.

MAGDA privé en escort. Tel. 045-219954 tev. meisje gevr.

TANJA, Sandrina, Diana, privé en escort, 10 tot 24 u. Ook za. en zond. Met spoed meisjes gevr. Wij wensen iedereen prettige feestdagen. 1e en 2e kerstdag gesloten. Tel. 04494-42313.

JEANETTE ontvangt u privé tot 2.00 uur. Tel. 045-444471.

ESCORTSERVICE met Eva, Ria en Christa. Bel nu dag en nacht 045-226700.

ESCORTSERVICE. Chantal, Silvia e.a. Bel ook 's nachts 045-226761.

BLUE BELL CLUB geopend va. 20.00 uur, tevens zondag 23 december. Industriestr. 74, Kerkrade.

City **ESCORT** bij Paul, Fred, Mark en Roger. 045-717670. Wij wensen u een zalg kerstfeest en een voorspoedig 1985.

Let op! nieuw tel.nr. **SUGARLAND**-escort tel.nr. nu 045-222802.

ESCORTSERVICE, dag en nacht, ook 's zaterdags en 's zondags 045-226700.

ANITA, privé en escort. ook in 't weekend. tel. 045-256939.

Open op zaterd. met **MARION** en nieuw Angel. 10-19 uur, 04494-52758.

Privé en escort Marion en **ANGEL** ontvangen u ook op 2e kerstdag v.a. 12.00 u. Tel. 04494-52758.

Club **ROMANTIQUE** is open van iedere dag open van 12 tot 01. u. Brusselsestr. 6 M'tricht. 043-50339.

RENI, Rita, Gaby, Ivon, Karin, Carla (Happy Night Club). Geopend van ma. t/m zond. van 20.00 uur tot 04.00 uur (de 24e en de 25e dec. '84 gesloten). 26 en oudejaarsdag en nieuwjaar geopend. O.L. Vrouwestr. 8, Kerkrade. Tel. dag 045-462809.

DAISY, Yvon, Moni, Ria (de Jachthut), geopend van maandag tot zaterdag van 14 uur tot 02 uur (24 en 25, 26, 31 dec. en 1.1.1985 gesloten). Grensstr. 23, Haanrade-Kerkrade. Tel. 045-463943.

Diversen

Alle huwelijksplechtigheden met ROLLS ROYCE en videoreportage v.a. ƒ 450,–, tel.: 04495-2451.

Was u al in onze geheel vernieuwde zaak? Kom kijken en luisteren naar Onkyo en B&O Electro Bemelmans, Wannerstraat 12 in het centrum van Heerlerheide.

BEVEILIGINGEN. Ja maar dan volgens een goed beveiligingsadvies Electro Bemelmans Uneto. Erkend beveiligingsbedrijf **Wannerstr. 12,** Heerlerheide. Tel. 045-212330.

DE NIEUWE PABO OPLEIDING IN ROERMOND

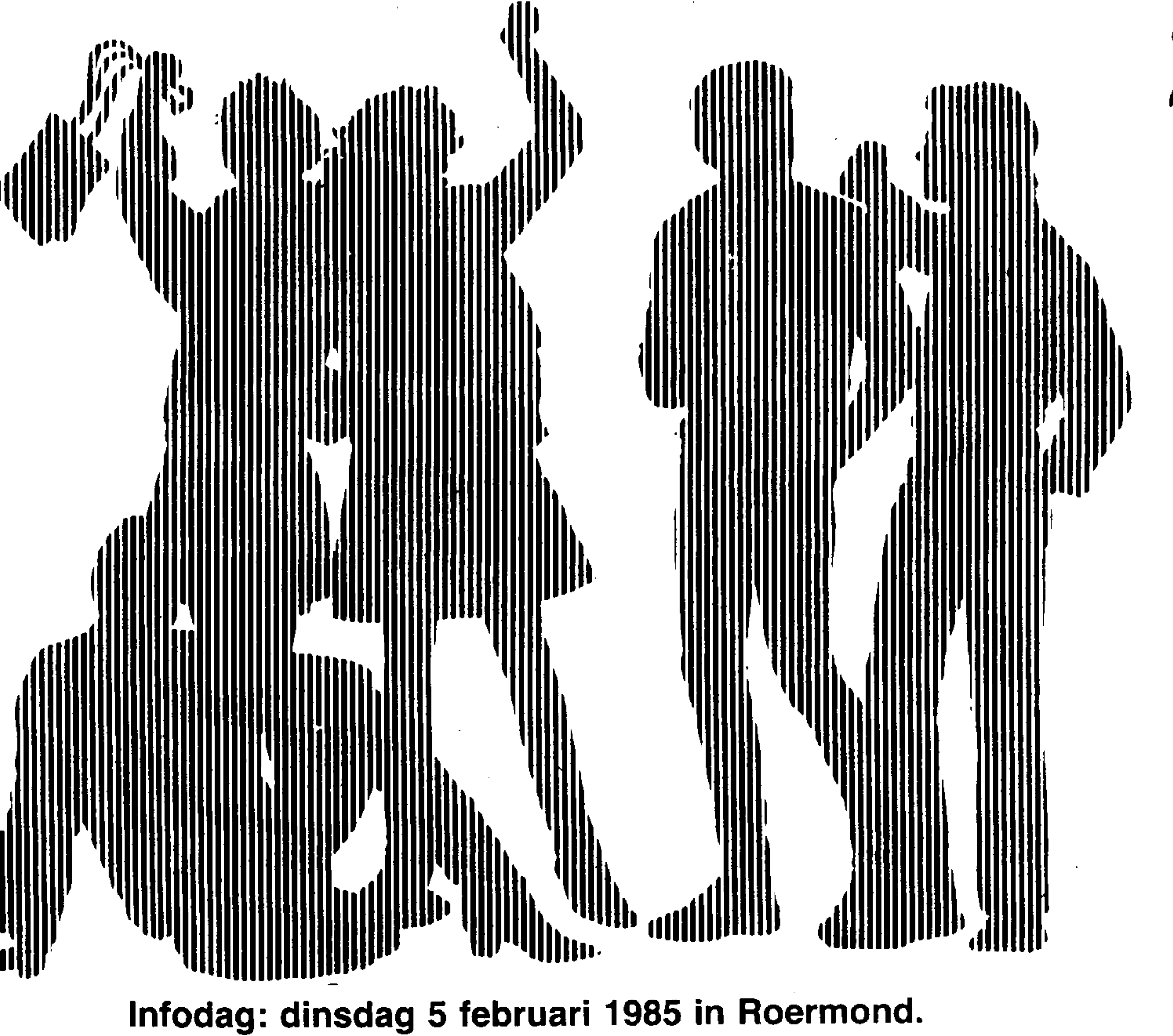
Pedagogische Akademie Basis Onderwijs

De Pedagogische Akademies van Echt en Roermond werden samengevoegd tot 'n nieuwe opleiding: de PABO in Roermond.

Deze Pedagogische Akademie voor het BASISONDERWIJS leidt op voor leraar of lerares voor het basisonderwijs: de nieuwe school voor kinderen van 4 t/m 12 jaar.

Aanmelden: zo spoedig mogelijk.

Aanmeldingsformulieren of meer informatie kunt u aanvragen via nevenstaande bon.

Infodag: dinsdag 5 februari 1985 in Roermond.

Naam: ....
Straat: ....
Postcode: ....
Woonplaats: ....
Tel.: ....

☐ verzoekt toezending aanmeldingsformulier
☐ heeft interesse voor de Infodag
☐ verzoekt toezending informatiemateriaal

In gefrankeerde envelop sturen naar:

KATHOLIEKE pabo MIDDEN-LIMBURG
Burg. Geuljanslaan 16,
6041 NB Roermond
Telefoon 04750-18149

200155

KERST '84

LIMBURGS DAGBLAD

Een rit met de tijdmachine

Zevenduizend jaar geleden was Europa bedekt met een groot oerbos. In die tijd, de bandkeramische periode, begonnen de mensen dit bos voor zich bruikbaar en bewoonbaar te maken. De pioniers gingen op weg. Zij kwamen vanuit het Oosten. Met hun familieleden. Met hun runderen, hun geiten en schapen. Op zoek naar de meest geschikte plek om er zich te vestigen. In het Limburg van 7000 jaar geleden vonden zij enkele plekken, die hen behaagden. De vruchtbare löss-gronden waren uiterst aantrekkelijk voor hen, omdat zij er eetbare planten aantroffen en er hun akkers op konden aanleggen. De kiem van onze voorouders werd gelegd. De archeologen hebben ontdekt, dat de Cannerberg en de Caberg in Maastricht in die tijd bewoond geweest moeten zijn en dat in Elsloo, op een gebied zo groot als de Graetheide, de grootste nederzetting van Limburg geweest is. Deze 'reconstructie' van de bandkeramische periode in het Rijn-Maasgebied wordt in het kader van een opzienbarende tentoonstelling in het Bonnefantenmuseum gemaakt. Aan de hand van een levensgrote maquette, het hart van de expositie, wordt verteld hoe de eerste boeren in Limburg woonden, werkten en leefden. Een fascinerende terugblik.

● De bouwer van de immense maquette, Baldi Dekker, waaraan hij een jaar gewerkt heeft.

ZIJ KWAMEN UIT HET OOSTEN

Deze expositie, die na 31 maart naar Leiden verhuist, is samengesteld door prof. dr. G. Verwers en drs. Marjorie de Grooth, de archeologe van het Bonnefantenmuseum. Zij was een van de gesprekspartners bij deze rit in de tijdmachine. Zij verwacht minstens zoveel bezoekers voor deze reconstructie als voor een eerdere archeologische tentoonstelling over vuursteen. Toen kwamen er maar liefst 16.000 mensen naar het Bonnenfantenmuseum. Marjorie de Grooth: 'Wij willen enerzijds een beeld geven van het bestaan van die eerste boerengemeenschappen in het Rijn-Maasgebied met als idee, dat zij aan de basis staan van een economische ontwikkeling, die tot in onze tijd door te voeren is. Zij zijn de eersten, die vaste nederzettingen hadden en die hun voedsel zelf produceerden. Anderzijds willen we natuurlijk ook laten zien - vooral in het bijbehorend diaprogramma - op wat voor manieren archeologen tot zo'n reconstructie komen, terwijl ze in feite niet meer hebben dan heel weinig zeggende scherfjes en brokjes vuursteen'.

Ligging

Waarom zijn deze pioniers uitgerekend ook in Limburg verzeild geraakt? Dat Rijn-Maasgebied lag niet bij hen om de hoek.

"Het idee om zelf voedsel te gaan produceren ontstond in het nabije Oosten. Vandaar verspreidt die kennis zich geleidelijk over de Balkan naar centraal Europa, waar de mensen geconfronteerd worden met een gigantisch oerbos. In die tijd vinden ze ook de bijlen uit om die bomen te kappen en je ziet nu, dat ze binnen honderd jaar van Hongarije tot hier weten door te dringen. Dat is een afstand van duizend kilometer.

Stel je nu voor, dat je wilt gaan wonen in een gebied met uitsluitend bos. Wat kies je dan? De grens van twee landschapstypen, want op die grens kun je profiteren van zoveel mogelijk variatie in de omgeving. Dus gingen de eerste boeren wonen op de rand van het lösspatroon vlak bij een beekdal. In dat beekdal tref je drinkwater aan, hout voor je huizen, er zijn allerlei eetbare planten en vruchten en het levert weidegebied voor je vee. Bovenop het plateau ligt die vruchtbare löss. Daar ga je zelf wonen en daar leg je je akkers aan. Omdat het hele gebied totaal bebost is met het oerbos, moet je, voordat je dat kunt gaan doen, nogal wat werk verzetten. Namelijk eerst grote stukken van het bos openkappen om er de nederzetting te kunnen aanleggen. De eerste boeren bleven vooral in Zuid-Limburg vanwege de goede grond. In de rest van Nederland kwamen ze niet, omdat daar geen goede gronden zijn. Overigens heet de expositie daarom ook 'Op goede gronden'.

Grote klus

Dan ga je je huis bouwen. En dat doe je in een bepaalde richting, zodanig dat het huis gemakkelijk de wind en de regen kan opvangen. De huizen zijn vrij grote boerderijen geweest. Vijfentwintig tot dertig meter lang, zeven meter breed en vijf meter hoog. Bij de bouw hielp min of meer het hele dorp mee, omdat je dat met je kleine gezin niet voor elkaar kreeg. Zo'n half dorp is toch zo'n week of drie met de bouw bezig geweest. De wanden waren gedeeltelijk van houten planken, gedeeltelijk van vlechtwerk, dat met leem besmeerd werd volgens hetzelfde principe van de latere vakwerkhuizen. Het was een vrij grote klus. Zeker als je bedenkt, dat zo'n huis een levensduur van vijfentwintig jaar had. Na die tijd waren de palen weggerot.

Een huis bestond uit drie vertrekken: een voorraadruimte met aparte zolderverdieping, een centrale woonruimte, waar het haardvuur brandde en achterin een slaapruimte. Het vee bleef buiten. Het klimaat was in die tijd warmer dan nu. Bovendien waren die beesten nog bijna wild, zodat ze het gewend waren om buiten te lopen.

Een dorp bestond gemiddeld uit vijf boerderijen. Er zijn ook plekjes waar maar één boerderij heeft gestaan, maar er zijn ook dorpen gevonden, die aanzienlijk groter waren en waarvan we denken dat zij een soort centrumfunctie hebben gehad. Het grootste dorp is het huidige Elsloo geweest. Daar hebben zeventien boerderijen gestaan. Dat is heel uitzonderlijk. Per boerderij kunnen er een man of tien gewoond hebben. We denken, dat dat de samenstelling van een huishouden geweest is. Drie generatiegezinnen, die met elkaar binnen zo'n dorpje tot een of twee, in Elsloo zelfs vier, families behoorden.

Binnen zo'n familie was je de baas als je oud was. Voor de rest was er een vrij grote mate van sociale gelijkheid. Het lijkt erop, dat in zo'n dorpje één kerel iets belangrijker was dan de rest. Die woonde dan in een apart soort huis, maar dat zijn allemaal niet zo'n vreselijk uitgesproken verschillen. Hij verkreeg zijn leiderschap vooral op basis van bekwaamheid en capaciteiten.

Voedsel

De mensen hielden zich vrij intensief bezig met het verzorgen van hun akkers. Daar werden primitieve tarwesoorten, zoals emmer en eekhoorn, verbouwd. Verder erwten, linzen, lijnzaad en maanzaad. Dat moet ongeveer 65% van het voedsel uitgemaakt hebben. De rest kwam van de veeteelt. Van de groenten werden soep en pap gemaakt, een soort tarwegrutten. Tarwekorrels werden tussen twee stenen fijn gewreven tot grutten. Samen met de erwten en linzen werd er erwtensoep van gemaakt. Het vlees werd gebraden, gerookt en geroosterd. Het is heel aannemelijk, dat de eerste boeren ook over een soort bier hebben beschikt en over mede, een wijn, bereid uit kruiden en honing. We hebben kunnen uitrekenen, dat een nederzetting een kudde runderen van minstens honderd stuks gehad moet hebben. Per jaar moesten ongeveer zeventien runderen geslacht worden om voldoende vlees te hebben'.

Levensverwachting

Met zo'n maaltijd was de gemiddelde levensverwachting, gemeten naar onze maatstaven, niet erg hoog. Met een jaar of dertig was het op. Een heel oude kon wel eens vijfendertig worden. Die lage gemiddelde levensverwachting was vooral te wijten aan de zeer grote kindersterfte. 'Als je echter kijkt naar de levensverwachting in Europa vóór de industriële revolutie, dan zaten zij nog helemaal niet zo gek.

Het grootste sociale probleem was het vinden van een huwelijkspartner. Binnen de boerengemeenschap van een dorp kon de huwelijkskandidaat niet terecht. Hij ging op zoek naar een geschikte kandidaat in een volgend dorp, kilometers verder, of zelfs nog veel verder. Het voordeel was, dat op den duur in de wijde omtrek families kwamen wonen. Die families waren weer nodig om een ruilhandelketen op te zetten, zodat grondstoffen geruild konden worden, die in het eigen gebied niet voorkwamen.

Zelf proberen

Voor een goede reconstructie van een tijd, waarvan men alleen nog slechts donkere aardplekken en wat scherfjes terugvindt, is het noodzakelijk, dat de archeologen zelf gaan uitproberen hoe men 7000 jaar geleden heeft kunnen bestaan. Marjorie de Grooth vertelt, dat zij in de buurt van een Duitse bruinkoolgroeve een stuk bos kregen toegewezen, waarin zij naar hartelust konden experimenteren. „Bij zo'n experiment is de onhandigheid en het geklungel van archeologen, die niet gewend zijn aan een dergelijke manier van leven een belangrijk aspekt. We zijn enkele jaren geleden in het Rijnland met het experiment begonnen. Met stenen bijlen gingen we de bomen omkappen. Vlak voor Kerstmis stonden we er met z'n allen. In de stromende regen. De eerste boom ging fantastisch snel om. Prachtig. Het enige probleem was, dat we er geen rekening mee hadden gehouden, dat er drie bomen naast stonden. Dus wilde hij niet vallen. Hij hing daar ergens. We hebben nog drie bomen extra moeten omkappen, voordat die eerste elegant naar beneden kon komen. Iemand uit Nieuw Guinea heeft daar geen last van. Die houdt er gewoon tevoren rekening mee. Van de experimentele akkertjes, die we er aangelegd hebben, hebben we nog steeds niet kunnen oogsten. Het komt allemaal prachtig op, maar dan komen ineens de muizen om het te oogsten. Wij kunnen niet dag en nacht bij die akkertjes gaan zitten om de muizen te vangen. En fabrieksklemmen kunnen we er natuurlijk niet gaan zetten".

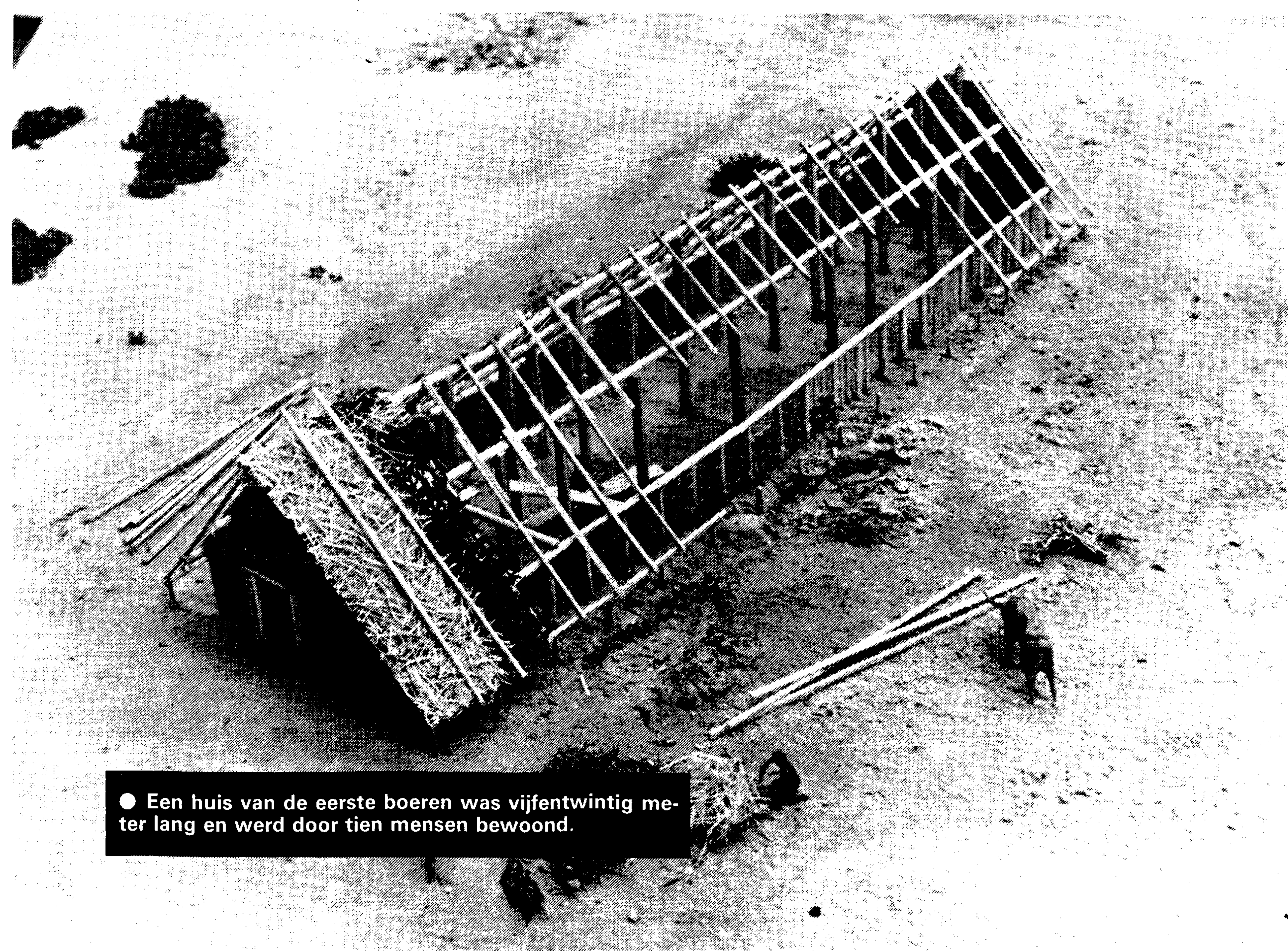
door theo pasing

Uit de voorgaande anekdote blijkt hoe moeilijk het is om primitief te leven. Met al onze technologiën kunnen wij nog veel leren van onze voorouders. In elk geval van de structuur van hun leefgemeenschap, waarin sociale gelijkheid met hoofdletters stond geschreven. „Bovendien waren de leefgemeenschappen in staat om voor het grootste gedeelte voor zichzelf te zorgen en dat deden zij door op een verantwoorde manier met het milieu om te gaan. Er werd geen grote onherstelbare schade aangericht".

7000 jaar geleden at men erwtensoep in Elsloo

● Marjorie de Grooth.

● Een huis van de eerste boeren was vijfentwintig meter lang en werd door tien mensen bewoond.

LIMBURGS DAGBLAD

Kerst '84

Kerstmis'44, Ardennen in lichterlaaie

Katastrofale Kerstmis. Angst en leed, janken en sterven. Vrede op aarde: een lege leuze. Mondingsvuur van brakend geschut inplaats van flikkerende kaarsjes. IJzingwekkend gekerm van door heet metaal getroffen mannen en naar de keel grijpend gereutel van stervenden in stede van zacht zingende mensen bij een kribbe. Niet ver van Zuid Limburg was, veertig jaren geleden, Kerstmis, Christmas, Weihnachten, Noël een koude dag vol dood en verderf.

Kerstmis 1944. Ardennen in lichterlaaie. Al dagen en nachten lang. Vanaf de vroege ochtend van die vermaledijde zestiende december woedde er één van de verschrikkelijkste veldslagen in wereldoorlog twee. In de geschiedschrijving nu vastgeklonken als het „Von Rundstedtoffensief", als „The Battle of the Bulge". Als de laatste, massale Duitse wanhoopsdaad óók. Zes weken lang heeft de moordende strijd geduurd. Het exacte aantal slachtoffers onder soldaten en burgers is nóóit achterhaald. Men spreekt alleen al over circa 170.000 dode, gewonde, vermiste Amerikaanse, Duitse, Engelse, Nieuwzeelandse, Canadese, Australische krijgsmannen. En over ongeveer 3000 burgers die het leven verloren.

Kerstmis 1944. Negen jaren oud was Katharina Rathmes toen. Zij woonde met haar moeder en jongere broertjes en zusjes op een boerderij. In de omstreken van Gouvy. Enkele dagen geleden in Rodt bij St. Vith herinnerde Katharina zich: „Op Eerste Kerstdag werd ons dorpje gebombardeerd. Moeder vluchtte met ons naar de kelder. Er vielen drie Duitse soldaten binnen. Zij waren doodsbang, net als wij. Samen hebben we gebeden. Onze boerderij werd getroffen. Na het bombardement kropen we via een kelderraampje naar buiten. Overal brandde en stonk het. Er lagen dode soldaten in de sneeuw. In de vreemdste houdingen, stijf bevroren. Alsof ze van hout waren. Ik zie mijn broertjes Peter en Alwin nog bij die lijken staan. Ze bleven er maar naar kijken..."

Vreemde aarde

Sterven is het lot van ieder mens. Sneuvelen het risico van iedere soldaat in oorlogstijd. Kreperen met Kerstmis echter is

door nino tomadesso

verbijsterend. Uitgerekend op díé Dag van de Vrede zijn ze in 1944 in de Ardennen bij bosjes omgekomen. Soldaten én burgers. In besneeuwde wouden, op bevroren weilanden en wegen, in brandende tanks en trucks, onder neerstortend puin. De dood was óveral. Irvin Rogers uit Maryland en William Freeland uit West Virginia; Martin Münster en Emanuel Roll uit het Derde Rijk van destijds. Enkelen slechts van de zeer velen die op eerste Kerstdag'44 ver van huis en haard sneuvelden.

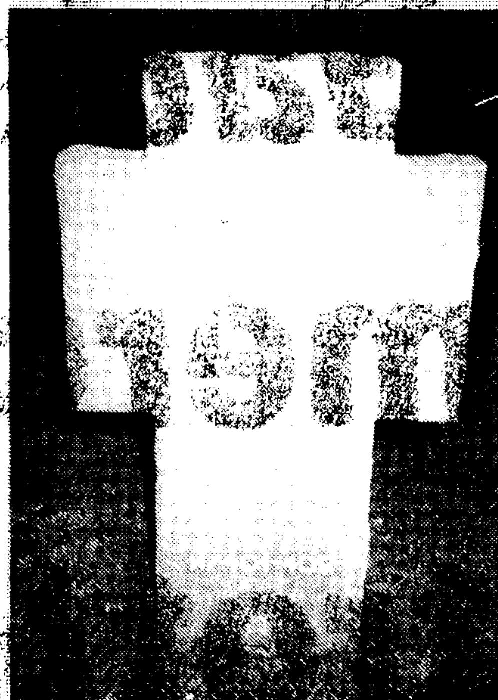
Op „Heiligenabend'44" bloedde grenadier Wilhelm Hinrichsen dood in een greppel langs de weg tussen Houffalize en Bastogne. Op „Christmas Eve'44" maakte, niet ver van Hemroulle, een handgranaat een einde aan het leven van infanterist Harold Carlsson uit Washington. Stille Nacht voor altijd. Maar zó hadden Wilhelm en Harold het zich niet voorgesteld. Ze zijn in vreemde aarde begraven. In Recogne, in Henri Chapelle....

Afschuwelijk

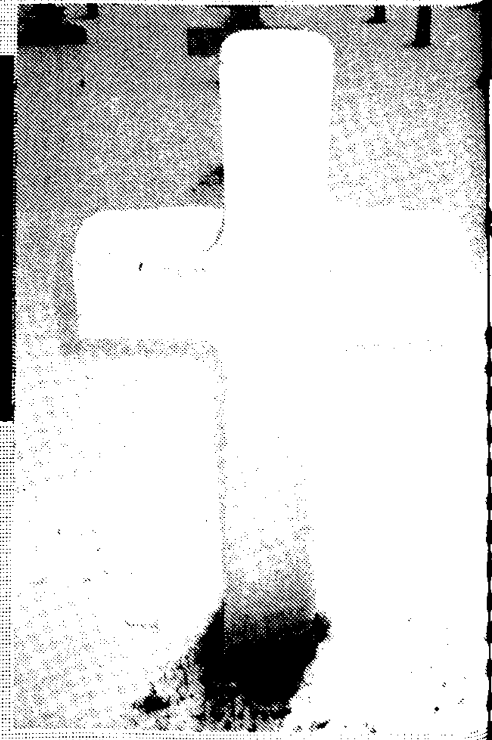
Kerstmis 1944 was in de Ardennen, in de Hoge Venen, in de (latere) Oostkantons een hel. Explosies, branden, verwoesting, paniek. Kerstmis in de drek. Overal. Na die Kerst stonden er in St. Vith nog slechts negen huizen half overeind. De rest was één grote puinhoop. Tijdens die Kerst brandde Malmédy; huilde in Weywertz moeder Gronsfeld om haar door een granaatscherf gedood dochtertje Elfriede (5); telde men in Marche-en-Famenne in een mijnenveld honderddrieëntwintig afschuwelijk verminkte Duitse lijken; werden in Houffalize in één klap acht leden van de familie Wilmotte gedood; sneuvelde luitenant Dick Hyduke, samen met drie andere officieren, in zijn commandopost in de omgeving van Longvilly; meldde ergens vanuit Champs onder de rook (létterlijk) van Bastogne kapitein Wallace Swanson via een walkie-talkie zijn luitenant-kolonel Patrick Cassidy dat G.I.'s in de sneeuw lijf aan lijf vochten met Duitsers....

Trommelvuur

Maria Feltes in Crombach herinnerde zich Kerst'44 zó: „Ons huis werd in vier dagen vier maal door Duitsers en Amerikanen veroverd. Het werd geheel verwoest. Wij zaten al die tijd in de kelder. Bevend van angst. Zonder water, zonder vuur, zonder eten. In het bos bij ons huis lagen vele dode Amerikanen. Vlak voor de uitgang van de kelder twee dode Duitsers. In de half verwoeste stal hadden Amerikanen een eerste hulppost ingericht. Onder voortdurend vuur sleepten Rode Kruissoldaten gewonden aan. Verplegers, artsen waren constant in de weer. Vaak waren ze te laat. Mijn inmiddels overleden man heeft geholpen om de doden in onze tuin te begraven". Op Kerstavond bombardeerden de Duitsers Bastogne tweemaal vanuit de lucht. Een lazaret werd door een voltreffer geraakt. Balans: tweeëndertig dode Yanks in één klap. Rond drie uur 's nachts werd Bastogne vanaf de heuvels door Duitse kanonnen bestookt. Parachutist Steve Chappuis jaren later: „Een trommelvuur van jewelste. Het duurde tot in de morgen. En toen kwamen de Duitse tanks...". Maar, op Eerste Kerstdag óók heroverden de Amerikanen bij Bastogne het dorpje Grandmenil en begonnen zij op hun beurt met de omsingeling van Duitsers bij Celles.

● Dubbel graf van twee Duitse soldaten in Recogne. Martin Münster ontmoette de dood op Eerste Kerstdag.

● G.I. Orville G. Koontz uit Oregon. Met Kerst '44 ergens in de Ardennen gesneuveld. Hij ligt begraven in Henri-Chapelle.

● Kerstmis 1944. Vooral door de weersverbetering, waardoor de Amerikaanse luchtmacht kon ingrijpen, namen de grondtroepen het initiatief van de Duitsers over.

Foto Roger Bell

● Manschappen van de Amerikaanse 82e Airborne Divisie warmen zich aan een vuurtje, nadat ze bij Regne de Duitsers gedurende 48 uur het bezit van een belangrijk kruispunt hadden ontzegd.

Foto Roger Bell

Boomstronken

Intussen brandde Malmédy. Een stad in Amerikaanse handen bij herhaling gebombardeerd door....Amerikaanse bommenwerpers. De legerkrant Stars and Stripes zou op 11 januari 1945 onder de kop „U.S. held Malmédy, bombed by mistake" melden: „De Belgische stad Malmédy, bezet door Amerikaanse troepen, is – naar gisteren officieel bekend werd gemaakt – gedurende het tegenoffensief op 23 en 24 december bij vergissing door onze luchtmacht herhaalde malen gebombardeerd". Op Kerstavond was Malmédy een inferno. Een stad van de dood. De moed van redders is onbeschrijflijk. Alléén Rode Kruiszuster Maria Menzerath en enkele anderen sleurden vijfennegentig lijken en honderdvierentachtig gewonden uit het puin. Kerstmis'44 in Malmédy: een katastrofe. Maar óók in Houffalize (31 dode burgers), in La Roche (122), in Mande-St.Etienne (133), in....Op

27 december'44 noteert, ergens in Bastogne, luitenant-kolonel Ralph Ingersoll in zijn dagboek: „Het is bitter koud. Soldaten maken vuur met alles wat maar brandt, al kan de vijand ze waarnemen. De doden zijn stijf bevroren. Manschappen rapen ze als boomstronken op. De ledematen blijven in dezelfde positie als men ze gevonden heeft, zelfs wanneer de lijken op elkaar in trucks geladen worden".

Tapijt

Een man die, na „The Battle of the Bulge", begon te noteren en te rechercheren, vervolgens te schrijven over wereldoorlog twee in de Ardennen, is Kurt Fagnoul in St. Vith. Een belastingambtenaar. Op zijn naam staan tal van werken. Jarenlang deed hij naspeuringen, sprak met tal van overlevenden en ooggetuigen van destijds. Hij blijft schrijven, getuigen. Hij zei enkele dagen geleden, vechtend tegen opkomende tranen: „Hoe ouder men wordt, hoe meer men beseft welke misdaad een oorlog is. Bezoek de kerkhoven in de Ardennen, bezoek Margraten bij jullie in Limburg en je weet genoeg". St. Vith werd, nadat de Duitsers na een vijfdaagse strijd de stad heroverd hadden, met Kerstmis tweemaal door de geallieërden gebombardeerd. Op Kerstavond maar vóóral op Tweede Kerstdag. Die dag legden 294 Lancaster- en Halifaxbommenwerpers een „tapijt" van 1139 ton bommen op St. Vith. Het aantal doden bleef onbekend. Kurt Fagnoul: „Men schat alleen maar. Vijftienhonderd tot tweeduizend burgers. In die grote, grote puinhoop is men niet naar doden blijven zoeken. Men heeft met bulldozers het puin bij elkaar geveegd. In het stadspark van St. Vith ligt nu de in de volksmond genoemde Miljoenenberg. Een begroeide heuvel van het puin van toen. Wanneer men vandaag de dag deze heuvel zou afgraven, zal men vele skeletten vinden. Gegarandeerd".

In één van zijn boeken –„St. Vith im Schatten des Endsiegs" –, laat Kurt Fagnoul Margret Doepgen aan het woord. Zij verbleef tijdens het tweede bombardement in een kelder. „Samen met zo'n twintig personen. Dicht op elkaar. In een kacheltje werden stukken hout gestookt. Een bom verwoestte de schoorsteen, deed het kacheltje ontploffen. We dreigden te stikken. Een andere bom sloeg een groot gat in de keldermuur waardoor we opeens weer verse lucht kregen. Duitse soldaten hebben ons via dat gat uit de kelder getrokken. Overal brandde het. We hadden niets meer. Alleen ons leven".

Als op Kerstavond'84 vanaf 23.. uur op het televisiescherm (Nederland 2) de eerste beelden uit de St. Pieterskerk in Bastogne verschijnen, als de camera's Mgr. Musty, hulpbisschop van Namen, een van de celebranten in beeld zullen brengen, weet dan dat deze man veertig jaren geleden in het dorpje Bande, ergens tussen Marche en Bastogne, in de Kerstnacht geconfronteerd is geweest met een ánder gruwelijk facet van katastrofale Kerstmis'44. De executie namelijk door SD-ers van zesendertig Belgische burgers. Zesendertig jonge knapen als wraak voor de dood van drie Duitse soldaten, omgekomen tijdens een vuurgevecht met mannen uit het verzet. Acht dagen hebben de lijken van die zesendertig gefusilleerde burgers op de harde bevroren, half besneeuwde aarde gelegen. Deze Kerstnacht zal Mgr. Musty in Bastogne drie klokken zegenen. Door Amerikaanse en Duitse oudstrijders én door burgers geschonken aan de St. Pieterskerk in Bastogne. Drie klokken als herinnering. De Duitsers lieten er deze woorden op graveren: „Moge deze klok altijd vrede luiden. Dit is de wens van Duitse oudstrijders".

Vrede op aarde. Dat was, met Kerstmis'44, in Bastogne en overal elders in de Ardennen een lege leuze. Toen was er overal angst en leed, toen werd er overal gejankt en gestorven. Toen kleurde er, op tal van plaatsen, de sneeuw rood. Bloedrood.

LIMBURGS DAGBLAD

Kerst '84

Van alle (wereld)markten thuis.....

Guus Gadet: een commerciële globe-trotter

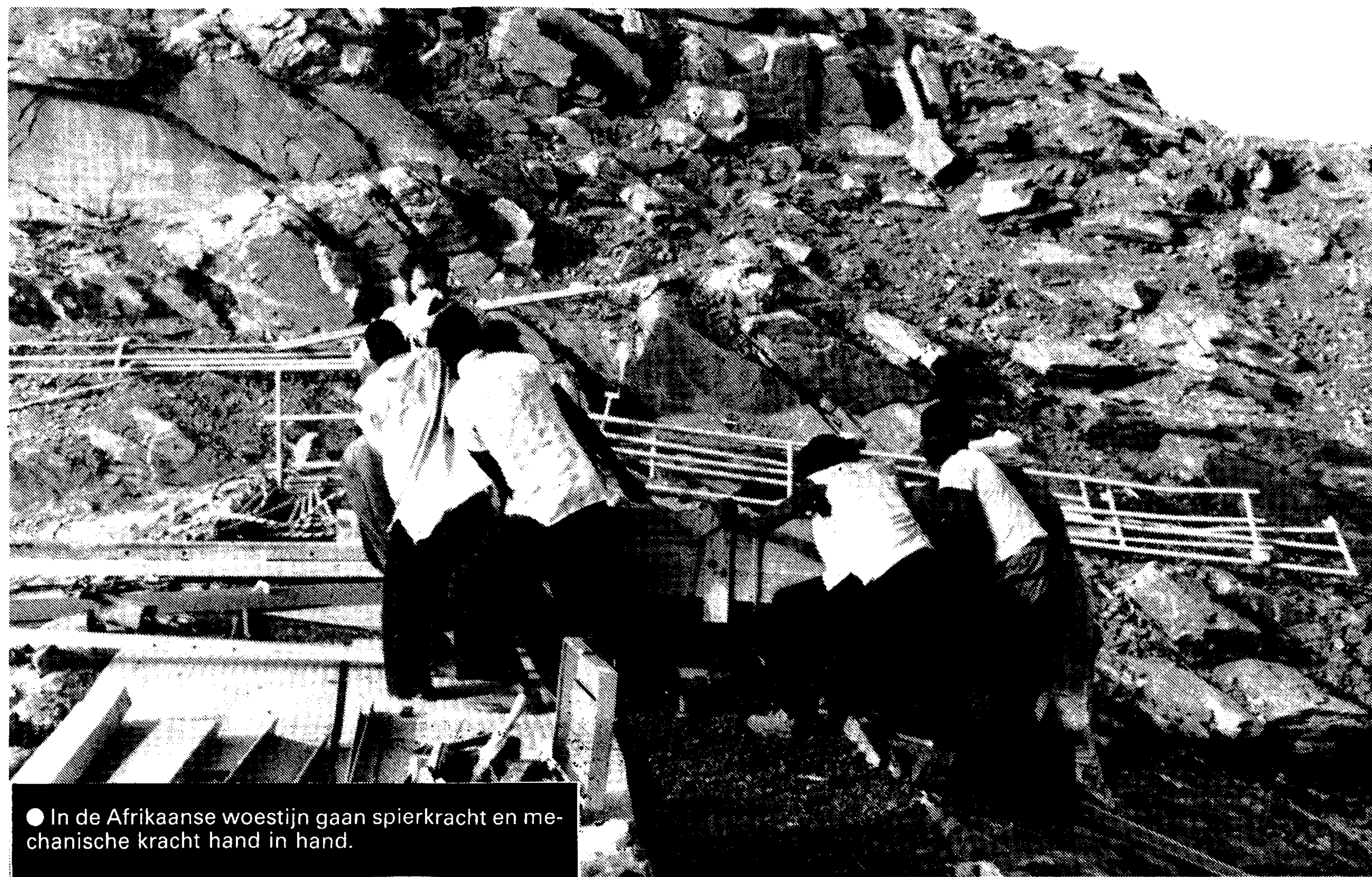
door servé overhof

Niets is ons te dol!! Durf het maar zonder grootspraak te zeggen wanneer een projektverdeler van de Verenigde Naties of van een andere mondiaal opererende organisatie vraagt in Mauritanië twintig immense hangars voor graanopslag neer te zetten. Of in voormalig Opper-Volta, thans Bourkina-Faso geheten, een gloednieuwe universiteit te bemeubelen. Of in Zambia een koolzuurfabriek van de grond te brengen. En durf maar te antwoorden „Zal wel lukken!" wanneer een afdeling van de Verenigde Naties wil weten of je het aandurft in het gebied van de nog steeds voortdurende burgeroorlog in Tchad loodsen van elk duizend vierkante meter te bouwen, bestemd om een belangrijke funktie te vervullen bij het bestrijden van de hongersnood. Maastrichtenaar Guus Gadet, thans woonachtig in Prinsenbeek bij Breda, is aan dergelijke vragen gewend. Hij geniet er zelfs van en lééft van hun prompte realisering. Voor hem en zijn medewerkers is inderdaad niets te dol. Wie met een miljoenenorder achter de hand wil weten of Gadet van een bepaald specialisme verstand heeft, kan somtijds rekenen op het eerlijke antwoord: „Vandaag niet, maar morgen wel!" En „morgen" is het verlangde inzicht er waarachtig. Dankzij koortsachtige verkenningen in binnen- en buitenland, bij relaties en adviseurs die in het vaste bestand van de firma zitten of er ad hoc aan worden toegevoegd.

● Guus Gadet: „Niets is ons te dol!..."

Er is wellicht geen vraag denkbaar waarop Gadet geen antwoord weet. Hij moet evenwel lang nadenken voordat hij zijn eigen beroep weet te definiëren. En dan nog met een complete volzin. „Als ondernemer richt ik mij op een groot deel van de wereld, met name op Afrika, South Pacific en het Caribisch gebied. We spelen voornamelijk in op grote projekten van ontwikkelingshulp. Die maken ongeveer de helft uit van alles wat wij onder handen hebben. Onze kracht is gelegen in snel determineren en analyseren, doordringen tot de kern, ballast overboord gooien en het projekt uiteindelijk met voortvarendheid en zorg voor perfectie uitvoeren. Het liefst zetten wij ons in voor gecompliceerde orders..." Een glimlach versterkt de zelfverzekerdheid achter deze uitspraak.

● In de Afrikaanse woestijn gaan spierkracht en mechanische kracht hand in hand.

Escape

Vijftiger Gadet begon zijn carrière in het zakenleven als commercieel medewerker in het landelijk regiem van de Hema. Daarna stapte hij op direktieniveau over naar de Belgische combinatie Uni Prix, Prix Unic en Priba, een volwaardige dochter van de bekende warenhuizen Au Bon Marché en Innovation. En passant zette hij op particuliere basis drie textielzaken neer (in Maastricht, Eindhoven en Venlo) en realiseerde hij op Priba-leest in Nijmegen het tweede Europese warenhuis dat volledig was afgestemd op zelfservice. De Maastrichtse ondernemer was toen nauwelijks dertig jaar. Op 33-jarige leeftijd belandde hij bij Coöp Nederland, waar hij onder meer de leiding kreeg over de volledige verkoop. In directe relatie daarmee stond de produktontwikkeling in ongeveer twintig eigen produktiebedrijven. In zijn Coöpperiode tekende Guus Gadet voor zijn eerste grote „stunt". De opdracht een klantenbindend element in te voeren, gaf hij vorm in een reeks goedkope chartervluchten naar Canada, vooral bestemd voor verwanten van daar wonende Nederlandse emigranten. De gehuurde Superconstellation van Capitol Airways stond op Schiphol al voor de openingsvlucht gereed toen per telex het bericht binnenkwam dat in Montreal de landingsrechten waren ingetrokken, waarschijnlijk onder druk van ongerust geworden concurrenten. De Amerikaanse gezagvoerder zorgde prompt voor een escapemogelijkheid. De havenmeester van het Amerikaanse vliegveld Burlington, vlak bij de Canadese grens, mocht hij tot zijn beste vrienden rekenen en die zou de Coöp-kist wel willen binnenloodsen, verzekerde hij Gadet. Daarop werd besloten in Burlington te landen en dan per bus verder te reizen naar Montreal. In hogere luchtlagen ging Gadet vervolgens tot in details improviseren. Hij zocht contact met de luchthaven Burlington, met de befaamde Amerikaanse busonderneming Greyhound en met het vliegveld van Montreal. Hij kreeg gedaan dat daar een groot bord werd neergezet waarop de afhalers konden lezen dat hun Nederlandse verwanten op de afgesproken tijd zouden arriveren, weliswaar langs een andere dan de veronderstelde weg. De improvisatie slaagde volkomen. Het werd zowaar de eerste van een reeks van honderden – voortaan „legale" – vluchten, zowel naar Canada als de Verenigde Staten en Australië. In ijltempo werd in Europa, Canada en Amerika een organisatie opgebouwd waarbij zich studentenorganisaties, vakbewegingen en zusterorganisaties van Coöp Nederland in België, Duitsland, Scandinavië, Zwitserland, Italië en Oostenrijk aansloten.

Gadet zorgde ook voor een vrij spectaculaire finale in zijn zevenjarig dienstverband bij Coöp Nederland. Er was een ongekende concurrentiestrijd losgebroken in de verkoop van suiker, onder meer door onbeperkte invoer van goedkope suiker uit Frankrijk. Gadet sprong er in. In één nacht tijd liet hij zeshonderd winkels bevoorraden met grote partijen suiker en sherry en de volgende dag in alle Nederlandse dagbladen adverteren, dat bij zijn firma een kilogram suiker slechts één cent kostte bij aankoop van een fles sherry.

Zoveel jaren later geniet Gadet nog steeds na van het effect van deze campagne. „Onze winstmarge op sherry was ruimschoots voldoende om het prijsverschil tussen in- en verkoop van suiker te dekken. We zagen tienduizenden nieuwe gezichten in onze winkels, mensen die niet alleen sherry en suiker kochten maar ook andere artikelen. Dat kwam ons imago zeer ten goede. Indirect werd ook sherry op slag enorm populair. Je kunt wel zeggen, dat deze actie een grote aanzet heeft gegeven voor een forse omzetstijging van deze Spaanse drank."

● Afrikaanse arbeidskrachten voeren onder Nederlandse regie een waterbouwkundig werk uit.

Na nog enige tijd in een Nederlands bedrijf een ingrijpende reorganisatie te hebben gecoached, liet Guus Gadet eind 1972 verdere aspiraties op een toppositie in het bedrijfsleven schieten en besloot voortaan op eigen wieken te drijven, steunend op een inmiddels wereldwijd inzicht in het handelsgebeuren. Gadet: „Voor het internationale ondernemersschap behoor je kennis te hebben van organiseren op kleine en grote schaal, moet je vertrouwd zijn met internationale handel en transportpolitiek en beschikken over een grote mate van warenkennis. Welaan, ik dacht in de loop der jaren een en ander wel bijeen te hebben vergaard en meende de sprong daarom te mogen wagen".

Sprong

Waarom die sprong? Omdat zakenman Gadet het continentale zakendoen niet meer zag zitten. „Ze hebben me uitgelachen toen ik in het begin van de jaren zeventig durfde beweren, dat veel ondernemers al aan de rand van hun graf stonden. Maar eerlijk, ik meende dat toen reeds". Hij vervolgt: „Nederland is in vroeger eeuwen groot geworden in de internationale handel. Dat is voor ons kleine land ook in de toekomst het enige redmiddel. De nuchtere, inventieve en betrouwbare Nederlander trok er vroeger als individu op uit. Toen bestonden nog geen multinationals. In deze eeuw hebben wij in dat opzicht te weinig gebruik gemaakt van ons erfgoed."

Als zelfstandige „international" haalde Gadet zijn eerste opdracht binnen door te participeren in de levering van 180.000 ton Nederlands cement voor een projekt in Israël. Na verloop van tijd wist hij, somtijds langs diplomatieke en vaak ook langs avontuurlijke weg, een vaste plaats te veroveren op de internationale markt. Hij schreef in voor projekten van allerlei aard en omvang en belandde in de meest uiteenlopende landen: "Mijn vrouw heeft ze geteld: het zijn er méér dan honderd geweest"...

In de aanhef van dit artikel gaven we al een kleine illustratie. Twintig kapitale graanhangars bouwen in Mauritanië. In drie weken tijd in voormalig Opper-Volta samen met de plaatselijke dochter van het Sittardse bedrijf PON vier nieuwe faculteitsgebouwen voor de universiteit van Ouagadougou inrichten. In Zambia een volledige koolzuurfabriek op poten zetten, berekend op een produktie van 250 kilogram per uur. Maar ook: op het vulkanische eiland Samoa in de South Pacific twee verticale tanks van respektievelijk 1500 en 1000 metrieke ton loodrecht neerplanten, bestemd om cocosolie op te slaan. Andermaal in coproduktie met PON uit Sittard zeven dorpen in Opper Volta voorzien van een moderne watervoorziening. En in opdracht van de Verenigde Naties op de grens van Senegal en Mauritanië een passerelle bouwen voor het reguleren van de waterstroom door de kopdam van een enorm waterreservoir. Gadet: „Het was daar een ongekende race tegen de tijd. We hadden een provisorische dam rond de bouwput opgeworpen, die evenwel nimmer bestand zou zijn tegen het watergeweld in het regenseizoen. Laat de dijk nu uitgerekend een uur nadat we klaar waren doorbreken! Was dat eerder gebeurd, dan hadden we een half jaar moeten wachten".

Met hoeveel man runt Gadet zijn wereldomspannend bedrijf, dat de naam Projekt Produktion International draagt? „Ons vast bestand bestaat uit vijftien man, maar als we ergens bezig zijn, staan vaak honderden mensen op de loonlijst. Daarenboven kunnen we op verschillend terrein ad hoc adviseurs inschakelen: calculatoren, superspecialisten op alle mogelijke deelgebieden van de elektronika en ga maar door. In de direktie word ik bijgestaan door de jurist mr. Th. Sickler en de econoom drs. W. Pijnappel. Wij hebben ervan afgezien in de verschillende ontwikkelingslanden kostbare mensen te stationeren om contacten te onderhouden. Een funktionaris met een vast pied à terre kost al gauw twintig mille per maand. Dat sparen wij uit. Wij onderhouden de noodzakelijke contacten zelf, wat natuurlijk wel betekent dat we vaak ver van huis zijn".

Gadet mag dan al vele jaren buiten Limburg wonen, in zijn hart is hij Limburger gebleven en legt hij tenminste één weekend per maand aan in Maastricht, waar hij deel is blijven uitmaken van een hecht vriendenclubje. In zijn geboortestad is hij ook elk jaar present met carnaval en Preuvenemint. Vanuit zijn gehechtheid aan Limburg is hij er op uit zoveel mogelijk Limburgse bedrijven in te schakelen bij „voordelige" projekten in den vreemde. Dat lukt niet altijd even best en Gadet meent te weten waar dat aan ligt.

● In moeilijk terrein moet vaak onder hoge temperaturen stevig worden aangepakt.

„Waartoe andere Nederlandse firma's in staat zijn, moesten ook Limburgse ondernemingen kunnen doen. Veelal zijn die echter meer meditatief dan pragmatisch ingesteld. Zij kennen vaak erg ouderwetse opvattingen over winstmaken en weten niet snel genoeg in te spelen op de internationale vraag. Je moet in deze handel genoegen kunnen nemen met een lagere winstmarge, je offertes aanpassen aan internationale gebruiken en je leveringstijden zo kort mogelijk houden. Misschien kan LIOF op dat terrein wat aan voorlichting doen...."

Naast Project Production International dirigeert Maastrichtenaar Gadet ook Intermarkt B.V., een handelsorganisatie met dezelfde doelgebieden als P.P.I., alhoewel zij voor tachtig procent juist voor anderen werkzaam is. In principe legt Intermarkt zich toe op het leveren van kwantitatief grote hoeveelheden. Zo worden regelmatig materialen verscheept voor mijnen in de copperbelt van Zaïre tot Zambia. Op grote schaal ook materiaal voor Ruanda en, even goed, tienduizenden flessen miswijn voor de Afrikaanse missie. „Bij dat laatste is de Maastrichtse firma Thissen ingeschakeld", verduidelijkt Gadet. Op zijn tochten door Rwanda kruist hij vaak het pad van zijn broer, pater Leon Gadet, die econoom-generaal is van het episcopaat in dat land en in die hoedanigheid voor inlandse zakenlieden het toonbeeld is van onkreukbaarheid. „Alle mogelijke instanties in en buiten Rwanda maken gebruik van de diensten van Leon. Die weet na al die jaren precies waar Abraham de mosterd haalt...", lacht broer Guus.

Commerciële globetrotter Gadet heeft zeer geprononceerde opvattingen over het beleid van de Nederlandse overheid en het Nederlandse bankwezen. Zijn visie op de laatsten vat hij kernachtig samen in de constatering: „De Nederlandse banken zijn teveel bankier en te weinig ondernemer". De nationale overheid daarentegen prijst hij vanwege het toenemend inschakelen van het Nederlandse bedrijfsleven in projekten van ontwikkelingssamenwerking. Anderzijds vindt hij het beleid in grote lijnen nog tezeer zwevend en teveel multi- in plaats van bi-lateraal gericht. „In Den Haag willen ze wel goed, maar ze handelen nog tezeer theoretisch. Het beleid staat niet uitgeschreven in concrete schema's. Bij tal van funktionarissen is sprake van een tekort aan kennis van de problematiek op dit terrein. Betalingscondities voor Nederlandse ontwikkelingshulp zijn te formalistisch en te ambtelijk geregeld. Kleine en middelgrote bedrijven wordt daardoor vaak de kans ontnomen mee te dingen". Bij de Europese Gemeenschap gelden op dat punt regelingen en instructies die nog fnuikender zijn, weet Gadet. Hij kan daarover meer dan één boekje opendoen. De totale voorfinanciering van een projekt kan wel eens uitlopen tot een periode van tien maanden en de garantie die de EEG verlangt ten bedrage van tien procent staat niet zelden één tot anderhalf jaar uit. „Als gevolg van deze procedures kan een bedrijf soms pas na anderhalf jaar zijn nettowinst opstrijken. Het zijn er niet zoveel die zich dat kunnen of willen permitteren!".

Aldus een zakenman die in een brede actieradius van alle markten thuis is, kind aan huis bij overheden zowel in binnen- als buitenland buitenland, maar pas echt „thuis" wanneer hij in zijn eigen gezellige wijnkelder gulle gastheer mag zijn of in het Maastrichtse „op herhaling" is.

LIMBURGS DAGBLAD

Kerst '84

Zoveel jongeren zonder werk, dat kan de samenleving zich niet veroorloven

Werkloosheid! Dat is volgens minister Elco Brinkman het ergste kwaad voor de jeugd van nu. Er zijn momenteel zeker 50.000 jongeren langdurig zonder baan. „We kunnen het als samenleving niet dulden dat een groep van 50.000 als het ware blijvend aan de rand van de samenleving staat", zegt hij daarvan. Hoewel de jongste is Brinkman onder de jongeren niet de populairste minister. Hij erkent dat. Hij wijst erop dat er nogal grote verschillen zijn bij jongeren. Die verschillende groepen reageren natuurlijk ook heel verschillend op wat een minister zegt of doet. Maar, zo denkt hij, de grootste spanning tussen hem de jeugd ontstaat waarschijnlijk door de 'helderheid' van dit kabinet. „Door de hele concrete visie van het kabinet, onder ander door mij verwoord, dat we juist niet zoveel verwachtingen meer mogen wekken. Verwachtingen die jarenlang door ouderen en de overheid wel zijn gewekt. Er zijn beloften gedaan waarvan je achteraf moet zeggen, dat ze niet zijn of zelfs niet konden worden waar gemaakt. Beloften in de zin van: als je achttien bent zit het er wel in dat iedereen een eigen woning heeft of tenminste een paar kamers; of dat je dan wel op een bepaald loonniveau mocht rekenen. Daarvan moet je nu eerlijk zeggen dat het er niet in zit en dat is dan niet zo'n vreselijke populaire boodschap".

„Dat is voor mij de verklaring dat deze minister niet zo vreselijk populair is. Maar ik geloof dat een eerlijke boodschap beter is dan beloften die ik niet kan waarmaken. Puur persoonlijk vind ik dat overigens wel erg vervelend dat er kennelijk een gevoel bestaat van: dat is niet iemand van ons, die is onvoldoende aanspreekbaar".

De minister komt dan al snel op het gebrek aan banen voor jongeren. Werkgelegenheid krijgt bij hem absolute voorrang. „In het kabinet is een zeer forse discussie geweest over de aanpak van de jeugdwerkloosheid. Daarin hebben minister De Koning en ik het zeer sterk opgenomen voor randgroepjongeren. We hebben gezegd: je kunt niet accepteren dat mensen geen perspectief meer hebben of denken dat ze dat niet hebben. Ik ben niet iemand die vreselijk met emoties te koop loopt, maar ik ben daar toch echt heel sterk mee bezig. We moeten echt iets proberen, linksom of rechtsom, voor deze jongeren, die keer op keer niet slagen op die arbeidsmarkt".

„Dat is ongelooflijk lastig. Een werkgever zal zeggen: die jongen is twee jaar werkloos, die mist ervaring, die is niet goed meer in een werkklimaat te passen. Daar kan een overheid zich nooit bij neerleggen. Daar ben ik echt door geraakt en ik vind het vervelend dat we er niet in slagen dat voldoende over te brengen, noch bij de jongeren, noch bij de werkgevers, ook niet bij de overheid, want daar zit het probleem ook. Ook daar bespeur ik onvoldoende wil om juist die jongeren die kans te geven weer in het arbeidsproces te komen".

Vaderlijk

Nu slaat de minister nog wel eens een toon aan die jongeren waarschijnlijk niet zo aanspreekt. Hij moedigt ze vaak wat vaderlijk aan de moed niet te laten zakken en de handen uit de mouw te steken. Brinkman beaamt dat de beeldvorming van dit kabinet beter kon. „Kennelijk komt onvoldoende over wat het kabinet wil. Natuurlijk reken ik me dat zelf aan, maar je moet je niet forceren en heel anders voordoen dat je bent. Vraag van mij niet beloftes te doen en maatregelen te nemen die we eenvoudig niet kunnen treffen. Ik hou er ook niet van de zaak met reclame-achtige trucjes te verkopen".

Op de vraag wat de minister allemaal doet om op de hoogte te blijven van wat er onder die jongeren leeft, volgt een uitvoerige opsomming. De minister leest, zo blijkt, achtergrondartikelen en tal van ambtelijke nota's, hij heeft gesprekken met jeugdwerkers en anderen 'die het directe contact hebben met het veld'. We opperen dat

er wellicht toch een kloof gaapt tussen de bewindslieden en het jeugdige voetvolk. De minister antwoordt dat hij 'toch echt zijn best doet' te weten wat er leeft. „Maar ik ga hier niet het verhaal ophangen dat ik me één voel met de randgroepjongere". „Dat is niet eerlijk. Wèl probeer ik hun problemen op te lossen".

Spookbeeld

En dat probleem zoekt hij, zoals gezegd, het meest in de werkgelegenheid.

„Toen we die jeugdnota schreven heb ik gezegd, het is natuurlijk mogelijk het helemaal te doen vanuit de welzijnshoek en er flink wat jongeren-welzijnswerk in te stoppen. Maar het grote probleem zit natuurlijk in de jeugdwerkloosheid. Ik geloof echt niet dat je er komt met een andere theorie over het begrip arbeid en er dan iets onder te schuiven van: niet werken is ook heel prima. Bij mij wil het er niet in dat je zonder enige vorm van werk wilt en daarom is dat werkgelegenheidsaspect meteen in die jeugdnota gebracht. Wat wij moeten en kunnen is een beweging in gang zetten waarbij jongeren op een gegeven moment weer zien dat het lukt. Zo van: we waren met een groepje van tien en nu zijn Jantje en Pietje toch weer aan het werk. Zo kan er weer iets van vertrouwen komen. Die werkloosheid is inderdaad het grote spookbeeld. Als je ziet hoe kinderen van tien jaar daar al mee worden geconfronteerd. Als ik dat vergelijk met mijn schooltijd: werkloosheid was toch nooit onderwerp van gesprek. Nu hoor je niet anders".

Wat voor verhaal hebt u nu voor die rest, die harde kern die nergens terecht kan.

De minister pleit voor een praktische aanpak en begint over het kabinetsbeleid. Hij komt daarbij op de 'administratieve rimram' die kleine ondernemers, middenstanders en boeren bijvoorbeeld, zich op de hals halen als ze, tijdelijk, één of meer jongeren aan de slag willen helpen. „Als wij, als overheid een deel van die rimram en van de sociale lasten, die boven op het loon komen, zouden kunnen wegnemen, zijn ze vaak in de gelegenheid een paar mensen te helpen".

Die 'rimram' is voor een groot deel het gevolg van de sociale zekerheid en aanverwante verworvenheden waartoe ook het minimumjeugdloon behoort. Zou dat ook omlaag moeten?

„Ik geloof dat we op een punt zijn gekomen dat verdere ingrepen in het minimumjeugdloon, en in minimumlonen in het algemeen, buitengewoon lastig zijn. Dat is niet mijn eerste keus. Wat we moeten bekijken is welke rechten verschillende jongeren nu precies hebben, aan uitkeringen, aan loonniveau, aan studiebeurzen, aan vergoedingen tijdens opleidingen. Dat is niet allemaal op elkaar afgestemd en dan krijg je ook een beetje oneigenlijk gebruik. Bij vergoedingen van opleidingen zie je allerlei verschillen. Daar moet je eens naar kijken. Niet primair omdat er geld te halen is, maar omdat het rechtvaardigheidsgevoel bij jongeren gaat spelen".

Het gezin

Om het toch even over iets anders dan werk en banen te hebben: de minister heeft bij verschillende gelegenheden de waarde van het gezinsleven geprezen. De vraag is of hij zijn eigen ervaringen niet te veel als algemeen geldende norm bekijkt. Het gezin is toch lang niet voor iedereen zo gezellig.

„Ik ben niet vanuit het gezin gaan redeneren maar vanuit de jongere", verduidelijkt Brinkman. „Geluk komt overal voor, bij homofiele paren, bij alleenstaanden en bij gezinnen. Je moet oppassen je eigen ervaring als norm op te leggen en ik tart ook iedereen aan te geven waar ik heb gezegd dat mijn gezinssituatie ideaal en maatgevend zou zijn voor mij als politicus. Waar het mij om gaat is dat je moet streven naar omstandigheden waarin dat kind een zekere ondersteuning krijgt: opvoeding, geborgenheid, trouw. Dat kan in verschillende omstandigheden. Ten tweede moet je constateren dat een heleboel jongeren dat missen. Je moet er natuurlijk voor oppassen als publiek persoon je eigen opvattingen als beter te presenteren. Toch staat het vast dat kinderen in problemen vaak juist die kinderen zijn die dat moeten missen, hetzij door echtscheidingen, hetzij door medische omstandigheden, ziekte van de ouders; of ook door werkloosheid, of wat dan ook. Je moet constateren dat kinderen daar de dupe van worden. Dat schept voor de overheid de taak dat soort zaken te voorkomen, voor zover je daar tenminste greep op hebt. Dat mensen het niet met elkaar kunnen vinden, daar heb je natuurlijk als overheid geen greep op".

Echtscheidingen

Kenmerk van deze generatie is het grote aantal echtscheidingen. Vindt de minister dan dat er wat gemakkelijk met de belangen van kinderen wordt omgesprongen?

„Ik heb daar geen oordeel over", zegt Brinkman. „Wel merk ik dat het probleem van de kinderen hierbij één van de meest ingrijpende is. Dat is bij zo'n beslissing om uit elkaar te gaan nog steeds een heel gewichtige factor. Dat neemt niet weg dat de kinderen wel in de problemen zitten. Je zult maar gesjouwd worden van de ene naar de andere straat of van het ene naar het andere dorp".

„Ik geloof niet dat er nu een groep opgroeit die de ouderen straks, in het algemeen, het grote aantal scheidingen zal verwijten. Voor zover de jongeren van nu ons straks iets verwijten zal dat naar mijn gevoel toch zijn: jullie hebben toen het werkloosheidsvraagstuk niet opgelost. Dat is een collectief probleem. Als je nu vraagt wat zal blijven hangen, dan zal dat toch het werkloosheidsaspect zijn, zoals we nu ook van de jaren '30 die crisis nog altijd noemen".

Gevoelsarm?

En zo zijn we weer terug bij de werkgelegenheid. Is dat niet een beetje gevoelsarme benadering van een minister van welzijn en cultuur?

Hij vindt gevoelsarm in dit verband een ongepast woord. „...Als je ziet wat voor emoties de werkloosheid oproept, bij ouderen en jongeren. In gezinnen bijvoorbeeld, waar kinderen zien hoe vader er onder lijdt en er spanningen ontstaan; of in gezinnen met kinderen die niet aan de slag komen".

Minister Brinkman hamert, net als andere leden van dit kabinet, nogal op eigen verantwoordelijkheid. De mensen moeten er zelf wat aan doen. In het verlengde daarvan doemt de mentaliteit van de jungle: wie aanpakt die redt het wel en de achterblijver heeft het aan zichzelf te danken. Het recht van de sterkste.

Brinkman waarschuwt dat we er voor moeten oppassen dat spookbeeld niet zelf op te roepen. Het kan een profetie worden die in vervulling gaat, omdat we er zoveel over praten. „Je moet reuze oppassen met te zeggen dat mensen die het hardst aanpakken, of het grootste verantwoordelijkheidsbesef hebben ook het meeste recht hebben op werk. Nee, ons eerste streven moet zijn dat er werk is voor iedereen, daar heeft iedereen recht op. De mensen die geen baan hebben die moeten we eerst helpen. Ik ben niet voor ellebogenwerk, maar je moet mensen wel stimuleren iets te vinden. Er zijn natuurlijk mensen die zeggen dat stimuleert dan op zichzelf het ellebogenwerk. Nee, ik vind je van jongeren mag verlangen links of rechtsom een baan te zoeken. En dan kun je wel zeggen, maar die maatschappij zit zo ro... elkaar, maar dan zeg ik de ma... schappij bestaat uit structuren ... personen. Je moet toch erkennen dat de sociale omstandigheden veel beter zijn dan, nog niet eens zo heel veel jaren geleden. Ik geloof dat er voldoende remming en tegenkrachten in de samenleving zijn om te voorkomen dat een jungle-maatschappij krijgen".

Eerlijk

Zo'n interview van Ruding over Jantjes van Leiden, ademde toch een beetje die sfeer: als je maar wilt kom, je wel aan de bak. Het kabinet komt op dit punt nogal hard over.

Brinkman: „U kent de standaard antwoorden daarop van het kabinet. Die zijn weliswaar wat uitgesleten maar daarom niet minder gemeend. Is het nu sociaal de volgende generatie te laten zitten met de sociale problemen van nu? ... volgende generatie kan dan ... recht zeggen, ja vlieg nu op, met die sociale zekerheid en belasting gaan wij niet meer beta... Wij hebben er toch niet zo'n p... van gemaakt? Je mag verwachten van de mensen die nu aan de b... zijn dat ze voor hun kinderen p... blemen voor zover mogelijk op... sen. Dit kabinet is misschien ... hard, maar wel heel eerlijk. Ik ... loof dat de mensen de pest hebben aan politici die om de brei heen draaien. Dat geldt ook voor jongeren".

Verwijten

Eelco Brinkman behoorde zelf ... de jongeren in de roemruchte ... ren zestig maar hij was op ... achttiende niet één van de me... maatschappij-kritische studenten.

„Ik heb vrij bewust mijn studierichting gekozen. Ik wilde graag ... openbaar bestuur in. Politicologie lag daarom voor de hand. In ... tweede jaar ben ik er rechten ... gaan doen om ook wat van ... praktische handwerk te leren. ... ken als de studentenvakbeweging heb ik wat afstandelijk gevolgd. Door het doordraverige, wat ... dringerige karakter sprak mij ... niet zo aan. De kritiek op de ge... tigde orde vond ik nogal over... ven. Ik erken wel dat door die ... weging de maatschappij een ... opener is geworden. Het ge... heeft geleerd zich te verwant... den, argumenten te gebruiken. ... is goed. Zelf heb ik in mijn stu... wel leren relativeren, ook de ... tiek. Ik kan goed tegen kritiek. ... moet ook wel als minister, je m... kunnen incasseren. Maar daa... probeer ik wel te overtuigen... vind dat ook wel leuk. Ik hou er... mensen met woorden over te ... len, te verslaan. Niet van vecht... Als schooljongen heb ik heel ... nig gevochten. Ik vind dat ech... schuwelijk".

Na de vraag wat hij als minister ... jongeren van nu het meest ve... maakt hij een lange omtrekk... beweging die erop neer kom... „mensen elkaar over en weer ... zo gauw iets moeten verwij... Tenslotte wordt hij toch concr...

„Jongeren en ouderen moeten ... kaar verwijten dat we in een ... terecht zijn gekomen waarin ... zettend veel het accent is k... te liggen op ons besteding... troon. We letten zo ontzet... veel op wat anderen bijvoor... uitgeven. De buurman heeft ... ook maar een nieuwe auto ... gaat toch ook maar op reis, ... ra. Als we dan nu moeten ... ren willen we dat niet als de ... man het niet al heeft gedaan ... zou hopen dat de jongeren ... eens vanaf zouden stappen ... zeggen, zo hebben we het g... en daarom doen wij het ... We kunnen kennelijk ... moeilijk afstand te doen ... bestedingspatroon, jongere... ouderen gelijk".

RIMMER MUL...

Jongste minister bestiert jeugdbeleid

Minister mr. drs L. C. Brinkman van welzijn, volksgezondheid en cultuur is met zijn 36 jaar de jongste minister van het kabinet-Lubbers. Hij bestiert een groot departement waar veel, sterk verschillende zaken omgaan. Hij komt daardoor in het nieuws met de meest uiteenlopende zaken: de democratisering van bejaardenoorden, bezuinigingen op musea, kritiek van kunstenaars, de aanpak van de omroepen en ga zo maar door.

De Tweede Kamer heeft het niet altijd begrepen op de kordate aanpak en pittige uitspraken van dit zeer bezige baasje. Tot zijn omvangrijke werkterrein behoort ook het jeugdbeleid. Daarom is hij de eerst aangewezen uit het kabinet om eens mee te praten over het jaar van de jeugd. En Brinkman wil graag kwijt dat hij voor de jongeren wel iets wil doen. Vooral het probleem van de jeugwerkloosheid zit hem hoog.

LIMBURGS DAGBLAD

Kerst '84

DANKZIJ INZET ALBERT SCHWEITZER COLLEGE

Bijna dove Frank al op Atheneum-3

door pierre rousseau

In Geleen aan het Albert Schweitzer College wordt het bewijs geleverd. Het blijkt inderdaad te kunnen dat een leerling die gehoorgestoord is in een zeer ernstige graad, zich de stof eigen maakt van de Atheneumstudie op een instituut dat niet op deze handicap is ingesteld. En dit temidden van normaal horende klasgenoten. Dankzij de medewerking en voortdurende inzet, niet alleen van hemzelf, maar ook van docenten en medescholieren, is de 16-jarige Frank Voncken uit Geleen, nog zonder te doubleren, doorgedrongen tot de derde klas van het Atheneum.

Het ziet er volgens zijn docent-begeleider Jo Crouzen naar uit, dat hij de eindstreep royaal zal halen. Zijn resultaten mogen er zijn, al zal het vak Engels een struikelblok blijven. Ondanks zijn handicap mag zijn puntenlijst er zijn.

RAPPORT van Frank Voncken, bij de overgang van 2 naar 3-Atheneum:

Nederlands	6
Engels	5
Duits	8
Frans	8
Geschiedenis	8
Biologie	8
Wiskunde 1	7
Natuurkunde	7
Handvaardigheid	8
Lich.Oefening	9

Voor jongere gehoor- en spraakgestoorde kinderen bestaat in Limburg de Mgr.Hansenschool in Hoensbroek. Het is een zelfstandige school, ressorterend onder de Lu casstichting. Op drie-jarige leeftijd ging Frank erheen. Al vroeg na zijn geboorte bleek zijn geringe gehoor. Hij hoort alleen geluid dat harder is dan 90 decibel. Een zeer ernstige afwijking.

„Afhankelijk van de gradatie van gehoorstoornis proberen we deze leerlingen zoveel mogelijk op gewone scholen te houden,” zegt psycholoog Peter van de Sande, verbonden aan het Audiologisch Centrum in Hoensbroek, maar voor Frank Voncken, die hij als patiënt onder zijn hoede heeft, werd het de Mgr.Hansenschool. Af en toe bezoekt Frans dat centrum voor controle van gehoor en apparatuur.

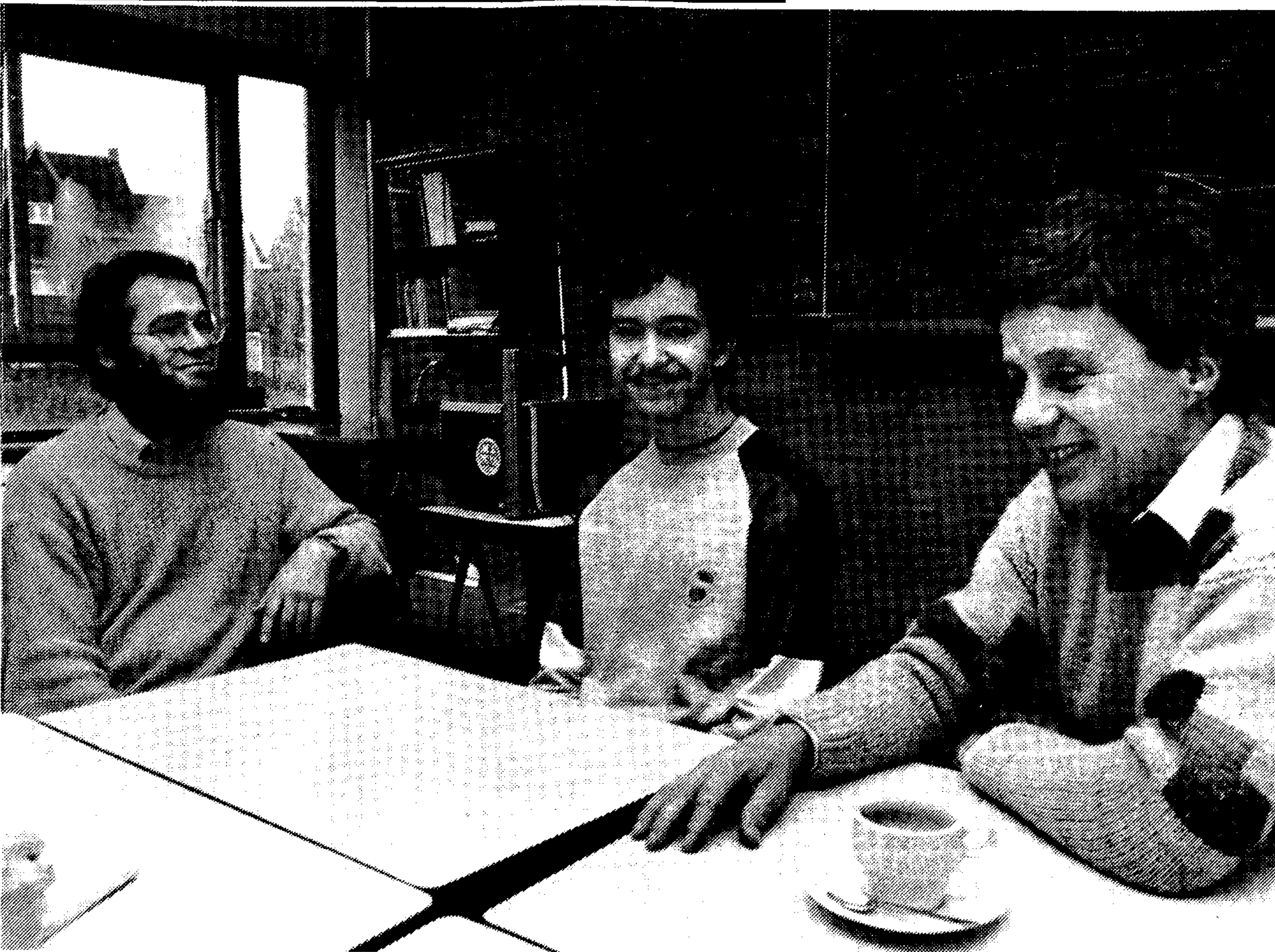
Tot die apparatuur behoort een installatie, die speciaal in de klas wordt gebruikt en die er voor zorgt dat het lawaai dat van buiten de klas komt, op afstand wordt gehouden. De dienstdoende docent heeft tijdens de les een microfoon omhangen die zijn stemgeluid aanmerkelijk versterkt op de ontvanger, die Frank op de juiste sterkte afstelt. Voor de docent de (niet altijd even gemakkelijke) opgave om zich al sprekend zoveel mogelijk aan Frank te tonen, zodat deze in combinatie van geluid met liplezen de les kan volgen.

Instructie

Soms moet voor Frank de uitleg worden herhaald, en ook moet de leraar bevindingen en opmerkingen van andere leerlingen voor Frans herhalen. Bij een vak als sport en spel moet hem de instructie apart worden aangereikt. Omstandigheden waaraan de klas is gewend geraakt. Moet Frank zich aan zijn omgeving aanpassen, die omgeving moet dat op haar beurt ook doen. En de klas doet dat op spontane wijze.

Het is voor de zeer slecht horende leerling toch voornamelijk een kwestie van intelligentie en aanpassingsvermogen. „Frank is de eerste zeer slechthorende leerling die vanuit Hoensbroek naar het voortgezet onderwijs is gegaan. En met succes. „Het is nu eenmaal zo,” legt Van de Sande uit, „dat iemand met een klein beetje gehoor daar soms tienmaal zoveel mee doet dan iemand anders met meer gehoor. Frank doet het erg goed; hij bijt zich vast in de materie. Van belang is ook dat hij zijn grenzen kent. Als hij weet dat hij iets niet aankan, begint hij er niet aan.”

● Frank Voncken met rechts leraar-mentor Jo Crouzen en links psycholoog Peter van de Sande van het audiologisch centrum.

Toch is het onvermijdelijk dat zelfs bij optimale communicatie op deze manier bij vrijwel elk vak enige achterstand ontstaat. 'Mentor' Crouzen helpt Frank daar overheen. Vooral het vak Engels zorgt voor wat moeilijkheden. Het is de fonetische hindernis die daar de oorzaak van is. Wat hij aanvankelijk bij het Nederlands had, doet zich nu bij Engels gelden. Juist in dit vak wordt in het voortgezet onderwijs al snel begonnen met tekstverklaringen. Bij talen als Frans en Duits is het begin meer een grammaticale toepassing. Maar bij Engels ligt dat anders, omdat de leerlingen na de lagere school al over een verbluffende woordenschat beschikken. Dat komt door de hitparade, de songs, de popmuziek, de Engelse films met Nederlandse ondertiteling waardoor kinderen al veel Engelse woorden leren. Zaken die Frank heeft gemist en die hem een achterstand hebben bezorgd vanaf de eerste kennismaking met de Engelse taal. En die achterstand is niet in twee jaar te repareren.

Eric

Een gelukkige omstandigheid is wel het feit dat zijn 1 jaar jongere broer Eric, zijn directe buurman is in de klas. Eric die zijn broer heeft 'ingehaald' omdat Frank een jaar later dan normaal aan het middelbaar onderwijs kon beginnen, heeft de rol van gangmaker gespeeld, van sociale contactpersoon. Hij leerde de klasgenoten hoe zij met beste met Frank kunnen communiceren. Hij deed voor hoe je moet articuleren, hoe je hem tijd moet gunnen om verstaan te worden.

Met de klasgenoten zijn er nooit problemen. „Ik kan goed met hen opschieten, ze plagen me nooit om mijn handicap,” zegt Frank.

Zijn docenten verdeelt hij in 'praters' en 'non-praters', alnaargelang hun vermogen om zich verstaanbaar te maken. De een praat wat vlug, een ander wat onduidelijk. Frank zelf is ook wel eens onduidelijk. Hij moet van tijd tot tijd gecontroleerd worden op zijn eigen uitspraak. Hij hoort zichzelf immers niet spreken, en daarom verwatert de articulatie. Daarom moet hij bijgestuurd worden. „Hij controleert zijn spraak niet auditief maar op mondgevoel,” zoals Peter van de Sande het uitdrukt.

Liplezen

Dat bijsturen gebeurt door hem woorden via het gehoorapparaat te laten nazeggen. De ontvangst is voor Franks oren vrijwel nimiem en daarom moet hij het vooral hebben van het liplezen. Eenvoudige woorden kunnen daarbij al tot moeilijkheden zorgen leiden. Een woord als 'garage' met twee verschillende uitspraken van de g is een saillant voorbeeld.

Met de moderne screeningsmethoden is het mogelijk het gehoor van nog zeer jonge kinderen te testen. Voor ouders is deze handicap bij hun baby moeilijk te onderkennen. In het geval van Frank zou met de nieuwste apparatuur het mankement al op de leeftijd van 9 maanden zijn geconstateerd. „Voor het tweede levensjaar is tegenwoordig elke doofheid of slechthorendheid ontdekt,” zegt Van de Sande.

Luistertoets

Jo Crouzen, leraar wiskunde, die twee jaar Franks klasseleraar is geweest, ziet zijn speciale leerling best de eindstreep halen. Al zou Frank een keer doubleren, dan is dat nog geen ramp. Wel zal via de inspecteur gevraagd moeten worden de eindexamenvragen voor hem aan te passen. Een luistertoets kan in dit geval immers niet.”

Wat Frank denkt van zijn toekomst? „Misschien vliegtuigbouwkunde. Het liefste was ik boordwerktuigkundige geworden. Maar de waarschuwingssignalen vormen een struikelblok voor me.” In zijn vrije tijd gaat hij dikwijls naar vliegveld Beek en bovendien doet hij aan modelbouw, om op die manier al enigszins met het vliegwezen vertrouwd te raken.

Van de Sande tenslotte: „Franks positie is tamelijk uitzonderlijk. Dat 't zo goed gaat, ligt voornamelijk aan hemzelf. Dit kunnen niet alle kinderen. Maar het ligt evenzeer aan de aandacht die de school aan hem besteedt...”

„Blij dat ik in Geleen kon blijven,” zegt Frank. De dichtstbijzijnde speciale mavo voor doven en slechthorenden ligt in Eindhoven...

Het NCIV komt op voor de zwakken in de samenleving, maar...

De sociale huisbaas heeft het moeilijk sociaal te zijn

door Jos Frusch

In een tijd van het jaar, dat half Nederland bezig is met de opsmuk van het huis en dennebossen worden gesloopt om de obligate kerstsfeer in huis te halen, lijkt 'het denken aan' en het 'meevoelen met' de medemens-in-nood meer voor de hand te liggen dan in de rest van het jaar. In deze tijd, waarin de stoffige kerstplaten met André van Duyn of – in geval van enig gevoel voor stijl en niveau – met Herman van Veen en Ton Koopman uit de kast worden gehaald en de gevulde kalkoenen, gemarineerde runderlapjes en 'Vosne Romanées' minstens zo intensief ter discussie staan als de geboorte van het Kindje Jesus, zouden wij dan ook meer aandacht moeten schenken aan de problemen van die mensen, die – in de marge van deze sociale bedrijvigheid – nauwelijks toekomen aan deze pracht en praal, voor wie huiselijk comfort en woongenot niet vanzelfsprekend (meer) zijn en voor wie het bezitten van een zo belangrijke primaire levensbehoefte als 'een dak boven het hoofd' heel onzeker is geworden.

Het Nederlands Christelijk Instituut voor Volkshuisvesting (NCIV) is een vereniging van meer dan 350 leden-korporaties (in de volksmond 'woningbouwverenigingen'). Deze korporaties houden zich bezig met de bouw en het beheer van woningen in de sociale sector. In Limburg heeft deze vereniging, die is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen het Katholiek Instituut voor Volkshuisvesting (KIV), het Verbond van Christelijke Woningbouwverenigingen en -stichtingen en de Vereniging 'Ons Limburg', 69 leden-korporaties. Deze korporaties, door de minister toegelaten instellingen, verschillen in grootte van minder dan 100 tot meer dan 10.000 woningen. Zij krijgen, via de gemeenten subsidie van de Overheid. Op bestuurlijk en inhoudelijk gebied worden deze korporaties terzijde gestaan door een professioneel apparaat, de NCIV-BV, die via districtskantoren – tegen betaling – financiëel/ administratieve, technische en sociaal/culturele steun geeft, hen bovendien op de hoogte houdt van de ontwikkelingen op het gebied van de sociale woningbouw en activiteiten ontplooit op het gebied van belangenbehartiging en beleidsvorming. In deze dienstverlening spelen de konsulenten een belangrijke rol. Zij geven adviezen over beleid en positie van de corporaties en treden op als intermediair tussen korporatie en centrale. Op het districtskantoor Heerlen vervult drs. A.J. Smeets reeds zes jaar dit consulentschap. Vanaf 1 januari 1985 wordt hij hoofd algemene dienstverlening van dit bureau.

Onder invloed van kortingen op lonen en sociale voorzieningen en stijging van het algemene levensonderhoud, kortom onder invloed van de economische recessie, zijn vele mensen wat betreft het dragen van hun woonlasten in de problemen gekomen. In Limburg heeft ongeveer 16 procent van alle huurders de afgelopen tijd huurachterstanden opgelopen, met het risico voor onoverkomelijke problemen te worden gesteld en eventueel zelfs te worden geconfronteerd met huisuitzetting. Een bijzonder onmenselijke maatregel, die ongetwijfeld slechts 'in extremis' genomen zal worden, zeker indien het advies wordt opgevolgd van een instituut als het NCIV, dat „opkomen voor de zwakken in de samenleving” hoog in het vaandel heeft geschreven. Desondanks worden ook een dergelijk instituut en de aangesloten korporaties in een moeilijk parket gebracht omdat zij anderzijds zorg moeten dragen voor een gezonde exploitatie van het woningbezit. Een vraag, die zich dit Instituut de laatste tijd dan ook gesteld heeft, is: Hoe sociaal kan een sociale huisbaas (nog) zijn? Een essentiëel dilemma, dat in deze probleemanalyse aan de hand van een gesprek met NCIV-consulent Smeets nader wordt toegelicht.

Uiterst middel

„Een Instituut als het NCIV is een 'non-profit'-organisatie op het gebied van de sociale huisvesting, de huisvesting dus voor de minst draagkrachtigen in de samenleving. Het beheer en besteedt de door de overheid via de gemeenten beschikbaar gestelde gelden voor de sociale woningbouw. Wij hebben dus te maken met de lagere inkomensgroepen, waaronder jongeren, bejaarden en etnische minderheden. Mensen in nood over het algemeen, die geholpen moeten worden. Vanuit ons ideologisch uitgangspunt vinden wij, dat wanbetalers niet op straat gezet moeten worden, anderzijds zullen de huurpenningen geïnd moeten worden.

● Lex Smeets: „Er zijn mensen, die hun huur echt niet kunnen betalen”

Alhoewel een huisuitzetting slechts als uiterst middel mag worden gehanteerd, moet deze maatregel anderzijds niet uitgesloten worden. Met name in die gevallen, waarin van een duidelijke onwil van de kant van de huurder sprake is” ,aldus drs. Lex Smeets

Voor het echter zover is, is er door de korporatie al een heel scala van maatregelen genomen, dat huur achterstanden zoveel mogelijk moet voorkomen. „Op de eerste plaatst kun je als korporatie natuurlijk vooraf de nodige maatregelen treffen”, aldus de heer Smeets. „Dat betekent de woonkosten zo laag mogelijk proberen te houden door de vraaghuur niet op te trekken boven de minimaal redelijke huur, geen woningen te bouwen boven een bepaalde huurprijs en sober om te springen met bijkomende kosten, bijvoorbeeld stookkosten. Daarnaast moet voor een zorgvuldige woningtoewijzing worden gezorgd, die ertoe leidt, dat de kandidaat-huurder een woning krijgt toegewezen die het beste past bij het huishoudinkomen. Dat betekent bijvoorbeeld niet alleen kale huurprijs noemen, maar ook de stookkosten van gelijksoortige woonruimte in dat complex vermelden of de kandidaat-huurder wijzen op de risico's, die kleven aan het betrekken van een woning, die gelet op het inkomen, erg duur of te duur is.”

Sanering

Ondanks al deze zorgen en voorlichting, komt het de laatste jaren geregeld voor, dat mensen hun woonlasten niet meer kunnen betalen. Er moeten dan oplossingen worden gevonden, die variëren van schuldsanering, betalingsregeling of in het uiterste geval huisuitzetting. „Het is belangrijk zo spoedig mogelijk na het ontstaan van een huurachterstand in actie te komen”, vertelt Lex Smeets. „Meteen met die mensen gaan praten en er proberen achter te komen wat de oorzaken van de achterstand zijn. Die kunnen variëren van een slechte relatie tussen huurder en verhuurder tot duidelijk onwil om te betalen.

Daarnaast komt het voor, dat je moet constateren, dat mensen hun huur echt niet KUNNEN betalen. In overleg met gemeentelijke sociale diensten en de Volkskredietbank kunnen dan oplossingen gevonden worden. Het kunnen betalen is namelijk een essentiëel uitgangspunt voor ons. Daarnaast is het belangrijk die mensen hulp te bieden in de vorm van voorlichting: hen attenderen op de mogelijkheid van onderverhuur of huursubsidie of hen voor te stellen op budgetbewaking over te gaan. De korporatie moet hen alternatieve mogelijkheden bieden. De gevallen, waarin dan nog tot ontbinding van de huurovereenkomst, gevolgd door huisuitzetting, moet worden overgegaan zijn gelukkig vrij zeldzaam”.

Verantwoordelijkheid

De uiteindelijke beslissing, wat er in geval van huurachterstand moet gebeuren, berust dus volledig bij de korporatie. Drs. Smeets hierover: „Het zou natuurlijk prima zijn, als er een gespreide verantwoordelijkheid zou liggen bij het scala van instanties, dat zich met bepaalde problemen heeft bezighouden. Nu worden de korporaties als de schuldige aangewezen. Vergeet echter niet, dat ook zij afhankelijk zijn van beslissingen door de Overheid genomen. De hoogte van de huur bijvoorbeeld wordt niet door de korporaties bepaald, maar is afhankelijk van besluiten van de rijksoverheid, ten eerste wat betreft de subsidiëring van de woning, ten tweede met betrekking tot de jaarlijkse huurverhoging. Omdat wij los van de politiek staan en als organisatie geen politieke voorkeuren hebben, kunnen wij objectief staan ten opzichte van de politieke besluitvorming. Bovendien betekent 'sociaal zijn' niet, dat de korporaties zelf niet op de centen zouden moeten letten. Het is immers belangrijk rechtvaardig te zijn voor ALLE huurders.”

LIMBURGS DAGBLAD

Roosteren drieëneenhalve maand dorp in de frontlijn

ROOSTEREN – Op 30 september 1944 bevrijdden achttien Amerikanen Roosteren. Omdat de frontlinie op de oostelijke oever van het Julianakanaal enkele kilometers zuiderlijker lag, was het gevaar voor afsnijding groot. Vandaar dat de animo van de Amerikanen om het dorp te verdedigen niet bijster groot was. Sjang Peters, het hoofd van de jongensschool in Roosteren, recruteerde evenwel een peloton van ruim veertig vrijwilligers, die een zestal mitrailleursposten aan de invalswegen van Roosteren, langs Maas en Julianakanaal bezetten. Het peloton weigerde zich terug te trekken, toen de Engelsen, die inmiddels de Amerikanen hadden afgelost, de frontlijn wilden terugnemen, nadat de Duitsers op 16 december in de Ardennen een groot offensief waren be gonnen. De Woestijnratten (Britse 7e Pantserdivisie), die met de Blue and Gray's (Amerikaanse 29ste Infanteriedivisie) en de Ozarks (Amerikaanse 102e Infanteriedivisie) Zuid-Limburg bezetten, besloten toen te blijven. Ofschoon de toestand tijdens de kerstdagen uiterst kritiek was, hielden Sjang en zijn peloton vol trouwe de wachte.

● Sjang Peters, hoofd van de jongensschool in Roosteren, hielp tijdens de oorlog naar schatting 160 ontsnapte Franse krijgsgevangenen en piloten de Maas over. Voorts recruteerde hij uit de dorpelingen een peloton vrijwilligers, die Roosteren met de geallieerden hielpen verdedigen.

Kees van Eck:

„De jongens van Roosteren begonnen te huilen toen de Engelsen het dorp wilden prijsgeven..."

Sjang hield met z'n peloton vol trouwe de wachte

In 1936 was Sjang Peters in Roosteren komen wonen, het grensdorp, dat door de aanleg van het Julianakanaal in tweeën was gesplitst. Verscheidene dorpelingen vonden een job bij Rijkswaterstaat, maar het overgrote deel van de beroepsbevolking verdiende als landbouwer en als kompel zijn boterham. Met smokkelen werden budgetten verruimd.

Met het oog op een oorlog vroeg Matthieu Smets, de burgemeester van Roosteren, Sjang Peters als hoofd van de Luchtbeschermingsdienst.

Ook de wachtposten bij de brug over het Julianakanaal werden op 10 mei 1940 overrompeld door als Nederlandse Militaire Politiemensen vermomde Duitsers. De Maasbrug, die de Belgen op het nippertje hadden kunnen opblazen, werd hersteld en er kwam een grenswacht van twintig Duitsers.

Ook kreeg Roosteren een NSB-burgemeester, nadat Matthieu Smets om principiële redenen ontslag had genomen. Niet alleen hadden de dorpelingen de NSB-politie – de zogenaamde Landstand – te duchten, maar ook de commandant van de Staatspolitie, die in de plaats van de Koninklijke Marechaussee was gekomen. Hij hield het met de nieuwe orde.

Op 1 maart 1943 was Kees van Eck bij de groep Roosteren van de Staatspolitie gekomen. Hij had tot dan als wachtmeester van de Koninklijke Marechaussee in Brunssum gestaan.

Jodensmokkel

Ook Kees van Eck kwam ter ore, dat bij Roosteren joden over de grens werden gesmokkeld, waarvoor in België woonachtige Nederlanders de joden fors lieten betalen om hen vervolgens in handen van de Duitsers te spelen. Volgens smokkelaars, die ze om medewerking hadden gevraagd, rekenden zij ƒ 5.000,- per persoon.

„Ook veldwachter Houben en Sjang Peters hadden ervan gehoord", aldus Kees van Eck, die een onderzoek instelde. „Op een avond had ik me verscholen aan de weg naar Maaseik. Uit de richting Roosteren zag ik drie mannen naderen. Twee hunner – zekere Weekers en Van der Weyden – legitimeerden zich als medewerkers van de Sicherheitspolizei in Brussel. Nummer drie was de zoon van een smid uit Aldeneik. Hij werkte voor de twee.

Ik won zijn vertrouwen en hoorde, dat de twee Maaseikenaren in kontakt met een ontslagen politiebeambte uit Amsterdam stonden. Deze bood joden aan om hen naar Zwitserland te helpen vluchten. Op het station in Echt werden de joden door Weekers en Van der Weyden afgehaald. Te voet liepen ze naar Roosteren. Een van de helpers ging dan voor; naar het heette om de Duitse douaniers de steekpenningen te overhandigen. De Duitsers kenden de handlangers van de Sicherheitspolizei, waardoor zij ongehinderd konden passeren. In Maaseik lieten de „helpers" de joden een kaart naar familie of bekenden sturen, dat ze veilig in het buitenland waren aangekomen. Ze overnachtten in Maaseik en werden de volgende dag in Brussel in handen van de Sicherheitspolizei gespeeld.

● Veehandelaar Jules Schulpen, in 1905 in Roosteren geboren en in 1974 overleden. Als geen ander kende hij de grens.

Zeker 180 joden zijn zo in de val gelopen. Weekers had hun namen in een boekje staan. Wij vroegen Rijkswachters om een huiszoeking te doen en het boekje in beslag te nemen. Zij durfden niet.

Sjang Peters lichtte de illegaliteit in en nabij De Munt in Amsterdam werd een aanslag op de ontslagen politiebeambte gepleegd. Daarmee kwam een einde aan de jodensmokkel". Aldus Kees van Eck.

Pilotenhulp

De behoefte aan de smokkel van mensen, die zich in Nederland niet veilig waanden, steeg, naarmate de razzia's op studerende en werkende jeugd toenamen. Ook werd het aanbod van ontsnapte krijgsgevangenen en neergehaalde piloten groter.

In Echt hield zich vooral Harry Tummers uit met de hulp aan ontsnapte Franse krijgsgevangenen en neergehaalde piloten bezig. Via de Limburgse organisatie voor hulp aan onderduikers kwam hij in kontakt met Sjang Peters. Het hoofd van de jongensschool was bereid om geallieerden voort te helpen. Hij verzekerde zich van de steun van veehandelaar Jules Schulpen, die als geen ander de grens kende, van de uit Vlijmen afkomstige grenskommies Leo Coensen en van de eerder genoemde Kees van Eck.

De wachtmeester van politie fungeerde als vooroper en gaf Jules Schulpen en Sjang Peters, die met „de lading" volgden, een teken, zodra er onraad was. Leo Coensen waarschuwde Albert Vandersmissen, een werknemer van de ontgrindingsmaatschappij Dragetra in Maaseik, zodra er geallieerden in aantocht waren. Ongeveer 200 meter ten noorden van de Maasbrug roeide de Belg hen over.

Naar schatting zijn zo 160 ontsnapte krijgsgevangenen en piloten overgezet.

Driemaal liepen de helpers bijna tegen de lamp. De eerste keer doordat de Belg niet op het afgesproken tijdstip was komen opdagen. Een Duitse patrouille dreigde Sjang Peters en zijn mannen te omsingelen. Ten koste van bulten en schrammen konden zij ontkomen.

● Op 30 september 1944 werd Roosteren bevrijd, althans het deel, dat tussen Maas en Julianakanaal ligt ingeklemd. Op de oostelijke oever van het Julianakanaal lag het front kilometers zuidelijker. Het gevaar voor afknijping was derhalve evident; de animo van de geallieerden om dit uitstulpsel in de frontlijn te verdedigen daardoor gering. Om te voorkomen, dat de geallieerden het 1.150 inwoners tellende grensdorp zouden prijsgeven, recruteerde Sjang Peters, het hoofd van de jongensschool, een peloton vrijwilligers, die hun dorp met de geallieerden hielpen verdedigen.

De tweede keer stiet Harry Tummers uit Echt, die Sjang Peters vier ontsnapte Franse krijgsgevangenen bracht, op vrijende Duitsers. Deze openden onmiddellijk het vuur. Slechts fietsen vielen in hun handen.

Een derde keer verzuimde de vervanger van Kees van Eck te waarschuwen voor een Duitse patrouille. Nipt kon Sjang Peters, die als voorloper fungeerde, Jules Schulpen waarschuwen. Als hoofd van de Luchtbeschermingsdienst wekte hij geen argwaan. Hij mocht ook tijdens spertijd op straat komen.

Na de arrestatie van kapelaan Miel Goossens, die in Echt de hulp aan onderduikers, vluchtelingen en vervolgden coördineerde, hielden ook die van Roosteren zich gedeisd.

Excessen

Op 20 september 1944 werd Maaseik bevrijd. Sjang Peters en Kees van Eck, die over de brokstukken van de Maasbrug, een kijkje gingen nemen, ergerden zich aan de excessen, die het bevrijdingsfeest ontsierden. „Moffenmeiden werden kaal geschoren en het lijk van een vermoorde Belgische SS'er werd in triomf door het dorp gekruid", aldus Kees van Eck. „Zoiets moet bij ons niet gebeuren", oordeelden wij".

De plannen tot de oprichting van een ordedienst werden doorkruist doordat de bewoners van de wijken Dorp, Pas en Oevereind en de gehuchten Illikhoven en Visserweert op last van de Duitsers op 27 september moesten evacueren. De Duitsers vreesden een aanval van de Amerikanen.

In feite maakten de Amerikanen zich op voor een doorbraak door de Siegfriedlinie naar de Roer en voor een opmars naar Roermond. Uit Brest was daartoe de 29e Infanteriedivisie (Blue and Gray's) overgekomen. Haar commandant, de generaal-majoor Charles H. Gebhardt, kreeg ook de 113e Cavalry Group van kolonel William S. Biddle onder commando, die onder Susteren reeds front had gemaakt.

Veilig gidste Sjang Peters Henk Baljon, de koerier van generaal Dolf Jans, de commandant van de OD-Limburg, door de frontlinie.

Ook haalde hij bij Jos Stassen, de rentmeester van kasteel Verduynen in Echt, de tekeningen op, die OD'ers van Duitse stellingen in en rond Roermond hadden gemaakt. Met de tekeningen in de schoenen bereikte hij de boerderij van Louis Indemans in Ohé en Laak, waar veehandelaar Jules Schulpen en Jac Beunen, een reclasseringsambtenaar uit Roosteren, op hem wachtten. Visser Wulm Luyten zette hen de Maas over. Via een Belgisch verbindingsofficier kwamen ze in Lanklaar in kontakt met majoor Davis van de Amerikaanse inlichtingendienst, aan wie ze de tekeningen overhandigden. De Amerikanen stelden op meer informatie hoge prijs. De passe-partouts, die ze meekregen lieten ze in een boerderij in Aldeneik achter.

Dit waren de namen van de mannen uit Roosteren, die onder leiding van Sjang Peters, het hoofd van de jongensschool, drieëneenhalve maand frontdienst deden:

W.A. BACKUS, MIJNWERKER;
J. BECKERS, STUDENT;
G. BELEMANS, ARBEIDER;
J.W. BELEMANS, LANDBOUWER;
H.H. BEUNEN, STUDENT;
J.A.H. BEUNEN, RECLASSERINGSAMBTENAAR;
J.H. BOOM, sluisknecht;
A. CARIS, BANKWERKER;
J. CLAESSEN, LANDBOUWER;
L. COENSEN, GRENSKOMMIES;
P.H.M. CONRADI, MIJNWERKER;
J.H.W. DECATES, MONTEUR SBB;
C. VAN ECK, WACHTMEESTER VAN POLITIE;
A.F. GRIENS, BIGGENKOOPMAN;
J.M. GRIENS, BIGGENKOOPMAN;
G.P.F. GUBBELS, BANKWERKER;
J.P.Th. HERMANS, MIJNWERKER;
L. HOUBEN, WACHTMEESTER VAN POLITIE;
H.H.J. JANSSEN, SLEPER; EMMA;
P.H. JANSSEN, LANDBOUWER;
J.H. JENNISSEN, METSELAAR EMMA;
J.H. JENNISSEN, STUCADOOR ON 1;
W. JENNISSEN, MIJNWERKER;
Th.B.J. KLAASSEN, HULPSLUISKNECHT;
Th.H. NIESSEN, GRONDWERKER;
B. NOTTELMAN, MIJNWERKER;
G.H. OPHELDERS, LANDBOUWER;
J. OPHELDERS, GEMEENTEAMBTENAAR;
A.J. PALMEN, MACHINEWERKER;
J.H.J. PUSTJENS, GRENSKOMMIES;
H. PUSTJENS, MIJNWERKER;
MAX PUSTJENS, GRONDWERKER;
MATHIEU PUSTJENS, HULPPOLITIE MAURITS;
P. PUSTJENS, STUDENT;
W. PUSTJENS, MIJNWERKER;
J.H.J. PUTMANS, KOMMIES;
J.W.H. RAMAEKERS, ZONDER BEROEP;
W. SANDERS, HANDLANGER MAURITS;
P.J. SCHOFFELEN, LANDBOUWER;
M.J.H. SCHULPEN, LANDBOUWER;
P.H.J. SCHULPEN, VEEKOOPMAN;
J. SPEE, CAFEHOUDER EN FRUITTELER;
J.H. STRAATMAN, LANDBOUWER;
J.W. STREUKENS, MIJNWERKER;
H. VANNEER, LANDBOUWER;
W.H. WENMAECKERS, NS-EMPLOYÉ.

● Kees van Eck, in 1916 in Buurmalsen geboren en sedert 1 maart 1943 wachtmeester van de Staatspolitie in Roosteren.

Aan de Maas stieten zij die dertigste september op een Amerikaanse patrouille, die hen voor Duitse spionnen aanzag. De politieman, die hen in een kelder in Thorn moest bewaken, zag in hen Nederlandse SS'ers. Ofschoon Sjang Peters hem de namen noemde van vooraanstaanden uit het Middenlimburgse verzet, met wie hij had samengewerkt, bleek de politieman onvermurwbaar. De drie werden overgeleverd aan de Belgische Brigade Piron en in een schuur in Kinrooi ingesloten en mishandeld.

Luitenant R. Jacques was onverbiddelijk. Zonder vorm van proces zouden zij worden geëxecuteerd. „Heb ik dan niet het recht om me te verdedigen", kon Jules Schulpen nog uitbrengen, toen de luitenant de stropdas aanhaalde om hem het spreken te beletten. Een ondergeschikte nam het voor het drietal op. Hij vond, dat de arrestanten recht van verweer hadden.

„Quel fable", was de reactie van luitenant Jacques, toen Jules Schulpen was uitverteld. Niettemin stond hij toe, dat Sjang Peters in Maaseik zou worden geconfronteerd met de luitenant Rutten, die hij als referentie had opgegeven. Indien hij niet zou worden herkend, zouden allen ter plekke worden geëxecuteerd: Peters in Maaseik, Beunen en Schulpen in de schuur te Kinrooi.

Luitenant Rutten schreef een attest, dat tot de onmiddellijke vrijlating en excuses leidde.

Bevrijding

Bij terugkeer in Roosteren was het gebied tussen Maas en Julianakanaal inmiddels bevrijd. Een patrouille van het 744e Tankbataljon, dat aan de 113e Cavalry Group was toegevoegd, had tijdens een verkenning op 30 september Roosteren bereikt. Burgemeester Kooten van Grevenbicht had de achttien Amerikanen begeleid. De animo om Roosteren te bezetten was niet bijster groot, omdat het gevaar voor insluiting evident was. De frontlijn op de oostelijke oever van het Julianakanaal lag kilometers zuidelijker.

Daarom recruteerde Sjang Peters een peloton dorpelingen, aan wie zes mitrailleursposten aan de invalswegen, langs Maas en Julianakanaal werden toegewezen. Ook liepen de Limburgers met de Amerikanen patrouille.

Jules Schulpen werd vrij gemaakt om te proberen Leo Coensen, de grenskommies, Kees van Eck, de politieman en Hub Jennissen, een metselaar op de staatsmijn Emma te bevrijden. Zij waren op de dag van de bevrijding van Roosteren door Duitsers gevangen genomen.

„Hub Jennissen zei, dat hij aan de sluis in het Julianakanaal een Oberfeldwebel had gesproken, die zich wilde overgeven", aldus Kees van Eck. „Toen wij daar kwamen, werden we gearresteerd. We zouden worden erschossen. Op dat moment openden Amerikanen het vuur, waardoor we in een schuilkelder dekking moesten zoeken. In de schuilkelder bevonden zich ook mensen van Rijkswaterstaat. We trokken hun overalls aan en duwden de loop van het geweer van de wachtpost opzij. Deze liet ons ongehinderd door. Elf dagen hebben we ons in Oud-Roosteren in een schuur verborgen gehouden. Buurtbewoners bevoorraadden ons.

Toen Jules Schulpen ons wist te zitten, nam hij kontakt op met de districtsleider van de Centrale Controledienst en met de dienstgeleider van de douane in Echt, die zorgden, dat Leo Coensen en ik ongehinderd in Ohé en Laak konden komen. In de boerderij van Louis Indemans haalde Jules Schulpen ons op. Met hem staken we in een roeiboot de Maas over".

Instructeur

Ook Kees van Eck en Leo Coensen werden ingedeeld in het peloton, dat Roosteren hielp verdedigen. Kees van Eck instrueerde de boeren en kompels in het gebruik van de wapens, die op Duitsers waren buit gemaakt.

„Ik heb de jongens van alles geleerd, behalve groeten en exerceren", aldus Kees van Eck. „De Amerikanen en de Engelsen leerden hen whiskey drinken en soldaten-Engels, waarop we niet verwaand hoefden te zijn.

Sjang Peters zorgde voor uniformen; een hoofdopzichter van de staatsmijn Maurits voor laarzen. Die waren hard nodig. November 1944 was de natste maand van de eeuw. Begin december viel de eerste sneeuw.

De mannen deden veertien uur onafgebroken dienst. Vooral 's nachts heerste er een unheimische sfeer. Het gebied tussen Roosteren en Born was niemandsland, waarin drukke Duitse patrouilleactiviteit werd waargenomen. Op een nacht werd de molen van Lens Goossens opgeblazen. Volgens inlichtingen zou de kerk eenzelfde lot zijn beschoren. Daarom werd de kerk permanent bewaakt".

door
jan van lieshout

Begin december losten Britten de Amerikanen af. De Engelsen wilden de driehoek gevormd door Geilenkirchen, Maaseik en Roermond zuiveren. Hun plannen werden doorkruist door het offensief, dat de Duitsers op 16 december in de Ardennen ontketenden. Om de Duitse tanks af te stoppen werd ongeveer tweederde van alle Amerikaanse en Britse troepen in Limburg naar België gedirigeerd. De Britse 7e Pantserdivisie moest boven Sittard front maken.

„Wij blijven..."

Een onderdeel van de 11th Hussars werd met de verdediging van Roosteren belast. Gezien het gevaar voor een omsingeling wilde de Britse commandant Roosteren prijs geven. „De jongens van Roosteren begonnen te huilen", aldus Kees van Eck.

„Jullie kunnen gaan. Wij blijven", zei Sjang Peters. Toen bleven de Engelsen ook.

We hadden een witte kerst. In witte lakens werd in het pikkedonker gepatrouilleerd. Je hoorde de mensen wel, maar zag ze niet. Het was een merkwaardige gewaarwording. Op tweede kerstdag was de toestand uiterst kritiek. Een gedeserteerde Pool meldde, dat drie compagniën klaar stonden om een doorgang naar de Maas te forceren en ons in te sluiten. Om een overrompeling te voorkomen nam de artillerie van de geallieerden tussen Thorn en Sittard Duitse stellingen ten oosten van het Julianakanaal onder vuur. Drie dagen duurde de alarmtoestand".

Alleen „Welter" Jennissen werd zwaar gewond krijgsgevangen genomen. Via Hannover en Londen zou hij in Roosteren terugkeren.

Terug uit de Ardennen begonnen de Engelsen met de zuivering van het gebied tussen Maas en Roer. Op 18 januari werd Oud-Roosteren bevrijd en kon het peloton Peters van frontdiensten op bewakingsdiensten overgaan.

Willemsorde

Voor betoonde moed, beleid en trouw kreeg Sjang Peters de Militaire Willemsorde en werden ook de overige leden van zijn peloton hoog onderscheiden.

LIMBURGS DAGBLAD

Kerst '84

EZELS MET MYTHES OPGEZADELD

SCHIETEKOVEN – In de kerststal, die Franciscus van Assisi concipieerde, kreeg de ezel een geprivilegieerde plaats. In de levende kerststal wil de ezel nog wel eens ontbreken of wordt hij vervangen, omdat er niet aan te komen is. De ezelhouders zijn niet zo talrijk.
De ezel staat in ons welvarende westen in een verdomboekje, ofschoon hij in de bijbel een bevoorrecht beest is. Maria reisde op een ezel van Nazareth naar Bethlehem. De Heilige Familie vluchtte op een ezel naar Egypte. Jezus van Nazareth hield zijn intocht in Jerusalem op de rug van een ezel. De dienstvaardigheid van een ezel omspant het Oude en het Nieuwe Testament.

Meedogenloos is de ezel in onze Dikke van Dale met een reeks kwalijke eigenschappen opgezadeld. Zo staat ezelachtig in de Dikke van Dale voor zeer dom en onnozel. Ezelarijen zijn een equivalent voor domheden en stommiteiten. Omgekrulde bladen in een schrift of in een boek worden ezelsoren genoemd, waarvoor men bestraffend kan worden toegesproken. Om de minder getalenteerden op het pad der wetenschap te houden worden ezelbruggetjes geslagen – hulpmiddelen om iets gemakkelijker te kunnen onthouden.

Wie ezels heeft bestrijdt de mythe der domheid met een welhaast apostolische ijver.

Neem Louise Notten en Theo Rutten uit Schietekoven. In een weitje onder de aanvliegroute van het vliegveld Beek – Maastricht Airport voor wie de Heilige Koe der Commercie aanbidt – heeft het echtpaar twee grijze ezels, terwijl er ook vaak twee bruine logeren. Het zijn Doëg en Nabal van Jean Notten uit Maastricht, een broer van Louise.

Louise en Theo zijn helemaal weg van ezels.

„Een ezel dom? Vergeet het. Daar is een paard maar een dom dier bij", zegt Theo Rutten, de vrachtwagenchauffeur, die bij thuiskomst immer met gebalk wordt begroet. „Ik had een snapslotje aan het hekje gemaakt. Met de lip tilden Donkey en Wickie het slot op en drukten met hun borst het hek open. Ezels zijn verschrikkelijk slim. Het zou daarom niet zo dom als een ezel, maar zo slim als een ezel moeten zijn. Ik durf te stellen dat ezels slimmer dan mensen zijn. Hij stoot zich ook geen tweemaal aan dezelfde steen.
„Koppig is een ezel wel", moet

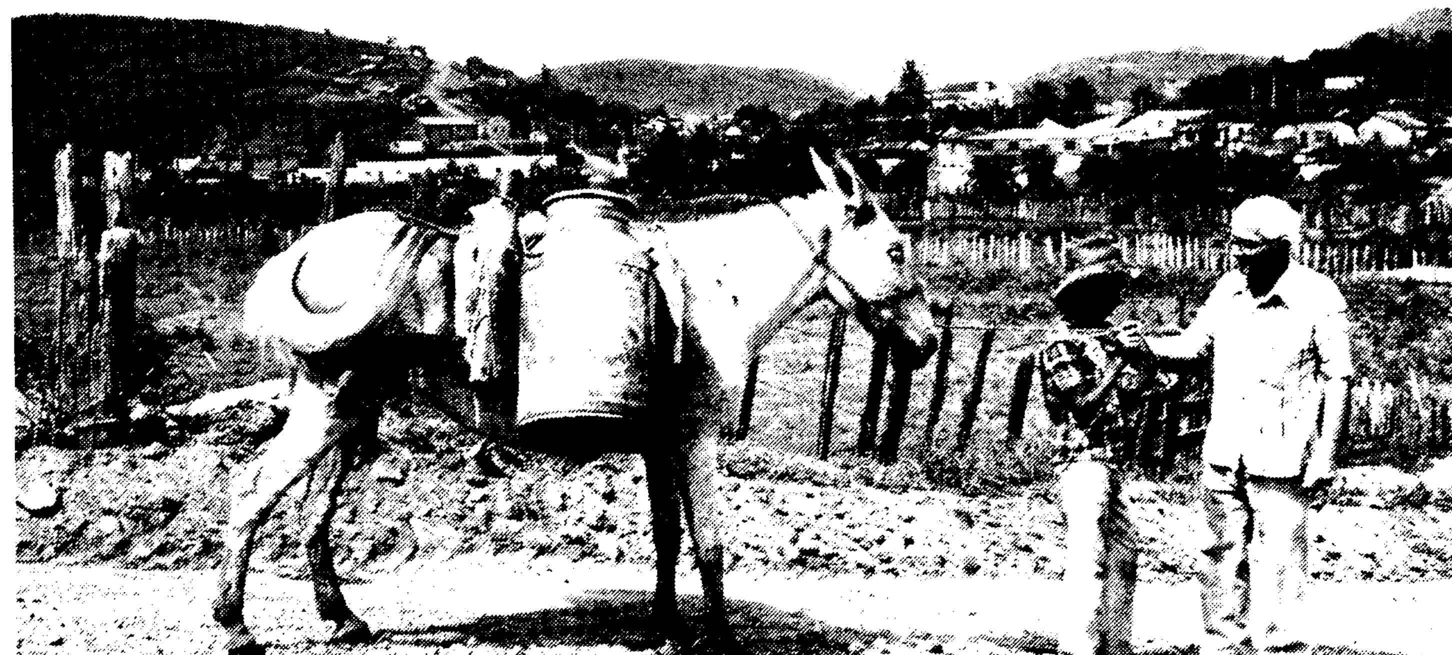
Cleopatra baadde in ezelinnemelk om haar schoonheid te behouden

Louise de kwaadsprekers bijvallen. „Doe je hem in een andere wei en wil hij niet dan krijg je hem met geen tien man vooruit. Nieuwsgierig zijn ezels ook: er hoeft maar iemand langs te komen, of ze gaan kijken wie er is; jaloers ook. Er hoeft maar bij toeval een hond in de wei te komen of ze beginnen te trappen.
Met onze geitjes accordeerden zij bijzonder goed. Ze waren zelfs erg op hun aanwezigheid gesteld. De geitjes moesten de ezels schuren. Het was vermakelijk om te zien. De geitjes gingen een trapje op, zodat ze met hun horens op schofthoogte kwamen. Met de zijkant van hun horens schuurden ze de ezels. Als een geitje ophield, beet de ezel, als wilde hij zeggen, dat het moest doorgaan".
Samenvattend vindt Louise Notten ezels „verschrikkelijk lief".
Waarom zij de ezel verkoos? „We hadden een stuk weiland gekregen en wilden er dieren op om het gras kort te houden. Schapen vonden we niks. Toen we in Haanrade op een kinderboerderij een ezelin met een veulentje zagen, wisten we het: we wilden een ezeltje".

Het werd Donkey, die nu tien is. Drie jaar geleden werd de merrie gedekt door Floris, een hengst uit het Belgische Kanne, die de veearts had opgegeven. Hij had Turkse sloffen. Dat zijn volledig onderkomen hoeven. Er was niks meer aan te doen, zei de hoefsmid. Theo Rutten trad echter in de rol van hoefsmid en zaagden de hoeven af. Floris was spoedig weer de oude. Hij dekte de ezelin en na een jaar wierp Donkey een hengstveulentje, dat Erwin en Luc Rutten Wickie noemden, naar de Viking uit de televisieserie.

● *De familie Rutten uit Schietekoven met Donkey en Wickie. Het Andreaskruis over rug en schouder van de ezelin en haar zoon wijst erop, dat ze van de Nubische ezel afstammen, die in het wild nog in Ethiopië voorkomt. De overlevering wil, dat deze aalstreep een ereteken is, omdat Jezus van Nazareth op zo'n ezel de intocht in Jerusalem maakte.*

● *In de derde wereldlanden bepalen ezels nog immer het straatbeeld. Op bovenstaande foto begroet Pieke Muré uit Gulpen een ezeldrijver uit Aguas Formosas, in het noorden van de Braziliaanse staat Minas Gerais. Sinds kort is de Limburgse franciscaan pastoor van Jequitinhonha, waar met Japans kapitaal een fabriek werd gesticht, waar hoofdzakelijk ezelvlees wordt verwerkt.*

Ook Wickie Rutten werd in het Nederlandse Ezelstamboek ingeschreven. Een mevrouw Bander uit Wassenaar houdt dat stamboek bij. De vereniging, waartoe ook Louise en Theo Rutten toetraden, telt 250 leden. Het kwartaalblad van de vereniging wordt in Schietekoven goed gelezen.

door

jan van lieshout

Gretig putten Erwin, die 15 is en op vier-atheneum zit en Luc, die 18 is en op de universiteit van Nijmegen informatica studeert, uit het kwartaalblad van de vereniging.
Erwin: „Uit grafreliëfs blijkt dat 30 tot 10 eeuwen vóór onze jaartelling in Egypte ezels bij het dorsen van granen werden ingezet. Ook werd de ezel er als pakdier gebruikt".

Luc: „Oorspronkelijk komen de ezels uit Noord-Afrika. In het wild komen ze enkel nog in Ethiopië voor. Het betreft Nubische en Somalische ezels. De Somalische ezel is groter dan de Nubische ezel, die een schofthoogte van ongeveer een meter heeft. Bij de Somalische ezel ontbreekt het Andreaskruis over rug en schouder, ook wel aalstreep genoemd. De Nubische ezel heeft die streep wel. Het zou het ereteken zijn, omdat deze ezel Jezus van Nazareth heeft gedragen".

Erwin: „De Grieken brachten de ezelrassen naar Italië en de Romeinen brachten ze aan deze zijde van de Alpen".

Luc: „Het belangrijkste verschil tussen een ezel en een paard is de hoeveelheid chromosomen. Een paard heeft 64 chromosomen, een ezel 62. Omdat een paard sterk is, heeft men geprobeerd de kracht van een paard in een ezel te brengen. Omdat de ezel taai is – hij kan wel twee tot drie dagen zonder water en een topsnelheid tot 50 km per uur lang volhouden – heeft men die taaiheid in een paard proberen te brengen".

Erwin: „Het veulen van een merriepaard, dat door een ezelhengst werd gedekt, noemt men een muildier en het veulen van een ezelin, die door een paardehengst werd gedekt een muilezel. Het muildier, dat 63 chromosomen telt, heeft de kracht van een paard en de taaiheid van een ezel".

Vader Theo: „Ezels leven erg sober. Distels en doorns vinden we heerlijk. Je snapt niet dat die stekels geen pijn doen. Overigens lijden ze liever honger dan in de regen hun voedsel te moeten zoeken. Aan regen hebben ze een verschrikkelijke hekel".

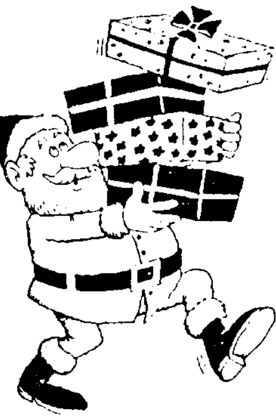
Moeder Louise: „Ezels kunnen 40 tot 50 jaar worden".

Zou dat de reden zijn, waarom er liefhebbers zijn die ezellappen kopen, waarmee een slager in Maastricht adverteert? Een weldaad voor de mensheid zou ook de melk van een ezelin zijn. Volgens de overlevering nam de beeldschone Cleopatra dagelijks een bad in ezelinnemelk om haar schoonheid te behouden.

Kortom: de ezel verdient meer eer dan hem in de Dikke Van Dale is te beurt gevallen.

Druk in training voor eerste vlucht in oktober

Wubbo Ockels krijgt in 1985 de ruimte

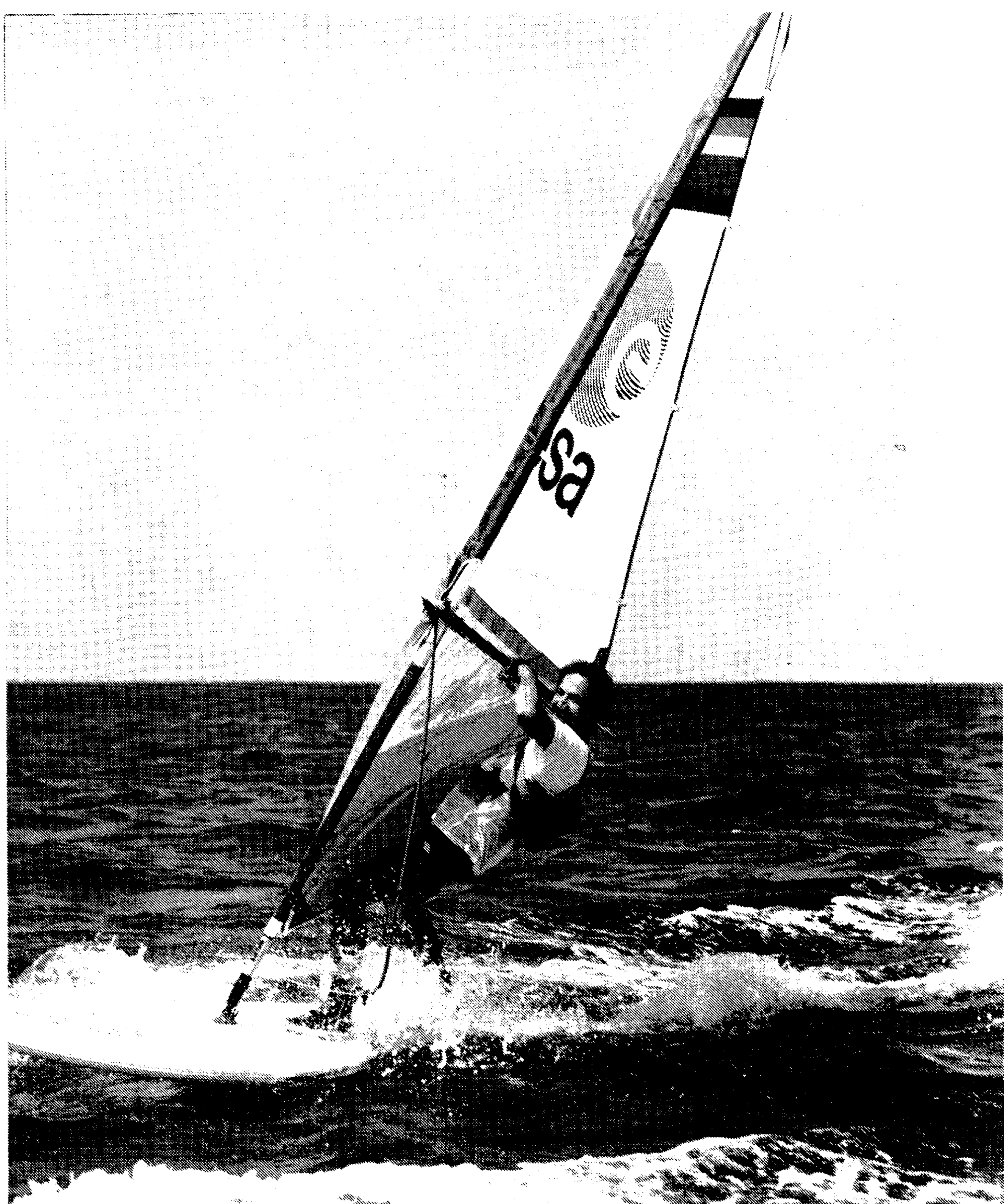
Ruim zeven jaar na zijn selectie tot potentiëel ruimtevaarder zal de eerste Nederlandse en sedert enkele jaren in Maastricht woonachtige astronaut Wubbo Ockels eindelijk de wereld vanuit de ruimte gaan bekijken. Dat gaat begeuren in oktober van het komende jaar. Niet dat hij vanuit een toestand van gewichtloosheid op zijn gemak zal kunnen genieten van de prachtige aanblik die moeder aarde biedt. Het tegendeel zal waar zijn. Samen met zijn twee Duitse en vijf Amerikaanse collega's zal hij dagen maken van 12 uur of meer.

Met de voorbereidingen voor deze vlucht is de in Almelo geboren (1946) ruimtevaarder reeds vele jaren intensief bezig. Naarmate het moment van aftellen voor de vlucht nadert, nemen deze voorbereiding in intensiteit toe en worden zij meer gespecialiseerd. Dat gebeurt in Keulen in een insituut dat luistert naar de duidelijke benaming Deutsche Forschungs und Versuchs Anstalt für Luft- und Raumfahrt en dat in de wandeling wordt afgekort met DFVLR, een dorp op zich. Daar meldt hij zich elke dag in alle vroegte en daar wordt hij samen met zijn mede-astronauten intensief op de vlucht voorbereid.

Wubbo Ockels schreef in 1977 voor de selectie in. Samen met vier andere Nederlanders werd hij uitverkoren om deel te nemen aan verdere testen. De kans dat een jongensdroom werkelijkheid zou worden als bekroning van een jarenlange studie en training werd steeds groter en staat thans op het punt werkelijkheid te worden. Even voor Kertstmis van dat jaar 1977 werd hij aangewezen als kandidaat om deel te nemen aan testen die door de Esa, de Europese ruimtevaartorganisatie werden uitgevoerd.

● *Toekomstige astronauten in training. V.l.n.r. dr. E. Messerschmidt, dr. W. Ockels, prof. R. Furrer en dr. U. Merbold.*

● *Om in optimale conditie te blijven brengt Wubbo Ockels zijn vrije tijd bij voorkeur door op het water.*

Samen met Ulf Merbold uit Duitsland en Claude Nicollier uit Zwitserland werd aan de opleiding begonnen. Ulf Merbold heeft inmiddels zijn ruimtedoop achter de rug. Hij vloog als 'landingsspecialist' mee in de eerste Spacelab vlucht van 28 november tot 9 december vorig jaar. Claude Nicollier is uitgekozen om volgend jaar november als 'vlucht-specialist' mee te gaan met een Amerikaanse vlucht, terwijl Wubbo Ockels op de eerste Duitse vlucht mee zal gaan aan boord van Spacelab, waarvan de lancering zal plaatsvinden op 14 oktober 1985 om half drie in de middag. Dat althans zijn de plannen op dit moment en zo zullen ze ook wel worden gerealiseerd. De hele vlucht zal zeven volle dagen duren.

Experimenten

Ockels' taak is het om samen met zijn Duitse collega's Reinhard Furrer en Ernst Messerschmidt een veelheid van experimenten uit te voeren. De bemanning zal verder bestaan uit vijf Amerikanen, van wie Henry Hartsfield als commandant is aangewezen. Steven Nagel zal piloot zijn. Als vluchtspecialisten gaan mee aan boord James Buchli, Guion Bluford en Bonnie Dunbar. Deze laatste zal de enige vrouw zijn in het gezelschap.

Tijdens de vlucht zullen de astronauten „Schichten" maken van telkens 12 uur. Dat betekent dat men steeds met twee Europeanen aan de experimenten werkt. Voor de Nederlander Ockels zal dit inhouden dat hij dagelkijks zes uur met Furrer en zes uur met Messerschmidt samenwerkt. De resterende twaalf uur worden besteed aan eten, rusten en gymnastiek.

Naar het zich nu laat aanzien, zullen de dagen van weleer van het Apollo-tijdperk voor enkele dagen terugkeren. De Nederlandse zowel als de Duitse televisie zullen aan deze vlucht ruime aandacht besteden.

Inmiddels leeft het gezin Ockels een rustig bestaan in Maastricht; niets dat duidt op de komende spannende tijden. De twee kinderen van 4 en 11 jaar zijn er helemaal mee vertrouwd dat pa zijn brood verdient in de lucht en in de ruimte. Zij zullen in oktober de vlucht meebeleven in Amerika.

De kerstdagen brengt het gezin Ockels door in Frans Guyana, aangezien echtgenoot en vader daar nog wat „bijgeschoold" dient te worden. En dan pleegt men niet al te veel rekening te houden met feestdagen.

GER PEERBOOM

LIMBURGS DAGBLAD

Kerst '84

KERSTPUZZEL

Horizontaal:
1. talisman tegen dronkenschap; 7. eetgerei; 10. wat men drinkt; 14. meisjesnaam; 18. wasem; 21. plaats in Limburg; 27. uitroep van afschuw; 28. klein (Frans); 30. Oriënt Express; 31. Frans lidwoord; 32. zeepaling; 34. tegenover; 36. Chinese munt; 37. rillen; 38. en omstreken; 39. hoeveelheid; 41. gereed; 43. dienstbode; 45. vallend sluitijzer; 46. grondsoort; 48. hinderen; 50. ziek (Engels); 51. rivier in Egypte; 53. vrouw; 54. wolfsklauw; 56. wig; 57. te keer gaan; 59. niet goedkoop; 60. been; 61. vochtig; 63. achter; 64. boom; 65. voetbalpool; 67. loven; 68. bijbelse figuur; 70. was getekend; 71. excommunicatie; 72. plakmiddel; 73. schoorsteenzwart; 74. zuiver koper; 75. verharde huid; 76. voorzetsel; 77. schaakterm; 78. onmeetbaar getal; 79. paardje; 81. nakomeling; 82. Arabisch vorst; 84. groet; 85. zonnegod; 87. plaats in Noord-Brabant; 89. gibbon; 90. interval; 92. vreemde munt; 94. zwemvogel; 95. bloedarmoede; 98. schuin toelopend; 100. bovendien; 102. brood; 103. drietenige loopvogel; 105. plaats in Gelderland; 106. losgeraakte draad; 108. mestvocht; 109. oordeel; 111. een en ander; 113. niet even; 114. vakvereniging; 115. Frans lidwoord; 117. recto; 118. maand; 119. jongensnaam; 121. delirium tremens; 122. vader; 123. Russisch keizer; 125. Eminentie; 126. Griekse letter; 127. vorm van eredienst; 128. vogel; 129. taaie lekkernij; 130. verlichtingstoestel; 131. luister; 132. Radio Luxembourg; 133. keukengerei; 136. tasto solo; 137. lengtemaat; 138. garnituur; 140. schil; 141. nota bene; 143. ziekte; 144. geeuwen; 146. gemeentepolitie; 148. aetatis; 150. overdreven streng; 152. waarmee men noemt; 154. vergelden; 155. Noorse lichtgoden; 157. druk praten; 159. vrouwelijk schaap; 160. schraal; 162. niet een; 163. zuil; 165. gevat; 167. bakplaats; 168. groef; 169. opperhoofd in de Arabische landen; 171. livret de famille; 172. drinkgerei; 173. weg met bomen; 174. peulvrucht; 175. omroepvereniging; 177. spil; 178. harde buitenkant; 179. bepaald gas; 180. beun; 181. rijksmerk; 182. per dag; 183. vrouwelijk zoogdier; 184. zanger uit oude tijden; 185. platvis; 187. soort onderwijs; 188. muuropening; 190. astatium; 191. getij; 193. eerste vrouw; 194. gedaan en laten; 196. geen enkel ding; 199. jongensnaam; 200. aanwijzend voornaamwoord; 202. watervogel; 204. vierkante kantzuil; 206. part; 208. kleur; 209. Europeaan; 210. onmiddellijk; 212. ongeveer; 213. geluid van een ezel; 214. schilderstuk op hout; 216. watering; 217. de Lezer Heil; 218. deel van Europa; 219. meisjesnaam; 221. titel; 222. eens; 224. luitenant-generaal; 225. plaats in België; 226. vervelend; 227. mop; 228. reptiel; 229. meervoud; 230. Indonesisch eiland; 233. regeringsreglement; 236. rivier in Noord-Brabant; 237. plant; 239. Royal Society; 241. onbehoorlijk (Engels); 243. lang, mager mens; 245. op die manier; 246. sine anno; 248. Nederlands eiland; 250. samengegroeide klomp planten; 251. kier; 253. telwoord; 254. adviesraad; 255. uitroep; 257. drinkgerei; 258. verlegenheid; 259. bouwland; 261. en andere; 262. onheilsgodin; 263. deel van een boom; 265. plus; 266. strafwerktuig; 267. nauw; 268. herkenningsmelodie; 269. niet hoog; 270. Schots rokje; 271. rijdier; 273. lidwoord; 274. tennisterm; 276. atmosfeer; 277. en personne; 279. oever; 282. verband; 283. aanspreektitel van een vorst; 285. tuin; 289. papegaai; 292. zwarte lekkernij; 294. groep zangers; 295. leeftijd (Engels); 296. plotseling; 298. land in Azië; 299. eetketeltje; 303. afdeling; 304. pardelkat; 306. honingdrank; 307. nummer; 308. zeezwaluw; 309. getal, dat de verhouding tussen omtrek en middellijn van een cirkel uitdrukt; 311. maanstand; 312. een weinig; 313. voedsel; 315. intérêt général; 316. kiem; 317. ketting zonder eind; 319. godsdienst; 320. plaats in Noord-Brabant; 321. lust; 322. tijdelijke smaak; 323. ader; 324. binnenste; 325. sport van een ladder; 326. ex tempore; 327. vormloos; 330. bijwoord; 331. kosteneenheid; 332. plaats in Noord-Brabant; 334. op grote afstand; 335. laatstleden; 337. namelijk; 338. visbeen; 340. opgenomen geld; 342. bevel; 344. rijstmeesje; 346. stof van turf; 348. kweek; 350. kameraad; 352. groot water; 354. gewicht; 355. priem; 357. vrucht; 358. bulken; 360. wagenspoor; 361. hete specerij; 363. berg in Samaria; 364. het bieden; 365. vruchtenat; 367. noot; 368. strafwerktuig; 369. glibberig; 371. dakbedekking; 372. Sociaal-economische Raad; 374. radio telegraphy; 375. kanton in Zwitserland; 376. tam; 377. schoonmaakartikel; 378. vergeten; 379. schaapskameel; 380. lof; 381. veerkracht; 382. muzieknoot; 383. moed; 385. groet; 386. toespraak; 388. deel van de mond; 389. Bouwfonds Nederlandse Gemeenten; 391. snavel; 393. Nederlandse rivier; 394. maal; 396. toestel voor inschakeling van stroom; 398. sneeuwschaats; 400. vechtsport; 402. medicijn; 404. ongeletterd; 406. vernis; 407. niet hetzelfde; 409. rivier in België; 410. dichter; 412. steekbeitel; 413. deelnemer aan een spel; 415. etenbereider; 417. American Army; 418. mispunt; 419. voorzetsel; 421. geluid van een geit; 422. vazal; 424. in oprichting; 425. muzieknoot; 426. buigzaam; 428. dit is; 429. vloeibaar maken; 430. slag; 431. knorrig mens; 432. jongensnaam; 433. kenteken; 434. plaats in Limburg.

Verticaal:
1. kloosteroverste; 2. planeet; 3. ter plaatse; 4. boom; 5. grote gemeente; 6. dwingeland; 8. wilde haver; 9. rhenium; 10. dagmaat; 11. americium; 12. achterdeel van de hals; 13. drinkgerei; 14. gereedschap; 15. recht stuk van een rivier; 16. oude lengtemaat; 17. kei; 19. reeds; 20. niet raak; 21. retour; 22. wild zwijn; 23. drager van erfelijke eigenschap in celkern; 24. voegwoord; 25. verharde huid; 26. zandheuvel; 29. tropische boom; 31. onderricht; 33. wortel van het rietgewas; 35. grondsoort; 37. wijze van bouwen; 40. streep; 42. Archi Episcopus; 43. mijn (Frans); 44. door en door vet; 46. het vieren; 47. plaats op Ameland; 49. Technische Dienst; 50. elektrisch geladen deeltje; 52. licht bier; 54. genezen; 55. meubelstuk; 57. leesteken; 58. plaats in Gelderland; 60. edelman; 62. voorzetsel; 64. deel van een schip; 66. deel van het hoofd; 67. plaats in Gelderland; 69. met iemand of iets; 71. vrucht; 77. baal; 78. gewicht; 80. speelgoed; 81. ongewoon; 83. een rondedans doen; 84. houding; 86. heilige stier; 88. bijbelse figuur; 89. vloerbedekking; 90. onachtzaam; 91. omroepvereniging; 93. roem; 94. streling; 95. wig; 97. voorzetsel; 98. in; 99. begrijpen; 101. zangvogel; 102. soort onderwijs; 103. rivier in Afrika; 104. keur; 106. bengel; 107. tijdelijk geven; 109. Zuidamerikaanse dans; 110. naaigerei; 112. amplitude; 114. dwaas; 116. gravure; 118. snijwerktuig; 120. register; 122. schaakterm; 124. gemalin van Aegir; 132. woede; 134. stekelig dier; 135. aanhalen; 137. laagte; 139. prul; 140. schrijfgerei; 142. rustplaats; 144. gedetineerde; 145. oorlogsgod; 147. jongensnaam; 149. beroep; 151. dyne; 152. buiging; 153. maand; 155. positieve elektrode; 156. hik; 158. ambtshalve; 159. mening; 161. werkelijk; 163. huidopening; 164. mannelijk schaap; 165. zeepwater; 166. plaats in Noord-Brabant; 168. onmiddellijk voorafgaande; 170. bedorven; 172. kerel; 176. familielid; 178. keukengerei; 185. nuk; 186. roestkleurige vlek; 187. moeder (Frans); 189. droog; 190. ten bedrage van; 192. barium; 193. Griekse letter; 195. stelsel; 197. humus; 198. grote hamer; 200. netelig vraagstuk; 201. extra courant; 203. drinkgerei; 205. zetel op de Amsterdamse effectenbeurs; 206. domina; 207. bepaald onderricht; 210. toe te dienen hoeveelheid; 211. gebak; 214. stad in Tsjechoslowakije; 215. plaats in Frankrijk; 218. Protestants Militair Tehuis; 220. grappenmaker; 221. spoedig; 223. Zijne Doorluchtige Hoogheid; 229. plaats in Portugal; 231. gekheid; 232. verslag geven; 234. droog; 235. Verenigde Staten; 237. afvaardigen; 238. land in Azië; 240. wintervoertuig; 242. het lek-zijn; 244. neon; 245. groot water; 247. handeling; 249. opgenomen geld; 250. peter; 252. aarde; 254. smalle straat; 256. stopplaats; 258. kapmes; 260. wiel; 262. meisjesnaam; 264. toiletgerei; 266. borstbeen; 271. idee; 272. kleine zilverreiger; 273. beest; 275. aantal; 276. plaats in Frankrijk; 278. waterbalspel; 280. stad in Limburg; 281. modder; 283. grot; 284. voegwoord; 286. voorzetsel; 287. wanordelijk; 288. dominee; 289. maanstand; 290. verlichtingstoestel; 291. web; 292. da capo; 293. voorhal; 296. grootmoeder; 297. sierdeken; 299. ontstoffelijk wezen; 300. Atlantic Time; 301. extended play; 302. korte badkuip met verhoog; 304. plaats in Limburg; 305. alleenheerser met onbeperkte macht; 308. plaats in België; 310. Europeaan; 312. wereldtaal; 314. met ingang van; 316. telwoord; 318. in de leeftijd van (Latijn); 326. boom; 328. oevergewas; 329. huichelaar; 331. melkleverancier; 333. filmdecor; 334. pudding; 336. laboratorium; 338. onverstaanbare taal; 339. deel van een bijenkorf; 341. Gedeputeerde Staten; 343. indien; 345. Nederlandse Spoorwegen; 346. afgema[illegible] 347. zangwijs; 349. onder[illegible] scheidingsteken; 350. de[illegible] van de week; 351. hooistapel; 353. cerium; 354. wijfje[illegible] schaap; 356. bij elkaar; 35[illegible] schaakstuk; 359. stille mis n[illegible] de plechtige Kerstmis; 36[illegible] prik; 362. bloem; 364. ni[illegible] smal; 366. kostuum; 368. o[illegible] standje; 370. aanwijzend voornaamwoord; 371. arrondissement; 373. vlug; 37[illegible] grafvaas; 381. bemiddel[illegible] 382. oorzaak; 384. hevig; 38[illegible] strelen; 387. naar buiten; 38[illegible] bepaalde onderwijsvorm[illegible] 390. door misdadigers ge[illegible]roeid lang oorlogsvaartuig; 392. plaats van de koetsier; 393. venster; 394. gewricht; 395. onder het nodige voo[illegible] behoud (Latijn); 397. koei[illegible] maag; 398. luchtig gebakje; 399. honingbij; 401. atmosfeer overdruk; 402. voorzetsel; 403. kampeergerei; 40[illegible] voorbijgaand artistiek gebruik; 406. voeg; 407. za[illegible]stem; 408. muzieknoot; 41[illegible] zwarte kleverige stof; 411. t[illegible] aanzien van; 413. plaaggee[illegible] 414. reisje; 416. deel van [illegible] gezicht; 418. klasse; 420. [illegible]milielid; 422. lage rivierstand; 423. deel van een Franse ont[illegible]kenning; 425. ferrum; 427. persoonlijk voornaamwoord